

XXXIV.

Országos Tudományos
Diákköri Konferencia

TANULÁS- ÉS TANÍTÁSMÓDSZERTANI -TUDÁSTECHNOLÓGIAI SZEKCIÓ

2019. április **15-17.**

PÁZMÁNY PÉTER KATOLIKUS EGYETEM
Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar

1635
alapítva

**XXXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai
Szekció**

Rezümékötet

**Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar
Esztergom
2019. április 15-17.**

**XXXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Tanulás- és Tanításmódszertani –
Tudástechnológiai Szekció**

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar

Szerkesztette: Berczeli Réka, Kissné Csorba Erika, Stefán Katalin

Kiadvány összeállításában közreműködött: Müllnerné Virág Ildikó

Kiadta: Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar

ISBN 978-963-308-357-4

Tartalomjegyzék

1.	Rektori köszöntő.....	5
2.	Dékáni köszöntő.....	6
3.	Roska Tamás emlékére	7
4.	Rezümék	9
	A kisgyermekkor – bölcsődei és óvodai – tanulás és tanulástámogatás	10
	Alternatív fejlesztési módszerek.....	19
	Anyanyelvi nevelés.....	28
	A sajátos nevelési igényűek tanításának módszertana	35
	A tananyagfejlesztés elmélete és gyakorlata a szaktárgytanításban.....	44
	A természeti környezet megismerésének pedagógiája	52
	Az inklúzió gyakorlata	62
	Esélyegyenlőséget biztosító módszerek.....	71
	Humán- és Társadalomtudományok pedagógiája.....	78
	Idegen nyelvek pedagógiája 1.....	87
	Idegen nyelvek pedagógiája 2. (benne: a magyar mint idegen nyelv is).....	94
	Informális és non formális oktatás módszerei	104
	Készség- és képességfejlesztés elmélete és gyakorlata	111
	Matematikai készségek fejlesztése alternatív eszközökkel	118
	Matematika tanítás módszertana.....	126
	Média és digitális kultúra a nevelésben	137
	Mozgáskultúra és egészségnevelés	146
	Művészeti nevelés módszerei	154
	Pedagógiai kommunikáció	161
	Tanulási területek integrációja.....	169
	Tanulás, tanulástámogatás a felsőoktatásban.....	181
	Természettudományok tantárgypedagógiája.....	190
5.	A Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai	199
	Szakmai Bizottság tagjai.....	199
6.	Névmutató	200
	A konferencián résztvevő előadók és társszerzők.....	200
	A konferencián bemutatott dolgozatok témavezetői	205
	A konferencián résztvevő intézmények listája	210

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS	212
Szponzorok.....	213

1. Rectori köszöntő

Tisztelt Oktatók és Hallgatók!

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem nevében szeretettel köszöntöm Önöket a XXXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai Szekcióján! A szervezők és az Egyetem minden munkatársa nevében szeretném kifejezni abbéli örömünket, hogy vendégül láthatjuk Önöket a rendezvényen és ugyancsak mindnyájunk nevében kívánom, hogy a nemes versengés, a szakmai megmérettetés napjait igazán emelkedett légkörben tölthessék nálunk.

Ki tudja, hogy ez a néhány intenzív nap milyen új szakmai kapcsolatok létrejöttére ad lehetőséget, milyen új tudományos kihívásokat csillant fel, kinek-kinek milyen tapasztalatokat, sikereket tartogat; legyenek tehát nyitottak, éberek és befogadók! A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen igyekszünk minden tőlünk telhetőt megtenni annak érdekében, hogy az eseményen való részvétel mindenki számára gyümölcsöző lehessen.

Őszinte tisztelettel:

Dr. Szuromi Szabolcs DSc
rektor

2. Dékáni köszöntő

„Így beláttam, hogy nincs jobb az ember számára, mint hogy örömét lelje munkájában, mert ez a sorsa.” (Préd 3,22)

Az ószövetségi Szentírásban máshol is találunk utalásokat arra, hogy a munka, az értékteremtő tevékenység nem pusztán kényszer, az „istenek szolgálata”, hanem kreativitás, az isteni teremtettség folytatása (creatio continua). Mindig azt kérdezik tőlünk: mi a katolikus egyetem többlete, miben más, mint a többi egyetem?

Többek között abban más a Pázmány, hogy van eszményünk, a mi munkánk (hallgatói-oktatói-kutatói tevékenység) nem csupán törvényi előírás, hanem egy jóval magasabb rendű cél érdekében történik: őrizzük meg, de ugyanakkor vigyük is előre világunkat, hogy az szép és élhető legyen a következő generációk számára is. Tehát van egy egyetemes perspektívánk. Ugyanakkor azzal is tisztában vagyunk, hogy a Gondviselés „nem játszik” öskommunizmust, egyenlősdit. Mindenki a maga képességét (talentumát) kapja Istentől, s ezért felel.

A tehetséges, alkotó fiatalok színvonalas bemutatkozási lehetősége, színtere az OTDK az ország legnagyobb tudományos rendezvényeként. A PPKE BTK Vitéz János Tanárképző Központja által szervezett Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai Szekció különösen is fontos lehet, hiszen gyermekeink sorsa a jövő tehetséges pedagógusainak kezében van. A szekcióban részt vevő egyetemi hallgatók jelentős részben olyan, különösen is elhivatott leendő pedagógusok, akik az előttünk álló évtizedekben gyermekeinket, unokáinkat nevelik majd, akiket – Pázmány Péter szavaival élve – „mint a virágot és mint a kincset, őrizni kell”.

Ft. Dr. Fodor György
dékán

3. Roska Tamás emlékére

„Énekeljetek az elmétekkel”

A „Roska Tamás Tudományos Előadás” bevezetéseként próbáljuk meg felidézni, ki volt ő, mire tanít életpéldája?

Nem véletlen, hogy ezt a rangos díjat Roska Tamásról nevezték el.

Roska Tamás Széchenyi- és Bolyai-díjas akadémikus, professzor, a celluláris hullámszámítógép architektúrájának megalkotója, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Karának alapító dékánja, a hazai bionikai képzés megteremtője. Tudományos tevékenységét számtalan hazai és nemzetközi díjjal ismerték el.

A száraz adatok ugyanakkor nem adják vissza az embert, a tudóst, aki fiatalok generációit indította el a világszínvonalú kutatómunka felé.

Tudós és kutató volt a szó teljes értelmében, s erre a „szellemi kalandra” hívta tanítványait, munkatársait. „Valami egészen új kell!” – vallotta mindig. Fontosnak tartotta ugyanakkor, hogy a teljes emberhez forduljon – a minőségi, a „legkiválóbb amerikaival, indiaival és kínaival is versenyző”, kitartó munka mellett az igazi erkölcsi hozzáállást is próbálta élővé tenni. Meggyőződése volt, hogy az ember megértéséhez az „igaz” három különböző

dimenzióját együtt szemlélve kerülhetünk közelebb. „Hajlamosak vagyunk a mai korban azt hinni, hogy csak az az igaz, amit a természettudományok megmutatnak. Úgy gondolom, hogy nem. Ha meghallgatjuk Mozart Requiemjét, akkor tudjuk, hogy ez igaz. Vagy, ha elolvassunk egy Aranyverset, vagy ránézünk egy Munkácsy-képre, akkor tudjuk, hogy ez igaz. Vagy, ha látunk valakit, aki a családját nemes

értékekre neveli, akkor tudjuk, hogy igaz.”

Hite, lelkesedése, a segítőtársakra is, akiket hívott, villámgyorsan átragadt. Megérintette őket alázatos, önzetlen munkája, elkötelezettsége, s a teljes bizalom, amivel feléjük fordult. Mély emberséggel megélt szolgálatával az egyetemes tudományt és mindenkit, aki találkozott vele, személyesen is gazdagított élete során.

Mindig meglátta a lehetőséget a fiatal tehetségekben és teret adott nekik, hogy kibontakoztathassák a bennük rejlő képességeket.

Fontosnak tartotta, hogy „olyan kutató legyen, akinek kaland egy új minőség létrehozása”. „Közben bent van az ember a világ élvonalának a történeteiben.”

Sosem a saját, önös érdekei mozgatták – a tudomány, és egy erkölcsi alapokon nyugvó, az embert szolgáló új társadalom építésén dolgozott.

Saját szakmai területén messze túlmutató tevékenysége legyen inspiráció és példakép az Önök számára, akik a jövő tudósai! Ebben a szellemben hallgassuk üzenetét:

„Ti vagytok családoknak és a nagy közösségnek, ennek a nemzetnek a reménységei. Itt ülnek köztetek a jövő sikeres kutatói, feltalálói, tanárai, felelős vezetői. A család, a tudás, az igazi művészet és a nemes erkölcsi értékek megbecsülése és támogatása a ti boldogulásotok és

az ország felemelkedésének sarkköve. Sokan küzdünk ezért az értékrendért, és bár nem tudjuk mindig elég hitelesen felmutatni, de az értékek tisztelete kötelez bennünket. ... A fenti értékekre épül a XXI. század új gazdasága, a koncepció vezérelte gazdaság. A sikeres szakemberek felkészülésében, a szakmai ismeretek mellett a klasszikus értékek mentén található humán műveltségnek, az irodalomnak, a zenének, a képzőművészetnek ugyancsak fontos szerepe van. Csodálatos élmény e két világ összekapcsolása. Mindezt egy szép Szent Pál-i hasonlattal kifejezve: énekeljete az elmétekkel! ... Kívánom, hogy sikerüljön nektek. A marsallbot a zsebetekben van.”

Tanulói teljesítmények változása iskolán kívüli tanórák hatására egy longitudinális vizsgálat tükrében

Dr. Fűz Nóra

Szegedi Tudományegyetem Neveléstudományi Intézet

fuz.nora@edu.u-szeged.hu

Az előadás tárgya az iskolán kívüli tanulás (*out-of-school learning*) és oktatás (*education outside the classroom*) gyakorlatának és hatásának vizsgálata, mely hazánkban egy kevésbé ismert és kutatott terület. Számos más országban (pl. skandináv államok, Egyesült Királyság, Új-Zéland, Kanada stb.) azonban azt tapasztaljuk, hogy a tantermen kívüli tanulási formára egyre nagyobb szakmai figyelem irányul nem csak elméleti vagy kutatói megfontolásból, de a pedagógiai gyakorlatban is, ahol mind szélesebb körben terjed (Barfod, Ejbye-Ernst; Bentsen, 2012; Rickinson et al, 2004, Rea & Waite, 2009). A fokozódó érdeklődés oka az, hogy az iskolán kívüli nem formális tanulási színterek (pl. gyűjteményes kertek, múzeumok, laboratóriumok, könyvtárak, bemutatóhelyek) számos ponton segíthetik a napjainkban sok nehézséggel és problémával küzdő formális oktatást. A tanteremhez képest új, információ- és ingergazdag környezetük révén képesek felkelteni és fenntartani a tanulók érdeklődését és tanulási motivációját, miközben az élményekre épülő, tapasztalati tanulás által a kognitív ismeretszerzés mélyebbé, tartósabbá válik (Pintér, 2004; Sinka, 2004; Szczepanski, Malmer, Nelson, & Dahlgren, 2007). Ahhoz, hogy a pedagógusok megfelelően élni tudjanak az iskolán kívüli tanulási színterek adta lehetőségekkel, és a tanulási folyamat eredményességét optimalizálják, szükség van a valid empirikus kutatásokra. Nyolc szegedi, iskolán kívül megvalósuló, tanulási célzatú foglalkozást nyomon követő kutatásunkban azt vizsgáltuk, hogy milyen kimutatható hatással bírnak az iskolán kívüli tanórák a résztvevő 2–7. évfolyamos tanulók ($N_{\text{teljes}}=188$) kognitív és nem kognitív tanulási folyamataira, teljesítményére? A papíralapú, kvalitatív és kvantitatív adatfelvételt követő statisztikai elemzések eredményei igazolták, hogy a tanteremtől eltérő, sok esetben látványos és ingergazdag környezet stimulálólólag hat a tanulókra, akik a szociális élmények és autentikus tapasztalás mellett hasznos és tartós ismeretekkel is gazdagodtak a foglalkozások által. A kutatás legfőbb konklúziója, hogy még az egyszeri, egy-két órás iskolán kívüli tanórák hatására is szignifikáns növekedés tapasztalható a tanulók kognitív teljesítményében, akik a tantermi tanulással szemben igen pozitívak, nyitottak az iskolán kívüli tanulási forma felé.

4. Rezümék

**A kisgyermekkor – bölcsődei és óvodai – tanulás és
tanulástámogatás**

KISS ANNAMÁRIA

kissannamari95@gmail.com

Óvodapedagógus BA

BA, 6. félév

Soproni Egyetem

Benedek Elek Pedagógiai Kar

*Témavezető:
Dr. Kollarics Tímea
adjunktus, SOE BPK*

A külső világ tevékeny megismerése Norvégiában és Magyarországon

Választott témám a magyar és norvég óvodákban megvalósuló külső világ tevékeny megismerésének összehasonlítása. Dolgozatomhoz az ötlet akkor fogalmazódott meg, mikor a 2016/2017-es tanév tavaszi szemeszterét Trondheimben, Norvégiában tölthettem Erasmus+ ösztöndíjjal.

A két ország alapprogramjában feltűnő nevelési célok, alapterületek, elvárások, röviden a törvényi háttér kísértetiesen hasonlítanak egymáshoz, ám a gyakorlati megvalósítás, az intézmények infrastruktúrája, a mindennapi szokások nagy különbséget mutatnak. Tanulmányom célja, hogy élesebb képet kaphassunk a hasonlóságokról, különbségekről, ezek okairól. Kutatásom során interjút készítettem gyakorló óvodapedagógusokkal, kérdőívben a szülők véleményét kérdeztem arról, hogy a Norvégiában tapasztaltak megvalósíthatóak lennének-e Magyarországon.

FODOR DIÁNA

fodor.diana1996@gmail.com

óvodapedagógus

BA, 6. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Dr. Asztalos Kata

egyetemi adjunktus, SZTE JGYPK

A tánc hatása az óvodáskorú gyermekekre - a relációszókincs, az elemi számolási készség és a tapasztalati következtetés vizsgálata

A dolgozat célja a tánc és a Diagnosztikus Fejlődésvizsgáló Rendszer (DIFER) egyes részeinek összefüggés-vizsgálata óvodás gyermekek körében, illetve a tánc általános fejlesztő hatásának az alátámasztása. A kutatással kapcsolatban több kérdés is felmerült, amelyek közül az alábbiak azok, amiket leginkább érdemes kiemelni: (1) Megbízhatóan mérhető-e kis minta elemszámmal is a mérőeszköz a gyermekek teljesítményét? (2) Megfelel-e a teszt és a résztesztnek nehézsége a gyermekek tudásszintjének? (3) Milyen különbségek mutatkoznak a táncolni tanuló és nem tanuló gyermekek eredményei között? (4) Hogyan hatnak a háttérváltozók a teszten elért teljesítményre? A dolgozat elkészítése több módszer kombinált használatával valósult meg. A háttérváltozók megismeréséhez szülői kérdőív készült, a mérések lebonyolítása pedig a már említett DIFER résztesztjeivel (tapasztalati következtetés, relációszókincs, elemi számolási készség) valósultak meg. Az adatok kiértékelését Excel és SPSS programmal végeztem el. A kutatás pozitív eredménnyel zárult, és a fentebb említett kérdések alapján elmondható, hogy a mérőeszköz megbízhatónak bizonyult, és a gyermekek tudásszintjének is megfelelt. A táncolni tanuló és nem tanuló gyermekek eredményei között a független t-próba alapján egyértelmű különbségek figyelhetők meg a táncos gyermekek javára. A háttérváltozók pedig közepesen erős összefüggést mutatnak a teszten elért teljesítménnyel. Az alábbiakból levonható a következtetés, miszerint a tánc komplex fejlesztő hatással bír. Ez mindenképp hasznosítható az óvodapedagógusok munkájában, akár a tánc beépítésével a mindennapi mozgásba, akár a szülők felé egy újabb fejlesztési lehetőség ajánlásával. A kutatást ezért érdemes lenne folytatni, amelyhez kapcsolódóan számtalan lehetőség adott.

NAGY ANNA
anna.nagyova1993@gmail.com
Óvodai és elemi pedagógia
MA, 3. félév
Selye János Egyetem

TÓTH EMESE
emesetoth1994@gmail.com
Óvodai és elemi pedagógia
MA, 3. félév
Selye János Egyetem

*Témavezetők:
Dobay Beáta
adjunktus, SK SJE
Dobay Beáta
adjunktus, SK SJE*

Az óvodáskorú gyermekek táplálkozási és mozgási szokásainak vizsgálata

Munkánk témája az óvodás korú gyermekek, ezen belül az 5-6 éves gyermekek táplálkozási és mozgási szokásainak vizsgálata. Célja pedig ezen szokások eredményeinek feltárása az egyes felvidéki régiókban. 141 mintát sikerült megvizsgálnunk ebből 62 fiú és 79 lány volt. A kutatási helyszíneink: Komárom, Őrsújfalú, Érsekújvár, Udvard, Ipolyság, Királyhelmec, Nemeshódos, Rimaszombat.

Módszereink: az adatokat kérdőív segítségével rögzítettük, majd Excel táblázatban dolgoztuk fel, az eredményeket grafikonok segítségével hasonlítottuk össze. A BMI kiszámításához, online gyermek BMI (testtömeg index) kalkulátort használtuk.

Eredmények: A megvizsgált gyermekek 70%-a tartozik az egészséges, normális tápláltsági állapot kategóriába. A gyermekek 15%-a tartozik az elhízott kategóriába, ebből 13 fiú és 24 lány. Két régiót kiemelve hasonlítottuk össze az eredményeket melyek elemszáma közel azonos: Komárom és Őrsújfalú (1. régió); Rimaszombat és Ipolyság (2. régió). Az első megfigyelésünk, hogy az 1. régióban sokkal aktívabbak voltak a gyerekek, minden kérdésnél több választ/lehetőséget karikáztak be, míg a 2. Régióban az egyes kérdéseknél csak néhány lehetőséget karikáztak be. Az eredmények ettől eltekintve hasonlóak voltak. A leggyakrabban végzett sportaktivitás a családdal az 1. régióban a játszótérezés, míg 2. régióban a kerékpározás. 1. régióban lényegesen több gyermek kedveli az egészségesebb nassolnivalókat (gyümölcs, magvak), mint a 2.-ben. Magvakat az 1. Régióban 38 gyermek nassol, míg a 2.-ban csak 4. Mindkét régióban a leggyakrabban fogyasztott ital a víz, a legritkábban fogyasztott ital viszont eltérő, 1. régióban ezek a szénsavas, cukros üdítőitalok, míg 2.-ban holtversenyben a tea és a szénsavmentes üdítők. A zöldségek esetében mindkét régióban a paradicsom, az uborka és a sárgarépa a legkedveltebbek, a legkevésbé közkedvelt/ismert zöldség 1. régióban a hagyma, míg a 2. régióban a sütőtök.

Amit javasolni tudunk, hogy a szülőknek és óvodai intézményeknek is törekednünk kell megkedveltetni a gyermekekkel a testmozgást és az egészséges táplálkozást. Az óvodák szervezzenek különböző rendezvényeket, gyümölcs-, zöldségnapokat, sportrendezvényeket a szülők bevonásával.

IHÁSZNÉ ALMÁSI CSILLA

csilla.almasi@gmail.com

óvodapedagógus

BA, 5. félév

Gál Ferenc Főiskola

Pedagógiai Kar

Témavezető:

Bíró Gyula

igazgató, főiskolai mestertanár, GFF PK

Nevelőkkel szembeni etikai elvárások: szülők kontra pedagógusok

Az elmúlt években többször hangot kapott a média csatornáin keresztül, a nevelőkkel szembeni etikai elvárások írásos normarendszere, az etikai kódex kiadása. Meglepő módon heves szakmai és laikus vitákat kiváltva, felkorbácsolva. Bár szakmaetikai kódexek voltak és vannak, mégis különös figyelmet kapott a pedagógus hivatást érintő egységes és deklarált etikai kódex megalkotásának szándéka.

Dolgozatomban röviden bemutatok három etikai kódexet, azokat tartalmában, szellemiségében összehasonlítva, vizsgálva. Egy, már korábban létező és helyi etikai kódexeknek alapjául szolgáló etikai kódexet, egy egyházi, katolikus etikai kódexet és a Nemzeti Pedagógus Kar által előkészített szakmai dokumentumot. A közös alapelvek feltárása mellett azokat a lényegi különbségeket is érintem, amelyet a két „világi” és az egy egyházi dokumentum magában hordoz. Írásomban röviden kitérek a pedagógusok közötti belső kohézió kérdésére, a pedagógus személyiségének funkcióira, az erkölcsi nevelés fontosságára, az erkölcsi ítélőképesség fejlődéseinek szakaszaira, és a pedagógus-szülő kapcsolat, kommunikáció, mint az együttnevelés alapjainak lényegi kérdésére. Vizsgálataim célja, hogy összehasonlítsam az óvodás korú gyermekeket nevelő szülők etikai elvárásait az óvodapedagógusok attitűdjével. A kettő közötti összhang, illetve eltérés elemzéseim lényeges pontja. Vizsgálataim egyik célja, hogy felmérjem a pedagógus etikai kódexek tartalmának ismertségét. Dolgozatom a kérdőíves módszerrel nyugszik, online formulák felvételével, és a kapott válaszok elemzésével kívántam a feltett kérdéseket megválaszolni. A kérdőíveket két csoport részére készítettem el: óvodapedagógusok, és óvodás korú gyermeket nevelő szülők. A kérdőívek kitöltése önkéntes, és anonim volt. A magyarországi óvodák címére juttattam el kérdőíveimet, ezernégyszáz címre, amelyből nyolcszázötvenhárom kitöltött kérdőív érkezett vissza. A szülőknek szánt kérdőíveket a közösségi médián keresztül osztottam meg, itt is több, mint kétszázötven válaszadó tisztelt meg.

Összehasonlítottam a két csoport válaszait, ami összességében – várakozásaimnak megfelelően - pozitív eredménnyel zárult, hiszen a pedagógusok és szülők véleménye közel állt egymáshoz. A pedagógus etikai kódexek ismertsége meglepően csekély. Dolgozatomban javaslatot teszek az etikai kódexek ismertségének javítására, külföldi példák alapján. Leendő óvodapedagógusként a válaszok alapján pozitívan tekintek a jövő felé.

SCHÖNWALD LAURA

laura.schonwald1996@gmail.com

Német nemzetiségi óvodapedagógus

BA, 6. félév

Soproni Egyetem

Benedek Elek Pedagógiai Kar

Témavezetők:

Dr. Simon István Ágoston

egyetemi docens, SOE BPK

Dr. Kovácsné Vinkovics Éva

tanársegéd, SOE BPK

Óvodai nevelési területek összehasonlító vizsgálata

Az óvodás korú gyermekek személyiségének, különböző képességeinek komplex fejlesztése az óvodapedagógusok kiemelt feladata, amelyet különböző nevelési területeken végzett tevékenységek által valósítanak meg. Az óvodapedagógus felkészültségét mutatja a foglalkozásokon alkalmazott módszerek választékos alkalmazása, a foglalkozások tudatos tervezettsége. Ausztriában és Magyarországon az óvodapedagógusi munkában eltérő hangsúllyal jelenik meg a különböző nevelési területek fejlesztése, a foglalkozások tervezettsége iránti igény és a fejlesztés során alkalmazott módszerek sokszínűsége.

Kutatásomban megvizsgáltam, hogy van-e különbség az ausztriai és a magyar óvodában az óvodai foglalkozások tervezettségében, a nevelési területek fejlesztésének mértékében, az alkalmazott módszerek mennyiségében illetve a gyerekek által kezdeményezett spontán tevékenységek gyakoriságában. A kutatás során az alábbi hipotézisek bizonyítására törekedtem.

Feltételeztem, hogy

- a fő nevelési területek fejlesztése az osztrák és a magyar óvodában megjelennek a csoport mindennapjai során,- az anyanyelvi nevelés mindkét országban kiemelkedően fontos nevelési terület,
- az osztrák óvodában több lehetőséget adnak a gyermekeknek a spontán, gyerekek által kezdeményezett tevékenység kialakulására,- a magyar foglalkozások összetettebbek, mint az osztrák foglalkozások.

A hipotézisek bizonyítására módszerként a kategoriális megfigyelést választottam, a vizsgálat mintáját egy ausztriai és egy soproni óvodából választottam ki.

A kutatás eredményei alapján azt mondhatom, hogy a fő nevelési területek – bár nem azonos hangsúllyal, de – mindkét országban megjelennek az óvodai nevelés mindennapjai folyamán.

Összességében kijelenthetem, hogy ami az egyik óvodának a gyengesége, a másiknak épp abban rejlik az erőssége. Míg Ausztriában több lehetőséget biztosítanak a gyermekek spontán tevékenységéhez, Magyarországon a tudatos, komplex fejlesztés kap nagyobb hangsúlyt. A kérdést, hogy vajon melyik óvodának a nevelési módszerei célravezetőbbek, nehéz eldönteni. Úgy vélem az embernek arra kell törekednie, hogy megtalálja az arany középutat. Vagyis fontos, hogy a gyermekek saját elképzelései is megvalósulásra kerülhessenek, ugyanakkor a szakmai szempontok által irányított fejlesztésük is nagyon nagy jelentősége van.

Kulcsszavak: nevelési területek, kategoriális megfigyelés, tervezett és spontán tevékenységek

LOVÁSZ ANIKÓ

lovaszanikopanka@gmail.com

óvodapedagógia

BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

SZÉLL VIVIEN

vivien.szell@gmail.com

óvodapedagógia

BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezetők:

Soós Katalin

mesteroktató, SZTE JGYPK

Dr. Hódi Ágnes

tanársegéd, SZTE JGYPK

Óvodáskorú gyermekek kognitív funkcióinak - különös tekintettel a memóriára - és primitív reflexeinek alakulása mozgásterápia mellett

Jelen dolgozat betekintést nyújt a gyermekek rövidtávú memóriájának és az esetlegesen fennmaradó primitív reflexeknek az alakulásába. Célunk mindezzel, hogy kapcsolatot és összefüggéseket találjunk a kognitív funkciók – különösen a memória- érettsége és az esetlegesen fennmaradó primitív reflexek között, melyeknek kóros megléte az óvodáskorban számos problémát vetíthet előre az a későbbi tanulási teljesítményben. Továbbá összevetjük a gyermekek teljesítményeit életkoruk, nemük, valamint motorikus, szeriális-vizuális és verbális-akusztikus területeken. A vizsgálatokhoz két módszert alkalmazunk az egyik egy sajátfejlesztésű mérőeszközünk, mely igyekszik játékos módon felmérni a rövidtávú memóriát, a másik pedig egy már jól bevált reflexvizsgálati gyakorlatokból meríti a számunkra szükséges elemeket. Az eredményeket nézve természetesen tisztában kell lennünk azzal, hogy a gyermekek fejlődésében nem várható el drasztikus változás 3 hónapos időintervallum alatt. Valamint, hogy a mindenkori teljesítményüket erősen befolyásolhatja az aktuális szellemi, érzelmi és fizikai állapotuk, így előfordulhat, hogy hol jobban, hol rosszabbul teljesítenek a gyermekek. Utóbbi kizárására nagyobb időintervallumú és többszöri vizsgálatokra lesz szükség. Hipotéziseinket tekintve a második mérés során részben teljesültek, hiszen a teljesítmények átlagát nézve pozitív fejlődésen mentek keresztül a gyerekek, valamint bizonyos reflexek előfordulási aránya csökkent. Azonban messzemenő következtetéseket még nem lehet levonni két mérésből. Vizsgálataink és mérőeszközeink a későbbiekben jó kiindulási alapot adnak, mind mérésre, mind további vizsgálatokra. Játékos formájuk hiány pótló lehet a kisgyermekek felmérésének területén.

NAGY ANNAMÁRIA
annamari.nagy@hotmail.com
óvodapedagógus
BA, 5. félév

Eszterházy Károly Egyetem
Pedagógiai Kar

*Témavezető:
Kisné dr. Bernhardt Renáta
adjunktus, EKE PK*

Valóban gyengéd az átmenet óvodából iskolába? Kitekintés határon innen és túl

Napjainkban egész Európában megfogalmazódott az igény az óvoda-iskola átmenetet megkönnyítő programok és módszerek létrehozása iránt, azonban a beiskolázási kor és gyakorlat nem mutat egységes képet. Szerbiában és Romániában az óvoda-iskola átmenet nehézségeit iskolaelőkészítő programokkal, illetve osztályokkal igyekeznek áthidalni, míg Magyarországon elsősorban módszertani aspektus jellemző a szervezeti keretek helyett (Ronkoviczné és Gergely, 2012).

Komparatív jellegű kutatásomban a három ország gyakorlatát mutatom be. Empirikus vizsgálatomban óvodapedagógusokkal és tanítókkal végzett félig-strukturált interjú módszerével (N=20) tártam fel a gyengéd átmenetet biztosító tényezőket, valamint az óvoda-iskola átmenet kapcsán felmerülő problémákat. Emellett kvalitatív metaforavizsgálat (N=60) segítségével elemeztem az óvoda és iskola funkcióit szintén a pedagógusok véleménye alapján. A trianguláció érdekében a három országban végzett megfigyelések (N=12) tárják fel az óvoda-iskola átmenetre, holisztikus fejlesztésre vonatkozó koncepció létjogosultságát.

Az eredmények és a megfigyelések alapján mind három ország esetében dominánsan megjelenik a pedagógus személyes kompetenciája, amely az átmenet nélkülözhetetlen komponense. Azonban a kutatás összességét tekintve diszkrepancia figyelhető meg. Erdélyben és a Vajdaságban egy felülről irányított program segítségével egy gyermekközpontú és gyengéd átmenet valósul meg, melynek eszközei az irányított program, a szoros intézmények közötti együttműködés, valamint a pedagógusi attitűd. Azonban a magyarországi gyakorlat kapcsán ebben a tekintetben eltérés mutatkozik. Célként megfogalmazható egy olyan innovatív és komplex program létrehozása, melynek segítségével az óvoda és az iskola differenciált elvárásainak és módszertani kultúrájának egységesebbé tétele megvalósul.

Alternatív fejlesztési módszerek

NAGY TÍMEA KATALIN
timcs06@gmail.com
informatika-matematika tanár
Osztatlan, 11. félév

Debreceni Egyetem
Informatikai Kar

*Témavezető:
Dr. Csernoch Mária
egyetemi docens, DE IK*

7–10. évfolyamos tanulók tudástranszfer alapú számítógépes gondolkodásának elemzése reprezentatív felmérés alapján

A Debreceni Egyetem elsőéves informatika szakos hallgatóival végzett mérések alapján megállapították, hogy a hallgatók programozói tudása, algoritmikus és számítógépes problémamegoldó készsége jóval alacsonyabb szintű, mint ami a sikeres előre haladáshoz szükséges. Mivel a bemenetnél a hallgatók tanulmányi előéletét kell feltételként vizsgálni, ezért kézenfekvő, hogy a hallgatók nehézségeinek egy része korábbi tanulmányaikra vezethető vissza. Az OFI megállapításából kiindulva, mely szerint „A hazai mérés-értékelési rendszerből hiányzik a Nat-ra és a kerettantervekre épülő fejlesztő értékelés, amely segíthetné a tanulót, pedagógust és szülőt annak megítélésében, hogy hol tart a tanuló a Nat, a kerettantervek és a helyi tantervek által előírt ismeretek, tudás, készségek és kompetenciák elsajátításában.”, összeállítottunk az általános iskola 7-8. és a középiskola 9-10. évfolyamos tanulói számára egy olyan tesztet, amellyel mérhető, hogy milyen mértékben képesek a mindennapi élethelyzetekhez hasonló feladatokban alkalmazni a tudásukat, ezzel felmérve a tanulók számítógépes problémamegoldó készségét tantárgyközi kapcsolatokra épülő feladatok alapján.

Dolgozatomban a jelenleg érvényben lévő Nat és az informatika kerettantervek elemzésének eredményeit, a teszt feladatait, továbbá a feladat megoldásához szükséges ismereteket, valamint néhány, a teszt eredményeinek értékelése során feltárt tanulói tévhitek közül mutatom be.

A felmérés alapján megállapítottuk, hogy

- nincs különbség a perifériás ismeretek szintjében az egyes évfolyamok között.
- az összetett függvények használata elősegíti a jobb táblázatkezelői eredményeket.
- több táblázatkezelő függvény ismerete nem emeli a táblázatkezelői eredményeket.
- az osztály és az iskolatípus befolyásolja, a nem pedig nem befolyásolja az elért pontszámot.
- az életkor és a programozási önértékelés befolyásolja a pseudo-kód megfejtését, de a nem-hagyományos programozási feladatokra nincs hatással.

Saját munka leírása: NAT és informatika kerettantervek elemzése. Iskolákkal történő létszám- és tesztelési feltételek egyeztetése. A feladatok témájának meghatározása, forrásdokumentumok keresése. A teszt összeállítása. Nyomtatott tesztek sokszorosítás, tűzése, csomagolása, postázása, online teszt-dokumentum létrehozása, közzététele. Javítókulcs összeállítása, 8880 tanulói teszt eredményének rögzítése, kiértékelésének megkezdése.

ISZAK MARTIN

isaacmartin115@gmail.com

Technika, életvitel és gyakorlat - Történelem és
társadalomismeret, Osztatlan tanárszak
Osztatlan, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Informatikai Kar

*Témavezető:
Dr. Nemes József
egyetemi docens, ELTE IK*

A technikai műveltség fejlesztése programozható robotok alkalmazásával

Dolgozatom célja, hogy különböző példákon keresztül bemutassam, hogy egy programozható robot alkalmazása, milyen lehetőséget kínál a technikai műveltség fejlesztése terén. Ebben egy, a LEGO cég által gyártott oktatói csomag, a LEGO Mindstorms EV3 volt a segítségemre. Ennek a robotnak a felhasználásával olyan, a technika, életvitel és gyakorlat tantárgy tematikai egységeibe illeszkedő feladatokat dolgoztam ki, amelyek a műszaki-technikai- és a konstrukciós képességen túl, a biztonságos életpálya építéséhez szükséges kulcskompetenciák is fejleszthetők. A problémák megoldásában a többi tanórán megszerzett tudásukat hasznosíthatják a diákok gyakorlati tevékenységek során. A kezdeti kísérletezésen túl elsősorban a matematika, a fizika és az informatika órákon megtanult ismereteiket, az ott megismert összefüggéseket használják a feladatok elvégzése során, hogy tovább bővítsék technikai tudásukat.

A 2017. november 8 és 2018. április 11 között tartott modellépítő szakkörön, valamint a 2018. június 25-én kezdődött öt napos nyári tábor alatt a modellkészítéssel és a programozással összekötött feladatokat éles helyzetben is kipróbáltuk. A gyerekek csoportokban dolgozva megismerkedtek a szerkezeti elemekkel és azok funkcióival, hogy a statikus szerkezetekkel elindítva az építést, eljussunk a dinamikus modellekig. Ezek után elkészítették az első kerekeken járó robotjukat, majd ezen keresztül megismerkedtek ennek irányításával, programozásával és érzékelőivel.

Az ott megszerzett tapasztalatokból merítve dolgoztam ki azokat a változatos, játékos és élménydús feladatokat, amelyek tanulók technikai műveltségét fejlesztik. Tárgykészítés és modellezés során fejleszthetik a konstrukciós képességeiket, valamint megismerkedhetnek a technikatörténet egyes vívmányaival. A programozási alapjainak elsajátításával az algoritmikus gondolkodásukat fejlesztve fedezhetik fel az automatizálásban rejtőző lehetőségeiket. Elmélyíthetik iskolai tudásukat úgy, hogy azok gyakorlatban való hasznosságát is felismerik. Projektfeladatok során pedig a mindennapi életben is jelentkező problémákra kereshetnek megoldást. A kidolgozott feladatok célja nem a készletben rejlő lehetőségek teljes skálájának bemutatása, amely a technika, életvitel és gyakorlat szűkös órakerete miatt nem is megvalósítható, hanem az órán való alkalmazhatóságának, és az ebből származó előnyöknek az ismertetése.

KOROKNAI SZANDRA JULIANNA

koriszandra@gmail.com

Tanító

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

Témavezető:

Dr. Koós Ildikó

egyetemi adjunktus, ELTE PPK

C6 in school-módszertani útmutató. Egy lehetőség 8-12 éves tanulók kommunikációs kultúrájának fejlesztésére az internetes nyelvhasználatról készült felmérés eredményei alapján

A digitalizálódott világ nagy hatással van az emberek életére. Létrejött egy internetes felületen alkalmazott nyelvhasználat, amit egyre fiatalabb korban kezdenek el használni az emberek. A dolgozat első felében egy három részből álló kutatás olvasható, amely különböző szempontok szerint vizsgálja ezt a csetnyelvet. Online kérdőívek eredményein, és gyakorlati példáján keresztül mutatja be az emberek technikai eszközhasználatát és csetelési szokásait. Feltárja a szülők, a tanárok véleményét, tapasztalatát, és különös gondot fordít e nyelvhasználat általános iskolás korú gyermekekre kifejtett hatásáról.

A második részben bemutatásra kerül a kutatás eredményére épített saját készítésű módszertani útmutató, amelynek részletes 15 hetes terve az 1. számú mellékletben található. Az útmutató segítségével a modern technika helyes felhasználási módjának megtanulása bekerülhet az oktatásba, kreatív és játékos feladatok formájában.

SÁRI FANNI

sarifanni2@gmail.com

tanári 5 félév (magyartanár)

MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Schirm Anita

egyetemi adjunktus, SZTE BTK

Emojik megjelenése az oktatásban

Az Apple által nyújtott digitális kommunikációval való ismerkedésem során találkoztam az emojikkal. A 2018-as középiskolai felvételi magyar nyelv feladatsorban is feltűntek, ami láttán arra az elhatározásra jutottam, hogy az iGeneráció által használt emoji-világot kutassam. Azért tartottam fontosnak kutatásom elkezdését, mert pontatlanságokat fedeztem fel a nyelvtan tankönyvek szövegében.

A dolgozatban az emojik oktatásban való eddigi felhasználásáról végzett korpuszelemzés eredményeit mutatom be. Általános iskolai és gimnáziumi tankönyveket vizsgáltam, s azt néztem meg, hogy foglalkoznak-e az emojikkal, s ha igen, hogyan teszik azt. A tankönyvkorpusz elemzése mellett egy kérdőíves vizsgálatot is végeztem, amelynek során 100 pedagógusnak az emojikhoz való viszonyát mértem.

A dolgozatban szereplő adatok rávilágítanak arra, hogy az emojik használata és elfogadása nem egységes a pedagógusok közt. Valamint a tankönyvi korpusz elemzésének eredményeként elmondható, hogy a tankönyvek és munkafüzetek a kreatív feladatokon kívül nem használják ki teljes mértékben az emojik adta lehetőségeket. Ráadásul a taneszközök hibásan használják a terminológiát. A dolgozatban a vizsgálatok eredményeinek bemutatása mellett kísérletet tettem a hétköznapi nyelvhasználatban és a tankönyvekben szinonimaként használt, de valójában más fogalmakat takaró emoji, emotikon és smiley terminusok tisztázására is. Továbbá a dolgozat végén ötleteket mutatok be a tankönyvi és a munkafüzeti feladatok kiegészítésére.

G. SZABÓ ZITA

gszz@freemail.hu

Tanulásban akadályozottak pedagógiája

BA, 5. félév

Kaposvári Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:
Iváncsik Réka
gyakorlatvezető, KE PK*

Hallgatói tapasztalatok nyúllal asszisztált fejlesztő foglalkozásokon - Gyermeki viselkedés megfigyelése nyúllal asszisztált foglalkozások során

A Kaposvári Egyetem Pedagógia Kar Gyógypedagógia Intézet és a Kaposvári Egyetem Agrár és Környezettudományi Kar szakemberei állatasszisztált kutatás során nyúllal asszisztált foglalkozásokat végeznek két kaposvári általános iskolában. A program során első osztályos gyermekek részesülnek játékos készség- és képességfejlesztésben, melyek szabályos időközönként lettek a protokollba építve. A tematika szerint reguláris ciklusokban váltják egymást a nyúllal asszisztált és a nyúlmentes időszakok. A fejlesztések középpontjában a lemaradó, gyengébben teljesítő tanulók sikerélményének biztosítása, a szociális kompetencia erősítése, valamint a frusztráció és a szorongás oldása áll. A 2017 novemberében megkezdett program-ban az első osztályos tanulók stressz-szintváltozását mértük Vonás szorongásteszt és CBCL teszt segítségével. A kapott eredményeket elemeztük, értékeltük. Külön kvalifikáltuk a két iskola eredményeit, a nyúllal asszisztált és a nyúlmentes időszak átlagos összpontszámát, végül pedig a nyúl jelenlétének hatását a két iskola összehasonlításával. Megfigyeléseink eredményeként elmondható, hogy a tanulók kevésbé stresszesek a nyúllal asszisztált időszakokban, ez a hatás erősebben tapasztalható az integráló osztályokban. Javasoljuk további vizsgálatok elvégzését több gyermek bevonásával.

PÁL JÓZSEF

paljozsef12@gmail.com

Mérnök Tanár

MA, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Molnár György

egyetemi docens, BME GTK

Korszerű módszertani megközelítések a szakképzésben – különféle tanítási stílusok érvényesülése a tanulók körében

Dolgozatomat a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen, 2017 őszén megrendezett Kari TDK-ra készítettem. Dolgozatomban egy kutatást végeztem az IKT eszközök használatának attitűdjéről, valamint e korszerű eszközökre kifejlesztettem egy elméleti modellt, amellyel könnyebbé tehetném a tanárok oktatói munkáját és a diákok tanulását.

Munkám alapvető célja volt bemutatni azokat az innovatív, multimédia alapú interaktív eszközrendszert és módszertani megoldásokat, amelyek segítik a mai szakképzésben tanuló diákok tanulási folyamatát és annak hatékonyságát. Ennek egyik markáns módszere a video alapú élménypedagógia alkalmazása, melynek létjogosultságát és hasznosságát empirikus úton is bemutattam dolgozatomban.

Vizsgálatom során igyekeztem feltárni, hogy milyen egyszerűen lehet alkalmazni az oktatásban az IKT eszközöket és mennyivel eredményesebb lehet velük az oktatás. Ami régen rengeteg helyet foglalt és drága szemléltetőeszköz volt, ma már csak egy a falon elhelyezett digitális táblát jelent adott esetben. Nem állítom azt, hogy teljes mértékben ki lehet váltani a kézzel fogható eszközöket, de nagymértékben helyettesíthető és gyakorlatiasabbá tehető általuk az óra napjaink digitális világában.

A kutatásom során szembesültem egy komoly kihívással. Ez pedig nem más, mint a figyelem fenntartása és megosztása, azaz a tanulók szimultán kapacitása. A tanórák során úgy érzem, a diákok elvesznek az információrengetegben. Ezért kidolgoztam egy modellt, amivel megpróbáltam kielemezni azokat a tényezőket, amire egy órán belül figyelni kell a tanárnak és mi az, amire a diáknak. Az elkészített probléma-gráf ábra alapján megpróbáltam a lehető legtöbb zavaró tényezőt kiiktatni a rendszerben majd átrendezni és ez által teljesen új alapokra helyezni az oktatás folyamatát, amelyhez egy web motor használatát terveztem.

Ez egy egyedülállóan új lehetőség lenne az oktatásban, amellyel új kapukat nyithatnánk meg az oktatás és az IKT eszközök használata között. Véleményem szerint a program használatával nagymértékben megkönnyíteném a tanárok és diákok munkáját ezzel vélhetően egy magasabb szintre lehetne emelni az oktatás eredményét és minőségét.

DIENES NIKOLETT
dienesniki@gmail.com
matematika - informatika tanár
Osztatlan, 9. félév

Debreceni Egyetem
Informatikai Kar

GULÁCSI ÁDÁM
adam.gulacsi@gmail.com
angol nyelv és kultúra - informatika tanár
Osztatlan, 3. félév

Debreceni Egyetem
Informatikai Kar

*Témavezető:
Dr. Csernoch Mária
egyetemi docens, DE IK*

Sprego implementációk oktatást támogató vizualizációja virtuális (3D) térben

A digitális kompetenciamérések egyértelműen bizonyítják, hogy az alkalmazott informatikaoktatásban elfogadott megközelítések többsége bizonyítottan alacsony hatékonyságú, a szoftverek speciális funkcióira, jellemzőire fókuszálnak, rákényszerítve ezzel a tanulókat a szoftver-eszközök felületi kezelésére, valódi és hiteles problémamegoldás helyett. Az általunk alkalmazott Sprego (Spreadsheet Lego) megközelítésről azonban egyértelműen bizonyított, hogy hatékonyan támogatja egyrészt a gyorsabb és megbízhatóbb döntéshozó képesség fejlesztését, másrészt a magasszintű programozási és adatkezelési ismeretek előkészítését. Kutatásaink során olyan új didaktikai megközelítések fejlesztését célozzuk meg, amely kereteken belül, a táblázatkezelői szoftverek programozásorientált jellegére építve hatékonyan fejleszthető a tanulók számítógépes gondolkodása, algoritmikus készsége, számítógépes problémamegoldási, sémakonstrukciós és tudástranszfer technikája. Célunk továbbá, hogy növeljük a diákok lelkesedését modern, látványos és megnyerő reprezentációkkal. Dolgozatunkban, korábbi kutatások és fejlesztések eredményeit alapul véve, egy olyan saját fejlesztésű 3D semi-unplugged eszközt mutatunk be, amely animált avatárokkal és képletkiértékelő eszközökkel vizuálisan reprezentálja a valós világ problémáinak algoritmusait. Az applikáció jelenlegi formájában két programozási alaptétel, a lineáris keresés és a feltételes számlálás algoritmusának Sprego implementációját tartalmazza demó és interaktív megjelenítési módban. A szoftver szűkebb oktatási környezetben is kipróbálásra került, és a pozitív visszajelzések alapján, egyértelmű, hogy az algoritmus-vizualizációk hatékonyan segítik a diákok tanulását. Jövőbeli terveink között szerepel a szoftver szélesebb oktatási környezetben történő kipróbálása és hatékonyságvizsgálata, valamint az alkalmazás továbbfejlesztése új algoritmusok implementálásával, új funkciókkal és a nyelvi választási lehetőségek bővítésével.

HEGEDÜS RENÁTA

hegedus.rencsi@gmail.com

angol nyelv és kultúra tanára, spanyol nyelv és

kultúra tanára

Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Baditzné dr. Pálvölgyi Kata

egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Tanárnő, mikor beszélgetünk a robottal? – Szorongásoldás kiskamasz korban idegennyelv órán a mesterséges intelligencia segítségével

Napjainkban az idegen nyelvek oktatása egyre több új és megválaszolatlan kérdést vethet fel, a nyelvtanárok sok problémával nézhetnek szembe. Ilyen jelenséggént tekinthetünk a nyelvtanulók szóbeli fejlődésének tekintetében tapasztalható megakadásra is, mely általában a kiskamasz korcsoportban (10–14 éves kor) jelenik meg. Ezt a megakadást az idegen nyelven folyó szóbeli kommunikációtól való szorongásnak is tulajdoníthatjuk. Tudományos kutatásom célja tehát az volt, hogy felmérje, valóban tapasztalható-e a kiskamaszok esetében szorongás a nyelvórákon, illetve a probléma megoldását célzó módszertani lehetőségeket is keresni akartam. Kutatásom megfelelő szakirodalmi megalapozás után két fő pillérre épült: egyrészt a kiskamasz korosztályt tanító nyelvtanárok véleményét gyűjtöttem be egy nagyszabású anonim kérdőíves felméréssel; másrészt egy saját tanítási kísérleti blokk során próbáltam ki egy lehetséges módszertani megoldást. A kutatás eredményeként megállapítható, hogy valóban tapasztalható egy töréspont az általános iskola felsőbb évfolyamaiban az idegen nyelvi fejlődésben, mely összefüggést mutat a célnyelv használatától való szorongás felerősödésével. Ezt a szakirodalmi megalapozottság mellett a kérdőívemet kitöltő 220 általános iskolai nyelvtanár is megerősítette. Az is bizonyossá vált, hogy ez a gátlás célzott pedagógiával csökkenthető, így a nyelvtanulók szóbeli kifejezőképessége javulást mutathat. Saját tanítási kísérleti blokkom alatt egy lehetséges módszertani megoldást, a mesterséges intelligencia tanórai alkalmazását próbáltam ki ebből a célból. Azt tapasztaltam, hogy a mai kiskamasz korosztály számára a digitális világhoz való viszonyuk miatt megfelelő eszköz lehet az úgynevezett virtuális asszisztensek (pl. Google Asszisztens) használata a szóbeli idegen nyelven folyó kommunikáció gyakorlására. A virtuális asszisztensek ugyanis csak idegen nyelven használhatók, továbbá számos funkciójuk mellett (pl. Google keresés, útvonaltervezés) akár beszélgetőpartnerként is használhatják a gyerekek ezeket a chatrobotokat.

A kutatás során feltérképezhettem tehát, hogy társadalmi szintű problémát okoz az általános iskola felsőbb évfolyamaitól kezdve a szóbeli idegen nyelvi fejlődés megtorpanása, mely jó pedagógiai gyakorlatokkal orvosolható. A mai korosztály digitális beállítottsága miatt a már meglévő trükkök (pl. csoportdinamikai fejlesztés) mellett a digitális asszisztensek bevonása is segítheti tanulóink szorongásának oldását.

Anyanyelvi nevelés

NÉMETH SZANDRA
szandra9305@gmail.com
tanító
BA, 8. félév
Kaposvári Egyetem
Pedagógiai Kar

*Témavezető:
Bencéné Dr. Fekete Andrea
egyetemi docens, KE PK*

A balkezes gyerekek helyzete az írástanulás tükrében

Kutatásomban a balkezesség jellemzőit, a segítségadás formáit és az írástanítást megkönnyítő tényezőket vizsgálom. Megoldásokat keresek, tanácsokkal szolgálok pedagógustársaim számára. Tanítóként kiemelt feladatunk az írásoktatás, melynek folyamatában a balkezes tanuló nehézségeket él át, ha munkájukat nem támogatjuk kellőképpen. Hipotézisem szerint a mai gyakorlatban nem ismerik e problémákat, illetve nem törődnek velük. Céloom a bal kézzel történő írás tényezőinek megismertetése, melyek helyes elsajátításával megóvhatjuk diákjainkat a sorozatos kudarcoktól. Célkitűzésem sikeres megvalósítása érdekében interjúkat készítettem eltérő nemű és korosztályú balkezes egyénnel. Irányított kérdésekkel kerestem a válaszokat a témához kapcsolódóan. Válaszaik elemzésének segítségével megerősítettem, illetve cáfoltam állításaimat. Az eredmények is jól mutatják, hogy létező probléma a balkezesek írástanítása, így témafelvetésem jogosnak bizonyul.

Az írás készségszinten történő kialakulása több tényező együttes hatása révén jön létre. A helyes testtartás, a megfelelő fényviszonyok, az ülésrend, a helyes eszközválasztás, a kéz- és alaptartás. E feltételek biztosítása mind-mind a feladatunk. Tanulóink megkülönböztetése kézdominancia szempontjából elengedhetetlen. A differenciálás e téren is megállja a helyét. Vizsgálatom szerint a balkezesek leggyakoribb nehézségeit a kéz- és laptartás okozza. Ezekre fókuszálva munkám második felében javaslatokat gyűjtöttem össze. A helyes eszközfogás a könnyed, laza írás alapja. Kialakítására számos példát említek, többek között mondókák, játékos mozgások segíthetik munkánkat. A laptartásnál legnagyobb hiba a jobbkezes tükrözése. Ennek kiküszöbölése érdekében alakítottam ki egy sajátos módszert. Ragasztószalag segítségével a padon megjelöljük a füzet helyét, így máris könnyebbé válik a balkezes diáknak. Fontos továbbá, hogy ne tekintsük őket hátrányos helyzetűnek, de lehetőségeinkhez mérten külön figyelembe részesítsük őket.

Az életben való könnyebb boldogulás érdekében feladatunk a balról történő problémamentes írás megtanítása.

PALÁSTI LILLA

palasti16@gmail.com

magyartanár, angol nyelv és kultúra tanára

Osztatlan, 9. félév

Eszterházy Károly Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Kalcsó Gyula

főiskolai docens, EKE BTK

A szavak alaktani elemzésének a tanítása

A dolgozatom az alaktani elemzést tanításának egy új módszerét mutatja be. Hagyományos módszerekkel az alaktani elemzés egy része ugyanis találgatásokon, megérzéseken alapszik. Sokkal kevesebb tévedéshez vezet az az elemzési elv, ami számba vesz minden lehetséges toldalékot (ami az adott szófajú szótövet követheti), majd azokra a toldalékokra irányítja a figyelmet, amik ezek közül megvannak a szóalakban. A tankönyveken és munkafüzetek elemzése után megvizsgálom a módszertani leírásokat is a témával kapcsolatban. Az elemzés alapjai a hagyományos és a generatív nyelvtanítások együttesen, amik részletes leírása után az oktatásba is bevonható módszert javaslak. A dolgozatomban felvázolt és szakirodalmak által alátámasztott elemzési módszer alkalmazható mind az általános, mind a középiskolai korosztály számára.

NOSZÁLY ENIKŐ

noszalyeniko@gmail.com

Óvodapedagógus

BA, 6. félév

Soproni Egyetem

Benedek Elek Pedagógiai Kar

Témavezető:

Dr. Zsubrits Attila

egyetemi docens, SOE BPK

Az Óperenciás tengeren is túl. Az óvodáskorú gyerekek mesepreferenciáinak vizsgálata

Célirányos explorációs rajzvizsgálatom célja a vizsgált óvodáskorú gyermekek meseválasztásainak elemzése volt. Ezen belül vizsgáltam a gyermekek kedvenc meséinek forrását, hogy hogyan, milyen körülmények között találtak a kiválasztott mesével. Kíváncsi voltam, vajon vannak-e nemi azonosságok a gyerekek meseválasztása során. Esetleg előfordul-e az életkorukból adódó hasonló mesepreferencia. Kutatásom során megvizsgáltam olyan befolyásoló tényezőket is, mint az otthoni mesehallgatás gyakorisága, vagy a mesélő személye.

A kutatásomhoz szükséges információkat a vizsgálatban részt vett gyerekek rajzain keresztül, illetve az ezt követő beszélgetés során szereztem, így bepillantást nyerhettem a gyerekek adott meséhez fűződő érzelmeiről is.

A kapott eredmények alapján elmondható, hogy a rajzvizsgálatban részt vevő gyerekek a mesék széles skálájával találkoznak mindennapjaik során. A gyerekek meseválasztásainak indoklása –úgy gondolom- nem csak a nevelők számára lehet hasznos, de akár a rajz-filmkészítőket is segítheti, hogy célközönségük számára minél érdekesebb, színvonalasabb animációs filmeket készíthessenek a jövőben.

KOCSIS ÁGNES

kocsis0agnes@gmail.com

magyar-informatika tanári mesterszak

MA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Kugler Nóra

habilitált egyetemi docens, ELTE BTK

Informatikai gondolkodás a nyelvtanórán

A pedagógusok számára egyre nagyobb kihívást jelent, hogy a terjedelmes ismeretanyag mellett diákjaik olyan hasznos 21. századi készségeket, kompetenciákat is elsajátítsanak, mint amilyen például a problémamegoldás vagy a digitális kompetencia. A magyartanároknak emellett azzal is szembe kell nézniük, hogy a nyelvtan az egyik legnépszerűtlenebb tantárgy a tanulók körében, így a motiváció fenntartása is nehézséget okoz.

Kutatásom kiinduló kérdése az volt, hogy hogyan lehetne a nyelvtant élvezhetővé és hasznossá tenni a diákok számára. Feltevésem, hogy ha a tanulók a tananyagot hasznosnak, a mindennapi életben alkalmazhatónak ítélik, motiváltabbak lesznek az órákon. Úgy gondolom, ehhez az szükséges, hogy a nyelvtanórákon szabályok helyett olyan módszereket sajátítsanak el, amelyek segítségével maguk is tudnak szabályszerűségeket felfedezni nyelvi mintákon.

Egy lehetséges megoldásként dolgozatomban egy olyan anyanyelv-pedagógiai módszert dolgozok ki, amely lehetővé teszi, hogy a diákok nyelvtanórai kutatások során sajátítsanak el a modern világban hasznos készségeket és szaktárgyi tudást. A módszernek az Informatika a Nyelvtanórai Kutatásban (röviden: INK) nevet adtam. A kutatásalapú tanítás módszeréből indultam ki, amely lehetőséget ad arra, hogy a diákok tapasztalati úton szerezzenek meg tantárgyi tudást és kutatási, problémamegoldási készségeket. A problémamegoldó képesség fejlesztése összekapcsolható az informatikatanítás egyik elméleti alapjával, az informatikai gondolkodással és annak fejlesztésével. Az informatika bevonásának további célja a nyelvtanórai kutatás informatikai eszközökkel és módszerekkel történő támogatása. Az egyes informatikai lehetőségeket a Nemzeti alaptantervvel és az Informatika Kerettantervvel összhangban tárgyalom. A módszer nyelvelméleti háttereként a funkcionális kognitív megközelítést választottam, mivel ez az elméleti keret a beszélői kreativitást középpontba helyezve megteremti a lehetőséget arra, hogy a nyelvi jelenségeket nem elidegenítve, előre adott szabályok mentén, hanem természetes közegükben vizsgálhassák a diákok a kutatások során.

A dolgozat első fele feltárja azon okokat, amelyek az INK módszer megszületését indokolják, bemutatja a módszer elméleti hátterét. Ezt követően az INK leírása az órák megtervezésére és az értékelésre koncentrálva történik, amelyet táblázatok, ábrák és gyakorlati példák egészítenek ki. A mellékletben a tervezéshez és az értékeléshez kapcsolódó, gyakorlatban használható segédletek találhatók.

DOBRAI DALMA

dalmadobrai@gmail.com

Tanító

BA, 7. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Bíró-Balogh Tamás

tanársegéd, SZTE JGYPK

Kortárs líra az anyanyelvi nevelésben

Dolgozatom témája a kortárs gyermekversek használatát dolgozza fel a mai oktatásban. A téma vizsgálata során az alsó tagozat 4. osztálya kapott a kitüntetett figyelmet. Két iskolában, 101 gyermekkel dolgoztam. Azért választottam az említett korcsoportot, mert itt teljesednek ki az eddig tanult olvasással és szövegértéssel kapcsolatos ismeretek. A kutatás során figyelembe vettem, a tanórákon igénybe vett tankönyvek alkalmazását, a kötelező olvasmányok jelentőségét, az olvasás szeretetét, valamint a klasszikus és kortárs költők lírai műveit. Az utóbb említett két tényező szolgált kutatásom alapjául, amelyet kérdőív formájában dolgoztam fel. A kérdőívben lévő négy feladat célja, a kortárs versek iránti tetszés, érdeklődés feltérképezése és szövegértési képességek feltárása volt. A feladatlaphoz négy verset kapcsoltam, két klasszikus és két kortárs költő művei formájában. A verseket a Nemzeti Alaptantervben előírtak és Lackfi János - Vörös István Apám kakasa című kötetében megjelent gyermekversek ihlették. József Attila Altató c.műve mellé, Vörös István ébresztő c. művét választottam az átiratok közül. Zelk Zoltán Este jó c. klasszikus költeménye mellé, pedig Lackfi János Este rossz c. versét választottam. Kíváncsi voltam arra, hogy a gyerekek mit gondolnak, illetve mit vesznek észre az alkotásokkal kapcsolatban. A versek felolvasására, a költőkkel kapcsolatos ismeretek mozgósítására és a tanulók feladatmegoldására egy tanórát szántam. Céljaimat elértem, mivel megtudtam, hogy a kisiskolások milyen viszonyban vannak a kortárs magyar irodalommal. Megfigyeltem azt is, hogy ugyan teljes mértékben kevesen, de megértik a kortárs irodalomban lévő humort és iróniát. Olyan élményekhez, viszont kis mértékben fűződnek, amelyek miatt jobban kedvelnék a kortárs műveket. Összességében azt a következtetést vontam le, hogy több mai gyermekirodalmi költő és mű megismertetésére van szükség, a meglévő klasszikusok párhuzamos oktatása mellett. Úgy gondolom, hogy a múltnak és a jelennek együtt kell működnie ahhoz, hogy a gyermekek fejlődhessenek későbbi tanulmányaikban, összefüggéseket, saját nézeteket teremtsenek meg a lírai műveken keresztül. Az elkezdett munkát további kutatási anyagokkal szeretném bővíteni. Tanóráimba, több kortárs irodalmat szeretnék beépíteni azért, hogy a gyerekek megtapasztalják, igenis élnek közöttünk, olyan magyar költők, akik maradandó élményekkel, ismeretekkel tudnak szolgálni, mint ahogyan azt klasszikus költőink tettek és teszik még napjainkban is.

KÖNNYÜ LAURA KRISZTINA

konnyu.laura@gmail.com

magyar nyelv és irodalom - német nyelv és

kultúra osztatlan tanári MA

Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Gonda Zsuzsa

egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Mozduljunk! – Mozgásos gyakorlatok az anyanyelvi órán

A dolgozat egy háromhetes, 139 középiskolás tanuló részvételével lezajlott iskolai kísérlet keretében gyűjtött empirikus tapasztalatokra és a kísérlettel párhuzamosan lefolytatott kérdőíves véleményfelmérés eredményeire támaszkodva ad ötleteket gyakorló és leendő magyartanároknak a magyar nyelvi óra színesítéséhez. A dolgozat elméleti része a gardneri többszörösintelligencia-elméletnek, a drámapedagógia alapelveinek és a tanulási stílusoknak az anyanyelvi neveléshez kötődő elemeivel is foglalkozik. Az iskolai kísérlet során alkalmazott, saját ötleteken alapuló mozgásos gyakorlatokból álló gyűjtemény a dolgozat egy külön fejezetében olvasható. A mozgásos anyanyelvi órákon tapasztaltak, valamint a tanulók és az őket tanító, az osztatlan tanárképzésben hosszú tanítási gyakorlatukat teljesítő tanárjelöltek reflexiói alátámasztják azt a felvetést, hogy a mozgás mint aktív, csoportos tanórai tevékenység hozzájárul a magyar nyelvi órával kapcsolatos pozitív attitűd kialakulásához.

A sajátos nevelési igényűek tanításának módszertana

A gyermekkori figyelemzavar és hiperaktivitás (ADHD) - gyógyszeres kezelések megítélése

A gyermek- és ifjúkori magatartászavarok súlyos hatással lehetnek az egyén mentális fejlődésére, szocializációs folyamatára, kialakuló személyisége jellemzőire. E rendellenességek közül kiemelkedő jelentőségű a gyermekkori figyelemzavar és hiperaktivitás szindróma (Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder – ADHD), ami napjaink talán legtöbbet vitatott, egyúttal legnagyobb közérdeklődést és médiavisszhangot kiváltó tünetegyüttese. Kutatásom célja az érintett szakmák és szülők ADHD-val, valamint annak gyógyszeres kezelésével kapcsolatos ismereteinek, vélekedésének általános vizsgálata volt.

Dokumentumelemzéseim alapján megfogalmazott hipotéziseim helytállóságát egy elsősorban pedagógusok számára kidolgozott kérdőív, valamint külön-külön a közreműködő szakmákra és szülőkre szabott interjúk segítségével térképeztem fel.

Nagyszámú (168db) kitöltött kérdőív érkezett vissza, melyeket statisztikailag kiértékeltem, keresve a válaszok között lévő összefüggéseket (keresztkorrelációkat) is. Az ezek alapján levont következtetéseimet tovább árnyalták az interjúkból szerzett értékes információk. Vizsgálataim visszaigazolták azon ismert tényeket, melyek szerint a pedagógusok az ADHD-t elsősorban a hiperaktivitással azonosítják; az érintett szakmák együttműködése, kommunikációja egymással és a szülőkkel gyakran mutat hiányosságokat; valamint, hogy az ADHD-s gyermekek száma – a szakirodalmi értékekhez képest – alul van diagnosztizálva.

Saját eredményeim: a pedagógusok véleménye megoszlik az ADHD rendellenesség vagy betegség voltáról. Többségük a viselkedésterápiát a gyógyszeresnél, míg a kettő kombinációját a viselkedésterápiánál is hatékonyabbnak tartja. Többnyire elkerülhetőnek vélik a gyógyszeres kezelést. A kezeletlen ADHD felnőttkori következményeit a pszichiátriai vélekedéshez képest alul, a gyógyszerek mellék- és függőségkialakító hatásait túlbecslik. A kezeléshatékonyság kvantitatív értékelése pedig általában hiányzik.

Kutatásaim és eredményeim alapján kijelenthető, hogy az ADHD-val és annak az egyén életére, környezetére gyakorolt rövid- és hosszútávú hatásaival – neveléstudományi szempontból is – érdemes bővebben és mélyebben foglalkozni. Számos megválaszolatlan kérdés merül fel az iskolai életben megnyilvánuló problémákkal kapcsolatban. Az ADHD gyógyszeres kezelése szükségességének megítélése az érintett diszciplínák szoros együttműködését és információcseréjét kívánja meg. Munkámmal ezen a területen számos hasznosítható és továbbgondolható adatot gyűjtöttem.

ULMANN DÓRA

ullmandora@gmail.com

Gyógypedagógia

BA, 8. félév

Kaposvári Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:
Gelencsérné Dr. Bakó Márta
egyetemi docens, KE PK*

A kutyás terápia hatása az iskolás korú tanulásban akadályozott gyermekek a szociális és érzelmi területeinek fejlődésére

Kutatásom során azt a nézőpontot vettem figyelembe, mely szerint a kutyás terápia pozitív hatással van a tanulásban akadályozott gyermekek fejlődésére, különös tekintettel az aszociális és az emocionális kompetenciára.

A kutyák jelenléte az emberek életében visszavezethető az őskorra, ahol már fontos szerepet töltöttek be a biztonság és az élelemszerzés terén. Az idő múlásával ez a szerep fokozatosan megváltozott. Számos olyan tulajdonságokkal rendelkeznek, amelyek alkalmassá teszi őket az ember életét segítő munkára, továbbá bizonyították, hogy az emberekben a kutyák simogatása boldogságért felelős hormont is termel (Bánszky–Kardos–Rózsa–Gerevich, 2012).

Kutatásom célja a kutyák gyermekekre gyakorolt hatásának feltárása, mely során különböző vizsgálati módszereket alkalmaztam: kvalitatív és kvantitatív módszert egyaránt. Kvalitatív módszerként félig strukturált interjút készítettem az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Szakiskola és Kollégiumban dolgozó kutyás terapeutákkal. Az interjúk során a tapasztalataikat tártam fel arra vonatkozóan, miként valósulnak meg az ötödik osztályosok körében a foglalkozások, és tapasztalható-e fejlődés a tanulók körében. A kutatásba bevont diákok osztályfőnöke írásbeli kikérdezés alapján töltötte ki a gyermekekre vonatkozó Connors-féle kérdőívet, amely a szociális és emocionális fejlődésre irányult. A harmadik vizsgálati terület feltárására online kérdőívet választottam, amelyet számos interneten működő csoportban osztottam meg. A kérdőívben minél több szülő/válaszadó véleményét kívántam feltárni az állatasszisztált terápiával kapcsolatos vélekedésükről, továbbá arról: hogyan viszonyulnak a kutya jelenlétéhez egy foglalkozás vagy egy tanórai tevékenység során.

A feltárt eredmények alapján elmondható, hogy a megkérdezett szakemberek véleménye szerint a gyermekek fejlődését több területen nagymértékben előmozdítja a kutyás terápián való részvétel. Ezt támasztotta alá a tanulókra vonatkozó Connors-féle kérdőív pozitív változást hozó eredménye is. Az online kérdőívre beérkező 105 válasz alapján a szülők/válaszadók többsége kedvezően áll az állatasszisztált terápiákhoz, és örömmel fogadná, ha gyermeke részt vehetne kutyás foglalkozáson. Megállapítható, hogy kutatásom eredményes volt, választ kaptam kutatói kérdéseimre, és mélyebb bepillantást nyertem az állat asszisztált terápia eredményességének több szempontú megközelítésébe, feltárásába.

NAGY LILLA ALEXANDRA

nagyonnagyvilla@gmail.com

Csecsemő- és kisgyermeknevelő

BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

*Témavezető:
Dr. Böddi Zsófia
adjunktus, ELTE TÓK*

Eltérő fejlődésmenetű gyermekek a bölcsődében - a kisgyermek nevelők tapasztalatainak és érzéseinek szemszögéből

Háttér és célkitűzések

A kisgyermeknevelők gyakran találkoznak eltérő fejlődésmenetű gyermekekkel munkájuk során. Ebben a korai életszakaszban a gyermekek nagyon gyorsan fejlődnek, és ezt sok tényező befolyásolhatja, mert emellett, hogy rendkívül fogékonyak, sérülékenyek is (Kereki 2015). A kisgyermeknevelők feladata is, hogy kiszűrjék azokat a jeleket, amiket addig a szülők és az orvosok nem vettek észre, de utalhatnak egy tipikustól eltérő fejlődésmenetre. A korai fejlesztés, intervenció és az inklúzív nevelés előtérbe kerülése is megerősíti annak jelentőségét, hogy a kisgyermeknevelők és leendő pedagógusok felkészültnek érezzék magukat ezen a területen. Kutatásom célja, hogy képet kapjak a kisgyermeknevelők benyomásairól és élményeiről az eltérő fejlődésmenetű gyermekekkel kapcsolatban. Összefüggéseket keresek a kompetencia- és felkészültségérzet és az elméleti tudás, a specifikus tudás, a gyakorlati tapasztalatok megéléte között.

Módszer

Kutatásom kvalitatív, feltáró jellegű. Vizsgálati személyek: pályán lévő kisgyermeknevelők (N=173; 172 nő; 22-62 év közöttiek). Eszközként online kérdőívet (Qualtrics Survey Soft-ware), emellett papíralapú kérdőívet is használtam. A feldolgozáshoz szintén a Qualtrics Survey Software, és a Microsoft Excelt.

Eredmények és következtetések

A kitöltők közül viszonylag sokan találkoztak már eltérő fejlődésmenetű gyermekekkel, és a válaszolók több mint fele, dolgozott már olyan intézményben, ahol tapasztalatot szerezhettek velük kapcsolatban. Az élmények kapcsán sokkal több örömről, pozitív élményről számoltak be a kitöltők, mint negatívról. Az összefüggéseket vizsgálva szignifikáns különbséget tapasztaltam. Azok között, akik úgy érezték, kaptak a témában elméleti ismeretet/gyakorlati tapasztalatot az alapképzés során, vagy végeztek továbbképzést, ill. dolgoztak olyan helyen, ahol tapasztalatot szerezhettek az eltérő fejlődésmenetű gyermekekkel kapcsolatban, felkészültebbnek érezték magukat ezen gyermekek nevelése kapcsán. Az eredményekből kiemelkedik, a képzés, az elméleti és gyakorlati tapasztalatok jelentősége, kompetenciát támogató ereje. Összességében a kitöltők integrációval kapcsolatos pozitív attitűdje rajzolódott ki a vizsgálatban. További jelentős eredmény, hogy önmagukat egy team tagjaként

szemlélik, ami az eredményes koragyermekkorai intervenció (Kereki 2015) és inklúzió szempontjából igen fontos.

Hivatkozott irodalom:

Kereki Judit 2015. A koragyermekkorai intervenció rendszere – utak és kapcsolódások. Gyermeknevelés. 3: 55–76.

FÜLLER NOÉMI
noncsetta@gmail.com
gyógypedagógia
BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

*Témavezető:
Pajor Emese
egyetemi tanársegéd, ELTE BGGYK*

Látássérült tanulók tapasztalatai a középiskolai beilleszkedésről

Háttér és célkitűzések: A látássérülés előfordulása serdülő korban igen alacsony. Gyakori, hogy az integráló középiskoláknak és az iskola diákjainak sincs korábbi tapasztalata, így az inkluzív közösséggé válás folyamata a látássérült diákkal való megismerkedéskor kezdődik. A dolgozat célja, a középiskolát elvégzett látássérült személyek tapasztalatainak összegzése középiskolai beilleszkedésükkel kapcsolatosan, valamint javaslatok megfogalmazása a hatékonyabb megsegítésre.

Módszer: Feltáró jellegű kutatásom során a kvalitatív interjútechnikát alkalmaztam. Az elkészített huszonnégy interjú tartalmi elemzése során tártam fel a vizsgált témát (Babbie 2003).

Eredmények: 16 fő előbb-utóbb megtalálta a helyét az osztályban, amivel elégedett is volt. A vizsgálati személyek szerint, a középiskolai barátságok a rendszeres beszélgetésen, kölcsönös odafigyelésen alapulnak. Szinte minden vizsgálati személynek (22 fő) volt barátja saját középiskolájában. 9 vizsgálati személy magányosnak érezte magát. Többségüknek (14 fő) sokat jelentett a sorstársi közösség. 10 vizsgálati személynek nehézséget okozott középiskolás korban a segítségkérés. Felmerülő kérdéseikkel, kéréseikkel jellemzően megtalálták, ki kompetens a segítségadásra, bár az illetékes által nyújtott segítséggel nem mindig voltak megelégedve.

Következtetések: A kutatás tapasztalatai szerint a beilleszkedést segítheti a tanuló korábbi iskolai integrációs tapasztalata, az osztály saját élményen alapuló tudásformáló programokon való közös részvétele, az idő és a látássérült diák mélyebb megismerése, a kamaszkor lezárulása. Az eredmények alapján több tanuló igényelné a gyakoribb konzultációt az utazótanárokkal akkor is, ha nincsenek komoly problémái. A középiskolájukban magányos vizsgálati személyek közül 6 fő látta ebben a saját felelősségét. Nekik feltehetően szociális készségfejlesztéssel lehetett volna segíteni, hogy kiegyensúlyozottabb középiskolások legyenek. A közösségépítésben aktívan résztvevő osztályfőnökök befolyása nem egyértelműen pozitív. Javasolt ennek kapcsán a szakos gyógypedagógussal való együttműködés.

FACSKÓ JÁNOSNÉ

ildi.facsko@gmail.com

Gyógypedagógia - tanulásban akadályozottak

pedagógiája szakirány

BA, 8. félév

Kaposvári Egyetem

Pedagógiai Kar

Témavezető:

Kátainé Dr. Lusztig Ilona

adjunktus, KE PK

Öndifferenciáló tanítás a speciális szakiskolában

Egyetemi tanulmányaim alatt több kurzus keretében is megismerkedtem számomra új pedagógiai módszerekkel, tanulási technikákkal. Egy beadandó feladat kapcsán, ahol újabb tanulási technikák után kutattam, rábukkantam egy cikkre, amely nagyon felkeltette az érdeklődésemet. Az elmúlt évtizedekben lezajlott gazdasági és társadalmi átalakulások, valamint a középfokú képzéssel kapcsolatos szabályozók változásai a szakmunkásképzésre nagy feladatot hárítottak. A szociokulturálisan hátrányos, szakképzést választó gyermekek az általános iskolát zömében igen gyenge eredménnyel fejezik be, tudásuk hiányos, és gyakran motiválatlanok. A szakiskolai képzés marad az egyetlen lehetőség ezeknek a fiataloknak, hogy a munkaerőpiaci esélyeiket javítsák. Mivel speciális szakiskolában tanítok, a legfőbb célom, hogy a tanulókat minél jobban fel tudjam készíteni szakmailag, minél több segítséget tudjak adni az életkezdéshez, a munkába álláshoz, és felkészítsem őket a sikeres szakmai vizsgákra, olyan képességek fejlesztésével, melyek a tanulók későbbi, önálló életvezetésével kapcsolatosak. Ezért nagyon fontosnak tartom a megfelelő tanulási és tanítási eljárások megismerését és a módszerek tanítási gyakorlatba történő beépítését. Gyarmathy Éva - A sokféle képességnek megfelelő iskolai tanítás című szakcikkében rámutatott egy számomra nagyon érdekes dologra, az öndifferenciáló tanulásra: „Az egyéni képességprofilnak megfelelő tanítás alkalmazkodik a diákhöz (Nádasi), és a diák választására bízta a tanulás módját. Ez az öndifferenciáló tanulás már előre vetíti a jövő tanulását. ”

Mivel a diákok eltérő képességűek, különböző szinten tudnak tanulni. A tanuló maga is képes a differenciálás megjelenítésére, ezt fejezi ki az öndifferenciálás, mely lehetővé teszi, hogy a számára megoldható feladatot válassza.

Elképzelhető, hogy a jövő tanulásának ez lesz az alapformája. Tapasztalatom szerint ezek a lehetőségek régóta rendelkezésünkre állnak, csak alkalmazni kell őket. Úgy gondolom, ezt a lehetőséget meg kell ragadni, hogy a tanulás mindenből a legjobbat hozza ki.

HORVÁTH DOROTTYA

horvathdorkaaa@gmail.com

Gyógypedagógia (Tanulásban akadályozottak
pedagógiája)
BSc, 7. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

*Témavezető:
Verebélyi Gabriella
egyetemi tanársegéd, SZE AK*

Tanulásban akadályozott tanulók alapkultúrtechnikai ismereteinek vizsgálata

Kulcsszavak: tanulásban akadályozott/enyhén értelmi fogyatékos tanulók, szövegértő olvasás, olvasási kompetencia, továbbtanulás

A sajátos nevelési igényű, ezen belül a tanulásban akadályozott/enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai sikerességét, továbbtanulási lehetőségeit jelentősen befolyásolja, hogy milyen szinten sajátították el az egyik legalapvetőbb kultúrtechnikai eszköz használatát: az olvasást. Vizsgálatomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy a nyolcadik évfolyamos, enyhén értelmi fogyatékos tanulók milyen szinten értik meg az olvasott szöveget, és milyen mértékben képesek az olvasott információk felhasználására.

A vizsgálathoz saját feladatlapot állítottam össze, amelynek alapját az Országos kompetenciamérés és a PISA feladatai adták, természetesen figyelembe véve azt, hogy a kérdéssor enyhén értelmi fogyatékos tanulók részére készült. Kutatásban kontroll csoportként ép intellektusú, többségi iskolában tanuló, nyolcadik osztályos fiatalok vettek részt.

A kutatás eredményeinek feldolgozása nyomán kirajzolódik, hogy az enyhén értelmi fogyatékos tanulók döntő többsége funkcionális analfabétaként kerül ki az általános iskola padjaiból. Ezzel az esélyeik a továbbtanulásra, egy szakma elsajátítására, minimálisra csökkennek. Sokkal inkább nehézséget jelent számukra az összetettebb instrukciók, válaszadási lehetőségek megértése, amely az olvasási képesség fejletlenségére utal, mint maga a lényegkiemelés, ami magasabb szintű gondolkodást feltételező, bonyolult kognitív művelet.

Fontos lenne tehát még nagyobb figyelmet fordítani ezeknek a fiataloknak a hatékonyabb oktatására, legalább az alapvető kultúrtechnikák elsajátítása terén (olvasás, írás, számolás). A megfelelően képzett pedagógusok, az olvasás és az írás tanítása során a megfelelő módszerek kiválasztása, az egyéni képességekhez alakított fejlesztések, valamint a készségek-képességek kialakulására, megszilárdítására szánt hosszabb idő, sokat javítanak az enyhén értelmi fogyatékos tanulók olvasási, szövegértési kompetenciáján.

MCNEILL BRIGITTA

brigikapos@gmail.com

Gyógypedagógia

BA, 7. félév

Kaposvári Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:
Tóth-Szerecz Ágnes
tanársegéd, KE PK*

**Vészhelyzet-kezelés fogyatékos és mozgásukban lényegesen korlátozott személyek számára
Kaposvár és vonzáskörzetében**

Kutatásom fókuszában egy örök aktualitás szerepel, a fogyatékos személyek akadálymentesítésének kérdése. Ennek speciális szegmenseként bukkantam rá egy napjainkban is égető problémára, a vészhelyzet kezelés kérdésére a fogyatékos és mozgásukban lényegesen korlátozott személyek tekintetében. Vizsgálatomat Kaposvár és vonzáskörzetében végzem. A kérdéskörben kiemelt figyelmet szenteltem a katasztrófhelyzetek és az eltűnt személyek protokolljának. A hazai és nemzetközi szakirodalmakat áttekintve jelentős különbségek fedezhetők fel. Míg idegen nyelvterületen a protokoll több esetben fogyatékosági típusonként, speciális esetek kapcsán kidolgozottnak tűnik, addig hazánkban hiányosan található meg a speciális problémákkal, akadályozottsággal élő személyek differenciált helyzetkezelése. Kutatásom alapján kutatói kérdésként emelném ki a következőket: Milyen hiányosságok tapasztalhatóak a megfelelő vészhelyzet kezelési protokollban, fogyatékos és mozgásukban lényegesen korlátozott emberek számára Magyarországon, és ezen belül Kaposvár és vonzáskörzetében? Vészhelyzetekben, katasztrófhelyzetekben milyen módon kerülnek hátrányos helyzetbe a fogyatékos emberek az akadálymentesítés hiányosságai miatt? Kutatói kérdéseimet több, a témában kompetens szervezet, valamint a közvetlenül érintett személyekkel készített interjúkkal, és az akadálymentesítési helyzetet terepkutatással kívánom alátámasztani.

A tananyagfejlesztés elmélete és gyakorlata a szaktárgytanításban

SZABÓ RÓBERT

szabo.robert2014elte@gmail.com

Fizika-történelem tanárszak

Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

*Témavezető:
Bokor Nándor
egyetemi docens, BME TTK*

A modern gravitáció-elmélet korszerű tanítása

A középiskolai fizikaoktatás tananyagának létfontosságú részét alkotja a gravitáció fogalmának megismerése. A tanterv erre vonatkozóan azonban megáll Galilei és Newton megállapításainak tárgyalásánál, holott számos tankönyv utalásokat hoz fel a gravitáció problémájával kapcsolatos ekvivalenciaelvre és Einstein általános relativitás elméletére vonatkozóan, amelyeket azonban, a téma rendkívüli elméleti bonyolultságára hivatkozva nem tárgyal részletesen.

A probléma egyféle megoldását igyekszem nyújtani diákköri dolgozatomban, amely a klasszikus gravitáció-elmélet tudósaitól (Galilei, Newton) a modern általános relativitáselméletig (Eötvös, Einstein) veszi sorra a legfontosabb kérdéseket. Módszerem, hogy az általános relativitáselmélet alapjait tudományos, mégis középiskolai tanulók számára is érthető formában közlöm. Ugyancsak megvizsgálom néhány iskolai tankönyvet, amelyekhez megjegyzéseket fűzök vagy kritikával illetek.

A témaválasztással és munkám megírásával célom, hogy diákköri alkotásom egyfajta oktatási segédanyagként legyen használható más tanárok, sőt, akár érdeklődő diákok számára is. Véleményem szerint ugyanis, a fiatal tanárjelölt hallgatók képesek lesznek ilyen és ehhez hasonló, „ismeretlen” témákat tanítani, ha az egyetemi éveik során a dolgozatomhoz hasonló segédanyagokat használnak, vagy készítenek el.

Kutatásom eredménye, hogy a pályamunka megírása által könnyebben és egyszerűbben vált lehetővé a téma középiskolai tanítása. Másrészt, hogy a pályamunkában foglaltakat már egy gimnáziumban is alkalmaztam, felismerve a szakkörön a diákok rendkívüli érdeklődését. Dolgozatom elkészítését, szerkezetének és témáinak felépítését saját ötleteim alapján végeztem el, míg témavezetőm pedig szakmai útmutatásával, az általam később feldolgozott irodalmak ajánlásával egyengette munkám.

WENDLER MÁRK

mark.wendler@gmail.com

Villamosmérnök

MSc, 4. félév

Óbudai Egyetem

Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar

*Témavezető:
Dr. Kopják József
Docens, OE KVK*

Modell alapú szoftverfejlesztés az oktatásban

A szoftverfejlesztés egy összetett folyamat, három jellegzetes lépésre különíthető el: modellezésre, tervezésre és implementálásra. A modellalapú szoftverfejlesztési technika a tervezési és az implementálási lépéseket próbálja egyszerűsíteni és automatizálni. A versenyszférában az egyik legfontosabb érték a gyorsaság, az a cég kerül versenyelőnybe, amelyik hamarabb tudja kereskedelmi forgalomba hozni a termékét. A műszaki termék kifejlesztésének jelentős részét a szoftverfejlesztés teszi ki, így természetes, hogy ennek a folyamatnak a lerövidítése kulcskérdés a cégek illetve a fejlesztők számára. Többek között ezen ok miatt is számos cég használ modell alapú szoftverfejlesztést.

Azok a mérnökök, akik már találkoztak ezzel a fejlesztési technikával előnyben indulnak a munkaerő piacon. Fontos tehát, hogy a hallgatók találkozzanak a modellalapú szoftverfejlesztéssel a tanulmányaik során, mert az egyetemről kikerülve így lesznek versenyképesebbek a munkaerőpiacon. Ezzel párhuzamosan az egyetem versenyképessége is nő, ha jó szakembereket képez a társadalom számára.

A modellalapú szoftverfejlesztés technikájának elsajátítása fontos a fentebb említett okok miatt, de ez rejt egy veszélyforrást is, mivel az eljárás absztrakciós réteget emel a valódi implementációs tér fölé. A villamosmérnököknek tudniuk kell hardver szinten mi és hogyan működik, ezért a modellalapú szoftverfejlesztés alkalmazásának oktatása a technológia működésnek - pontosabban a modelltől létrehozott implementáció - ismertetésére és megértésére is ki kell terjedjen. Több szoftver létezik, ami megfelelő a probléma grafikus modellezésére és a modell implementációjának létrehozására. Az egyik legismertebb, legelterjedtebb és legdrágább a MATLAB-Simulink Coder páros. Ezeknek egy ingyenes és több szempontból is jó alternatívája a Scilab-Xcos modellező és X2C keretrendszer.

Ez a dolgozat a modellalapú szoftverfejlesztési módszernek és a Scilab-X2C szoftver alkalmazásának oktatásba való beültetésének lehetőségeit elemzi.

BERECZKY-ZÁMBÓ CSILLA
GYÖNGYVÉR
csilla95@gmail.com
osztatlan tanárképzés
Osztatlan, 11. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

MUZSNAY ANNA
annamuzsnay@gmail.com
osztatlan tanárképzés
Osztatlan, 9. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

SZEIBERT JANKA
szeibert.janka@gmail.com
osztatlan tanárképzés
Osztatlan, 11. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

*Témavezető:
Szabó Csaba
egyetemi tanár, ELTE TTK*

Modellezési problémák, avagy az öltöztetés veszélyei

A matematikatanítás egyik legfőbb célja, hogy megmutassa, hogyan kezeli a matematika a mindennapi életből vett kérdéseket. Éppen ezért a modellezési és a beöltöztetett feladatok igen fontos szerepet játszanak a matematika oktatásban. Ebben a dolgozatban szeretnénk rámutatni arra, hogy mennyire veszélyes a matematika problémák beöltöztetése. Visszatérünk De Lange gondolatához: A feladat alkotója nem csak beöltözteti a problémát, hanem ő egyben a megoldás tervezője is. Mutatunk három példát, ahol a mintamegoldás nem egyezik meg a feladat valódi megoldásával, ugyanis az öltöztetés megváltoztatja a szöveget, ezáltal magát a feladatot is.

A szerzők a kutatás teljes folyamatában részt vettek (szakirodalom feldolgozása, szöveges feladatok keresése, válogatása, elemzése, interjúk készítése, előadások tartása a témában).

FODOR RICHÁRD

richifodor@gmail.com

Osztatlan angol nyelv és kultúra, történelem és

állampolgári ismeretek tanára

Osztatlan, 11. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Kaposi József

egyetemi docens, PPKE BTK

Nézőpontok. A multiperspektivikus szamlélet vizsgálata a történelemtankönyvekben.

Kutatásom során az újtípusú fejlesztési mechanizmus eredményeként az Eszterházy Károly Egyetem Oktatókutatási és Fejlesztési Intézetének kiadásában megjelent újgenerációs történelemtankönyveit vizsgálom. Az elemzés vizsgálati szempontrendszere egy szakdidaktikai célkitűzés gyakorlati megvalósulásán alapszik, középpontjában a multiperspektivikus, azaz többnézőpontú történelemszemlélet áll, amelyet nemzetközi oktatással és történelem didaktikával foglalkozó szervezetek mellett nemzetközi és magyar kutatók, valamint a Nemzeti alaptanterv is fontosnak tart.

A kutatás legfontosabb célja, hogy feltárja, miként érvényesül a multiperspektivikus szemlélet a 2015 és 2018 között kiadott újgenerációs középiskolai történelemtankönyvekben. Módszertani szempontból a négy évfolyam tankönyveiből kiválasztott tizenkét tananyag részletes elemzése szolgáltatja a dolgozat alapját. A kétharmad részben magyar történelemre, egyharmad részben egyetemes történelemre fókuszáló tankönyvi példák elemzése alapján megszületett konklúzió szerint a tankönyvek teljesítik a szakdidaktikai célkitűzéseket, szerzői törzsszövegükben, kapcsolódó forrásaikban és didaktikai apparátusuk segítségével változatos formában, minden esetben motiválják a soknézőpontúság szemléletét.

RAPOSA VIVIEN KITTI

raposavivi95@gmail.com

Angol-történelem

Osztatlan, 8. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Guld Ádám

egyetemi adjunktus, PTE BTK

"Számukra a Youtube jelenti a valóságot" - A Youtube-n található történelmi tematikájú csatornák szerepe az oktatásban

A tanulmányom elkészítése során hagyományos műfaj és szemiotikai elemzésnek vetettem alá mindenki számára jól ismert történelmi témájú dokumentumfilm sorozatokat és az új műfajként megjelenő történelmi oktató videókat a YouTube felületén. A vizsgálat során két híresebb történelmi dokumentumfilm sorozatot (Ancient Lives és Britain's Bloodiest Dynasty) hasonlítottam össze az általam kiválasztott YouTube oktató csatornákkal (History, English Heritage és a British Museum) előre meghatározott szempontok alapján.

A kutatásom egyik kiemelt célja az volt, hogy feltárjam a YouTube-os történelmi témájú oktató videók a hagyományos történelmi oktatófilmekre jellemző kódrendszertől, miben és milyen mértékben térnek el. Ennek elérése érdekében előre meghatározott szempontok segítségével vizsgáltam az egyes felületeket, hogy egy objektív és célorientált felmérést tudjak végezni. A meghatározott szempontokat is további két kategóriába osztottam. Az egyik csoportba tartozik az adott műfajra jellemző alapvető tulajdonságok felmérése. A másik csoportba tartozó szempontok pedig a pedagógiai munka során való alkalmazhatóságukat méri a tartalmaknak. A szempontok a következők: leggyakrabban előforduló témák, hosszúság, nyelv, helyszínek, kellékek, narrátor, cél, cselekmény, felépítés, befektetett erőforrás, célközönség, a középiskolai tantervhez való viszonya, nyelvezet és az interaktivitási szint.

Feltevésem az volt, hogy a hagyományos történelmi dokumentumfilmek helyett, a YouTube-on megtalálható történelmi oktató videók sokkal eredményesebben felhasználhatók az oktatás bármely formájában. Ez abból adódik, hogy a YouTube-on megtalálható tartalom egyedülálló módon biztosít interakciót a tartalom előállítók és a fogyasztók között, képes személyre és korosztályra szabott tartalmat előállítani. Biztosít egyfajta személyességet és hétköznapiaságot a felhasznált terekkel és témákkal. Hosszúságát tekintve sokkal alkalmasabban bevihető egy hagyományos történelem órára és tudatosan alkalmazza a különböző pedagógiai grafikai szervezőket.

VATAMÁNY KRISZTINA
vatamanykriszti@gmail.com
matematikatanár- testnevelőtanár
Osztatlan, 9. félév
Nyíregyházi Egyetem

*Témavezető:
Dr. Kovács Zoltán
Főiskolai tanár, NYE*

Tanárjelöltek viszonyulása a digitális eszközök matematikatanításba történő integrálásához

Kutatásomban a Nyíregyházi Egyetem matematikatanár szakos hallgatóinak attitűdjét vizsgáltam a digitális eszközök matematikatanításban történő használatára vonatkozóan. 206 hallgató önbeszámolóját dolgoztam fel, akik 2012 és 2018 között vettek részt a képzésben. Két hallgatói csoport volt, az egyikbe az érettségi utáni képzésben résztvevők, másikba a diplomások tartoztak. Az önbeszámolókat úgy készítették el, hogy megnézték egy TED videót, amely arról szól, hogy „Baj van a matematikatanítással”. A szerző a megoldást a digitális eszközhasználatban, matematikai szoftverek alkalmazásában látja. A hallgatóknak az önbeszámolót megadott szempontok szerint kellett megírniuk. Ezek a következők voltak: Mit látott a videóban? Milyen érzései voltak a videó nézése közben? Miben ért egyet és miben nem a videóval kapcsolatban? Ezen kívül a hallgatók több olyan motívumot is leírtak, amelyek ugyan a digitális eszközhasználatához kapcsolódnak, de a videóban nem szerepeltek. Ezeket az önbeszámolókat a kvalitatív tartalomelemzés módszerével dolgoztam fel. Kutatási hipotézisem az volt, hogy a hallgatók többsége elutasító a digitális eszközök használata iránt, az érettségi utáni képzésben résztvevők elfogadóbbak, mint a diplomások, a fiatalabb generáció elfogadóbb, mint az idősebb, valamint nincs nemek közötti különbség a vizsgált kérdésben. A kutatás megerősítette azt, hogy nincs nemek közötti különbség a digitális eszközök használata iránti attitűdben. A többi kutatási hipotézis nem igazolódott be. Egyrészt, bár jelentős az ambivalens attitűddel rendelkezők aránya (32%), ugyanakkor a hallgatók 55%-a elfogadó volt ebben a vizsgálatban. Másrészt, mind az attitűd általános kifejezésében, mind az egyes konkrét motívumokat illetően a diplomás képzésben résztvevők inkább elfogadók, mint az érettségi utáni képzésben résztvevők. Ennek okát abban látom, hogy a pályán lévők a mindennapi tanítási gyakorlatuk során már szembesültek azzal a ténnyel, hogy baj van a matematikatanítással, és a megoldás egyik lehetőségét a digitális eszközök használatában látják. Ennek részletesebb vizsgálata további kutatás tárgya lehet.

BERECZKY-ZÁMBÓ CSILLA
GYÖNGYVÉR
csilla95@gmail.com
osztatlan tanárképzés
Osztatlan, 11. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

SZEIBERT JANKA
szeibert.janka@gmail.com
osztatlan tanárképzés
Osztatlan, 11. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

MUZSNAY ANNA
annamuzsnay@gmail.com
matematika-kémia osztatlan tanárszak
Osztatlan, 9. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

TÖRÖK TÍMEA
timimailcime@gmail.com
matematika-magyar tanárszak
Osztatlan, 3. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

*Témavezető:
Szabó Csaba
egyetemi tanár, ELTE TTK*

**Teszteljük a tesztet. A geometriai megértés szintjeinek újragondolása a magyarországi diákok
teszt-eredményei alapján**

A Van Hiele-elmélet és a rá alapuló mérés nemzetközi szakirodalomban széles körben ismert és elismert. Az elmélet öt egymásra épülő geometriai fejlettségi szintet különböztet meg, melyek geometriai tudásuk, szemléletük alapján sorolják diszjunkt osztályokba a diákokat. Dolgozatunkban megvizsgáltuk az elmélet és a teszt érvényességét felsőbb, egyetemi szinten. A kísérlet alanyai az ELTE matematika alapszakos elsőéves, illetve matematikatanár szakos elsőéves diákjai. Megállapítottuk, hogy az elmélet lényegében nem vezetett ellentmondásra az egyetemi kísérletünk alapján, viszont ami nem bizonyított, az az, hogy ez a fajta szintezés teljes és kizárólagos. Annak megvizsgálása érdekében, hogy egyáltalán milyen felépítések képzelhetők el, először megpróbáltuk feltérképezni, és megtudni azt, hogy manapság mit értünk geometria alatt, és ezen szempontok, ismeretrendszer, geometriai kultúra alapján megkezdjük egy újabb teszt kidolgozását.

A természeti környezet megismerésének pedagógiája

VUK ALIZ

vukaliz7@gmail.com

Természetvédelmi mérnök

BSc, 7. félév

Debreceni Egyetem

Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és

Környezetgazdálkodási Kar

Témavezetők:

Dr. Juhász Lajos

egyetemi docens, DE MÉK

Váradi Zoltán

természetvédelmi mérnök Természettár, Természettár

A gombák és növények ismeretének jelentősége a fiatalok környezeti nevelésben

Napjainkban, az elektronizáció térhódítása már fiatal korban háttérbe szorítja a természettel való kapcsolatot. Ennek ellensúlyozására kiemelt fontosságú lehet a környezeti nevelés bevezetése a tantárgyi programokon kívül. Az általános iskolákban a tanítási órákon kevesebb lehetőség adódik ismeretek átadására a természetvédelemről. Diákköri dolgozatomban a környezeti nevelés fontosságát kívántam kiemelni egy kiragadott élőlénycsoport, a gombák és zárvatermő növények néhány gyakoribb faján keresztül.

Olyan gomba és növényfajokat állítottam párba az előadásomban, melyek könnyen összetéveszthetők és ez a tévedés akár halálos is lehet. Szerettem volna a rossz berögződéseket kijavítani, mint például, hogy a gyermekláncfű nem kutyatej. Interaktív előadást tartottam, és egy az elhangzottakhoz szervesen kapcsolódó tesztet írtam meg a gyerekekkel, melyből képet kaphattam arról, hogy mennyi maradt meg bennük.

Három általános iskolába mentem el, egy nyíregyháziba és két debrecenibe, ahol három hatodikos osztállyal foglalkoztam. Kettő hallotta az előadásom, majd megírta a tesztet, egy pedig a kontroll csoport volt, vagyis csak a tesztet írta meg. Így láthattam, hogy mennyit tudtak maguktól. Az osztályokban átlagosan 20 diák volt. Ezen kívül megtartottam az előadást egy természetismereti szakkörben és kétszer voltam természettáborban is. A gyerekek 12-13 évesek voltak. Van létjogosultsága a környezeti nevelésnek. Érdemes a gyerekekkel kirándulni, hiszen helyben könnyebben tanulnak meg mindent. Remélem mások is kedvet kapnak majd a környezeti neveléshez, hiszen a fiatalokon múlik, hogy a jövő mennyire lesz élhető. Időben el kell kezdenünk megtanítani nekik, hogyan óvhatják környezetük.

MENKÓ ORSOLYA

kismenko@gmail.com

Kémia - matematika tanár

Osztatlan, 12. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

Témavezető:

Szalay Luca

egyetemi adjunktus, ELTE TTK

A kémiai fogalmak fejlődésének és a kémiai számításokkal kapcsolatos tévképzeteknek vizsgálata a 7. osztály végén

Dolgozatom középpontjában a 7. osztályos tanulók által már tanult néhány fizikai és kémiai kulcsfogalomról, illetve alapvető összefüggésről alkotott téves elképzelések felderítése és elemzése áll.

Egy, a diákok által kitöltött teszt elemzése során dolgoztam föl, hogy milyen típusú, tartalmú válaszokat adtak a kérdésekre. A tapasztaltak alapján kijelenthető, hogy a tanulók tudása a 7. osztályos kémiatanulás után is igen heterogén, és gyakoriak a tévképzetek is. A konklúziót tartalmazó fejezetben felsoroltam az előforduló tévképzetekre néhány tipikus példát. Ezekre a tanároknak érdemes figyelnie annak érdekében, hogy kialakulásukat megelőzhessék, elkerülhessék; vagy a meglévő hibás elképzeléseket korrigálhassák.

Vizsgálataim igazolják, hogy sok diák esetében előfordul a szakirodalom által nevesített tévképzetek valamelyike (és olyanok is, amelyekkel korábban nem találkoztam). A teszt feladatainak megoldásához szükséges fogalmakkal és összefüggésekkel a diákok megismerkedtek a tanév során. Sőt a félévi érdemjegyeiket tekintve elvben többnyire jól meg is tanulták azokat. Mégis, valamilyen okból ezek hibásan épültek be sokuk tudatába. A korábbi tudományos diákköri dolgozatomban írtakhoz hasonlóan az ez évi kutatásom eredményei is bizonyítják, hogy a szakirodalomban már leírt téves elképzelések helytől és időtől függetlenül tovább élnek. Szerencsére találtam olyat is, amely a tanulási folyamat során eltűnt, de ugyanakkor előfordultak a tanulás közben születő tévképzetek is. Ennek nyomán fenntartom azt a véleményemet, hogy a tévképzetek forrásainak kiküszöbölésére nagyobb hangsúlyt fektetve eredményesebben végezhetjük oktatómunkánkat. Továbbra is hiszem, hogy ezzel lehetőséget adhatunk a diákjainak arra, hogy ők is alaposabban megértsék – és ennek nyomán megszeressék – a mi szívünknek oly kedves tantárgyat, a kémiát.

A fenti következtetések más természettudományokra (például a fizikára) és a matematikára is általánosíthatók, hiszen e tantárgyaknál is találhatunk téves, hibás gondolatokat. Ezeket mielőbb helyesbíteni kell, hogy a tanulók a tudomány mai állása szerint igaznak tartott fogalmak és összefüggések ismeretében tudják tovább építeni a tudásukat. Ha nem így teszünk, akkor hosszú távon a sok információ között (amelyek közül a tévesekről nem is tudják, hogy azok nem igazak) el fognak veszni a diákok. Ezért az iskolában szerzett tudásuk vára összeomolhat, akár egy homokvár, amelyből hiányzik az annak szilárdságot biztosító cement.

FEKETE ÉVA

evens.fekete@gmail.com

tanító

BA, 7. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Fűzné dr. Kószó Mária

főiskolai docens, SZTE JGYPK

Élménysuli módszerek a környezetismeret tanításában

Napjaink oktatáspolitikájában az „Élménysuli” program egyre nagyobb szerephez jut, és egyre több iskolában be is vezetik. Leendő pályakezdőként aktuálisnak tartottam, hogy ezzel a programmal a TDK dolgozatom témájaként is foglalkozzam. Dolgozatom középpontjában az élménypedagógiai módszerek álltak, melyekkel részletesebben is megismerkedtem, majd összehasonlítottam a hagyományos tanítási technikákkal. Kutatásom során bemeneti és kimeneti tesztet készítettem, valamint élménypedagógiai és hagyományos módszerekkel tanítottam le megegyező témájú órákat két osztályban. A bemeneti tesztek kitöltésével az volt a célom, hogy kiderítsem a tanulók előzetes tudását a témával kapcsolatban. A kimeneti teszttel pedig az általam megtanított témával kapcsolatos hozzáadott tudást kívántam mérni. Az órákon megfigyelőként részt vett olyan pedagógus, aki az iskolában tanít és egy szaktársam. Mindannyian egy szempontsor alapján elemezték az órát, melyből az értékelés során következtetéseket vonhattam le. A visszajelzéseikre támaszkodva arra a következtetésre jutottam, hogy bár az élménypedagógiai módszer esetében rengeteg energiát igényel a pedagógus részéről a felkészülés, mégis minden egyes perce megéri, hiszen a gyermekek számára az ilyen jellegű órák nemcsak a tananyag elsajátítását jelentik, hanem pozitív élményekkel is gazdagodnak. A felkészülés során beigazolódni látszott, és az órák során teljes bizonyosságot is nyert az az elképzelés, amely szerint élménypedagógiai órákkal, sokkal szerteágazóbb ismeret nyújtható a tanulóknak, mint a hagyományos módszer szerint megtartott tanóra esetében. Ezen kívül bebizonyosodott, hogy az egyéni különbségek csoportmunka során valóban nem rajzolódnak ki olyan élesen, mint a hagyományos óra keretein belül. Végül pedig azon hipotézis alapján, miszerint a csoportokban az erősebb képességű tanulók segíteni fogják a gyengébb képességűeket, azt kaptam eredményül, hogy a csoportmunka során valóban megvalósult a csapatmunkának ez a része is, tehát a hipotézis beigazolódott.

JÓZSA ADRIENN

jozsa.adri98@gmail.com

tanító

BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

*Témavezető:
Dr. Hill Katalin
adjunktus, ELTE TÓK*

Gyermekek és a természet. A természet hatása a gyermek fejlődésére különböző településtípusokon

Fontos kihívásnak tartom, hogy a gyermekeket hozzásegítsük a valós térben a természethez való minél gyakoribb és közvetlenebb kapcsolódáshoz és pozitív élmények szerzéséhez. Ez elengedhetetlenül szükséges az egészséges, érett, önmagáért, társas kapcsolataiért, és a Föld mindennemű, de külön hangsúllyal a természeti értékei iránt felelősséget érző személyiség kialakulásához.

Tudományos Diákköri munkám fő célja, hogy megvizsgáljam, van-e, és ha igen, milyen befolyása a különböző településtípusoknak a gyermek és természet kapcsolatára. Három különböző településtípuson (konkrétan Budapest, Kecskemét és Orgovány) terveztem megvizsgálni és összehasonlítani, hogy mekkora tér áll a gyermekek rendelkezésére a természetben való szabad tevékenységhez, mennyi időre van szükségük a természetes elemek felfedezéséhez, az iskolákban milyen lehetőségek vannak a természet megismerésére, tapasztalok-e különbséget a nemek között a játék mibenléte, és a preferált házi és házkörüli munkák során, stb. A felsorolt céljaimhoz illeszkedően fogalmaztam meg hipotéziseimet, melyek vizsgálatához öt különböző módszert alkalmaztam. A „Terepbejárás” során alaposan feltérképeztem mind a három települést a természettel való kapcsolódási lehetőségek szempontjából, kiválasztottam mindegyik településen 1-1 iskolát, és annak közvetlen környezetét is vizsgáltam. Az iskolákban spontán megfigyelést végeztem, mely során a gyermekek spontán szabadtéri játékát figyeltem meg és elemeztem. Az irányított megfigyelés esetén konkrét érzékenyítő játékot végeztem a gyerekekkel, melyet megfigyeltem és elemeztem. A megfigyelésben résztvevő gyermekek szüleivel kérdőívet töltöttem ki, hogy komplexebb képet kapjak a gyermekek természethez kapcsolódásáról. Végül egy strukturált interjú keretében pedagógustól érdeklődtem az iskolai természethez kötődő tevékenységek lehetőségeiről, és a pedagógus személyes tapasztalatairól. Az eredményeim alapján beigazolódott hipotézisem, miszerint a gyermekek rendelkezésére álló szabad tér Orgovány, Kecskemét, Budapest sorrendben csökken. A gyermekek hamar rátalálnak a játék során természet adta lehetőségekre, ebben nem tapasztaltam lényegi különbséget a településtípusok között. A természetben való játék során és az otthoni házimunkákban egyaránt megjelentek a két nem közötti tradicionális különbségek, minél természet közelebb helyen él a gyermek, annál többször, tehát leginkább Orgoványon, legkevésbé Budapesten mutatkozik ki.

SERES ZOLTÁN

seres.zltn@gmail.com

földrajz - történelem és állampolgári ismeretek

tanár

Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

Témavezető:

Makádi Mariann

szakmetodikus mestertanár, ELTE TTK

Környezeti szemléletformálás – a fenntarthatóság témakörének feldolgozási módszerei és eszközei a földrajztanításban

Az emberek mindennapi életét áthatja a környezetről való – valamiféle – gondolkodás. Fontosnak tartom, hogy ez a gondolkodás pozitív attitűdökre épüljön. Éppen ezért súlyos problémának tartom, hogy a környezetünk állapotával kapcsolatos témakörök (pl. globális éghajlatváltozás, környezet- és természetvédelem, fenntarthatóság) alárendelt szerepet töltenek be a földrajz tanítási-tanulási folyamatában.

Dolgozatommal szeretném felhívni mindenki figyelmét arra, hogy éppen ezeknek a témaköröknek nem lenne szabad perifériára szorulniuk, hiszen a földrajz mint tantárgy legalapvetőbb feladata a kritikusan gondolkodó és felelős állampolgárok nevelése mellett a környezettudatosságra, a környezeti, természeti értékeink megővésére való nevelés.

Céлом az volt, hogy a rendelkezésre álló szakirodalom segítségével egy kérdőíves felmérést követően, annak eredményeit kiértékelve megértsem, feltárjam a témával kapcsolatos általános vélekedés okait, illetve megismerjem, hogyan viszonyulnak e korosztály (13–15 év) tanulói és az őket tanító földrajztanárok a fenntarthatóság témaköréhez. Ezen eredmények, valamint személyes osztálytermi vizsgálódás alapján egy olyan, két éven át tartó fejlesztési programot dolgoztam ki, melynek keretein belül különféle módszerek és projektek segítségével felkelhető a tanulók érdeklődése és motivációja a téma iránt. A fejlesztési programban a környezeti szemléletformálás és az egyes kompetenciaterületek fejlesztése mellett nagy hangsúlyt helyeztem a tanulók egyéni sajátosságaira és a korosztály várható igényeire is. Összességében úgy vélem, hogy sikerült egy módszertanilag változatos, színes, a tanulók és a pedagógusok számára is hasznos és élvezhető fejlesztési programot összeállítanom. A program első két állomását volt lehetőségem iskolai környezetben is kipróbálni. További céloom, hogy elképzeléseim kitörjenek e dolgozat lapjairól, és a gyakorlatban is minél szélesebb körben ki tudjam próbálni azokat, hiszen csak ezáltal kaphatok realisabb képet elképzeléseim és a kidolgozott módszerek hasznosságáról.

NAGY BENCE

nagybencelte@gmail.com

Biológia-földrajz tanári mesterszak

Osztatlan, 11. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

*Témavezető:
Munkácsy Béla
adjunktus, ELTE TTK*

Környezettudatossági helyzetjelentés a 7-8. osztályosok köréből

Az elmúlt két évben az Energia Hivatal „Energiaköveteként” több mint 30 osztálynyi gyermeknek tartottam interaktív szemléletformáló órákat. Már kezdetben felmerült bennem a kérdés, hogy miként vélekedhetnek a diákok a fenntarthatóságról és a környezeti problémákról; milyen mértékben érzik részesnek magukat ezek megoldásában, és rendelkeznek-e kellő információval, hogy környezetükben felismerjék ezeket a folyamatokat.

A dolgozatom gerincét egy kutatás alkotja, melyben 8 megye, 12 iskolájából 461 tanuló és csaknem 500 felnőtt vett részt.

Vizsgálataim során nem találtam összefüggést, a diákok lakóhelyének jellege (falu vagy város) és aközött, hogy miként vélekednek a környezetvédelem és a fenntarthatóság témaköréről. Befolyásolta viszont a válaszokat, hogy a válaszadó diák 7-8. osztályban tanulmányait általános iskolai vagy gimnáziumi szinten folytatja-e.

A feladatlapon a diákok nagy többsége felismerte az energiapazarló magatartásformákat, döntéshelyzetekben képesek voltak a hosszabb távon előnyös megoldást választani, még akkor is, ha a hatékonyabb energiaszolgáltatást biztosító eszköz (pl. drágább világítótest) megvásárlása hipotetikusán nagyobb anyagi befektetéssel jár.

Az attitűdvizsgálat során kilenc, a környezetvédelemhez kapcsolódó állítás volt felsorolva. A kitöltőknek egy 1-5-ig tartó skálán kellett értékelni, hogy mennyire tudnak azonosulni a felsorolt kijelentésekkel. Legnagyobb eltéréseket a diákok és felnőttek között a „Tetteid nincsenek hatással a környezetedre.” és „Ha nem látom az nem az én problémám” állítások eredményezték. Mind a két esetben a diákok bizonytalanabbak voltak azzal kapcsolatban, hogy mennyire tudnak az állításokkal azonosulni.

A további eredményekből is kiolvasható, hogy a diákok és a felnőttek is problémaként élik meg a környezeti válságfolyamatokat. Mind a két csoport többsége úgy gondolja, hogy tetteinek van hatása a környezetre, felelősséget éreznek cselekedeteik iránt. Ennek a már elterjedt, de mégsem kellő súllyal kezelt felismerésnek a megerősítését kutatásom egyik legfontosabb eredményének tartom. Ez alapján kijelenthető, hogy tanárként kiemelt feladatunk, hogy a belső motivációt és a tenni akarást erősítsük a gyermekekben.

A kutatási eredmények abban is megerősítettek, hogy érdemes és fontos élni a diákokban rejlő kíváncsisággal és tetterekészséggel. Van értelme időt és energiát fektetni újszerű ötletek és megoldási javaslatok kidolgozásába.

CSAPI FLÓRA ANNA

cs.flora22@gmail.com

tanító

BA, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Tanítóképző Főiskolai Kar

Témavezető:

Dr. Bárdi Árpád

Tanszékvezető főiskolai docens, KRE TFK

Mit gyűjt a gyermek a természetben?

A mai gyermekek életében a természeti környezet már nem játszik annyira fontos szerepet, mint az előttük felnövő generációkéban, az idejük nagy részét az iskola falai között töltik, majd miután hazamennek, leülnek a televízió elé vagy előveszik elektronikai eszközeiket és virtuális játékokkal játszanak. Az elmúlt években látott tapasztalataim - a tanulókat egyre nehezebb rávenni a közös terepi játékra vagy kirándulásra – motiváltak abban, hogy csatlakozzam a főiskolán működő kutatócsoporthoz és megvizsgáljam, hogy a gyermekek, ha a természetben vannak, milyen természeti kincseket gyűjtenek. Hasonló témában amerikai kutatók végeztek már felmérést (Leekies és Berry, 2013) felsőoktatásban tanulók körében, amelyből jól látható, hogy mely természeti kincseket gyűjtötték a legtöbben.

Kutatásomhoz több módszert is használtam, hogy minél több irányból vizsgáljam meg az általános iskolás tanulók gyűjtési szokásait. Először egy kérdőívet tölttettem ki három különböző lakókörnyezetben (kertváros, vidék, lakótelep)lévő iskola tanulóival, a három intézményből összesen 251 tanuló töltötte ki a papíralapú kérdőívet, tanórai keretek között, a személyes jelenlétem mellett. Megfigyeltem az iskolák elhelyezkedését és környékét, megvizsgáltam az iskolák pedagógia programját, valamint minden iskolából két-két pedagógussal készítettem interjút, akik megosztották tapasztalataikat a gyermekek gyűjtési szokásairól, természeti környezetben folytatott játékaikról, illetve az intézmény adta lehetőségekről, továbbá arról is beszéltek, hogy tantárgyközi integrációban mennyire alkalmazzák a gyermekek által gyűjtött természeti elemeket.

Kutatásaimból egyértelműen tapasztalható, hogy a gyermekek túlnyomó többsége végez gyűjtéseket a természeti környezetben, a legszívesebben gyűjtött természeti kincseik, amelyeket felhasználnak játékaik során is a kövek, botok, tollak, falevelek, a virágok és a bogarak. Az iskola adta lehetőségeknek, valamint a szülőknek is nagy szerepük van abban, hogy a tanulók örömmel végezzenek ilyen tevékenységet. A három különböző lakókörnyezetben élők majdnem ugyanolyan elemeket gyűjtenek, viszont a lakótelep élő gyerekekre kevésbé jellemző ilyesfajta tevékenység. Összességében bizalomkeltő a kapott eredmény, és arra következtethetünk belőle, hogy a mai kisiskolások életében aktív szerepet játszik a környezet és ez a biztató eredmény jó kiindulópont lehet a kutatócsoport számára, hogy további kutatásokat végezzenek hasonló témában.

ILYÉS ZOLTÁN

ilyes.zoli1996@gmail.com

tanító

BA, 6. félév

Gál Ferenc Főiskola

Pedagógiai Kar

Témavezető:

Dr. Soós István

főiskolai docens, GFF PK

Papagájtartás és ennek hatása a gyerekekre

Az emberek már nagyon régóta tartanak papagájokat. Manapság a kutatásoknak és a természetes élőhelyen végzett megfigyeléseknek hála egyre többet tudnak meg ezekről az állatokról. Sajnos nagyon nehéz hiteles információt találni a modern papagájtartásról. A dolgozatban a papagájok tartásának néhány fontos eleme lett összegyűjtve. Illetve egy kérdőív segítségével fel lett mérve, hogy Magyarországon mennyire haladnak az emberek a korral. Sajnos sokan manapság is nagyon régi elvek szerint tartják a madaraikat, de a kérdőív eredményei alapján pozitív irányú fejlődést látható, egyre többen próbálnak megfelelő életkörülményeket biztosítani a madaraik számára. Sok ember tanácstalan, mikor a egy vad papagáj kerül hozzá és nem tudja, hogy hogyan szelídítse meg. A dolgozatban megtalálható pár kipróbált és működő módszer a szelídítéshez és a papagájok tanításának elkezdéséhez.

A papagájok intelligenciája, színeik és hangutánzó képességük nagyon sok embert megragad, a gyerekekre pedig végképp nagy hatást gyakorol. Vannak kutatások melyek a háziállatok pozitív hatását vizsgálja a gyermekek személyiségfejlődésére, de főleg kutyákat vizsgálnak ilyen szempontból. Ennek a dolgozatnak egy részében konkrétan a papagájtartás a gyermekekre gyakorolt hatása van vizsgálva és, hogy mennyire alkalmasak ezek az állatok gyermekek háziállatának. Ehhez egy kérdőív a kiderítéséhez egy kérdőív lett alkalmazva, melyet papagájt tartó szülők vagy papagájt tartó gyermekek szülei töltöttek ki az ország számos pontjáról. A megkérdezett szülők több mint fele pozitív irányú fejlődést tapasztalt a gyermekének személyiségfejlődésével kapcsolatban, mióta papagáj van a családban. A gyermekek a papagájról való gondoskodás hatására sokkal kiegyensúlyozottabbak és felelősségteljesebbek lettek. Ezen állatok pozitív hatása miatt jó háziállatai lehetnek gyermekeknek, azonban fontos, hogy a család közös döntése legyen, illetve meg kell találni a családhoz és a gyermekhez legjobban illő fajt.

Az inklúzió gyakorlata

KÁLDI CSILLA LILLA

kaldi.csilla.lilla@gmail.com

osztatlan magyar nyelv- és irodalom,
történelem- és állampolgári ismeretek tanára
Osztatlan, 5. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Szőke-Milinte Enikő
egyetemi docens, PPKE BTK*

A figyelemzavaros gyermekek tanulásának támogatása a tanítási órán.

Pályamunkám témája a figyelemzavaros gyermekek tanulásának támogatása a tanítási órán. A problémára volt irodalomtanárom hívta fel a figyelmemet egy találkozásunk alkalmával. Elmondta, hogy tapasztalata alapján egyre több a figyelemzavaros (egyéb tanulási problémával küzdő) gyermek, akik tanítása kihívást jelent a pedagógus számára, figyelemmel arra, hogy az oktatásukat úgy kell megvalósítani, hogy az a jobb képességű tanulók fejlődését se hátráltassa. Találkozásunk felkeltette az érdeklődésem a téma iránt, mert leendő pedagógusként én is szembesülni fogok ezzel a problémával, tanítási kihívással. A figyelemzavaros gyermekek kaphatnak külső segítséget (gyógyszer, külön foglalkozás), de ez sok esetben rendkívül költséges, ezért is törekedtem a pedagógia lehetőségein belül a problémát kezelni.

Hipotéziseim a következők:

1. Lehet olyan tanítási módszert kialakítani (Verses Mozgásos Gyermekefejlesztő Módszer) amely az ADHD-s gyerekeket úgy támogatja, hogy közben nem akasztja meg az óra menetét.
2. Lehet olyan tanítási módszert kialakítani (Verses Mozgásos Gyermekefejlesztő Módszer) az ADHD-s gyerekek támogatására, melynek alkalmazása során az ADHD-s gyerekek nem érzik magukat kellemetlenül a gyakorlatok közben a negatív diszkrimináció miatt.
3. Lehet olyan tanítási módszert (Verses Mozgásos Gyermekefejlesztő Módszer) kialakítani az ADHD-s gyermekek támogatására mely nem hátráltatja a jobb képességű, tanulási és figyelemzavarral nem küzdő tanulókat sem.
4. Az osztályterem megszokott elrendezésének változtatásával, a csoportba rendezett padok segítségével, a figyelemzavaros diákokat segíteni lehet a tanulásban.

Ezek helyénvalóságát kísérletem meg dolgozatomban igazolni. Kísérletet tettem egy új módszer kidolgozására, amellyel az ADHD-s gyermekek hatékonyan fejleszthetők magyar irodalom órákon: a Verses Mozgásos Gyermekefejlesztő Módszer elméleti alapjait és módszertani megvalósítását mutattam be. Módszerem az Alapozó Terápia fejlesztési elvén nyugszik, az Okosodj Mozogva módszertana alapján építkezik és figyelembeveszi az ütemhangsúlyos verselés elveit és szabályszerűségeit. Az ötödik osztályos tananyag verseit dolgoztam fel ezzel a módszerrel, melyekről videofelvételeket készítettem és egy ötödik osztályban ki is próbáltam a megvalósíthatóságát. A hipotézisvizsgálatom során nem tudtam adatokkal alátámasztani azok

helyességét empirikus vizsgálat hiányában, de a módszerem kipróbálását célzó tanítási tapasztalataim azt erősítik, hogy a hipotézisek megfelelő vizsgálattal igazolhatóak.

SZOMBATH DONÁTA

donata9705@gmail.com

Óvodapedagógus

BA, 6. félév

Soproni Egyetem

Benedek Elek Pedagógiai Kar

Témavezető:

Kissné Dr. Zsámboki Réka

egyetemi docens, SOE BPK

A kompetencia alapú óvodai nevelés integrációs sajátosságai

Kutatásom során a célom az volt, hogy rávilágítsak a kompetencia alapú nevelés integrációs sajátosságaira. Arra voltam kíváncsi, hogy eredményesebben tudják-e érvényesíteni az inkluzív nevelési elveket a program használói, mint más programmal dolgozó óvodapedagógusok. Ha igen, akkor ebben milyen tényezők játszanak szerepet? Vajon miben nyújt többletet az óvodapedagógusok számára ez a program? Milyen tényezők befolyásolják az elfogadó szemléletmód kialakulását, megerősödését? Igyekeztem feltárni a munkájuk sikerességét befolyásoló tényezőket. Például, hogy ők miben látják az előrelépés lehetőségét, kitől és milyen jelegű segítséget várnak ennek érdekében. Hogy milyen kapcsolatot ápolnak a szülőkkel, a gyógy- és fejlesztőpedagógusokkal, akik szintén az integrációs folyamat fontos részét képezik. Ők vajon fontosnak tartják-e a velük való szoros összedolgozást, kapcsolattartást, és ha igen, miért. A kutatási eredményeim az óvodapedagógusok által kitöltött kérdőívek elemzésén alapszanak. A kutatás elemzése során beigazolódást nyert, hogy az óvodapedagógusok jelentős többségének többletet nyújt a program az inkluzív szemléletmód elsajátításához. Kiderült, hogy az óvodapedagógusok leginkább a folyamatos önképzésben, továbbképzésben és a szakirodalmak tanulmányozásában látják az előrelépés lehetőségét, és, hogy fontosnak tartják szülőkkel, a kollégákkal való szoros összedolgozást a közös cél elérése érdekében.. Arra is választ kaptam, hogy az óvodapedagógusok jelentős többsége hasznosnak tartja a szakemberekkel való gyakori konzultációt, és tanácsaikat megfogadják, kipróbálják a gyakorlatban.

MÉSZELY ZSUZSANNA
meszelyzsuzsi@gmail.com
Csecsemő és kisgyermeknevelő
BA, 6. félév

Kaposvári Egyetem
Pedagógiai Kar

*Témavezető:
Dr. Faragó László
adjunktus, KE*

A másként hallott világ

Magán bölcsődémet-, óvodámat, tíz éve nyitottam meg. Gyógypedagógiai tanulmányaim lehetővé tették, hogy fogyatékkal élő kisgyermekeket is fogadhassunk. Pár év elteltével lehetőségem nyílt a régóta tervezett jelnyelvet elsajátítanom. Lenyűgözött a hallássérült kisgyermekek erőfeszítése és kitartása, mire a hallók számára érthető módon megtanulnak beszélni. Ekkor – ezzel a háttérrel – kezdtem el fokozottabban érdeklődni a jelnyelv és a hallássérült emberek élete iránt. Azóta is folyamatosan tanítom a kisgyermekeknek a jelnyelvet. Mindezek a megfontolások késztettek arra nyolc éve, hogy a halló szülőket is megismertessem a jelnyelvvvel, valamint minden egyébvel, amit én magam megtanultam a hallássérültek világáról. Dolgozatom célkitűzése többek között a figyelemfelkeltés, és a tapasztalatok átadása. Igazolást nyertem arról, milyen fontos a halló kisgyermekeknek is megtanítani a jelnyelvet. Nemcsak az érzékenyítés és az elfogadás jelentősége miatt lényeges ez, hanem ahogy Vasák Iván is megfogalmazta „A világ siket szemmel” című írásában: „ha halló kisgyermekeket megtanítanak jelelni, akkor további fejlődésük során jobban tanulják meg a hangzó nyelvet is, nagyobb lesz a szókincsük és javul az olvasási készségük.” Tágabb értelemben vett célkitűzésem, hogy a halló társadalom minél jobban megismerje a siket és nagyothalló emberek kultúráját, életvitelét. Az eredmények és következtetések között választ kaptam arra: mi fogja össze a siket közösség tagjait, és miben különbözik a kultúrájuk a halló többség kultúrájától? Bebizonyosodott, hogy az előbb vázolt módszerrel minőségibb, mélyebb szociális kapcsolatok alakulnak ki a halló és a hallássérült kisgyermekek között. A jelnyelv közös ismerete segítheti a nem hallók beilleszkedését, hiszen fogyatékoságuk ellenére ugyanolyan értékes emberek, mint bármelyikünk. A kutatás módszeréül – a saját megfigyelésen túl – strukturált és félig strukturált interjúkat készítettem. Munkám eredményességét a jelnyelvet tanuló halló szülőkkel és halló kisgyermekekkel készített interjúk támasztják alá leghitelesebben. A válaszok bizonyítják, hogy létezik híd a hallók és a siketek világa között: kitartással, türelemmel és egymás segítségével a híd mi magunk vagyunk és lehetünk.

ANDRÁSIK ILONA

ilonka0924@indamail.hu

óvodapedagógia

BA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Dombi Edina

tanársegéd, SZTE JGYPK

Az autizmus spektrumzavarban érintett gyermekek integrált nevelése az óvodában

Napjainkra egyre több autizmussal élő gyermeket diagnosztizálnak, akiknek a nevelése eltér az átlagostól. Ugyanakkor a ma élő sztereotípiák, előítéletek nem engedik meg, hogy a magasan funkcionáló autisták is megkapják a számukra legmegfelelőbb támogatást. A sikeres integrációhoz szükséges tárgyi és személyi feltételek napjainkra lecsökkentek, így az érintettek normál intézményben történő nevelése sokszor akadályba ütközik. Dolgozatom célja az érzékenyítés mellett képet adni az érintett gyermekek nevelési, integrálási lehetőségeiről, amit interjú és kérdőíves kutatás segítségével végeztem.

Az interjúval és a saját készítésű kérdőíveimmel az integráció lehetőségeit, korlátait több szemszögből kívánom megközelíteni. Kutatásomban kerestem a választ azzal a sztereotípiával kapcsolatban is, hogy a többi gyermek fejlődésére káros-e az autizmussal élő állandó jelenléte. Kérdőíves vizsgálatomban szülőket, pedagógusokat és hallgatótársaimat is megkérdeztem az adott témával kapcsolatos nézeteikről. A vizsgált feltevés kapcsán a hallgatók voltak a legbizonytalanabbak, a szülők – leginkább azok, akiknél van érintett a családban – ezzel szemben nagymértékű empátiát mutattak. Egy autizmussal diagnosztizált fiúval készítettem interjút, aki saját tapasztalatain keresztül fejtette ki véleményét. Az őt nevelő pedagógusokkal és a fiú szüleivel készített beszélgetés kiegészítő információt kínál a vizsgált témával kapcsolatban. Segítségükkel dolgozatomban arra is kerestem a választ, hogyan értsük meg, hogyan támogassuk az autizmussal élő gyermekeket az oktató-nevelő munka során.

VÉGH DÓRA

doravegh@freemail.hu

Gyógypedagógia

BA, 7. félév

Kaposvári Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:
Kátainé dr. Lusztig Ilona
mesteroktató, KE PK*

Down-szindrómás személyek integrációja és társadalmi helyzete

Down- szindrómás személyek integrációja és társadalmi helyzete

Integrációs lehetőségek, elfogadottság és társadalmi helyzet vizsgálata egy köznevelési intézmény, egy alapítvány és egy kulturális intézmény vizsgálatára alapján

Kutatási témámnak a Down-szindrómás személyek integrációját és társadalmi helyzetének bemutatását választottam. Már a tanulmányaim kezdetén érdeklődtem a Down-szindrómás személyek iránt. Célom az volt, hogy minél jobban megismerhessem életvitelüket. Első évfolyamos hallgatóként kutatómunkát is végeztem a témában; első évfolyamon egy mini kutatást kellett végeznünk. Én már akkor a Down-szindrómások hazai integrációját választottam. A kutatást online kérdőív segítségével végeztem el, mely során jelentős számú érvényes kérdőívet kaptam vissza kutatásomhoz. Az évek során ezt a témát tovább folytattam, és így körvonalazódott bennem az elhatározás, hogy tudományos dolgozatomat ebből szeretném megírni. Idén két Down-alapítvány megismerésével és a kiválasztott gyermekek osztályfőnökeinek bevonásával folytattam a kutatómunkát. Egy további élményem, ami ennek a területnek a kutatására sarkallt, az volt, amikor a kaposvári Csiky Gergely Színházban egy előadást láttam, amelyet a Baltazár Színház fiatal színészei mutattak be. Ők Down szindrómás fiatalok. A későbbiekben erre is szeretnék kitérni.

Úgy gondolom - habár a gyógypedagógia és az orvostudomány rohamos fejlődésének köszönhetően a Down szindróma már magzati életkorban megállapítható és korai fejlesztéssel nagyon jól fejleszthetőek ezek a gyermekek -, azonban arról még keveset tudunk, hogy a mindennapi életben milyen nehézségekkel kell szembenéznük. Kutatási kérdéseim: Hogyan boldogulnak az iskolában, munkában, milyen lehetőségeik vannak a munka világában? A szülők hogyan és miként dolgozzák fel azt, hogy gyermekük sérült? Mit jelent szülőként egy Down szindrómás gyermeket nevelni? Vajon számít az, hogy milyen társadalmi közegből érkezik a gyermek? Az általam vizsgált személyek életminőségében milyen eltérések és hasonlóságok vannak? Dolgozatom során ezekre és számos más kérdésre is keresem a válaszokat.

LÁSZLÓ KINGA

kingalaszlo23@gmail.com

Óvodapedagógus

BA, 6. félév

Eszterházy Károly Egyetem

Pedagógiai Kar

Témavezető:

Kisné dr. Bernhardt Renáta

adjunktus, EKE PK

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek az óvodai nevelésben – fókuszban a jászsági kistérség

Napjainkban az óvodapedagógusokra egyre több feladat hárul. A hátrányosabb helyzetű településeken nagy számban vannak jelen a különleges bánásmódot igénylő gyermekek. Ezáltal egyre nagyobb előtérbe kerül az integráció, melynek megvalósítása kihívás a pedagógusok számára.

Témaválasztásom azért esett az integráció vizsgálatára a Jászfelsőszentgyörgyi Óvodában, mert intézményünkben a gyermekösszetétel 61 fős gyermeklétszámból tekintve 97%-ban roma gyermekek járnak csoportjainkba. Ezek a gyermekek szociálisan hátrányos környezetből érkeznek, kiknek az első szocializációs színtér az óvoda.

Vizsgálatom során cél volt, hogy képet kapjak a Jászfelsőszentgyörgyi Óvodában sikeresen megvalósuló integrációról, annak nehézségeiről és szépségeiről. Pedagógusaink örömmel és kihívásnak tekintik munkájukat, még is egyre nagyobb probléma, hogy a szülők a nevelés feladatait teljes mértékben az óvodára hárítják, nincsenek tisztában szülői kötelességeikkel, nincs felelősségtudatuk, hiszen legtöbbjük 20 év körüli fiatal. Dolgozatom célja az volt, hogy bemutassam a jelenlegi integrációs helyzetet, a különleges bánásmódot igénylő gyermekek körében, a Jászfelsőszentgyörgyhöz gazdaságilag- és lakossági összetételben közel azonos jászsági települések nevelési intézményeiben.

A kutatásaim során kvalitatív és kvantitatív módszereket alkalmaztam. Kvantitatív módszerként egy kérdőívet állítottam össze, melyben a pedagógusok integrációval kapcsolatos véleményeit elemeztem. Vizsgálatom során 9 (46 kitöltött kérdőív) jászsági óvodai intézményt választottam, melynek intézményvezetői, óvodapedagógusai, gyógypedagógusai illetve pedagógiai asszisztensei segítettek munkámat. Kiemelt fontosságúnak tartom a megfelelő szakmai segítséget amit az intézmény biztosít, melyre a megkérdezett pedagógusok 80,4%-a szerint biztosítja, 19,6%-a szerint pedig nincsenek biztosítva továbbképzések. Emellett elengedhetetlen, hogy a pedagógusok elfogadják az integrációt. A kérdőívben 93,5% ért egyet az integrációval, míg 6,5% nem ért egyet.

Kvalitatív kutatási forma a félig strukturált interjú volt, melyet 6 fő intézményvezetővel és óvodapedagógussal készítettem, akik közül két fő 30 éve, 4 fő pedig több, mint 30 éve dolgozik a pályán, tehát átfogó képpel rendelkeznek az integráció adta helyzetről. Az empirikus kutatási adatok tükrében számos javaslat megfogalmazható a jászfelsőszentgyörgyi és jászsági óvodák intézményeiben történő integrációs folyamat kapcsán a minél hatékonyabb óvodai nevelés érdekében.

STERNER PETRA HAJNALKA

rachlerph@gmail.com

óvodapedagógia

BA, 6. félév

Kaposvári Egyetem

Pedagógiai Kar

Témavezető:

Dr. Podráczky Judit

egyetemi docens, KE PK

"Tulajdonképpen szatyorban élek." Mi a jobb a gyermeknek? - Elvált szülők vélekedése a közös szülői felügyeletről

A mai közbeszédben általános megállapítás, hogy a házasságok fele válással végződik. Hosszú időn át az volt a gyakorlat, hogy a válást követően a gyermek (vagy gyermekek) az egyik szülőhöz kerültek, ma azonban már egyre gyakrabban választják a szülők a közös szülői felügyeletet, ezért ez, és ennek hatásai egyre lényegesebb kérdéssé válnak. A közös szülői felügyelet a házasság felbontása vagy a gyermek elhelyezése iránti per során a szülők kérelmére jön létre. A szülői felügyelet fogalmát a 1995. évi XXXI. törvény vezette be. A közös szülői felügyelet lényege, hogy azon házaspárok, akik elváltak, de harmonikusan tudják egymással tartani a kapcsolatot, közösen tudják nevelni a gyermekeiket a válásuk után, s gyermekük a lehető legkevesebb mértékben sérüljön a válás következtében. Azt tudjuk, hogy a válások nagy százalékában a gyermekek nehezen dolgozzák fel szüleik válását, s ez a feldolgozási idő akár több évig is elhúzódhat. A közös szülői felügyelet bevezetése ezért egy alapvetően jó elképzelés, hiszen minden félnek az a legjobb, ha a felek a válást követően felelős, tudatos, gondoskodó szülők maradnak. A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy sajnálatos módon a közös szülői felügyelet sok esetben mégsem váltja be a hozzá fűzött reményeket.

Érdeklődésem azért fordult a téma felé, mert óvodapedagógus hallgatóként nap mint nap találkozhatok elvált szülők gyermekeivel az óvodában, s olyanokkal is, akik közös szülői felügyelet alatt élnek. Gyakran úgy érzem, nem csak a szülőkre, gyermekekre van hatással a közös szülői felügyelet, annak számos következményét a pedagógusok is érzékelik. Úgy gondolom, ez a vizsgálódás segítheti a tisztánlátást a közös szülői felügyelet gyermekekre való hatásának kérdéskörében.

Kutatásom során nem jutottam egyértelmű eredményre. Nem került minden kétséget kizáróan bizonyításra, hogy az egyik nevelési forma mindenképpen jobb lenne a másiknál. A beérkezett kérdőívek és a szakirodalom alapján azonban azt gondolom, hogy a válást követően talán jobb a gyermekeknek, ha közös szülői felügyeletben nevelkednek. Ezt az óvatos állítást a volt társsal való jobb kapcsolatra, valamint a kevésbé romló magatartásra és tanulmányi eredményre hivatkozva merem megtenni.

Esélyegyenlőséget biztosító módszerek

KERTÉSZ FRUzsina

fruzsina.kertesz95@gmail.com

Történelemtanár és állampolgári ismeretek
tanára (középiskolai) és Angol nyelv és kultúra
tanára (középiskolai)
Osztatlan, 9. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Székely Zsófia
Tanársegéd, KRE BTK*

A pedagógus pszichológiai felelőssége A családjában bántalmazott diák esetén

A dolgozat a tanári felelősségvállalásról szól, egyfajta hiánypótló jelleggel készült. Azt vizsgálja, hogy egy pedagógusnak mi a felelőssége abban az esetben, ha egyik diákját otthon bántalmazzák vagy elhanyagolják. A dolgozat első része a szakirodalmi háttérrel biztosítja. Bemutatja bántalmazás/hanyagolás típusait, különös figyelmet szentelve az érzelmi jellegűeknek. Illetőleg az első egység kitér még a bántalmazás háttérében húzódó lehetséges okokra. Mindez érzékenyítő célzatú. A második rész önálló kutatásomon alapszik. Egy online kérdőív, és személyes interjúk segítségével kerestem azt, hogy hol van az a határ, amelyig a pedagógus felelős bántalmazott diákjáért. A kutatás a pedagógusok lehetőségeit és igényeit mutatja be. Felvázol több olyan módszert, amelynek beemelése az oktatásba segíthet a bántalmazott gyermekek nevelésében.

A dolgozat annyiban jelent újdonságot, hogy a bántalmazásnak a pedagógusok által kevésbé ismert aspektusaira is igyekszik felhívni a figyelmet. Illetve a pedagógus nevelési feladatának egy olyan szeletét vizsgálja, amely nem egyértelműen szabályozott. Így a témával való foglalkozás a keretek megteremtésére való törekvésnek fogható fel. A pedagógusokkal készült interjúk olyan oktatási modelleket kínálnak fel, amelyek széles körben még nem alkalmazottak és idáig nem a bántalmazott diákok segítésére szolgáltak.

BANKÓ KLAUDIA

dia.banko94@gmail.com

tanító szak

BA, 4. félév

Gál Ferenc Főiskola

Pedagógiai Kar

Témavezető:

Dr. Lipcsei Imre

főiskolai tanár, GFF PK

Csodaszarvas Tanoda – A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása

A dolgozat egy olyan területet vesz górcső alá, amely kevésbé ismert. A tanoda a köznevelési intézményekhez közel álló létesítmény, mely a halmozottan hátrányos és roma származású gyerekek felzárkóztatására jött létre. A szerző a tágabb régió tanodáinak munkáját tanulmányozza, melyben különböző kutatás módszertani eszközökkel tárja fel a szülők véleményét, a diákok fejlődését a kétéves időtartam alatt. A szerző négy hipotézist állított fel a dolgozat kezdetekor, módszereit ezen feltevései vizsgálatára alapozta. Az teóriák több területre is kiterjednek, a gyermekek érzelmi instabilitására és az ezzel összefüggő viselkedési mintákra irányultak, a szülői érdektelenségre a gyermek tanulmányaival szemben, illetve a gyermekek eredményeinek javulására a tanoda által kínált fejlesztéseknek köszönhetően. A vizsgálat eredményei kimutatták, hogy a gyermekek viselkedése valóban összefügg érzelmeik labilitásával, mely így devianciát mutat magatartásukban, ami a gyermekek megbélyegzését eredményezi az iskolai közösségben. A szülői nemtörődömség a gyermek tanulmányait illetően nem jelenthető ki ennyire egyértelműen, ennek ellenére a szülők hozzáállását az oktatási intézményekkel szemben pozitív irányba kell elmozdítani, melyben a tanoda igyekszik segíteni és erre teret biztosítani. A gyermekek tanulmányi fejlődése valóban kimutatható, azonban nem kiugróan. Ezek mellett a tanoda a gyermekek személyiségfejlődését is elsődleges célként jelölte meg, melyet különböző programokkal biztosít egy-egy témakör köré csoportosítva. A szerző, aki időközben a tanoda egyik mentorává vált, a tanoda által kínált lehetőségeken kívül egy saját, önálló készítésű, fejlesztő programot dolgozott ki a rászoruló gyermekek számára, amely a dolgozat gyakorlati hasznosságára is rámutat. A tanoda segít a gyermekek beilleszkedésben, felzárkóztatásban, a továbbtanulásában, érzelmi instabilitásuk legyőzésében. A tanoda továbbá a gyermek számára egy otthon, az oktatás és a szociális szféra számára pedig egy híd, mely szorosabb összeköttetést tud ezáltal kialakítani, ami sikeresebb együttműködéshez vezet.

TÓTH-BAKÓ DÓRA

dooramail@gmail.com

Óvodapedagógus

BA, 7. félév

Neumann János Egyetem

Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Dr. Rigó Róbert

főiskolai docens, NJE PK

Hátrányos helyzetű gyerekek a szolnoki Szent Tamás Görögkatolikus Óvoda és Általános Iskola Óvodájában

A dolgozatom megírásával az volt a célom, hogy választ kapjak arra a kérdésre, megéri-e a sok munka, amit a pedagógusok végeznek, és hogy sikerül-e az egyháznak felkarolnia a cigány családokat. Kutatási módszereim az interjú és a megfigyelés volt. Nyolc fővel készítettem interjút: az óvodavezetővel, rajta kívül még négy óvodapedagógussal, egy dajkával, egy tanítóval és egy az egyházat képviselő személlyel, az iskolalelkésszel. Megfigyelésem 3 hétig tartott, és a Süni csoportba járó gyerekeket, az óvónőket, és környezetüket figyeltem meg. Mind a két kutatási módszer nagyon hasznosnak bizonyult, hiszen rengeteg olyan információval gazdagodtam az interjúk, és a személyes megfigyelésem során is, amelyek segítettek abban, hogy elérjem a célom, megkapjam a választ a kérdéseimre. A kutatásom eredményeképp megkaptam a választ az összes bennem felmerült kérdésre. Az óvodapedagógusok tisztában vannak azzal, hogy milyen körülmények között élnek az óvodába járó gyerekek, és azt is jól látják, hogy a szülők nem tudnak nagymértékben hozzájárulni a gyermekek képességeinek a fejlődéséhez. Emellett egyértelművé vált, hogy ebben az intézményben különösen sok nehézséggel kell megküzdeniük a pedagógusoknak a mindennapok során. Kiderült, hogy a gyermekek szociokulturális hátrányaiból adódóan ebben az intézményben különösen nehéz az óvoda és iskola közötti átmenet sikeres megvalósulása. Megtudtam, hogy a gyerekek „kiemelése” a családból is elő szokott fordulni, ahogyan az is, hogy nem véletlenül lett egyházi fenntartású az intézmény, hiszen az egyháznak célja van az itt élő családokkal. Összességében kutatásaim eredményeképp arra a következtetésre jutottam, hogy a gyerekek nagyon nagy szociokulturális hátránnyal rendelkeznek, amit az óvodapedagógusok igyekeznek a legjobb tudásuk szerint csökkenteni, ahogyan az egyház is. Példaértékű az a munka, amit ebben az intézményben végeznek a dolgozók, és igenis megéri ez a sok munka, hiszen már most mutatkoznak jelei annak, hogy az egyházi intézménynek sikerül megváltoztatnia, jó irányba terelnie ezeket a családokat.

SZŰCS BOGLÁRKA

boglarka.szucs97@gmail.com

Tanító

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

*Témavezető:
Dr. Lehmann Miklós
Adjunktus, ELTE TÓK*

Koncentrációfejlesztés zenével az óvoda-iskola átmenet során

Napjainkban sokakat foglalkoztatnak az óvoda-iskola átmenet nehézségei. Elterveztem, hogy zenei játékokkal szeretném megvalósítani a korosztály koncentrációjának fejlesztését, s zenei eszközökkel növelni szándékos figyelmük terjedelmét. Ehhez hangszeres múltamból nyertem motivációt.

Kutatásomat a zeneterápia alapjaira építettem fel, s annak egy kidolgozatlanabb ágával kívántam foglalkozni, ami nem más, mint a fejlesztés. A tudományág egy lehetséges csoportosítása alapján alkottam meg kísérleteimet is, miszerint megkülönböztetünk receptív, illetve aktív zeneterápiát.

Céлом volt olyan önálló kísérleteket megalkotni, amelyekkel a zeneterápia és a pedagógia tudományát közelítem egymáshoz. Távlati célom volt, hogy a kísérleteimre alapozva irányt mutathassak egy új módszer kialakításának. Olyan játékos feladatokat szerettem volna megalkotni, valamint olyan zenei tulajdonságokat találni, melyet a pedagógusok szívesen alkalmaznak munkájuk során, a fejlesztés céljából.

Receptív zeneterápiára épülő kísérleteimnél matematikai feladatok megoldása közbeni zenehallgatás alatt vizsgáltam meg a gyermekek koncentrációs képességeit. Olyan zenei tulajdonságokat kerestem, melyekkel bővíthetem a gyermekek néhány percre terjedő szándékos figyelmét. Az aktív zeneterápiára épülő kísérleteimnél már meglévő koncentrációfejlesztő játékokat próbáltam ki, illetve újakat alkottam meg, és ezeknek hatékonyságát mértem le a gyermekek reakcióiból, tevékenységükből.

Kutatásom részeként egy online kérdőívet is megalkottam, melynek kiértékelése során a gyermekek eredményeit és a felnőttek tapasztalatait hasonlítottam össze a zene és a koncentráció összefüggésében.

Néhány eredményem: A gyermekek koncentrációját nem befolyásolja, hogy szól-e ének, szöveg a zene alatt. Valamint a gyermekek átlagosan 10%-kal jobban teljesítenek ismeretlen, mint ismert zene hallgatása közben.

Kísérleteim és játékaim eredményeiből arra következtethetünk, hogy a koncentráción túl megannyi készség fejlesztésére is sor kerül, mint például a ritmusérzék, tempóérzék, hangmagasság-észlelés.

Saját magamnak tulajdonított eredménynek tartom, hogy önálló kísérleteket és játékokat alkottam meg. Továbbá azt, hogy egy figyelemzavaros gyermeket sikerült aktívan bevonnom a játékokba, valamint fontosnak tartom kiemelni azt is, hogy egy napjainkban igen lényeges témát közelítettem meg a zenei eszközök alkalmazásával.

LÁZÁR PETRA

lazarpetra94@gmail.com

Óvodapedagógus

BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezetők:

Soós Katalin

mesteroktató, SZTE JGYPK

Dr. Hódi Ágnes

tanársegéd, SZTE JGYPK

Óvodapedagógusok és szülők ismerete, vélekedése hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatban

Napjainkban a hátrányos helyzet a társadalom egyik égető problémája. Dolgozatomban, mint leendő óvodapedagógus, az óvodapedagógusok és a szülők hátrányos helyzettel kapcsolatos ismereteit és vélekedését kívánom feltárni. A vizsgálat eredményessége érdekében a témához kapcsolódó szakirodalmak elemzésén kívül, kérdőívet készítettem a szülőknek és az óvodapedagógusoknak egyaránt. A kérdőíveket a szülők számára papír alapon, az óvodapedagógusoknak pedig online felületen tettem elérhetővé. Az óvodapedagógusok válaszaiból az látszik, hogy a peremhelyzetben elhelyezkedő óvodákban a hátrányos helyzetű gyermekek száma magasabb, mint a város centrumaihoz közelebb elhelyezkedő óvodákban. A kérdőívek eredményei megmutatták, hogy az óvodapedagógusok és a szülők kevésbé ismerik a hátrányos helyzettel kapcsolatos jogszabályokat. Ennek ellenére az óvodapedagógusok munkájában a hátránykompenzáció, a segítségnyújtás számtalan formában megjelenik a hátrányos helyzetű gyermek és családja irányában, mely megállapítást a szülők válaszai is alátámasztották. Dolgozatommal azt szeretném elérni, hogy felhívjam a figyelmet a hátrányos helyzetű gyermekekre, hiszen számuk az utóbbi időben folyamatosan növekszik, amit az óvodapedagógusok válaszai és a szakirodalmak egyaránt alátámasztottak. Eredményeim rámutattak a hátrányos helyzetű gyermek és családja számára történő segítségnyújtás és támogatás fontosságára. Ezen kívül a dolgozat rávilágít az óvodapedagógusok és szülők ismereteinek bővítésének szükségességére.

VRBÁSKI ANITA

vrbaski.ani@gmail.com

tanító

BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Tanítóképző Főiskolai Kar

Témavezető:

Dr. Bárdi Árpád

Tanszékvezető főiskolai docens, KRE TFK

Zöld Művészet általános iskolákban

Dolgozatom témájának a Zöld művészetet, azaz a Land artot választottam, mert már régóta érdeklődöm a téma iránt. Két számomra lényeges tárgy egyvelege ez; a művészet és a természetes környezet. A jövőben Land arttal és hasonló művészetpedagógiai projektekkel szeretnék foglalkozni, melyhez elengedhetetlen, hogy műveltségre tegyek szert a témában. Ehhez dolgozatom kellő alapozó háttér munkaként szolgálhat Ezen felül, nem csak a saját pedagógiai munkám eredményessé tétele, hanem a művészeti-környezetvédelmi projektek népszerűsítése is fontos számomra. A környezetvédelem rendkívül jelentős téma, és úgy gondolom a művészet az az eszköz, amivel a jövő generációjára hatni tudunk. Fontos, hogy hogyan gondolkodnak hazánk pedagógusai a művészetről, mennyire nyitottak.

Kutatásomban az írásbeli kikérdezés módszerét használtam fel, alapsokaságként pedig a magyar általános iskolában tanító pedagógusokat választottam. A kapott eredményeket minőségi és statisztikai módszerekkel elemeztem. Először a pedagógusok művészetről alkotott véleményére voltam kíváncsi, felvetésem, hogy a pedagógusok nagyobb eséllyel nevezik „műalkotásnak” azokat az alkotásokat, amelyek láthatóan kiállított tárgyak, azaz múzeumi környezetben vannak. Ezt egyértelműen nem tudtam alátámasztani. Hipotézisem, hogy a magyar általános iskolákban dolgozó pedagógusok művészeti ismeretei nem felelnek meg az élménypedagógiai-művészeti nevelés kereteinek, valamint látásmódjuk a művészetek terén nem nyitott, így nem igazolódott. Elmondható viszont, hogy az általános iskolában dolgozó pedagógusok és a művészeti általános iskolában dolgozók, illetve az élménypedagógiai továbbképzésen részt vett pedagógusok között különbségeket lehet felfedezni. Ez vonatkozik a művészet-értelmezésre és nyitottságra is, illetve a tájékozottságra a Land art projektmódszer terén. A kapott adatok alapján kimutatható, hogy a magyar oktatásszervezés gyakorlatában nem jelenik meg a Land art. A továbblépés reményében feltételeztem, hogy a pedagógusok többsége egy rövid ismertető után úgy ítéli meg, hogy szívesen foglalkozna a jövőben Land art projekttel. A válaszadók 85%-ka nyilatkozta, hogy szívesen foglalkozna Land art-tal a jövőben. Ez rendkívül pozitív, hiszen azt jelenti, hogy az indíttatás és a kedv meg van a pedagógusokban, már csak egy jól megszervezett programra van szükség, hogy a gyakorlatban is megvalósuljon ez a gondolkodásmód.

Humán- és Társadalomtudományok pedagógiája

DR. JÁNVÁRI KRISZTINA

krisztajanvari@gmail.com

Közgazdászstanár

MA, 1. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Nagy Katalin

egyetemi tanársegéd, BME GTK

Alaptalan oktatás?! Milyen eséllyel indul a gazdasági és jogi ismeretek tantárgy a "hasznos tanórák" versenyében?

A témaválasztást elsősorban személyes érintettség, másodsorban oktatáspolitikai aktualitások ihlették. Bár karrierem jelentős részét a munka világában töltöttem, három gyerek édesanyjaként, annak minden felelősségérzetével és társadalmi szerepvállalásával úgy döntöttem, hogy másik oldalon kamatoztatnám eddig megszerzett ismereteimet. Végzettségemet tekintve közgazdász-jogász vagyok. Tanultam többek között pénzügyet, adózást, számvitelt és jogot. Tanulmányozva a Kerettantervet, vizsgálva az általam potenciálisan oktatható tárgyakat körét örömmel láttam, hogy a gazdasági és jogi ismeretek, a pénzügyi ismeretek, vagy adózási alapismeretek a szakgimnáziumokban elvárt ismeretanyaggá nőtte ki magát az elmúlt években. A folyamat véleményem szerint elindult, de vajon mit tanulhatnak a gyerekek?

A dolgozatomban arra kívánok rámutatni, hogy megvizsgálva a jelenlegi oktatási struktúrában megjelenő pénzügyi és jogi alapismereti tananyagot, némileg értékelve a rendelkezésre álló oktatási anyagokat, arra a kérdésre keresem a választ, hogy az mennyire alkalmas arra, hogy a diákok a szakiskolákat egy pénzügyileg releváns, valós élethez igazodó, használható tudásanyaggal hagyják el, ezzel is érettségüket növelve a valós életre. Továbbá arra szeretnék rávilágítani, hogy a gyerekek megfelelő felkészítésével egy új tananyag befogadására, a várt hatás elérhető.

Hipotézisem, hogy minden új ismeretanyag bevezetését komoly felkészítés, alapozás kell, hogy megelőzze. Mint minden alapozásnak, ennek helye is az általános iskolai oktatás. A hipotézis alátámasztásához egy napjainkban „divatos”, az üzleti világban is használt eszközt, módszert választottam, amely az oktatásban általánosan elfogadott alkalmazásától eltérően, arra használtam, hogy segítségével térképeztem fel az ismeretanyag átadásának alapjait. Ez a módszer a Gondolat Térkép.

KUZMA GRÉTA

kgreti9307@gmail.com

Magyartanár - Mozgóképkultúra- és

médiaismeret-tanár

MA, 5. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezetők:

Thimár Attila

egyetemi docens, PPKE BTK

Dr. Szőke-Milinte Enikő

egyetemi docens, PPKE VJK

A média tematizációja - A téma mediatizálása. A médiatematizáció tanítása középiskolában.

Kutatásom során fő célom az volt, hogy kiderítsem: megjelenik-e, és ha igen, hogyan a tizenévesek tematizációjában a média. Minek köszönhetően lehet egy adott ügynek jelentős visszhangja a tinédzserek esetében? Ennek érdekében a médiahasználatot, médiatematizációt és -hatást vizsgáltam a 14–19 éves korosztályon belül. Főként arra voltam kíváncsi, hogy a korábban végzett kutatások tükrében milyen eredmények kaphatók a gimnazista és szakgimnazista tanulók témaválasztásával kapcsolatban. Miként lehet meghatározó ágens ebben a média, mennyire tudatosak a diákok a mainstream gondolatok, hírek, témák, szereplők tekintetében. Kutatásom java részét a 2018–2019-es tanév október és december közötti időszakában végeztem el.

Vizsgálatom első felében kérdőíves kutatást alkalmaztam, melyet két fő részre osztottam: az elsőbe a médiahasználat, médiaplatformokkal kapcsolatos, míg a másodikba a média tematizációjával, de önmagában a témaválasztással összefüggő kérdések kerültek. Kérdőívem igen kiterjedt, harminchat kérdőből álló anyagát három középiskolába, azon belül legalább hét osztályba sikerült eljuttatnom. Arra is ügyeltem, hogy minden korosztály képviseltesse magát a közoktatást éppen megkezdőktől az érettségi előtt állókig. Hipotéziseim bizonyításaként megállapítható, hogy a fiatalok a témákat részesítik előnyben a médiaszereplőkkel szemben, azonban ennek kapcsán elkezdene követni valakit, túlnyomórészt egyetértéssel.

Kutatásom második felében a napirend-kijelölés elméletének gyakorlatban történő bemutatását, alkalmazását és a konklúziók levonását jelöltem ki két kilencedikes osztály négy médiaismeret-óráján belül. Ezzel célom a diákok elgondolkodtatása volt a média véleményformáló erejével kapcsolatban, egy tanulásmódszertani stratégia kísérleti alkalmazásán keresztül. A siker és a sikeres személyek konkrét témáját választva négy fő szegmensre osztottam a tematizáció fogalmának oktatását (a stratégia pontjai: 1. a témát figyelembe vevő laikus véleményalkotás a diákok részéről, 2. a korábban megfogalmazott feltevések árnyalása, tanulói tartalomelemzés konkrét példák alapján, 3. a két – laikus és az elemzésen alapuló – gondolatmenet összevetése, 4. következtetések levonása, a médiatudatosság kialakítása, megerősítése). Az eredmények azt igazolják, hogy a diákokat foglalkoztatja a siker témája, ennek kapcsán a médiatematizáció megismertetése is eredményes.

SZABÓ ANNA KRISZTINA

szabo.anna.krisztina@gmail.com

Történelem, Orosz osztatlan tanárszak

Osztatlan, 11. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Lénárd Sándor

habilitált egyetemi docens, ELTE PPK

Konstruktivista, probléma-alapú történelemoktatás a mai történelemórákon

Meggyőződésem szerint fontos, hogy széles körben terjedjenek az új módszertani nézetek, amelyekhez elengedhetetlen a pedagógusok innovációra nyitott gondolkodásmódja. Egy fejlődő oktatási tervezet létrehozásához szükséges a tanárképzés területén is tisztában lenni a problémák gyökereivel. Dolgozatom és kutatásom célja volt egyrészt felmérni, milyen oktatási módszereket alkalmaznak a történelemórákon, másrészt mi az oka a paradigmaváltás hiányának hazánkban, illetve, hogy ismerik-e és alkalmazzák-e Magyarországon a probléma-alapú oktatási módszert a középiskolai történelemórákon. Dolgozatomban főként Csapó Benő, Nahalka István, Molnár Gyöngyvér irodalmára támaszkodtam.

Kvantitatív kutatásomban egy online-kérdőíves kutatást végeztem, amelyet 25 középiskolai történelemtanárral tölttettem ki oktatási módszerekkel kapcsolatos kérdések alapján. Kvalitatív kutatásom részeként történelemórákról készített videó felvételeket elemeztem, továbbá személyesen is hospitáltam történelemórákon.

A kutatásomból levont következtetések: a pedagógusok gondolkodása szinte egyáltalán nem változott az elmúlt 20 évben. Ennek oka egyrészt, hogy a különböző oktatási módszerekről a pedagógusok hallottak, de nem feltétlenül tudják az elméletét vagy alkalmazásuk módszerét. Másrészt a módszerek elsajátításában a pedagógusok egykori tanáraik játsszák a legjelentősebb szerepet, akik főleg a hagyományos oktatási módszereket alkalmazzák.

Az utolsó oka az innovatív oktatási módszerek elterjedésének hiányának, hogy a középiskolai történelemórák keretében a tanárközpontú modell és a hagyományos oktatási módszerek alkalmazása figyelhető meg nagyobb mértékben. A tanárközpontú modell nem igényli az új módszerek alkalmazását. Vagyis, amíg az órák nem tanulóközpontúan zajlanak, addig nem fog létrejönni a régóta várt paradigmaváltás. Ahhoz, hogy a fejlődés útjára lépjünk, arra van szükség, hogy a tanárok tanulóközpontú órákat alkalmazzanak.

1998 óta nem végeztek átfogó kutatást a pedagógusok gondolkodásának rejtelseiről. Hazánkban egyedül Molnár Gyöngyvér foglalkozik komolyabban az elméleti értelemben vett probléma-alapú oktatási módszerrel, továbbá nem végeztek komolyabb kutatást a történelem tantárgy keretében zajló probléma-alapú oktatási módszerrel, sőt maga a módszer is alig elterjedt. Dolgozatom és kutatásom újszerűsége tehát több területre is kiterjed.

Kutatásom eredményeivel és dolgozatom elkészítésével igyekszem hozzájárulni egy fejlődő és előremutató történelemoktatás eljövételéhez!

EGRI DOROTTYA

egrido@gmail.com

magyar-német

Osztatlan, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Czibula Katalin

főiskolai docens, ELTE BTK

Lányregények és irodalomoktatás

Dolgozatom elsődleges célkitűzése, hogy felhívja a figyelmet a lányregény műfajára és lehetséges oktatási szerepére. Míg számos szórakoztató irodalmi műfaj már évek óta jelen van a középiskolai irodalomoktatásban, addig a lányregények ebből szinte teljes egészében kiszorultak, holott a felmérések szerint a középiskolás lányok többségének fontosak ezek a művek. A műfajtörténet bemutatása végén elengedhetetlennek tartottam a műfajhoz kötődő filmek és sorozatok beemelését is. A műfaji elemzésben a lányregényekben megjelenő típusfigurákkal és viszonyaikkal, jellegzetes cselekményfordulatokkal, valamint a morális értékátadás jelenségével foglalkoztam; majd e három elem szempontjából közelítettem a középiskolában tárgyalt klasszikus művekhez (a teljesség igénye nélkül). Az elméletben leírtakat négy mintaóra keretében próbáltam ki egy vidéki nyolcosztályos gimnáziumban, az ott kiosztott kérdőívek segítségével pedig a jelen lévő 120 tanuló motivációját vizsgáltam. A kérdőívek eredményeit a nemek és a korosztályok összehasonlításával elemeztem. Távlati célom, hogy a mérést nagyobb mintával, több iskolatípusban is elvégezzem; valamint hogy a motiváció mellett a teljesítményt is vizsgáljam.

DINNYÉS KATALIN JULIANNA

dinnyes.kato@gmail.com

egészségfejlesztés-tanár és könyvtárpedagógia-
tanár

MSc, 4. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Dr. habil. Tarkó Klára

Intézetvezető főiskolai tanár, SZTE JGYPK

Nemek ábrázolása az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet kísérleti és újgenerációs gimnáziumi matematika tankönyveiben

Bevezetés: A nemi sztereotípiák a mai napig meghatározóak; a férfi nemet erősebbnek, függetlennek ábrázolják, míg a nőt gyengének és melegszívűnek. A sztereotípiákat másoktól tanuljuk, és ez eredményezi az aktuálisan fennálló társadalmi egyenlőtlenségeket (Czibere, 2009). Giddens (2008) megállapítása szerint a társadalmi meghatározottságú különbségek mögött élettapasztalat okozta különbségek húzódnak. A család után szocializációnk egyik legfontosabb színtere a köznevelés, itt töltjük életünk meghatározó részét. A két nem közötti társadalmi meghatározottságú különbség Nagy (é.n.) szerint az élettapasztalatokból adódik és az iskola alapvető szerepet játszik a társadalmi berendezkedések kialakításában és változásában (Nagy, é.n.). Ezen a szinten jelenik meg a tankönyv, mint taneszköz és joggal merülhet fel a kérdés, hogy a szöveges feladatok olvasása közvetít-e bármiféle értéket vagy üzenetet a gyermekek számára.

Célkitűzés: A kutatási célom az volt, hogy átfogó képet kapjak a nemek reprezentációjáról és arra kerestem a választ, hogy fennállnak-e a nemek közötti különbségek, jelen vannak-e a nemi sztereotípiák, valamint, hogy fennáll-e a nemi szerepek hagyományos és sztereotip ábrázolása.

Anyag és módszer: A vizsgálat leíró jellegű kvalitatív kutatás, de kiegészült kvantitatív vizsgálattal is. A leíró statisztikai módszer keretén belül gyakoriságot, szórást, csúcosságot, ferdeséget számoltam, a változók összehasonlítására Khi-négyzet próbát alkalmaztam és Fisher tesztet végeztem, az eltéréseket $p < 0,05$ érték mellett tekintettem szignifikánsnak.

Eredmények: Az általam vizsgált tankönyvekben többször jelenik meg a férfi nem a szöveges feladatokban és a tapasztalatok alapján a nemi szerepek ábrázolása sztereotip, hagyományos. A feladatokban megnevezett foglalkozásoknál igazolható a nemi sztereotípiák megjelenése és egyértelműen tapasztalhatóak a szakirodalomban olvasottak.

Következtetés: Véleményem szerint fontos, hogy a tankönyvek reális, valós képet mutassanak be a nemi szerepekről, valamint az is fontos, hogy egészséges kép alakuljon ki bennük egy család életéről, a munkamegosztásról és a társadalom által kialakított szerepekkel kapcsolatban. A szöveges feladatok által sugallt kép, a személyiségjegyek, a szerepmegoszlások, a férfi- és nőkép megjelenése mind-mind aktuális téma.

SZEIDL VERONIKA

veronika.szeidl@gmail.com

tanító

BA, 4. félév

Neumann János Egyetem

Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Dr. Rigó Róbert

főiskolai docens, NJE PK

Népismeret, ahogy mi szeretjük

Dolgozatom témaválasztását egyértelműen befolyásolta német nemzetiségi származásom és szülőfalum, Ceglédbercel község szeretete. A német nemzetiségi kultúrával már gyermekkoromban megismertkedtem a dédmamámtól tanult sváb dalokon, mondókákon keresztül. Az általános iskolában első osztályától kezdve tanultam német nyelvet. Témaválasztásom másik indoka érdeklődésem a magyarországi németek történelme iránt. Pilisvörösváron érettségiztem a német kéttannyelvű gimnáziumban, ahol mélyebb betekintést nyertem a német nemzetiség történelmébe. Dédanyám kényszermunkatáborban halt meg Ukrajnában, ezért közel áll hozzám ez a téma. Dolgozatom első részében településünk, Ceglédbercel történetét mutatom be. Majd ismertetem a nemzetiségi nevelés megjelenését a helyi általános iskola életében, illetve bemutatom a „Dorfrallye Ceglédbercel 2017” elnevezésű programsorozatot, amit az 5. a osztállyal valósítottam meg német népismeret óra keretében.

Dolgozatom célja, hogy bemutassam a jelenlegi általános iskolai nevelésen belül a német nemzetiségi nevelés gyakorlatát, illetve felvázoljam, hogyan lehet ebbe beemelni a speciális, jellegzetes helyi elemeket. Ehhez dolgoztam ki egy helyismereti vetélkedőt, amelyet meg is valósítottam. Célom, hogy rávilágítsak, milyen fontos, hogy a gyermekeket minél korábban megismertessük a helyi sváb hagyományokkal, értékekkel. A sokszínű, élményszerű tapasztalatszerzésen keresztül pozitív attitűd formálódik bennük a helyi sváb értékek iránt.

Dolgozatom elkészítését a téma kiválasztásával kezdtem, kutatási módszerként részben strukturált interjút választottam. Az interjúalanyaim helyi idős emberek voltak (15 fő), akiket főként saját gyerekkorukról, családi életükről, a háborús évekről kérdeztem.

Ezután megvizsgáltam az iskola dokumentumait, elsősorban a pedagógiai programot és a német népismeret tanmenetet. Arra a következtetésre jutottam, hogy nincs megfelelő tankönyv, illetve segédanyag, amiből a gyermekek a helyi német népismeretet kellőképpen megismerhetnék. Ezért a népismeret oktatásban nagy jelentősége van az átlagostól eltérő oktatási formáknak, hogy a gyerekek élményszerű tapasztalás útján ismerjék meg a helyi svábok múltját, ezért dolgoztam ki a helyismereti vetélkedőt.

HORNUNG RENÁTA

hornungrenata@indamail.hu

tanító

BA, 5. félév

Kaposvári Egyetem

Pedagógiai Kar

Témavezető:

Dr. Gombos Péter

egyetemi docens, KE PK

Pedagógusnézetek a közös olvasmányok kiválasztásának szempontjai kapcsán

Dolgozatomban egy, a jelenkorban nagyon megosztó témát szeretnék feldolgozni, amely a mindennapok során több tudományterületen is éles viták tárgyává vált.

A közös (korábban kötelező) olvasmányok megválasztása, kiválasztása hatalmas felelősséggel járó feladat a pedagógusok számára – amelyet több tényezőnek kellene befolyásolnia. Ilyen lehet a gyerekek eltérő olvasási szokása, a nemük, az életkoruk, az érettségük stb. Fontos vizsgálni azokat a hatásokat, amelyek érik a diákokat. Milyen mintákat sajátítanak el az elsődleges otthoni környezetből az olvasással való viszonyt tekintve, illetve magát a kortárs csoportot is érdemes megvizsgálni.

A tanítóknak tehát rengeteg szempontot kell figyelembe venni egy-egy olvasmánylista összeállításakor, ám tapasztalataink szerint sokszor leginkább a pedagógusok saját élményei vagy – több ok miatt kialakult – határozott véleménye lesz az, amely irányítja ezt a folyamatot. Értekezésem nagy kihívása az, hogy egy gyakorlott pedagógust kérnék fel egy mélyinterjúra, amely alapján képet szeretnék alkotni arról, hogy milyen motivációk befolyásolják őket a választásban. Milyen tapasztalatokkal rendelkeznek, mennyit és mit változtattak az elmúlt évek során az olvasmányokat illetően. A fő kérdés pedig leginkább az, hogy mennyire nyitottak a változásra, változtatásra, s hogy mindez milyen hatással lehet a gyerekek olvasási attitűdjére, irodalomhoz való viszonyára. Milyen lehetőségek állnak rendelkezésre az olvasás tanítás területén, milyen sikereket, netán kudarokat foglalhat magába egy ilyen gyökeres módosítás?

Vajon mi szükséges ahhoz, hogy olvasóvá, és később gondolkozó felnőtté váljanak az általunk tanított gyerekek? Természetesen nem elég egy „tökéletes” olvasmánylista, hiszen legalább annyira fontos a feldolgozás módszere, és maga a pedagógus szerepe is, de biztosan ez lenne az egyik alapkövetelmény.

Idegen nyelvek pedagógiája 1.

FARKAS FANNI BOGLÁRKA

farkas.fanni.boglarka@gmail.com

földrajz - német nyelv és kultúra tanára

Osztatlan, 11. félév

Debreceni Egyetem

Természettudományi és Technológiai Kar

Témavezető:

Dr. Horváth Andrea

egyetemi docens, DE BTK

A gyermekirodalom és az interkulturális tanulás lehetőségei a német nyelvtanításban

Ezen dolgozat alapján megállapítható, hogy a gyermek- és ifjúsági irodalom szinte mindig reflektál az adott időszak aktuális jelenségeire, amely nagy segítséget adhat a gyermekeknek és fiataloknak társadalmuk jobb megismeréséhez, hiszen információk kaphatnak az őket körülvevő világ kulturális, történelmi, politikai és szociális jellemzőiről, amely segítheti őket a közösségben való szocializációban. A mai nyelvoktatásban fontos szereplőként jelenik meg az interkulturalitás is. Ezen téma megjelenési formáit igyekszem bemutatni.

MEGGYESNÉ ERDŐS BARBARA

erdos.barbara.09@kodo.hu

Tanító

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

Témavezető:

Trentinné Dr. Benkő Éva
egyetemi docens, ELTE TÓK

Teaching Materials Used in Teaching English to Young Learners

My work, *Teaching Materials Used in Teaching English to Young Learners*, has guided us through the wide and diverse world of teaching materials. I put special emphasis on Information and Communication Technology (ICT) because of the growing presence and popularity of digital tools in education. The theoretical part of my work discusses the meaning of the term teaching materials, the peculiarities of young language learners, the possible classification methods and selection process of teaching materials and introduces different ideas on the special requirements of ICT usage.

The conducted empirical research applied the triangulation method of thirty lesson observations, questionnaire answered by one hundred English teachers and four interviews with teachers who had obtained years of experiences in applying ICT tools to language classes of young learners. This research was aimed at the detection and the understanding of teaching materials in real-life situations, the recognition of the dominant teaching tools and habits of teaching material usage. Regarding ICT tools, I was interested in the further demands they propose, the aspects that should be considered before and during the implementation as well as the attitude of language teachers and their experiences.

Overall, based on my research's results, it can be stated that in general, a wide range of teaching materials are used in teaching English for young learners. The purpose of teaching materials usage also shows a great variety. However the wide range of tools, course books and workbooks are dominant. Except for laptop/computers with projector, the ICT devices are among the least frequently used materials. There could not be detected any significant connection between the habits of ICT tools' usage and other factors such as teaching experience or age. Considering the functions of ICT tool application, the traditional functions dominate (e.g. demonstration). The overall attitude toward ICT is positive.

My thesis examined teaching materials from different aspects, giving special attention to ICT tools. The most preferred materials and factors of material application were revealed. Numerous useful information on the striking features of ICT was found. I believe all the derived conclusions and provided information on teaching materials can be a meaningful support and can influence the consciousness of material application in language teaching.

SIMON TÜNDE

simontunde0302@gmail.com

Tanító

BA, 7. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Témavezető:

Dr. Csillag Andrea Ilona

tanszékegyetemi főiskolai docens, DRHE

Cél a tudatosság - Az angol jelenidők oktatása az alapoktól

Az érvényben lévő NAT alapján az első idegennyelv tanulásának legkésőbb 4. osztályban el kell kezdődnie. Cél nyelvtanítás során, hogy a tanuló helyesen használja a nyelvet, amihez idegen nyelvi tudatossággal kell rendelkeznie. A nyelvi tudatosság egyik fő területe az igeidők ismerete. Az azonban nem világos, hogy a gyerekek csak mechanikusan használják-e az igeidőket, vagy tisztában vannak az angol igeidőkben megjelenő, az igeszemlélet témakörébe tartozó ismeretekkel. Ennek megértéséhez elvont gondolkodás szükséges, mely Jean Piaget alapján 5.-6. osztályos korban alakul ki. Az idegen nyelvi alapnak biztosnak kell lennie ahhoz, hogy a felsőbb évfolyamokon építeni lehessen rá. Meglátogattam a mikesépcsai általános iskolát és Debrecenben egyetemünk gyakorló iskoláját. Igaz, hogy két iskola nem teljesen mérvadó, de betekintést enged az oktatás menetére nézve. A célom az volt, hogy felmérjem a lehetséges hasonlóságokat és különbségeket a két iskolában, és ezáltal megtudjam, hogy az általános iskolában milyen igeidőket tanítanak, milyen sorrendben, és milyen jelentések kifejezésére. Angol műveltségi területen tanító szakos hallgatókként 6. osztályig van „jogosítványunk” a nyelvtanításra, azonban az érettségi megszerzéséig vizsgálgattam, hogy megtudjam a nyelvtanulásnak milyen kimenetele van. Az utóbbi két év közép-és emeltszintű érettségi részfeladatai közül a nyelvhelyesség átlagosan a leggyengébb terület. A közoktatásban a nyelvtanulás egy hosszú folyamat, melynek végére jó esetben a B2-es (középfokú nyelvvizsga) szintre jut el a tanuló. Az igeidők esetében először a jelenidők tanítása történik (egyszerű jelen, folyamatos jelen). Először a két jelenidő külön-külön tanítására van szükség, aztán összehasonlításra, majd az ismétlődés és az adott pillanatban való folyamatosság érzékeltetésére. Időközben belépnek további igeidők a nyelvtanulásba. Egy idő után a tanuló eljuthat az igeidők közti analógiák felismeréséig (pl. egyszerű jelen – egyszerű múlt, folyamatos jelen – folyamatos múlt). A tanító szemléltetőeszköze lehet az időegyenest, melyen a tanító bejelölheti, hogy a cselekvés, történés a beszéd pillanatához képest mikor történik. Hogyha az analógiák megfigyelése már általános iskolában elkezdődik, akkor sokat tehetünk a nyelvi tudatosság elérésének érdekében, mely tudás az érettségi vagy nyelvvizsga megszerzéséig, sőt azután is, hasznos lesz.

ALFÖLDI KLAUDIA

eeumjkb@hotmail.com

osztatlan magyar-kommunikáció és média

Osztatlan, 7. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Szőke-Milinte Enikő
egyetemi docens, PPKE BTK

Interkulturális hídépítés. A magyar mint idegen nyelv elsajátításának támogatása alsó tagozaton.

A Központi Statisztikai Hivatal által mért adatok szerint évente körülbelül 10000 fővel növekszik a bevándorlók Magyarországon tartózkodók lélekszáma. A letelepedés céljából érkező családok gyermekeik egyre nagyobb része tanul magyar oktatási intézményekben. Ezzel szemben a magyar pedagógiai és oktatási rendszer nem áll készen az idegen országokból érkező gyermekek oktatására. Sok pedagógus igyekszik egyéni megoldásokkal segíteni ezen tanulók fejlődését, azonban egységes fejlesztési módszer még nem született meg.

A bevándorló családoknak az idegen nyelvi környezet mellett a szociokulturális beilleszkedéssel és a különböző gyermeknevelési stílusokkal is meg kell küzdeniük. A magyar oktatási intézményekben tanuló nem magyar származású, és a magyar származású gyermekek közti konfliktusforrás gyakran kulturális különbségekből erednek. Ezért fontos a pedagógusoknak kulturálisan is megtámogatni a bevándorló családokat.

A gyermekek pubertás kor előtt sokkal fogékonyabbak a nyelvtanulásra, így fejlesztésüket már alsó tagozaton célszerű megkezdeni. A kisiskolások játszva tanulnak a legszívesebben. Ehhez a német fejlesztők által létrehozott LearningApps.org weboldal alkalmasnak bizonyult. Rövid empirikus kutatás alátámasztotta a gyermekek nyitottságát a program iránt. A tankockák így a magyar nyelv elsajátítását támogatják alsó tagozaton.

DOBÓ AJSA

dobo.ajsa@gmail.com

Középiskolai hallgató

Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium

*Témavezető:
Zentainé dr. Kollár Andrea
egy. docens, SZTE BTK*

Középiskolások nyelvtanulási motivációi egy kérdőíves felmérés tükrében

A magyar középiskolásokat manapság foglalkoztató egyik legfontosabb kérdés az idegen nyelvek tanulásának eredményessége, hiszen az új felsőoktatási felvételi szabályok szerint 2020-tól a továbbtanulás bemeneti követelményei egyikeként a diákoknak emelt szintű érettségivel vagy nyelvvizsgával kell majd rendelkezniük idegen nyelvből.

A nyelvtanulás eredményességét sokféle tényező biztosítja, dolgozatomban ezek egyikét, az egyéni motiváció kérdéskörét vizsgáltam meg. Elemzésem a vonatkozó szakirodalom alapján különböző megközelítéseket és definíciókat vet össze, összegzésként pedig magam is kísérletet teszek egy motiváció-definíció felvázolására.

Munkám további részében egy kérdőíves felmérés adatainak elemzését ismertetem. Kutatásomat középiskolások körében on-line végeztem; a vizsgálat során adatközlőim nyílt és zárt kérdésekre adott válaszaikban jellemezték az idegen nyelvek tanulásához kapcsolható attitűdjeiket, motivációikat. A kérdőív második része állításokat tartalmazott, melyeket válaszadóim egy ötös skálán értékelték.

Felmérésem eredményeként igazolni tudtam, hogy a vizsgálati minta alanyait elsősorban az instrumentális nyelvtanulási motiváció jellemzi, ugyanakkor a második nyelv tanulása során fontos szerepet kap az integratív motiváció is. Az első idegen nyelvhez kapcsolódó nyelvi önbizalom a megkérdezetteknél jóval erősebb, mint a második nyelvhez kötődő elvárások, ezért tehát a pedagógusoknak a második nyelv tanítása során különösen érdemes az integratív tényezők hangsúlyozásával a tanulók nyelvi önbizalmát növelni, mert ezzel az attitűddel jelentősen segíthetik diákjaik idegennyelvi eredményességét.

TREZNAY INGRID

treznayingrid@gmail.com

tanító

BA, 8. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Dr. Asztalos Kata

egyetemi adjunktus, SZTE JGYPK

Zenei fejlesztő módszerek hatásvizsgálata az alsó tagozatos idegennyelvi nevelésben

Napjainkban az idegennyelv-tudás felértékelődött. Az utóbbi években kibővültek az ország nemzetközi kapcsolatai, azonban az anyanyelvünk olyannyira különbözik a környező országokétól, hogy az idegennyelv-tudás elengedhetetlen. Nyelvtanulóként és tanító szakos, nyelvi specializációs hallgatóként észrevettem, hogy egy-egy ritmusgyakorlat vagy dallam segíthet a memorizálásban, az új nyelvi elemek, szavak elsajátításában és a tanórai jókedv biztosításában. Az elméleti kutatásom során Krashen affective filter hipotézise és Bárdos Jenő a zene és a beszéd kapcsolatáról szóló írásai megerősítettek a dolgozatom hipotézisében, miszerint a zenei fejlesztő módszerek hatással vannak a nyelvtanulásra.

A vizsgálat tizennégy negyedik osztályos tanuló részvételével zajlott, akik két tanítási nyelvű oktatásban vesznek részt. A kísérleti és kontrollcsoport tagjai ugyanolyan képességekkel és angol érdemjegyekkel rendelkeztek. A kutatás során három angolórán vettek részt a diákok. A kísérleti csoport zenei eszközökkel és játékokkal sajátította el ugyanazt a tananyagot, amit a kontrollcsoport a már bevált, megszokott módszerekkel. A méréseket elő-és utókérdőívvel, tudásfelmérő teszttel és fókuszcsoportos beszélgetéssel végeztem. Az elemzést SPSS, Excel és Nvivo program segítségével készítettem el.

A kontrollcsoport és a kísérleti csoport teljes teszten elért eredménye közötti különbség 7% ($M_{\text{kontroll}}=78,98$; $M_{\text{kísérleti}}=85,71$). A teljesítményszintek gyakoriságát vizsgálva azt tapasztaltam, hogy a kísérleti csoport eredménye homogénebb, mint a kontrollcsoporté. A kérdőívek elemzése során, a teszten elért teljesítmény negatív korrelációt mutat az angolórákra jellemző fáradtságszinttel. A tesztet, mint függő változóval végeztem regresszió analízist. A legnagyobb magyarázó ereje az angol órai figyelem fenntartásának van. A fókuszcsoportos beszélgetés során a gyermekek megfogalmazták, hogy a zene segítségükre van az angol szavak kiejtésében illetve a dalok és a ritmustapsolás által az új szavak „beleragadnak” a fejükbe.

Az eredményeket összegezve elmondható, hogy a zenei eszközök pozitív hatással vannak az idegen-nyelvórákra. A gyermekek szívesen vettek részt az órákon, és várták azokat. Úgy gondolom, hogy fontos lenne a fejlesztő zenei módszerek megismertetése a pedagógusokkal, hogy alkalmazni tudják azt tanításuk során.

Idegen nyelvek pedagógiája 2. (benne: a magyar mint idegen nyelv is)

TRAJTLER BOGLÁRKA

gybogika95@gmail.com

tanító

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

Témavezető:

Trentinné Dr. Benkő Éva
egyetemi docens, ELTE TÓK

Teachers' role in motivating language learners in the primary classroom

The aim of my research paper was to highlight the role of English teachers in motivating their language learners. In the theoretical section first I explored definitions, and then the most significant aspects of motivation were discussed: motivation theories, the distinction between intrinsic and extrinsic motivation and the relationship between teachers and their students.

In my research I investigated the teachers' role in the process of motivation and the components of EFL (English as a Foreign Language) lessons that determine the way students relate to language learning. I conducted my research based on the principle of triangulation. In a questionnaire I collected data from 90 participants reflecting on their own past personal experiences. During two consecutive terms I observed EFL lessons taught by fellow teacher trainees and designed an observation tool, a system, focusing on the different aspects of classroom motivation. I also carried out eight interviews with the trainees and analysed their mind maps created on the topic. I also circulated a questionnaire among the young learners observed in order to investigate their perspective. Finally, I made observations in practising teachers' lessons and interviewed three experienced EFL teachers.

Through the analysis of mind maps, interviews and questionnaires I was able to identify the features of the productive, effective and successful teacher, and list the most frequently used motivation techniques. The evidence gained in observations deepened my understanding of the complexity of the issue. The results provided evidence that it is essential to teach in a playful, diverse and exciting way. My conclusion was that teachers' knowledge, confidence, composition of class, interest and rapport with students correlate with learners' motivation. It was also noted that beside the teacher's personality, the positive group atmosphere is also a crucial factor. The teacher's competences, teaching and assessment style and methods contribute highly to learners' motivation. Clear instructions, the variety of activities and teaching aids as well as cooperative work forms increase the motivation. It was proved that positive feedback and supportive relationship between classmates also have a beneficial effect. However, emphasising mistakes and negative group dynamics result in the opposite. Finally, it needs to be stated that the teacher's role has to adapt to the changing age-specific needs of learners.

BIRÓ ADRIENN

badrienn1996@gmail.com

Osztatlan tanári mesterképzés

Osztatlan, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Pappné Dr. Forgács Edit

Adjunktus, Károli Gáspár Református Egyetem

Autentikus szépirodalmi és szórakoztató irodalmi művek a mai középiskolai angol és német idegennyelv-oktatásban

Egy nyelv irodalma szerves részét alkotja az adott ország kultúrájának. Az idegennyelv-oktatásban a tanult nyelv szépirodalma és szórakoztató irodalma autentikus formában azonban ritkán jelenik meg, holott közel azonos szinten kellene kezelni a többi kulturális sajátossággal.

A pályamunkában bemutatásra kerül, hogy a nem didaktikai céllal íródott autentikus szépirodalmi és szórakoztató irodalmi művek, hogyan segíthetik a nyelvelsajátítás folyamatának fejlődését és a nyelvtudás fejlesztését. A kutatás célja igazolni azt a tézist, miszerint a mai középiskolai angol és német nyelvi órákon hazánkban a tanulók minimálisan, vagy semmilyen szinten sem érintkeznek a tanult célnyelv szépirodalmával és szórakoztató irodalmával autentikus formában, azonban a diákok részéről lenne igény az ilyen típusú művekkel történő órai munkára.

A kutatás középiskolai diákok körében végzett saját készítésű kérdőívvel történt. Az eredmények saját szempontsor alapján, a kérdések jellegének megfelelően kerültek megvizsgálásra, elemzésre. A vizsgálatok a munka elején megfogalmazott feltevést bizonyították.

A pályamunka végén ajánlás található, amely előreláthatólag segítséget nyújt a pedagógusok számára az autentikus szépirodalmi és szórakoztató irodalmi művek órán történő felhasználásához, valamint a megfelelő művek kiválasztásához. Az ajánlás egyfelől szakirodalmi alapokon nyugszik, másfelől önálló gondolatokat tartalmaz.

Feltételezhetően a tanárok és leendő tanárok a pályamunkában található információk, tények és eredmények hatására nyitottabbá és befogadóbbá válnak a szépirodalmi és szórakoztató irodalmi művekkel történő órai foglalkozás felé.

SZÁSZ DOROTTYA

szasz.dorottya.szte@gmail.com

Magyar-német nemzetiségi osztatlan tanári

Osztatlan, 7. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Sárvári Tünde

mesteroktató, SZTE JGYPK

Nyelvi struktúrák a német mint idegen nyelv oktatásában nyelvtani klipek segítségével

Viele negative Erfahrungen und eintönige, spannungslose Methoden werden meistens zur deutschen Grammatik gebunden, so zählt sie als ein immergrünes Thema, ein „Evergreen“. Diejenige Lernenden, die zurzeit die Schulen besuchen, gehören zur – im Medienzeitalter großgewachsenen – Generationen Z und , deren Anspruch auf medien- und erlebnisorientierten Unterrichtsstunden zu beachten ist.

2017 erschien eine innovative DaF-Lehrwerkfamilie, DaF leicht, beim Klett Verlag, die mit witzigen, motivierenden und den Erwartungen der neuen Generationen entsprechenden Methoden, mit den sogenannten Grammatik-Clips, eine arrivierte Grammatikvermittlung erzielen. Der theoretische Teil der Abhandlung beschreibt die herkömmlichen Grammatikvermittlungsmethoden, wie die Grammatik-Übersetzungs-Methode, die audiolinguale, – visuelle Methode, und die kommunikative Didaktik, außerdem werden die in ungarischen Lehrbüchern vorkommenden Grammatikvermittlungsmöglichkeiten auf der Grundlage des Hemisphärenmodells analysiert. Dem folgen die Erläuterung der Erwartungen der maßgebenden, den schulischen Medieneinsatz betreffenden, Dokumente (Ungarischer Nationaler Grundlehrplan 2012, Digitale Agenda für Europa 2020) und die Schilderung der Möglichkeiten und Prinzipien der Medienbenutzung im Unterricht.

Ich bin im empirischen Teil aus der Tatsache ausgegangen, dass die Grammatik-Clips für eine Inspiration gebende, handlungsorientierte, lerneraktivierende Grammatikvermittlung gut geeignet sind, da sie den Erwartungen des 21. Jahrhunderts entgegenkommen und mit ihrer mehrkanaligen Methode beim Lernen gleichzeitig mehrere Sinne ansprechen.

Die Abhandlung untersucht im empirischen Teil mit einer Methodentriangulation zum ersten Lehrwerke mit digitalen Zusatzmaterialien, zum zweiten die Einstellungen der Lehrenden über den Medieneinsatz, zum dritten die Attitüden der Lernenden bezüglich eines mediengestütztes Unterrichts. Dazu wurden Fragebögen mit 15 Items zusammengestellt.

Die Ergebnisse und die Erfahrungen zusammenfassend kann festgestellt werden, dass die aufgestellten Hypothesen sich richtig erwiesen: bei Grammatikvermittlung sollten die Ansprüche und das Interesse der Lernenden beabsichtigt werden. Mithilfe von Grammatik-Clips können Regelmäßigkeiten vertieft, Medienkompetenz und kreatives Schaffen gefördert werden; die Visualisierung, das entdeckende Lernen können zur Herausbildung des Erfolgserlebnisses beitragen.

BERTÓK FRUZZSINA

bertokfru@gmail.com

angol nyelv és kultúra, német nyelv és kultúra

tanári

Osztatlan, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:

Feldné dr. Knapp Ilona

habilitált egyetemi docens, ELTE BTK

Perge Gabriella

egyetemi tanársegéd, ELTE BTK

**Nyelvi tudatosság. Az íráskészség fejlesztésének vizsgálata a német mint idegen nyelv
oktatásban**

Das Thema der Arbeit ist das Sprachbewusstsein. In der Arbeit wird der Frage nachgegangen, welche Rolle dem Sprachbewusstsein im ungarischen DaF-Unterricht mit besonderer Berücksichtigung des Schreibens beigemessen wird. Da Sprachbewusstsein und Schreiben eng miteinander zusammenhängende Prozesse sind, ist es wichtig zu ermitteln, wie bewusst die Lernenden ihre sprachlichen Mittel beim Schreiben verwenden. Die Reflexion über den eigenen Sprachgebrauch ist ein wichtiger Bestandteil des Sprachbewusstseins, der im Rahmen dieser Forschung zu untersuchen ist.

Im thematischen Teil findet die Auseinandersetzung mit den grundlegenden Begriffen statt. Daraufgehend wird die empirische Untersuchung dargestellt, die aus mehreren Schritten besteht. In der Untersuchung wird das Sprachbewusstsein in Bezug auf das Schreiben anhand der Schülertexte aus drei Perspektiven untersucht. Zuerst werden die Texte der 3-Schritte-Analyse aus der Forscherperspektive unterzogen. Danach werden ausgewählte Lernende interviewt, um ihre Reflexionskompetenz und ihr Sprachbewusstsein zu ermitteln. Im Anschluss wird ein Fragebogen eingesetzt, der überprüft, wie sich ihr Textproduktionsprozess vollzieht. Diese beiden Schritte stellen die Lernendenperspektive dar. In der letzten Phase der Datenerhebung wurden Lehrende zu ihrer Einstellung zum Sprachbewusstsein befragt.

Nach der Auseinandersetzung mit der einschlägigen Literatur und nach der Durchführung und ausführlichen Analyse der empirischen Forschung kann behauptet werden, dass Schülertexte Spiegelbilder des Sprachbewusstseins der Lernenden sind bzw. auf das Sprachbewusstsein der Lernenden kann aufgrund ihrer Texte geschlossen werden. Die Lernenden müssen beim Schreiben auf der Ebene der Sprachverarbeitung, d.h. auf der Ebene des Wortschatzes, der Orthographie, der Grammatik und der textkonstituierenden Elemente gewisse Routinen und Automatisierungen entwickeln und müssen in der Lage sein, den Gebrauch der sprachlichen Mittel in ihren eigenen Texten zu reflektieren.

DIETRICH CSENGE SÁRA

dcsenge74@gmail.com

Anglisztika

BA, 5. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Szabóné dr Papp Judit

egyetemi docens, ME BTK

Az angol kiejtés tanítása és elsajátítása a magyar középiskolákban

The role of English is emerging today and in order to be able to communicate effectively in conversations intelligibility is indispensable, even if English is a second language for someone. For this reason, pronunciation should have a significant part in teaching English in the world and Hungarian secondary schools' English classes should not be an exception. Relying on my personal experiences teaching English pronunciation is considered as a marginal part in Hungarian education so the essay's main aim was to find answers for this issue. After investigating the place of pronunciation in second language acquisition, proper and useful methods were observed on account of the fact that the English and Hungarian languages differ significantly concerning phonetics. The essay would like to answer the following question 'How to improve students' abilities in class to encourage them and decrease their difficulties so that they can communicate better and can later become confident speakers with foreigners who share English as a common language?' by analyzing some commonly used coursebooks written for the investigated age containing pronunciation exercises and creating a questionnaire to elicit English teacher's opinion about English pronunciation teaching. Based on the results, the reason could be that teachers and learners have to comply with different exam requirements which do not give enough motivation for setting a higher aim with regard to pronunciation. The practice of pronunciation gets less space (5%) in the learning process than other improving exercises (95%) which account for a higher percentage of exam scores. The essay considered that teaching pronunciation should be more focused in Hungarian secondary schools, regardless of the fact that improving pronunciation is a long term process, intelligible communication is worth the hard work because today language knowledge has a significant role in every field of life. One of my biggest results during the research was to conduct the survey and search for secondary school English teachers who would be so kind to fill it out. When the questionnaire was closed almost 50 teachers have sent their answers which gave my considerations a great basis and approximately results. Furthermore, I had observed my topic from several different aspects (coursebooks, exam requirements, questionnaire, relevant literature, comparison between the two investigated languages) which I consider an accurate theme development.

SIMON ISTVÁN JÁNOS

stevenke53@gmail.com

Angol alkalmazott nyelvészet

MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

ZÓLYOMI ANNA

pancsi.zolyomi@gmail.com

Angol alkalmazott nyelvészet

MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:

Dr Brózik-Piniel Katalin

egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Dr Csizér Kata

habilitált egyetemi docens, ELTE BTK

**A nyelvérzék és a tanulási élmények szerepe és összefüggése az idegennyelv-elsajátítás
eredményességében**

This research paper is going to examine if there is a connection between language aptitude (LA) and language learning experiences (LLEs). The study was trying to find answer to the following research questions:

- (1) How can aptitude be linked to experience in terms of foreign language acquisition?
- (2) Do positive and negative language learning experiences have an impact on language aptitude?

In order to find answer to the research questions, we conducted both quantitative and qualitative methods. The quantitative method involved Hungarian secondary school students (N = 28) who participated in a language aptitude test (MENYÉT). As the qualitative part of our research, we interviewed selected students (N = 4); two high-aptitude students and two low-aptitude learners. We investigated the four cases with an in-depth interview guide which elicited qualitative data about the positive and negative experiences of the students. Our findings concluded that the interviewees who had high aptitude based on the aptitude test scores seemed to have mostly positive experiences. The low-aptitude interviewees learners said that they mostly had negative experiences regarding their foreign language learning. It is important to clarify that the sample size is small, and no major statistically built opinion can be stated. These findings are based on these informants, personal experience and background literature only.

Anna Zólyomi's results:

- working as a conference assistant in the Second International Conference on Sociolinguistics (ICS2)
- Spanish B2 language exam certificate (2015)
- BA Thesis at ELTE qualified as excellent
- BA Final examination qualified as excellent -- Degree Certificate excellent
- teaching relatives and preparing them to obtain a language exam certificate
- receiving the student grant based on scholastic record
- Current performance at MA: the average of grades for all practical classes (seminars) and lectures in every semester until this point is 4,86 and no grade received is below 4

István Simon's results:

-
- working as a conference assistant in the Second International Conference on Sociolinguistics (ICS2)
 - BA Thesis at Pázmány qualified as excellent
 - BA Final examination at Pázmány qualified as excellent -- Degree Certificate excellent
 - working currently as an English language teacher at a language school
 - working currently as an invigilator at the British Council

ZÓLYOMI ANNA

pancsi.zolyomi@gmail.com

Angol alkalmazott nyelvészet

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Albert Ágnes

egyetemi adjunktus, ELTE BTK

A tudatos és tudattalan tanulási folyamatok és a nyelvérzék szerepe az idegennyelv-elsajátítás sikerességében

The purpose of this research was to investigate the role of language aptitude (LA) under two learning conditions: explicit (conscious) and implicit (unconscious) learning. LA encompasses how quickly and easily one can learn a foreign language. The research attempted to find answer to the following research questions:

- (1) Which learning process (explicit or implicit) seems to be more effective in the case of the selected participants?
- (2) What is the relationship between aptitude and explicit/implicit learning in the case of the selected participants?
- (3) What are the self-perceptions of the participants of the study in terms of their language learning success and learning strategy use?

Mixed methods research was conducted, the quantitative method involved Hungarian students (N = 46) who completed the aptitude test (MENYÉT). After this, I measured the learning processes of the students under explicit and implicit learning conditions with an Artificial Grammar Learning (AGL) task (N = 33), and these students have also completed a questionnaire, which elicited data on their learning strategies and self-perceptions on their success. The answer to the first research question is an important statistically significant finding: implicit learning has proven to be more effective than explicit learning in the case of the selected participants. Regarding the second research question, the results of the statistical tests indicated that there is no relationship between language aptitude and AGL scores. Concerning the third research question, there were altogether 18 high-aptitude students and 15 of them reported to be successful, and 13 of them said to be a high strategy user. There were 15 low-aptitude learners and 10 of them reported to be unsuccessful. Regarding strategy use, only 5 of the low-aptitude students said to employ various strategies.

Anna Zólyomi's results:

- working as a conference assistant in the Second International Conference on Sociolinguistics (ICS2)
- Spanish B2 language exam certificate (2015)
- BA Thesis at ELTE qualified as excellent
- BA Final examination qualified as excellent -- Degree Certificate excellent
- teaching relatives and preparing them to obtain a language exam certificate
- receiving the student grant based on scholastic record

-
- current performance at MA: the average of grades for all practical classes (seminars) and lectures in every semester until this point is 4,86 and no grade received is below 4

Informális és non formális oktatás módszerei

KISS ANNA

kissanna347@gmail.com

Média-, mozgókép- és kommunikációtanár;
Történelemtanár és állampolgári ismeretek
tanára

MA, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

SEGESDI GERGŐ

segedigergo@gmail.com

Média-, mozgókép- és kommunikációtanár;
Történelemtanár és állampolgári ismeretek
tanára

MA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Sepsi Enikő

egyetemi docens, KRE BTK

A mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy, valamint a tudatos médiahasználat oktatásának helyzete és szerepe a magyar közoktatásban

A mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy, valamint a tudatos médiahasználat oktatásának helyzete és szerepe a magyar közoktatásban

A média folyamatosan jelen van az életünkben, használjuk a munkához, a szórakozásban, az oktatásban, az élet minden területén. Tudatosan használjuk? Vajon minden korosztály tudatosan használja? Az iskolában megtanítták a tudatos médiahasználatot a diákoknak? Egyáltalán mit értünk ma hazánkban médiaoktatáson? Ezek a kérdések adták munkánk kiinduló pontját. A munkát három nagyobb tematikus egységre osztottuk. Az első részben foglalkoztunk a jelenlegi és a tervezett Nemzeti alaptantervvel. A két alaptantervet elsőként külön elemeztük, majd azután összevetettük azokat. Ennek az összevetésnek az elvégzése azonban nehéz feladatnak bizonyult, mivel az új Nemzeti alaptanterv tervezetéből a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyat kivették a kötelezően választható tantárgyak közül. Ebből kifolyólag nem tartozik hozzá részletes tantárgyleírás. Az ezt követő részben a médiatudatosság tárgykörét, a hazai médiaoktatás helyzetét, valamint a fiatalok médiahasználati szokásait vizsgáltuk meg. Végül egy általunk elvégzett kérdőíves felmérés eredményeit taglaltuk, és próbáltunk azokból releváns következtetéseket levonni. Bár nem volt lehetőségünk reprezentatív felmérés elvégzésére, ez a vizsgálat így is értékes eredményekkel szolgált. Kérdőívünket 301 válaszadó töltötte ki, akiknek többségük Budapesten, illetve annak környékén él, valamint a 18-25-, illetve a 26-35 év közti korosztályba tartozik. Meglepő volt tapasztalni, hogy a médiaórák milyen nagy arányban zajlanak strukturálatlanul, a válaszadók nagy része arról számolt be, hogy annak a médiaoktatásnak, amelyben ő részesült nem volt igazi fókusz. Ezen túlmenően meglepő eredmény volt még, hogy milyen kis mértékben helyeződik hangsúly a tudatos médiahasználat oktatására, annak ellenére, hogy a 2012-es, jelenleg is érvényben lévő Nemzeti alaptanterv nagy hangsúlyt helyez a médiatudatosság oktatására.

Elhibázott lépésnek tartjuk a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy kivételét a kötelezően választott tantárgyak közül. Ezzel összhangban a kérdőívünket kitöltők többsége is azt gondolja, hogy a médiaoktatásra igenis szükség van, valamint közel 50%-uk azt a választ adta, hogy a tudatos médiahasználatra kellene helyezni a hangsúlyt az oktatás során.

BUTT TÍMEA
timeabutt@gmail.com
Tanító
BA, 6. félév

Gál Ferenc Főiskola
Pedagógiai Kar

CZIKORA RÉKA
czikora.reka5@gmail.com
Tanító szak
BA, 6. félév

Gál Ferenc Főiskola
Pedagógiai Kar

*Témavezető:
Szabóné Balogh Ágota
főiskolai tanársegéd, GFF PK*

A számítógépes játékok sztereotípiáinak megítélése

Napjainkban nagyon fontos szerepet tölt be a számítógép használata, és nagyon sokan töltik szabadidejüket számítógépes játékokkal. Ezért fontos tartottuk megismerni az erre vonatkozó köztudatban elterjedt sztereotípiákat, véleményeket. További célunk volt a legfontosabb sztereotípiák objektív vizsgálata. Ezek a következők: a számítógépes játékok kiszorítják a társadalomból a személyt; a reflex, a szem-kéz koordináció és a térlátás képességekre hatással van; érzékszervi romlást okoz; függőséget okoz; agresszivitást vált ki; a tanításban kismértékű szerepet tölt be. Vizsgálati módszereink közé tartoztak a szakirodalmi elemzések, az általunk összeállított kérdőívek, az interjúk, a kis létszámú csoportos viták, játékkísérletek, órátartás. Vizsgálatunk a kérdőív kitöltésekor (375 fő) minden korcsoportra kiterjedt, de legtöbben (66%) az általános iskolások és felsőoktatásban résztvevők voltak, így a további módszereink (interjú, vita, játékkísérlet, órátartás) erre a két korosztályra vonatkozott. Az általános iskoláskorúak és a felsőoktatásban résztvevők aránya közel azonos volt. Az interjú 15 személlyel történt. A vita 2 kis létszámú (6-6 fő) csoportban valósult meg. A játékkísérlet 40 fővel végeztük, melyben az általános iskoláskorúak és a felsőoktatásban résztvevők azonos létszámban vettek részt. Az órátartás egy tanítás módszertani vizsgálat volt a Minecraft Education Edition nevű számítógépes játékprogrammal, melyben 4 általános iskolás osztály (kísérleti és kontroll) vett részt. Ezek alapján megállapítottuk, hogy a számítógépes játékok fejlesztik a reflexet, a szem-kéz koordinációt, a térlátást, nem vezetnek érzékszervi romláshoz, nem szorítják ki a társadalomból a személyt, hiszen a különböző szociális képességek nem mutattak negatív változást és a játékkísérletben résztvevők folyamatosan kommunikáltak társaikkal. Továbbá a lövöldözős számítógépes játékok függőséget és agresszivitást válthatnak ki. A „tanításban betöltött kismértékű szerepe” sztereotípiát megcáfoltuk, hiszen az eredmények javulást mutattak, ezért erre vonatkozó hipotézisünk teljes mértékben megvalósult. Úgy gondoljuk, hogy vizsgálataink, a köztudatban elterjedt sztereotípiák igazolása vagy cáfolása segíti a pedagógusok munkáját, a digitális gyermekek megismerését.

NAGYNÉ GÁJER ORSOLYA KLÁRA

gajer.orsolya@gmail.com

Tanító

BA, 7. félév

Kaposvári Egyetem

Pedagógiai Kar

Témavezető:

Bencéné dr. Fekete Andrea

egyetemi docens, KE PK

Én már tanulni is tudok! - Önálló tanulási szokások kialakítása alsó tagozatban

A 2018/2019. tanévtől kezdődően az általános iskolák alsó tagozatain az évfolyamonként 14 fő alatti létszámú osztályokban kötelezővé tették az évfolyamösszevonást. Az intézkedés jobbra a kisebb tanulólétszámmal rendelkező falusi kisiskolákat érintette. E kisiskolák előnye, az egyéni bánásmód és az egyéni differenciálásra való tervezés most nemcsak nehezebbé, de az összevont évfolyamoknak köszönhetően szerteágazóvá is vált.

Jelenleg egy hátrányos helyzetű kistélepülés iskolájában dolgozom tanítóként és heti egy alkalommal napközivezetőként. A napközibe 29 tanuló jár, a teljes alsó tagozat alkot egy napközis csoportot. A gyerekek minden nap más tanítóval töltik a délutánt, így rendkívül fontos az összehangolt munka. A tanulásra szánt időben olyan nehézségekkel találkozunk, mint eltérő mennyiségű és nehézségi fokú házi feladatok; a tanulási idővel egybeeső szakkörök; sportkörü, fejlesztő és felzárkóztató foglalkozások; a tanulók tanuláshoz való hozzáállásának negatív irányultsága; taneszközök hiánya vagy elrejtése; egymás zavarása, stb.

A tantestület részéről megvan az igény és a tenni akarás a változtatásra. Elindult egy olyan közös gondolkodás, amelynek része ez a most bemutatni kívánt munka is.

A vizsgálat végső célja a tanulásra szánt időben zajló önálló tanulási tevékenység segítése volt, amely lehetőséget ad az egyes tanulóknak a saját tanulási stílusuknak megfelelő módszerek kiválasztására. A kulcskompetenciáknak és fejlesztési területeknek megfelelő módszertani anyag kiválasztásához a Nemzeti köznevelési törvény és a Nemzeti alaptanterv önálló, hatékony tanulás kialakítására vonatkozó előírásait tanulmányoztam. A tanulási motiváció megerősítésére a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a tanulási motiváció összefüggéseit vizsgáló kutatási eredményeket, valamint már megjelent, tanulásmódszertannal és a gyermekközpontú napközi otthon kialakításával kapcsolatos szakirodalmat tekintettem át. A tanulók körében végzett fókuszcsoportos interjú során a tanulók a szokásrendszer kialakításához is igényelték a segítséget. Az önálló tanulási tevékenységhez szükséges szokások kialakítására vonatkozó részt a 3. és 4. osztályos tanulók tanulással kapcsolatos önjellemzése és javaslatai alapján állítottam össze. A vizsgálatok eredményeként született meg a diákok számára elkészített, a dolgozat mellékletét képező Én már tanulni is tudok! című módszertani segédlet.

MÉSZÁROS TAMÁS

meszaros.tamas@oszk.hu

Könyvtártudomány

MA, 4. félév

Eszterházy Károly Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Verók Attila

tszv. egyetemi docens, EKE BTK

Közgyűteményi digitalizálás az Országos Széchényi Könyvtárban: kitekintés a közoktatás jövőbeni támogatási lehetőségei felé

Dolgozatomban elsősorban arra keresem a választ, hogy az Országos Széchényi Könyvtár, mint az országos digitalizálás könyvtári aggregátor intézménye, hogyan tudja az információs társadalommá válás elősegítése érdekében támogatni a közoktatás digitális megújulását. Első részében azt a folyamatot mutatom be, ahogyan az európai országok közművelődési intézményeiben kialakult az a szemlélet és elkötelezettség, amely a jövőben az európai kulturális közvagyon szabad hozzáférését fogja biztosítani az állampolgárok számára, ezért sorra veszem azokat a lépéseket, amelyeket az elmúlt években az Európai Unió az információs társadalom fejlesztése és a kulturális örökségvédelem érdekében tett. Kitérek az Európai Unió szakpolitikai döntéseire az információs társadalom fejlesztése és a kulturális örökségvédelem érdekében, majd megvizsgálom néhány digitalizálási programot, nemzetközi jó példákat, annak érdekében, hogy a 2017-2025-ig terjedő időszakra vonatkozó Közgyűteményi Digitalizálási Stratégia (KDS) főbb irányvonalai mentén az oktatás számára elengedhetetlen, folyamatos tartalomszolgáltatás megvalósítható legyen a könyvtári terület irányából.

A digitális tartalomszolgáltatás azonban, önmagában már nem elég a felhasználók 21. századi igényeinek kielégítése szempontjából, ezért megvizsgálom néhány modern, digitális tartalmakra épülő oktatásmódszertani eszközt, melyek be tudnak épülni idővel a nemzeti könyvtár oktatást támogató szolgáltatásfejlesztési rendszerébe és igazodnak a Közgyűteményi Digitalizálási Stratégia (KDS 2017-2025) és Magyarország Digitális Oktatási Stratégiája által megfogalmazott elvek irányába.

MAÁR GERGELY BALÁZS

g@1108.cc

tanító

BA, 8. félév

Kaposvári Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:
Bencéné Dr. Fekete Andrea
egyetemi docens, KE PK*

Nyugalom és tevékenység: A jóga és a relaxáció integrációjának lehetőségei az alsó tagozatos általános iskolai oktatásban

Gyermekeink naponta 7-8 órát ülnek egy padban. Keveset, és nem jól alszanak, pedig az alvás során dolgozza fel az ember azokat a tapasztalatokat, amelyeket napközben átélt. A teljesítmény kényszer miatt, a tanulónak sokszor jelentős mennyiségű stresszt kell feldolgozniuk.

A fenti problémák leküzdéséhez a jóga és a relaxáció segítséget jelenthet, mivel gyakorlatai az önmegfigyelésre ösztönöznek, fejlesztik a metakogníciós képességeket, javítják a testtartást, oldják a feszültséget, és a stresszt. A relaxációs gyakorlatok pedig támogatják az információk feldolgozását, és ezáltal megkönnyítik a tanulást.

Azt gondoltam, hogy a relaxációs és a jóga gyakorlatok alkalmazását nem a testnevelés óra keretén belül kell megoldani, mivel a tanulónak nagy szüksége van a futásra, ugrálásra, bukfcencezésre, és játékokra. Önálló relaxációs foglalkozás szóba se jöhetett, mivel így is elég sok órájuk van a gyerekeknek. Ezért az általános tanórák (magyar, matematika, környezet stb.) keretében láttam a lehetőséget a fent említett módszerek alkalmazásának.

Kutatásom során áttekintettem a jóga és a relaxáció hagyományos módszereit, majd a magyarországi oktatásban való alkalmazásának eddig történetét. Ezt követően összegyűjtöttem a tanórákba integrálható gyakorlatokból egy jó párat, és ezeket rendszereztem alkalmazási területük szerint (aktiváló, ellazító, illetve tanulást támogató alkalmazások).

Végül megpróbáltam alkalmazni a gyakorlatban ezeket a módszereket. Úgy tapasztaltuk a szakvezető tanárral, hogy ezek a gyakorlatok lekötik a gyerekek figyelmét, támogatják a tanulási folyamatokat, és jó hangulatot alakítanak ki az órán a tanulók között a további munkához. S bár az eredményeim a kis létszám, és a csekély óraszám miatt nem reprezentatív értékűek, mégis talán alkalmasak arra, hogy felkeltsék az érdeklődést a téma további kutatása iránt.

Kulcsszavak: stressz, kialvatlanság, túlterheltség, tanulás, relaxáció, ellazítás, egyensúly

LEDNICZKI KINGA MELINDA

kingalinda21@gmail.com

Neveléstudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

*Témavezető:
dr. Hercz Mária
egyetemi docens, ELTE TÓK*

Tanulást támogató stratégiák a tanórán kívüli nevelésben

Dinamikusan változó világunkban a folyamatos önképzés és tanulás lassan általános életformává válik (D. Molnár, 2010). Az ezt megalapozó minőségi oktatás biztosítása, és a hozzá elengedhetetlenül szükséges magas szintű pedagógusképzés globális és európai szinten is a kiemelt oktatáspolitikai és stratégiai célok között szerepel (Oktatás és Képzés 2020, UNESCO 2030). Kutatásom keretrendszere a pedagógus gondolkodáskutatások és jóllét kutatások eredményei mentén formálódott, kiinduló pontja, hogy a pedagógusok osztálytermi gyakorlatát erősen meghatározzák gondolkodásuk és nézeteik (Falus 2006; Hercz 2016). Ezért, amennyiben a tanórán kívüli nevelés eredményességét támogató képzési- továbbképzési modul kialakítása a célunk, figyelembe kell vennünk azokat, akik e tevékenységeket megvalósítják, tehát a pedagógusokat. Kutatásom során kombinált kutatási stratégiát alkalmaztam, amiben kvalitatív és kvantitatív elemek is megtalálhatóak a pontosabb eredmény elérése érdekében. Szakértői mintavétellel dolgoztam, 136 alsó tagozaton dolgozó pedagógust kérdeztem meg online kérdőívvel.

Kutatásom során négy kérdés vezetett: (1) Változott-e a napközis munka presztízsének megítélése az elmúlt 5 évben? (2) A napközi otthon funkciói közül melyiket tartják fontosabbnak a pedagógusok? Korábbi kutatás szerint a szocializációs funkciót erősebbnek tartják, mint a tanulási szerepét (Imre, 2015), én azonban ellentmondásos eredményeket kaptam. (3) Történik-e tanulásmódszertani tudás átadása, felfedeztetése a tanórán kívüli nevelés során? (4) Azokat a tanulási módszereket használják a pedagógusok, amiket fontosnak és hasznosnak tartanak?

Érdekes eredményt kaptam a tanulási technikák alkalmazási gyakorisága és hasznossága terén. Megállapítható, hogy még a legnépszerűbb tanulási technikák sem természetes s alkalmazott részei a napi gyakorlatnak. Ez az eredmény cáfolja hipotézisemet, miszerint a pedagógusok az általuk hasznosnak és/vagy fontosnak tartott tanulási technikákat és módszereket gyakran alkalmazzák. Vajon miért lehet ez? Talán nem ismerik vagy nincs saját pozitív tapasztalatuk a módszer használatával, működésével kapcsolatban?

Több elgondolkodtató, a pedagógusképzést érintő eredmény született, melyeket dolgozatomban részletesen elemzek. Ezek többek között érintik a napközi otthoni munka presztízsét, funkcióit és tanulást támogató tevékenységét. A kutatás eredményeire építve egy, a pedagógusképzésben felhasználható, elektronikus tananyag modult készítek, mely kipróbálásra is kerül.

Készség- és képességfejlesztés elmélete és gyakorlata

BÍRÓ VIKTÓRIA*biroviki96@gmail.com*

tanító

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

MISKOLCZI DOROTTYA*miskolczidorottya@gmail.com*

tanító

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

*Témavezető:**Svraka Tamásné**tanársegéd, ELTE TÓK*

A matematikai szorongás prevalenciája a kongnitív és affektív tényezők tükrében

A számok használata az életben elkerülhetetlen, éppen ezért nem mindegy, hogy miként közelítünk feléjük. A matematika megítélése részben függ attól, hogy milyen képességeket örököltünk, illetve, hogy milyen volt ez első élményünk. Ezeken túlmenően számos egyéb tényező is befolyásolhatja a matematika tanulás sikerességét. A kongnitív és affektív tényezők szoros kapcsolatban állnak egymással, ezért párhuzamosan érdemes vizsgálni őket. Kutatásunk célja, hogy feltárjuk a matematikai szorongás prevalenciáját intézményi szinten, illetve következtessünk a teljesítménnyel való kapcsolatára.

Mint minden kutatásban, itt is egy problémahelyzetből indultunk ki. A pedagógiai kutatásokra sok esetben jellemző, hogy olyan következményeket vizsgálnak melyek okozói nem a pedagógus szeme előtt játszódnak, hanem a háttérben húzódnak meg. Leendő tanítókként célunk az volt, hogy jobban megismerjük a matematikai szorongást kiváltó tényezőket, illetve, felmérjük, hogy milyen lépések szükségesek a téma tágabb feltérképezéséhez. Kutatásunkat egy Matematikai Szorongásmérő Teszt, illetve egy Szocioökonómiai Kérdőív válaszainak elemzésére alapoztuk. Az adatok értelmezéséhez a leíró statisztika módszerét használtunk, az adatokat az Excel programmal dolgoztuk fel. A további összefüggések, következtetések feltérképezésére az adatokat SPSS programmal dolgozzuk fel. Több kérdésre kerestük és kaptuk meg a választ. A szorongás megléte negatív irányban befolyásolja a teljesítményt. Amilyen a matematikához való hozzáállása és vélekedése a tanulóknak, hasonló a teljesítményük. Felvett mintán tanulmányoztuk, hogy a nemek között milyen eltérések figyelhetők meg a matematika megítélésében. Ezen túlmenően megvizsgáltuk, hogy a fel tudunk - e állítani következtetéseket a szülők iskolázottságával és a diákok teljesítményével kapcsolatban. Mivel a kutatásban alacsony elemszámmal dolgoztunk, következtetéseket nem vonhatunk le, viszont az adatok kiértékelése jelző értékű az iskolának és a pedagógusoknak egyaránt.

EGRESI VIVIEN
egresi.vivi@gmail.com
Gyógypedagógia
BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

JANKÓ JUDIT
janko.judit14@gmail.com
Gyógypedagógia
BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

*Témavezető:
Szűcs Antal Mór
egyetemi tanársegéd, ELTE BGGYK*

A Mesezene módszer hatásvizsgálata a fonológiai tudatosság tükrében

Jelen dolgozat célja a Mesezene olvasás előkészítő és olvasás indító program óvodai moduljának 5-6 éves gyermekek fonológiai tudatosságának fejlődésére gyakorolt hatásának vizsgálata. A vizsgálat céljából egy a Mesezene módszerben, egy teljes tanéven keresztül részesülő csoportot és egy korban illesztett kontrollcsoport vizsgáltuk.

Egyre több olyan gyermekkel találkozhatunk, akiknek írási és olvasási nehézségeit nem magyarázhatjuk érzékszervi sérüléssel, észlelési-érzékelési problémával, szerzett zavarokkal, idegrendszeri károsodással vagy környezeti tényezőkkel. Így terelődik egyre nagyobb figyelem a nyelvi, de legfőképp a hangtani tudatosság irányába. Hiszen az írott jelek megfejtése nem volna lehetséges a hangzó beszéd befogadása, megfelelő dekódolása nélkül. Mára tudhatóvá vált, hogy a beszéd jegyeinek manipulálásában gyengén teljesítő egyének az írás-olvasás területén gyakran nehézségekbe ütköznek (Lörík, 2006).

Fonológiai tudatosság alatt a szavak belső szerkezetéhez való tudatos hozzáférést és a szavak eltérő méretű egységekre bontásának/szegmentálásának képességét értjük. Mindez azon kognitív műveletek közé tartozik melyeket egy gyakorlott nyelvhasználó tudatosan és akaratlagosan működtet. A fonológiai tudatosság fejlődésének iránya a nagyobb szegmentumok észlelésétől az egyre kisebbek felé halad (Jordanidisz 2009).

A gyermekek már nagyon korán fogékonnyá válnak a különböző nyelvi játékokra éppen ezért nagyon fontos a fonológiai tudatosság fejlesztésének minél korábbi megkezdése (Lörík 2006). Az írásbeliséggel való sikeres találkozás érdekében érdemes megkezdni az óvodában a fonológiai tudatosság fejlesztését.

E nehézségek kiküszöbölésére és megelőzésére született a dolgozatunk fókuszában álló Mesezene módszer, mely módszer óvodai moduljának fonológiai tudatosságra tett hatását vizsgáltuk.

Az eredményeink azt mutatják, hogy a vizsgálati csoport gyermekei a fonológiai tudatosság tekintetében többet fejlődtek, mint a kontrollcsoport gyermekei. Ebből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a program a célkitűzéseinek megfelelően működik. Újabb lehetőségeket kínál a fonológiai tudatosság fejlesztését célként kitűző módszerek tárházában. Mindezt egy erős motivációs bázissal megtámogatva.

Kulcsszavak: fonológiai tudatosság, Mesezene módszer, olvasás előkészítés

BAKÓ PATRÍCIA

lbako.patricia@gmail.com

tanító

BA, 5. félév

Neumann János Egyetem

Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Dóró Árpád

főiskolai adjunktus, NJE PK

Az érzelmek észlelése, módosulásai foglalkozások hatására az általános iskola alsó tagozatán

Az érzelmek kifejezése és észlelése elengedhetetlen hétköznapi kommunikációnk során. Az érzelmileg intelligens ember a saját és a társa érzelmeit ideális módon képes felismerni, valamint célszerű mértékben, alkalmas helyen tudja kifejezni és koordinálni is érzelmeit. Ugyanakkor számos kutatás is alátámasztotta, hogy sikeresebbek, boldogabbak, valamint kiegyensúlyozottabb az életük is, mint akinek az érzelmi érzékelése, mondhatjuk, alacsony. Kíváncsi voltam, e kompetenciaterület alsó tagozatos korban mennyire fejlett, milyennek észlelnék adott érzelmeket a gyerekek, valamint mennyire lehet őket érzékenyíteni az érzelmek felismerése terén. Négy foglalkozást tartottam egy negyedikes osztálynak, amelyeken feladatokon keresztül igyekeztem érzelmi észlelésüket érzékenyíteni. Két mérést végeztem, kutatásom elején, és végén. Saját tapasztalataim alátámasztják, valamint az eredményekből is leolvasható, hogy a gyerekek érzelem-felismerése fejlődött. A jobb megismerés érdekében kvalitatív kutatásom során több ízben kérdeztem rá, egy-egy érzelemről személy szerint, mit gondolnak. Így nemcsak meghatározták, hanem kellemességét, avagy kellemetlenségét is konstatálták, valamint rövid történeteket is írtak az érzelem előidézését illetően. Kutatásom eredményeként elmondhatom, hogy a gyerekek érzelem-felismerése fejlődött. A második mérés során nemcsak pontosabban, hanem lendületesebben is határozták meg őket. Céloom felhívni a figyelmet erre a nem elhanyagolandó kompetenciaterületre, hogy a pedagógiai munka során a lexikálistudás erőltetésekkel, ne feledkezzünk meg arról, hogy valójában a tudás mit sem ér, ha a környezetünkben, a társadalomban nem tudunk elhelyezkedni, az kellemetlen, idegen számunkra, mivel személyiségfejlesztésünk elmaradt, félreértjük, nem értjük meg a saját és a másik fél érzelmét sem, így számos konfliktushelyzetünk adódik, amely visszahúz bennünket, mindemellett destruktív szociális kapcsolatainkra.

FEHÉRVÁRI BRIGITTA

briatt77@gmail.com

Neveléstudományi

MA, 4. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Engler Ágnes
e. docens, DE BTK*

Eltérő szerepattitűdű édesapák tanulási és nevelési szokásainak vizsgálata az iskola előtti felkészítő szakaszban

Az apák tanítási repertoárja igen sokszínű lehet, mely jelentősen hozzájárul a gyermek erkölcsi, morális és intellektuális fejlődéséhez. A kutatás célja bemutatni, hogy az apák sokszínű tudás átadási formulát képesek felmutatni, és hogy az apák tanítási feladatkörei lehetőség jelentősen hozzájárulnak a gyermek kulturális tőkájének bővítéséhez, mely hatalmas előnyt jelent a gyermekek iskolai karrierjének előre menetelésében. Az eltérő értékpreferenciákból adódó lehetséges differenciáltság feltérképezése a dolgozat központi elemeit képezik.

A kutatásban 183, az iskola előtt álló, 5-6 éves korú gyermeket nevelő apa vett részt, mivel a kutatás az iskolai előtti felkészítő időszak tanítási motívumaira fókuszál.

Az elemzés során bizonyosságot nyert, hogy az édesapák aktívan vesznek részt mind a tanítási folyamatokban, a szülői törődés mutatói szerint pedig leginkább a beszélgetés, közös programok jelentik a szülői feladatot, és kevésbé jellemző a szigorú ellenőrzés. Megfigyelhető egy tudatos, iskolára való felkészítési stratégiai, az egyes területek fejlesztése és tanítása is jellemző az apa-gyerekek kapcsolatokban.

Az iskolai végzettség szerint kevés eltérés mutatható ki az apák nevelési és tanítási szokásaiban, azonban az apaszerep megítélése jelentősen befolyásolja az egyes tevékenységekbe való bevonódást. A kutatás egyik eredménye, hogy a tradicionális értékeket vallók kevésbé bizonyulnak aktívnak, mint modernebb attitűdű társaik. Az egyes klaszterekbe való tartozást sem határozza meg azonban a végzettség, erre inkább a saját apai minta van hatással, mely így közvetett módon befolyásolja az apa-gyerekek kapcsolatokat.

Kulcsfogalmak: apai feladatok, apaszerep, iskola előtti felkészítő időszak, tanítási és nevelési attitűdök

Iskolaérettségi vizsgálatok egy szalézi óvodában

Az iskolaérettség megállapítása és a gyerekek fejlődésének követése annak ellenére fontos feladata az óvodának, hogy ezekre a mérésekre nincsen egységes szakmai iránymutatás. Szükség esetén a professzionális szűrést és részképeség méréseket a szakszolgálatok végzik el, míg az óvodák gyakran a saját maguk által összeállított mérőeszközükkel követik nyomon a gyerekek fejlődését. Az iskolaérettségi vizsgálatok leggyakrabban a gyermek testi-fizikai érettségére, egyes részképeségeire és pszichológiai érettségére fókuszálnak.

Kutatásomban azt a célt tűztem ki, hogy egy budapesti óvoda számára visszajelzést adjak az általuk összeállított és használt részképeség-mérő tesztéről. Az óvoda kívánságára utánkövetést is végeztem azon gyerekek körében, akik visszaküldték az iskolai tantárgyi eredményeiket. Az óvodai tesztben alkalmazott feladatok a féltekei dominancia megállapítására, a testséma mérésére, az ábrázoló tevékenység értékelésére, az auditív-verbális és a vizuális munkamemória (rövid távú memória: RTM) mérésére, a beszédészlelés pontosságának mérésére, a gyermek tájékozottságának és elemi matematikai képességeinek megállapítására irányulnak.

Eredményeim szerint – melyet 46 fős mintán végeztem - az óvodai feladatok közül az RTM-feladatok, az emberábrázolás, a téri tájékozódás, és különösen az időben való tájékozódás és az elemi matematikai készségek azok, amelyek a leginkább alkalmasak arra, hogy differenciálják az érett és éretlenebb gyermekeket.

A testséma és a téri tájékozódás képessége a legtöbb részképeség-változóval és iskolai eredményesség-mutatóval pozitívan korrelál, tehát ezek a változók kiváló jelzői az iskolaérettségnek. Ezen túlmenően az óvodai részképeség-felmérésben nyújtott teljesítmény az auditív-verbális RTM, beszédészlelés, matematikai készségek és az időben való tájékozódás terén hosszú távon, akár évekre előre is előrejelezhetik az egyes iskolai tantárgyakban mutatott eredményességet.

A kialakult és kialakulatlan féltekei dominanciájú gyerekek összehasonlításában hátrány figyelhető meg a kialakulatlan lateralitású gyerekek körében, viszont a kialakult keresztezett és kialakult egyoldali dominanciájú gyerekek között kevésbé volt különbség, különösen a hosszabb távú iskolai sikerességet vizsgálva.

Az eredmények arra is rávilágítanak, hogy mivel kapcsolat lehet több óvodai teljesítmény-mutató az iskolai sikerességgel, módszertani szempontból is fel lehetne készülni az atipikus gyerekek fogadására és hatékony oktatására az iskolákban.

HÓBOR DORINA

hobord@gmail.com

óvodapedagógus

BA, 6. félév

Soproni Egyetem

Benedek Elek Pedagógiai Kar

Témavezető:

Kissné Dr. Zsámboki Réka

egyetemi docens, SOE BPK

Pedagógusjelöltek és pályakezdő óvodapedagógusok konfliktuskezelési tapasztalatai és szokásai

Kutatásom célja az volt, hogy feltérképezzem, hogy a pályakezdő óvodapedagógusra milyen nehézségek várnak a konfliktuskezelés terén. Vizsgálataimmal nem előre felállított hipotéziseket akartam igazolni, helyette a témában megfogalmazódó kutatási kérdésekre kerestem válaszokat. Online kérdőíves módszerrel végeztem a kutatást. A kérdőívet 105 hallgató illetve 105 óvodapedagógus töltötte ki kérdőívemet. A Soproni Egyetem, az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Kaposvári Egyetem óvodapedagógus hallgatói és ezeken a karokon végzett néhány éve már óvodapedagógusként tevékenykedők segítettek a kutatásomat. Ők mind a nehézségekről és a konfliktusokról, azok előfordulásáról, fajtáiról és nehézségeiről nyilatkoztak. Ezúton képet kaptam arról, hogy mekkora eltérés van a tapasztaltabbak, illetve a kezdők között a konfliktuskezelésüket tekintve. Továbbá, készítettem egy interjút Licskainé Stipkovits Erika szakpszichológussal, pszichoterapeutával. Az interjú célja az volt, hogy a tudományos ismereteket és a kutatás eredményét alátámasztja-e a szakértő véleménye, valamint, hogy ő a saját tapasztalatai alapján, hogyan látja a kezdő óvodapedagógusokat, és az ő konfliktuskezelési szokásaikat. Kutatásom eredményei igazán érdekesek lehetnek mind a pályakezdők, mind a hallgatók számára. Rávilágít az óvodai szintén gyakran előforduló konfliktusokra, azok kezelésére, az esetleges kezdőként gyakran elkövetett hibákra. Az óvodapedagógusi hivatásra készülők, illetve már a hivatást gyakorlók is bővíthetik tapasztalataikat a dolgozatom alapján, vonhatnak le következtetéseket arról, hogy a konfliktuskezelés terén általában mit tesznek, valamint, hogy mit, hogyan lehetne jobban, konstruktívabban, másként megoldani.

Matematikai készségek fejlesztése alternatív eszközökkel

SZTOJKOVICS DÓRA

sztojkovics@gmail.com

Alkalmazott matematikus

MSc, 1. félév

Pécsi Tudományegyetem

Természettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Eisner Tímea
Adjunktus, PTE TTK*

A SET kártyajáték alkalmazása a kombinatorika és a valószínűségszámítás oktatásában

A dolgozat a SET kártyajátékra épülő, általános és középiskolai diákok számára készült tananyagot tartalmaz.

A SET egy gyorsasági-logikai díjnyertes kártyajáték. Népszerűsége annak köszönhető, hogy a szabálya könnyen érthető, minden korosztálynak szól. Fejleszti a mintafelismerő képességet, a logikát, elmélyíti a kombinatorikai, halmazelméleti fogalmakat.

A cél, hogy a gyerekek saját maguk fogalmazzák meg a problémákat, és megfelelő tanári irányítással ők is oldják meg ezeket. Így a problémafelvetéstől a megoldásig tartó folyamatot önállóan élhetik át. Ez azért lesz hasznos számukra, mivel így maradandóbb tudást szereznek, mintha a tanár vetné fel, és válaszolná meg helyettük a kérdéseket, illetve így megélhetik a felfedezés örömet, és megismerkedhetnek a kutatás alaplépéseivel. Mivel a SET kedvelt játék a gyerekek körében, ez a folyamat izgalmas és érdekes számukra, ezáltal az élményalapú oktatás része lehet.

Céлом volt továbbá, hogy egy olyan tananyagot készítsek, amely a véges geometriai alapfogalmakat, tételeket a SET kártyajáték segítségével tanítja meg a diákoknak leegyszerűsítve a megoldásokat, szakkifejezések használata nélkül. Ez új lehetőségeket teremt az adott témakörök oktatása terén, és elősegíti a SET matematikai hátterének szélesebb körű szakirodalmi kidolgozását.

A játék lehetőséget ad még megoldatlan matematikai problémák megfogalmazására is, melyek felkelthetik a diákok érdeklődését a matematikai kutatásokkal kapcsolatban.

A dolgozatban összesen 30 feladat szerepel -18 saját-, melyek különböző nehézségűek, egymásra épülnek, és 7-12. osztályos tanulónak szólnak.

A játék matematikájáról leginkább angol nyelvű tanulmányok születtek. Magyar nyelven is olvashatunk néhány cikket, szakdolgozatot a témában, ezek azonban főként a kombinatorikai tulajdonságokra helyezik a hangsúlyt, vagy bemutatják a véges geometriai hátteret is, de olyan formában, hogy azok megértéséhez egyetemi szintű matematikatudás szükséges. Továbbá nem találtam olyan SET-tel kapcsolatos magyar nyelvű szakirodalmat, amelyben valószínűségszámítás feladatok szereplnének.

Az elkészült tananyag egy részét szakköri keretek között próbáltam ki, a dolgozatban szerepelnek az egyes feladatoknál szerzett tapasztalataim is.

A gyerekek és a tanárok visszajelzése alapján úgy gondolom, és remélem, hogy a célomat elértem, egy, a diákok számára érdekes, hasznos és újszerű anyagot sikerült összeállítanom.

LÁSZLÓ BEÁTA

lbeata96@yahoo.ro

Az óvodai és elemi oktatás pedagógiája

BA, 5. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

Témavezető:

Dr. Debrenti Edith

egyetemi adjunktus, RO PKE

A számolási készség fejlesztése kártyajátékokkal

A matematikai műveletek végzése hozzájárul a gyerekek számfogalmának elmélyítéséhez és fejlődéséhez. Az alpműveleteket kétféle algoritmus szerint végezhetjük. Ez alapján beszélhetünk „szóbeli” és „írásbeli” műveletekről. Ahhoz, hogy a műveleteket írásban helyesen elvégezzük, szükség van arra, hogy fejben magabiztosan számoljunk. A matematika módszertani szakirodalomban a fejszámolást a matematikai gondolkodás egyik előfeltételének tartják, mondván, ha a közlekedés alapja a gyaloglás, a számolásé a fejszámolás. Ebből kiindulva fontos, hogy a gyerekek először a szóbeli műveletvégzéssel ismerkedjenek meg, majd erre ráépíthetik az írásbeli műveletvégzést. A dolgozatom témája a fejben való műveletvégzés fejlesztése. Azért választottam e terület fejlesztését, mert pedagógiai gyakorlataim és személyes tapasztalataim során azt állapítottam meg, hogy a gyerekeknek nagyon nehezen megy a fejben való műveletvégzés. A fejlesztésre 10 alkalommal került sor, ezen kívül egy órát szántam az előtesztek megoldására, a fejlesztés befejeztével egy órát az utótesztek megoldására. A kontrollcsoport hagyományos módszerekkel való fejlesztését a tanító néni ugyancsak 10 tanóra során végezte. A kísérleti csoport fejlesztését kártyajátékok segítségével valósítottam meg. Négy ismert kártyajátékot alakítottam át úgy, hogy alkalmas legyen a fejszámolás képességének fejlesztésére, majd ezekkel szinte észrevétlenül, játszva történt meg a fejlesztés, fejlődés. A kártyákat rajzokkal, mértani alakzatokkal, színes hátlattal igyekeztem hívogatóbbakká, mesésebbekké tenni. A fejlesztések által biztosított időt főként kártyázással töltöttük, de a helyzetnek megfelelően segítettem, magyaráztam, számolási stratégiákat ismerttettem meg a gyerekekkel.

A fejlesztés befejeztével, az elő- és utófelmérés adatainak összehasonlításából kiderült, a kísérleti csoport szignifikánsan fejlődött a kontroll csoporthoz képest, tehát hipotéziseim beigazolódtak.

SZŐCS BRIGITTA-KRISZTINA

bigiszocs@gmail.com

Az óvodai és elemi oktatás pedagógiája szak

BA, 5. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

Témavezető:

Dr. Debrenti Edith

egyetemi adjunktus, RO PKE

A szorzás elmélyítése interaktív módszerekkel III. osztályban

Dolgozatom fő témája a szorzás elmélyítése interaktív módszerekkel. A III. osztályos tanulókkal végzett beavatkozás tíz egymásra épített játékos tanórából állt, melyeken a szorzás elmélyítésének szakaszait jártuk végig. A tervezésnél fő szempont volt, hogy csak olyan feladatokat találjak ki, melyek egyszerűek, érthetők és közel állnak a vizsgált korosztályhoz, mint például a közismert dominó, a társasjáték, a kártyajáték. Másik fontos szempont volt, hogy az általam készített játékok kizökkentsék a tanulókat a megszokott matematika órák unalmából. Legfőbb célom az interaktív matematikai módszerek hasznosságának bebizonyítása, illetve a tanulók szorzási képességének a fejlesztése volt és az, hogy a szorzótáblát játékosabb formában gyakorolják. Szerettem volna bebizonyítani, hogy játékosan a gyerekek gyorsabban és mélyebben, szinte észrevétlenül sajátítják el a szorzást. Beigazolódtott a hipotézisem, miszerint a matematika órákon változatos játékokat, érdekes célirányos és szórakoztató feladatokat használva, a fejlesztés hatására a gyerekekben a szorzás készség szintjévé vált, az ismeret elmélyült.

TAKÁCSNÉ SZABÓ MELINDA

szabomelinda0507@gmail.com

Óvodapedagógia

BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Tanítóképző Főiskolai Kar

Témavezető:

Dr. Horváth Alice

Főiskolai tanár, KRE TFK

Játéktevékenységekbe ágyazott logikai-matematikai tehetséggondozás kisgyermekkorban

A zene mellett a matematikai tehetség mutatkozik meg leghamarabb. A szakirodalmak azonban alig tesznek említést a kisgyermekkorai logikai-matematikai tehetségnevelésről. A témaválasztást leginkább a kutatott területen tapasztalt szakirodalom és empirikus kutatási eredmények hiánya indokolja. A tehetségigéretnek korai felismerése és a fejlődésükhöz szükséges légkör biztosítása elengedhetetlen. A korai tehetséggondozás folyamatában az óvoda az alapokat teremtheti meg.

Legkönnyebben a játék segítségével érhetünk el fejlődést úgy, hogy a gyermek észrevétlenül tanul, összefüggéseket talál, gondolkodik, kérdez, következtetéseket von le. Éppen ezért lehet megfelelő módszer, ha játéktevékenységekbe ágyazzuk az ismereteket, így elkerülhetjük a direkt módon való fejlesztést. Fontos, hogy ne váljon kötelező tevékenységgé a gyermekeknél az egyébként érdeklődéséből fakadó cselekvés, tapasztalatszerzés.

A dolgozat fő célja a jelenlegi gyakorlat feltérképezése. A kapott adatok és a szakirodalom feldolgozása alapján készült egy tulajdonságlista, amely tartalmazza azokat a sajátosságokat, melyek már kisgyermekkorban is megmutatkozhatnak a matematika területén. Elkészült egy, a gyakorlatból kiinduló módszertani ajánlás is. A „jó gyakorlat” olyan matematikai fejlesztőjátékokat tartalmaz, amelyek nagy része a hagyományos óvodai csoportszobákban is fellelhetők, vagy könnyedén elkészíthetők, így plusz költséget sem jelent az óvodák számára. Egy-egy tevékenységi formához kapcsolódó játékos feladatok kaptak helyet, melyek alapötletként szolgálhatnak újabb fejlesztőjátékok megszületéséhez. A játékeszközök gyakorlati alkalmazására is sor került 50 óvodáskorú gyermek fejlesztése során. A megfigyelések 2018 szeptembere óta folynak és 2019 februárjában érnek véget. A program beválásáról, arról, hogy valóban beépíthető-e az óvoda mindennapjaiba, hatástanulmány készül, melynek eredményei szintén prezentálásra kerülnek.

DR. FARKAS KRISZTINA ÁGNES

f.krisztina.dr@gmail.com

mérnök-informatikus

BSc, 3. félév

Gábor Dénes Főiskola

Témavezető:

Berecz Antónia

főiskolai adjunktus, GDF

Matematikai készségek fejlesztésének lehetőségei óvodáskorban mobilapplikáció segítségével

Dolgozatomban megmutatom, hogy a negatívumokon túl mit adhatna az okostelefon az óvodáskorú gyermekek matematikai készségfejlesztéséhez. Célom kutatásommal és dolgozatommal, hogy szemléletváltásra ösztönözzem az embereket az okostelefonok felhasználása és annak hatásai tekintetében. Rávilágítok az okostelefonban mint óvodai IKT eszközben rejlő lehetőségekre, különös tekintettel az óvodai matematika terén való alkalmazására. Megmutatom, hogy két rossz dolog: nem megy a gyermekeknek a matematika, és már óvodáskortól használói az okostelefonoknak kombinációját fel lehet használni előnyösen a gyermekek képességeinek fejlesztésére.

Kutatásom két fő részből áll, irodalomkutatásból és egy primer adatokat szolgáltató mintakutatásból. Primer mintakutatásom hipotézise az, hogy az óvodai matematika megértését mobilapplikációval kiegészítő jelleggel lehet segíteni. Primer kutatásom módszerei a kérdőíves megkérdezés, a félig strukturált interjú és a megfigyelés voltak.

Kutatásom eredménye egyrészt az irodalomkutatásból levont következtetéseim, másrészt a primer kutatásommal kapott adatok kiértékelésével született következtetéseim. Ezek mellett megalkottam saját mobilmatek tanulásmódszertani modellemet, amely szerint a matematikatanulás sikeressége, hatékonysága fokozható a matematikai készségfejlesztő applikációk segítségével. Megkezdtém ROBI-matek nevű mobilapplikációm készítését, amely az óvodai matematikai nevelés programjához illeszkedik. Kutatásom eredményei azt támasztják alá, hogy a megszerzett ismeretek mélyítésére, gyakorlásra kiválóan alkalmasak a matematikai készségfejlesztő applikációk.

KÁROLYI BORBÁLA

karolyibori97@freemail.hu

tanító

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

*Témavezető:
Pintér Marianna
tanársegéd, ELTE TÓK*

Matematika tanítás a digitális bennszülöttek nyelvén

A digitális kor vívmányai szakadékokat képeznek a generációk között aszerint, hogy ki, mennyire otthonosan, ösztönösen használja őket, ki az, aki megtanulja a kezelésüket, mert rákényszeríti őt a társadalom és ki az, aki teljes mértékben elutasítja ezeket a lehetőségeket. A TDK dolgozatomban felvázoltam, hogy az eddigi kutatások milyen jelentős különbségeket véltek felfedezni a mai és a korábbi generáció között, hogy hogyan változott a tanulók gondolkodása, képességeik.

Ezeket az eredményeket kíséreltem meg alátámasztani saját kvalitatív, valamint kvantitatív módszerrel végzett kutatásaimmal. Ez nagy részben sikerült is. Levontam a következtetéseket, rávilágítottam a felmerülő ellentmondásokra.

Ezek után a tapasztalatok, kutatási eredmények alapján felvázoltam lehetőségeket a kritikus képességterületek fejlesztésére.

Kutatásom célja az volt, hogy tisztábban lássam azokat a képességeket, amelyekre nagyobb hangsúlyt kell fektetni az iskolába lépő gyerekek nevelése, oktatása során. Napjainkban nagy változások mennek végbe a felgyorsult mindennapok, az újszerű okoseszközök tárháza miatt és erre tekintettel kell lenni, amikor a fiatal nemzedékek tanítására kerül sor. Nyitottnak kell lenni az újításokra, az új eszközökre, azonban a hagyományos eszközök előnyeit is ki kell használnunk, hogy a lehető leghatékonyabb módon tudjuk fejleszteni, oktatni tanítványainkat. Örömmel tapasztaltam, hogy a gyakorló pedagógusok is tisztában vannak a változással, komoly kihívásokkal találkoznak és ezeknek okait is felismerik. szerencsére nem elégednek meg a felismeréssel, hanem igyekeznek fejlődni, lépést tartani a kor vívmányaival és olyan minőségi oktatást nyújtani a gyerekeknek, ami felkészíti őket a jövőre. Azt tapasztaltam, hogy mind a folyóiratok, mind a szakkönyvek foglalkoznak ezzel a kérdéskörrel, az új megoldások keresésével, lehetőségek felajánlásával. Azonban a témának még számtalan területe van, amit részletesebben lehetne/kellene kutatni, mert még mindig nem elég nagy számban jelennek meg művek, amelyek segítenének megoldásokat találni a Z-, valamint az α -generáció oktatásának, nevelésének problémájára.

Kutatásom alapján a türelem, kitartás és koncentrált figyelem terén mutatkoznak a legnagyobb hiányosságok. Azt gondolom, hogy az ezeket a gyerekeket tanító pedagógusoknak saját attitűdjükkal is éppen ezeket az erényes tulajdonságokat kell gyakorolniuk a gyerekek előtt, hogy fejlődést érjünk el.

Matematika tanítás módszertana

KISS MÁRTON

kmarci88@gmail.com

matematika fizika tanári

Osztatlan, 11. félév

Debreceni Egyetem

Természettudományi és Technológiai Kar

Témavezető:

Herendiné dr. Kónya Eszter

egyetemi docens, DE TTK

A feladatmegoldás "feldíszítése"? — Metakognitív tevékenységek a problémamegoldás során

Dolgozatunk kiindulópontja egy korábbi kutatásunk, amelyben geometriai feladatok megoldása kapcsán vizsgáltuk a matematikából átlagos teljesítményű 11. osztályos tanulók módszerválasztását. Ennek a vizsgálatnak egyik megállapítása volt, hogy a diákok sok esetben nyilvánvalóan hibás megoldást sem ellenőriznek.

Az előbbiekből kiindulva, kutatásunkban arról akartunk információt szerezni, hogy mi jellemzi a tanulók metakognitív tevékenységeit a problémamegoldás során. A metakognitív tevékenységek vizsgálata a megértés, tervezés, kivitelezés és a visszatekintés szakaszaira tagolódott. Fő kérdésünk, hogy mennyire befolyásolják a megoldást a kivitelezést megelőző és az azt követő szakaszok olyan 9. osztályos tanulóknál, akik az átlagnál jobb matematikai képzettséggel rendelkeznek. Az általunk szerkesztett írásbeli felmérés két feladtból állt, amelyeknél a megoldás meghatározása előtt és után a tanulók további kérdéseket kaptak, ezzel irányítva őket a metakognitív tevékenységek elvégzésére. Összesen hat szempont tartozott egy feladathoz: (1) a feladatok lényegének lejegyzése, (2) ötlet vagy terv írása, (3) a megoldás levezetése indoklással, (4) ellenőrzés, (5) más módszerrel való próbálkozás, (6) hasonló, könnyebb példa szerkesztése.

Az írásbeli munkák kiértékelése után feltételezéseink többsége a vizsgált csoportra vonatkozóan beigazolódott. A tanulók nincsenek hozzászoktatva ahhoz, hogy a megoldás levezetésén kívül más szempontokon is dolgozzanak. Az általunk utasításként is megfogalmazott többségének kidolgozása tényleg felületes maradt. Igaz, az adatok kigyűjtésével elégedettek lehetünk, viszont annak felhasználásával, hatásával nem. Ugyanis számos olyan eset volt, amikor egy-egy tanuló sikeresen lejegyezte az adatokat, és azokat mégsem vette figyelembe (teljes mértékben) a feladat megoldása során. Azt a hipotézisünket is igazolta a vizsgálati csoport, hogy a tanulók nagyon ragaszkodnak a kapott eredményekhez és eljárási módjukhoz, hiszen senki sem javította ki a hibás megoldását sem az esetleges visszatekintés, sem az esetleges másik módszerrel való próbálkozás, sem a hasonló feladat szerkesztése és annak megoldása után.

Megfigyeléseink azt mutatják, hogy a tanulók nem ismerik az eredmény levezetésén kívüli tevékenységek jelentőségét. A megoldás során kapott eredményt és módszert nem képesek felülvizsgálni, módosítani.

KÓSZÓ ESZTER

koszesz94@gmail.com

Fizikatanár, Matematikatanár

MA, 10. félév

Szegedi Tudományegyetem

Természettudományi és Informatikai Kar

Témavezető:

dr. Kosztolányi József

egyetemi docens, SZTE TTIK

A kombinatorika és a valószínűesszámszámítás tanítása a középiskolában felfedezettő módszerrel

A matematika érettségi vizsgában egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a kombinatorika és valószínűesszámszámítás témakörei. Kutatásom célja, hogy oktatási segédanyagot készítssek, mely segíti a fenti témakörök mélyebb megértését.

Az 1960-as években Varga Tamás kidolgozott egy új általános iskolai tantervet matematikából, majd tanítási kísérletet tervezett és valósított meg a tananyag tökéletesítéséhez. Ez a komplex matematikatanítás, ami központjában a felfedezettő matematikaoktatás áll, melynek alapvető célja a diákok gondolkodásának fejlesztése. Később a módszert a középiskolára is kiterjesztették, azonban sem a tankönyvek, sem a tanítási módszer nem terjedt el széles körben, mert a nagy váltáshoz képest a tanárok kevés segítséget kaptak.

Az általunk készített oktatási segédanyag a tananyag egészét feldolgozó feladatsorokból áll, melyeket a tanulók kis csoportokban dolgoznak fel, majd szükség szerint közösen vonják le a következtetést. A feladatlapok a tanulók csoportos és/vagy önálló munkájára építenek, így minimálisra szorítják vissza a frontális munkát. Ennek ellenére a tanár nem veszti el az irányítást, és a tanulók sem maradnak támogatás nélkül, mert a feladatsor kérdései a megfelelő időben adják meg a szükséges segítséget. Céлом a matematikát érthetőbbé és érdekesebbé tenni, hogy a diákok ne csak a típuspéldák megoldását magolják be, hanem a gondolkodást sajátítsák el. Ezzel a segítséggel – szándékaim szerint – a tanárok reális esélyt kaphatnak, hogy kipróbálják ezt az új oktatási módszert.

Kutatásom során a szegedi iskolák széles skáláját képviselő 14 középiskolai matematikatanárral készítettem interjút, melyben saját tapasztalataikról és a fenti módszerről alkotott véleményükről számoltak be. A beszélgetések során szerzett értékes tapasztalatokat igyekeztem beépíteni segédanyag feladatsoraiba.

A közeljövőben sor kerül a 9. osztályos feladatsor tesztelésére, valamint hosszú távú célként szeretném kitűzni, hogy a többi évfolyam feladatsora, illetve a matematika egyéb témakörei is hasonló részletezettséggel ki legyenek dolgozva. A tanároknak szükségük van módszertani segítségre, hogy eredményesen küzdhessenek meg az előttük álló hatalmas, folyamatosan változó feladattal.

KOLLÁT BEATRIX ESZTER

kollat.beatrix@freemail.hu

Tanár szak

MA, 5. félév

Nyíregyházi Egyetem

Témavezető:

Dr. Kovács Zoltán

főiskolai tanár, NYE

A Péter-Gallai 9. osztályos matematika tankönyv elemzése

Dolgozatomban három kutatási kérdést fogalmaztam meg a Péter-Gallai tankönyv (Budapest: Tankönyvkiadó Nemzeti Vállalat, 1949) matematikafelfogásának jellemzése érdekében.

1. Mi jellemzi a bizonyítási-indoklási tevékenységet a tankönyvben?
 2. Jelen van-e a heurisztikus matematikafelfogás a tankönyvben?
 3. Mennyiben jellemzi az aktív tanulás elve a tankönyvet?
- A kérdések megválaszolására a tankönyvelemzés módszerét választottam.

Eredményeim összefoglalása a kutatási kérdések alapján:

1. kérdés: A tankönyvben a leggyakrabban alkalmazott igazolási mód az általános példa és az igazolás volt, melyek bizonyítás értékűek.
2. kérdés: A tankönyv nem kész ismereteket nyújt, hanem a megoldás felfedezésére ösztönözi a tanulókat, így a heurisztikus matematikafelfogás meghatározó jellemzője a tankönyvnek.
3. kérdés: A tankönyv játékosan közelíti meg a matematikatanítást, és a tankönyvben érvényesül az aktív tanulás elve.

BERECZKY-ZÁMBÓ CSILLA
GYÖNGYVÉR
csilla95@gmail.com
osztatlan tanárképzés
Osztatlan, 11. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

MUZSNAY ANNA
annamuzsnay@gmail.com
osztatlan tanárképzés
Osztatlan, 9. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

SZEIBERT JANKA
szeibert.janka@gmail.com
osztatlan tanárképzés
Osztatlan, 11. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

*Témavezető:
Szabó Csaba
egyetemi tanár, ELTE TTK*

A teszteléses tanulás hatékonyságának vizsgálata az elemi geometria tanításában

A dolgozatban azt vizsgáltuk, hogy működik a tesztelési hatás nem laboratóriumi körülmények között matematikából. A kísérlet több szempontból is újszerű, mivel az eddigi kísérletek a tesztelési hatás vizsgálatára főleg laboratóriumi környezetben zajlottak, illetve a memorizálandó részek elsajátítását vizsgálták, főleg szavak tanulásánál. Ezt a kísérletet középiskolában, középiskolás diákokkal, matematika órákon végeztük. A kísérletünk résztvevői egy hátrányos helyzetűnek mondható szakközépiskola 9. osztálya volt. Kontrollcsoportnak egyrészt a kísérleti csoport szakgimnáziumából választottunk csoportokat, másrészt két párhuzamos évfolyamon, ugyanezt az anyagot tanuló elit gimnáziumi osztályt választottunk. Mindegyik csoport ugyanazt az anyagrészt sajátította el, a témazárók hasonlóak voltak. A szakgimnáziumi kísérleti csoport és a gimnáziumi csoportok témazárója teljesen megegyezett. A témazárók eredményeit összevetettük a kísérleti csoport iskolájában tanuló többi osztály eredményeivel. Megállapítottuk, hogy a teszteléses évfolyam kiemelkedően szerepelt a saját iskolájában és fölzárkózott az elit iskola osztályaihoz. Ugyanis a kísérleti csoport eredménye nem különbözik az elit gimnáziumi csoportok teljesítményétől, és a kontroll szakközepes csoport szignifikánsan gyengébben teljesített, mint a kísérleti- és a gimnazista kontroll csoport. A különbségek feladatonként is kimutathatók.

Második kísérletünket szintén a Teleki Blanka Szakgimnáziumban végeztük. A kísérlet célja az volt, hogy az előhívási hatást önmagában tudjuk vizsgálni. Ezért a második kísérletünkben olyan két 12-es csoportot vizsgáltunk, akik ugyanolyan matematikai háttérrel rendelkeznek, eddigi ismereteik megegyeznek matematikából, és ugyanaz a tanárnő tanítja őket. A korábban szignifikánsan gyengébben szereplő csoport lett a kísérleti csoport, a jobb matematikai teljesítményű csoport lett a kontrollcsoport. A csoportok a térgeometria témakörét tanulták hat héten keresztül. A kontrollcsoport hagyományos módon, a kísérleti csoport meg végig előhívással tanult. A kísérlet végére a két csoport eredménye megkülönböztethetetlen lett térgeometriából.

A fent leírt eredmények alátámasztják a tesztelési hatás eredményességét. Elmondhatjuk, hogy a teszteléses tanulás segít a diákoknak a gyakorlati feladatok könnyebb megértésében, a logikus gondolkodásban és a rendszerezettségben is.

RÉKASI ANNA

annarekasi99@gmail.com

matematika - fizika tanárszak

Osztatlan, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

STIRLING ANNA KRISZTINA

stirling.anna@gmail.com

matematika - fizika tanárszak

Osztatlan, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

Témavezető:

Szabó Csaba

egyetemi tanár, ELTE TTK

Matematika tanárszakos hallgatók problémafelvetési és problémamegoldási készségeinek összehasonlítása

A probléma felvetés és probléma készítés a NAT alapkompenciái közt szerepel. Ennek a kompetenciának szükségessége fokozottan jelenik meg egy matematikatanárnál. A matematikai tanári gyakorlat során rendszeresen adunk problémákat a diákoknak, ezek többnyire tankönyvekből, feladatgyűjteményekből, vagy versenyfeladat-gyűjteményekből való problémák. Dolgozatunkban a magyarországi matematikatanár-szakos hallgatók problémafelvetési képességét vizsgáljuk elsősorban az ötletesség, kreativitás és a beöltöztetés szempontjából. A felmérésben résztvevő diákok először egy tesztet töltöttek ki, majd önállóan készítettek matematikai feladatokat. Ezeket egy általunk összeállított pontrendszer alapján értékeltük, melyben legnagyobb szerepe a kreativitás vizsgálatának volt. A kapott pontszámokat többek között összevetettük az egyetemen eltöltött évek számával, az előzetes tudással, stb. Többek közt kimutattuk, hogy a problémamegoldási és a problémafelvetési készség közt összefüggés van, valamint hogy az egyetemen eltöltött évek számának növekedésével nő a hallgatók problémafelvetési készsége. A kutatás minden részét mi végeztük, a témaválasztástól az értékelésig, kivéve az első értesítés kiküldését, melyben több oktató is segítségünkre volt.

TORMA BENCE

tormabence97@gmail.com

matematika; technika-, életvitel- és gyakorlat

osztatlan tanár

Osztatlan, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem

Természettudományi és Informatikai Kar

Témavezető:

Dr. Waldhauser Tamás

egyetemi docens, SZTE TTIK

Permutációs játékok használata a függvények tanításában

A függvény a matematika egy gyakran használt fogalma, amelynek tanítása sokszor komoly kihívások elé állítja a tanárokat. Dolgozatomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy a permutációs játékok segítségével meg lehet-e könnyíteni a függvény fogalmának megértését az általános- és középiskolás tanulók számára. Részletesen kitérek néhány permutációs játékra és a mögöttük húzódó matematikai háttérre is. Röviden ismertetem a függvény fogalma kialakulásának történetét, majd az iskolai tankönyvekben való megjelenéséről és fejlődéséről is írok.

Céljaim között szerepelt, hogy kipróbálhassak néhány permutációs játékot diákokkal, amiken keresztül megtudhatom, hogy ez a csak egyetemen tanított témakör mennyire érthető egy közoktatásban tanuló diák számára. Továbbá, ha érthető, akkor mennyire könnyen tudják elsajátítani és használni ezt a tudást. Tervem szerint ez a játékos megközelítés segíti a matematika-fóbia leküzdését, és a permutációkon keresztül egy újabb megközelítést láthatják meg a tanulók a függvény értelmezésének, ezzel talán megkönnyítve a végtelen halmazokon definiált függvények bevezetését.

A kérdéseim megválaszolásához 14 különböző évfolyamú és tagozatú osztályban mutattam be a 15-ös játékot és kirakhatóságának feltételét. Az órákat igyekeztem jó hangulatúvá tenni és időt hagyni a felfedezésekre és az önálló ötletek meghallgatására, ezzel megfigyelve, hogy mennyire tetszik nekik a téma. A jókedv mellett fontosnak tartottam, hogy a tanóra eredményes is legyen, ezért a 15-ös játékról szóló órák végén minden osztály összes jelenlévő tanulójaival egy tesztet tölttettem ki. A tesztek eredményei és a tanulók reakciói biztatóak voltak. A kiosztott feladatokban a tanulók körülbelül 80%-a tudta a kezdőállást felírni ciklusok szorzataként.

A 15-ös játék után három különböző cserélgetős játékot játszottam 3 osztállyal. Az ezen játékok során szerzett tudást szerettem volna átvezetni a függvényekre, amire nem jutott elég időm, de az eddigi tapasztalatok nagyon biztatóak, tehát érdemes ezzel a témával tovább foglalkozni. A diákokat érdeklik a különböző játékok és szívesen játszanak velük. Sőt, az eredmények alapján komoly előkészületekkel elérhető, hogy a játék segítségével megértsék a függvények lényegét.

NÉGYESI PÉTER

mathnek@gmail.com

informatikatanár-matematikatanár

Osztatlan, 3. félév

Eszterházy Károly Egyetem

Természettudományi Kar

Témavezető:

Oláhné dr. Téglási Ilona Szakács Tamás

egyetemi adjunktus egyetemi tanársegéd, EKE TTK

Problémamegoldást segítő matematikai szoftver alkalmazásai

Kutatásunkban gimnazista diákok ($n=46$) egy saját készítésű számelméleti feladatgyűjtemény feladatait oldották meg egy általunk fejlesztett, hat webalkalmazásból álló matematikai szoftver segítségével, vagy anélkül. Feltételeztük, hogy webalkalmazásaink segítik a diákok feladatmegoldási hatékonyságát a gimnáziumban zömében nem oktatott területeken. A weboldalon megtalálható felhasználói elégedettségmérés azt mutatja, hogy az Euklideszi algoritmust bemutató webalkalmazás kivételével minden esetben 80% feletti a megítélt hasznosság. A webalkalmazások segítségével a diákok 92.03%-a könnyűnek vagy nagyon könnyűnek, míg azok használata nélkül 71.43%-uk nehéznek vagy nagyon nehéznek tartotta a feladatokat. A kutatást követő egy hétben a webalkalmazásokat használók száma 59.48%-kal nőtt, mely egyszerre tükrözheti a diákok érdeklődésének növekedését, és a webalkalmazások hatékonyságát. Jövőbeli terveink közt szerepel a minta elemszámának növelése, s további webalkalmazások fejlesztése.

KASZÁS ANDRÁS

andras.kaszas.95@gmail.com

fizikatanár (természettudományos gyakorlatok) -

matematikatanár

Osztatlan, 9. félév

Pécsi Tudományegyetem

Természettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Horváth Jenő

Professor Emeritus, Nyugdíjas

Vetítés alkalmazása a sík- és térgeometriai feladatoknál

A dolgozat címe: Vetítés alkalmazása sík- és térgeometriai feladatok megoldásánál. D. Hilbert (1899) *Grundlagen der Geometrie* című könyvében megadja az euklideszi tér axiomatikus felépítését. Axiómái (Függelékben olvasható) közül 3 foglalkozik a térrel, a többi a síkra vonatkozik. Formálisan azt is mondhatjuk, hogy ezek az axiómák kötik össze a síkot a térrel. Az iskolai gyakorlatban főleg síkgeometriával foglalkozunk, hiszen ezt le is tudjuk rajzolni. Dolgozatunkban a sík- és térgeometriával együtt foglalkozunk, összekötő kapcsolatként elsősorban a merőleges vetítést használva. Dolgozatunk célja alkalmas vetítésekkel megmutatni a módszer hatékonyságát. Olyan esetekre is látható példa, amelyeknél síkgeometriai feladatokat bizonyítunk a térgeometria segítségével.

A dolgozat kilenc fejezetből áll. Az első a dolgozat témáját készíti elő, a matematika fontosságáról írok benne.

A másodikban a térszemlélet kialakulásáról írok neves tudósok, matematikusok munkássága alapján.

A harmadik fejezet a későbbi feladatok megoldásához szükséges segédteteleket tartalmazza. A negyedikben a háromszög és a tetraéder analógiáira mutatok példákat merőleges vetítéssel megoldható feladatokon keresztül, ezzel megerősítve, hogy a sík- és térgeometria szorosan kapcsolódik egymáshoz.

Az ötödik fejezet a kúpszeletekkel kapcsolatos érdekes feladatokat, tételeket és bizonyításokat tartalmaz. Ezek között szerepel például a kúpszeletek pontjainak meghatározása fókuszról, illetve direktrixről mért távolságaik arányával, illetve a Pascal tétel egy elemi bizonyítása is. A hatodikban a negyedik és ötödik fejeztben található feladatoktól eltérő érdekes feladatok vannak, melyek a módszer gyakorlására adnak lehetőséget.

A merőleges vetítés alkalmazását térgeometriai feladatok megoldására több iskolában bemutattam. A hetedik fejezetben ezekkel az órákkal kapcsolatos tapasztalataimról írok.

A nyolcadik részben a felhasznált irodalmat mutatom be. A kilencedik fejezet pedig a dolgozathoz tartozó függelékek, mint ábrázolási módszerek, ismert matematikusok életrajzi adatai, a bemutatott órákon részt vett tanárok véleményei.

A gimnáziumokban tartott szakkörök alapján elmondható, hogy a merőleges vetítés könnyen tanítható középiskolásoknak is, és érdemes lenne időt szánni ennek a módszernek ismertetésére. Ez által egy újabb szemléletmódot alakíthatnak ki a tanulók, más szemszögből is meg tudják vizsgálni az egyes feladatokat.

Média és digitális kultúra a nevelésben

MARÓTI GABRIELLA

magabi0528@gmail.com

Óvodapedagógia

BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

SZABÓ VIVIEN

vivcsicsolina19@gmail.com

Óvodapedagógia

BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Kiss Mónika

óraadó, SZTE JGYPK

A Világ fái. IKT eszközök pedagógiai célú felhasználása egy óvodai projekt megvalósításában

A Világ fái című projektünkben egy aktuális témát kívántunk tüzetesen megvizsgálni. Korábbi tudományos eredményekre, kutatásokra, saját felméréseinkre és a programunkhoz kapcsolódó gyakorlati tapasztalatainkra építve szeretnénk volna megtudni, hogyan járulhatnak hozzá a modern technológia eszközei óvodás gyermekekkel végzett, pedagógiai célú projektmunka eredményeihez. Az általunk kidolgozott program az eTwinning keretein belül jött létre, s annak céljaival párhuzamosan a XXI. századi készségek megalapozására, azok fejlesztésére építettünk. Így az óvodai mindennapokban gyakran vizsgált kérdést: a környezetünkben élő fák megismerését gazdagítottuk a célunkat hatékonyan segítő infokommunikációs technológia használatával, a kisgyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő módon.

Vizsgálatunkat projektmódszerrel valósítottuk meg, kéthetes projekthét során az óvodai tanévközi időszakban két szegedi óvoda közreműködésével. A projektet az óvodai nevelési tervnek megfelelően alakítottuk ki, és valósítottuk meg az óvodai nevelési gyakorlatunkba beágyazva. Kutatásunkba bevontuk az intézményekben dolgozó óvodapedagógusokat valamint a gyermekek szüleit. Támogatásuk mellett így széleskörű tapasztalatot meríthettünk véleményükből, a kérdéseinkre adott válaszaikból, melyet munkánkban feldolgoztunk.

Munkánk során arra törekedtünk, hogy olyan fontos értékeket adjunk át a ránk bízott kisgyermeknek, melyeket későbbi életük során is kiemelt módon tudnak majd kezelni. A környezetvédelem, a fák megismerése felnőtként is lényeges, hiszen ettől is függ az a jövő, amit a következő generációkra bízhatunk.

A modern technológia eszközeivel a gyermekek megfigyelhették a veszélyeztetett fajokat, feldolgozhattuk a természetben tett megfigyeléseinket. Ezek azok az eszközök, melyek együttműködésre sarkallták az óvodai csoportokat. A tapasztalat megosztása, a közös gondolkodás, a feltett kérdéseinkre együttes válaszok keresése jelzi azt az utat, ami ebben az esetben bizonyította, hogy a digitális kompetenciafejlesztés, infokommunikációs technológia alkalmazása, az eTwinning program nélkül nem, vagy csak nehezen bejárható.

Infokommunikációs technológiák és hagyományos módszerek közös alkalmazása, hatékony ötvözte eredményessé tette munkánkat, bizonyítva hipotézisünket, mely szerint kora gyermekkorban is helye lehet a modern technológiák alkalmazásának a pedagógiai munkában egy kellően tervezett, megalapozott folyamat részeként.

RAUKÓ DÁNIEL

raukodani@gmail.com

Tanító

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

Témavezető:

Dr. Lénárd András

egyetemi adjunktus, ELTE TÓK

Az android rendszeren futtatható digitális tananyagok vizsgálata, kiválasztásuk szempontja az alsó tagozaton

A motivációm több részből tevődik össze. Többek között az egyetemi tanulmányaim alatt olyan kurzusaim voltak, ahol láthattam, hogy ezek az eszközök milyen képességfejlesztő hatással lehetnek a gyerekekre. Végül a hospitálási és tanítási gyakorlataim során találkoztam olyan iskolákkal, ahol használják ezeket az eszközöket a differenciálás során, illetve csoportmunkában is.

Célul tűztem ki, hogy egy listát készítsek az általános iskolákban alkalmazható androidos rendszeren futtatható programokról, majd ezeket rendszerezem. Továbbá a kutatásom legfőbb célja az volt, hogy feltételezésemet igazoljam, miszerint nem áll rendelkezésre megfelelő segítség ezen alkalmazások kiválasztására és felhasználásuk módjára. Miután a kérdőív kiértékelése után hipotézisem igazolást nyert, megalkottam egy szempontrendszert, melynek kitöltése utat mutat az androidos digitális tananyagok pedagógiai felhasználásához.

Módszernek az online írásbeli kikérdezést választottam. 78 fő töltötte ki. A minta pedagógusokból és pedagógushallgatókból áll. Többek között felmértem az androidos digitális tananyagok és oktatási segédletek használatának hajlandóságát. A minta túlnyomó többsége tervezi, hogy fog ilyet használni a jövőben. Érdekes volt tapasztalni, hogy azoknál a tantárgyaknál tervezik használni, amelyekhez a legtöbb alkalmazást gyűjtöttem. Ez valószínűleg nem az egyéni igény kifejeződése, pusztán ezekhez a tantárgyakhoz áll megfelelő mennyiségű és minőségű program. Megannyi kérdés közül érdemes kiemelni, hogy leginkább a differenciálás során tartják fontosnak ezen alkalmazásokat. Végző soron pedig, a minta több mint fele szerint nem áll rendelkezésre segítség a programok kiválasztására, illetve csak a saját, és a kollégák tapasztalataira hagyatkozhatnak. Ez arra enged következtetni, hogy nincs olyan szakértői segítség, amelyre szükség lenne ezen alkalmazások megtalálásában és kiválasztásukban.

A kutatásom utolsó kérdéscsoportjára kapott válaszok alapján hipotézisem igazolódott, és feltételezi az androidos digitális tananyagok és oktatási segédletek kiválasztására létrehozott szempontrendszer létjogosultságát. Egy check-listás szempontrendszert alakítottam ki, mely két részből áll. A 12 szempontból, és egy használati útmutatóból, amely megmutatja, hogy az egyes szempontokra adott válasz alapján az applikáció használható-e, illetve hogyan használható. A gyakorlati tapasztalatom a szempontrendszerrel kapcsolatban, hogy működőképes, 3 pedagógus 3 alkalmazásnál a várt eredményt kapta.

TÓTH RÓBERT

tothr94@gmail.com

Programtervező informatikus

MSc, 2. félév

Debreceni Egyetem

Informatikai Kar

*Témavezetők:
Balla Tibor
tanársegéd, DE IK
Dr. Kósa Márk
adjunktus, DE IK*

Gamification az oktatásban

A programozási nyelvek és az algoritmusok elsajátításához elengedhetetlen a kellő mennyiségű, rendszeres kódolás. A kari fejlesztésű és üzemeltetésű ProgCont online kiértékelő rendszer 2011 óta ad helyet a helyi szervezésű programozó versenyeknek, valamint 2014 óta a felületén bonyolítják le több programozással kapcsolatos tantárgy számonkéréseit is. Ennek köszönhetően a ProgCont felhasználói ma már több mint 1200 feladat közül válogathatnak a felkészülésük során. Sajnos ennek ellenére a rendszer adatbázisából megállapítható, hogy a hallgatók jelentős része rendszertelenül, vagy szinte egyáltalán nem gyakorol egy-egy tantárgyfelvétel során.

Az Új Nemzeti Kiválóság Program támogatásával arra kerestem megoldást a 2016/17-es és a 2017/18-as tanévek során, hogy miként tehető hatékonyabbá a hallgatók felkészülése, valamint hogyan lehet megteremteni és persze fenntartani a motivációjukat egy-egy kurzus teljesítése alatt. A választásom napjaink meghatározó szemléletére, az üzleti élet és az oktatás számos folyamatára alkalmazható gamification-re (magyarul játékosításra) esett. Elemeivel bizonyára már mindenki találkozott, megjelenésük önmagában azonban nem jelenti egy folyamat sikeres játékosítását.

Dolgozatomban ismertetem a gamification legnépszerűbb elemeit, továbbá bemutatok több olyan webalkalmazást, amely valamilyen szempontból innovatív módon segíti a tanulást. Ezután néhány e-Learning rendszer érintése mellett bemutatom a kutatásom során kidolgozott, az e-Learning és a gamification jegyeit ötvöző koncepciómat. A 2017/18-as tanév tavaszi félévében a Magas szintű programozási nyelvek 2 kurzus támogatása már az elkészült platformon történt, így ismertetem az eddigi tapasztalatainkat, továbbá azt, hogy eddig milyen hatást sikerült elérni a már bevezetett elemek használatával.

FEKETE ANITA

feketeanita93@gmail.com

csecsemő-és kisgyermeknevelő

BA, 5. félév

Eszterházy Károly Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:
Dr. Magyar Ágnes
adjunktus, EKE PK*

Médiatudatosság a 0-3 éves korosztály nevelésében

A témám alapját a kisgyermeknevelői munkám során és a mindennapokban látott rossz tapasztalatok határozták meg. A multimédiás eszközök (televízió, számítógép, tablet, okostelefon) használata már a legkisebbek körében is gyakori, ezért mélyebb ismereteket szerettem volna szerezni a témával kapcsolatban, melyhez a triangularitás elve szerint kvantitatív és kvalitatív módszereket alkalmaztam.

A célom az volt, hogy átfogó képet kapjak a bölcsődés korosztály eszközhasználatáról, illetve szakirodalmi háttérrel ismertessem a hatásait, valamint kiemeljem a mesék fontosságát a gyermekek életében.

Írásbeli kikérdezés (n=423) során képet kaptam többek között a bölcsődés korosztály multimédiás eszközhasználatáról, arról, hogy milyen gyakran mesélnek a gyermekeknek, hol találkoznak a legtöbbet mesével, valamint a szülői vélemények is körvonalazódtak. Az elemzéskor összehasonlítottam a bölcsődébe járó és az otthon nevelkedő gyermekek eszközhasználatát is. Ezenkívül három interjút készítettem, melyben olyan családokkal beszéltem, akik szemléletükben különböznek egymástól, így szólaltattam meg a „médiamentes” családot, a „megengedő” szülőket, és a középutat választó, korlátozó családot.

A témához kapcsolódóan a munkahelyemen megfigyelést is végeztem, melyben három korcsoport gyermeki reakcióira voltam kíváncsi egy olyan esetben, amikor ugyanazt a mesét három különböző formában hallgatják meg. Ez alapján találkozhattak könyvből felolvasott mesével, diavetítővel, valamint laptopról lejátszott rajzfilmmel. A megfigyelés alatt összesen 26-30 gyermek volt jelen (az eltérő szám a különböző napokon végzett megfigyelés miatt adódott), eredményeként elmondható, hogy a gyermekek figyelmét a legjobban a rajzfilm nézése keltette fel.

A kutatásom eredményeképp képet kaptam arról, hogy a 0-3 éves korosztály körében jelentős a képernyő előtt töltött idő, annak ellenére, hogy a szülők többsége tisztában van a negatív hatásokkal. Tisztán látszik, hogy a gyermekek többsége kétéves kora előtt már megismerkedett a képernyő nyújtotta világgal. A médiatudatosság, a szülők felelősségvállalása és a felügyelet melletti eszközhasználat jelenléte az írásbeli adatgyűjtés alapján kimondható. Valamint pozitív eredménynek számít a könyvből való mesélés magas aránya, mely napi szintű meseélményt jelent a gyermekek számára, ezáltal kompenzálhatók a képernyő előtt eltöltött idő negatív hatásai.

HORVÁT KRISZTINA

hkrisztina96@gmail.com

Diplomás tanító

BSc, 7. félév

Újvidéki Egyetem

Témavezető:

*dr. Pintér Krekity Valéria, dr. Námesztovszki Zsolt, mgr. Kovács Elvira
egyetemi tanár, docens, tanársegéd, VMTDK*

MOBILMATEMATIKA (MOBIL ESZKÖZÖK ALKALMAZÁSA AZ ALSÓ OSZTÁLYOS MATEMATIKAOKTATÁSBAN)

A mai világban, amikor az információrobbanás korát éljük, amikor az információ a legnagyobb érték, az oktatásban ezt még mindig nem használjuk ki eléggé, nem tanítjuk a gyermeket arra, hogyan használja ezt ki; ma már léteznek kezdeményezések itt a Vajdaságban is, hogy a mobil eszközöket bevonjuk a tanításba, de még mindig gyermekcipőben járunk ezen a területen. A mobil eszközök használatának a matematikaoktatásban számos előnye van: a tanulók a saját eszközeiket használhatják, segítik az individualizált oktatást, a tanulók egyéni tempójuknak megfelelően haladhatnak...

A TDK dolgozat két nagy problémakör köré épül: az első, hogy a pedagógusok félnek új módszereket kipróbálni, mivel ismeretlen talajra tévednek ekkor, s nem tudják hogyan álljanak hozzá; s a másik, hogy nem tudják beilleszteni az újabb módszereket a munkájukba, nem találják a helyét az órákon, nem tudják milyen alkalmazás mire alkalmas és hasznos.

A dolgozat létrejöttének célja olyan szoftverek, módszerek és tapasztalatok bemutatása a pedagógusoknak, melyek segítik az órai munkát a tanulókkal, a gyerekeknek pedig élménnyé és érthetőbbé teszik a matematikatanulást. Bemutatja, hogyan és mely tanítási egységekbe lehetne beépíteni a mobil eszközök taneszközként való használatát, hogyan lehet általa érdekesebbé és emlékezetesebbé tenni a tanulást, valamint hogyan segítik ezen szoftverek a tanító munkáját. A munka alapja egy kérdőíves vizsgálat volt, mellyel támpontokat kaptam a technológia bevezetéséhez pedagógusoktól, majd a vizsgálat eredményei adták meg a munka szerkezetét az által, hogy miben lenne szükségük segítségre a tanítóknak a mobileszközzel támogatott matematikaoktatás alkalmazásához munkájuk során.

A bemutatásra kerülő alkalmazások egy része oktató jellegű, más része inkább az élménypedagógiára lett kifejlesztve, de mindegyikben közösnek tekinthető, hogy játékos formában segíti a pedagógust munkájában. Olyan alkalmazások kerülnek ismertetésre, mint a Augmented polyhedrons, Geometry?, Fractions, Counting with Paula, Szorzótábla, s még sok egyéb.

Kulcsszavak: mobileszköz, oktatás, matematika, alsós osztályok

MISJÁK BARBARA

barbaramisjak@gmail.com

Mérnökinformatikus

BSc, 7. félév

Gábor Dénes Főiskola

*Témavezető:
Berecz Antónia
főiskolai adjunktus, GDF*

Óvodáskorúak készségfejlesztése oktatási célú mobilalkalmazásokkal.

Az okoseszközök és a számítógépek nem csak a felnőttek, hanem az egyre fiatalabb korosztályok mindennapi életének részévé váltak. Mára nem szokatlan, hogy az óvodásoknak, sőt, bizonyos esetekben a két-három éveseknek is magától értetődő az érintőképernyő használata. A technológia ilyen irányú fejlődése és a minket körülvevő digitális eszközöknek az alkalmazása elkerülhetetlen, ezért kiemelten fontos már kora gyermekkorban tudatos használatuk ösztönzése. Az óvodáskorú és a kisiskolás gyermekeknél pozitív felhasználási lehetőségekkel rendelkeznek az oktató, fejlesztő alkalmazások. Az interneten online, illetve PC-re letölthető játékok között, az alkalmazás-áruházakban pedig mobilalkalmazások között válogathatunk. Egyre több országban biztosított a közoktatásban is az IKT eszközök bevonása, így lehetőség van azok helyes használatára nevelésre, valamint az eszközökben rejlő, a gyermekek tanulását és a tanítók munkáját is támogató lehetőségek kihasználására. A gyerekek egészséges fejlődéséhez a következő tényezőkre van szükség: szociális interakciók, kreatív, a képzelőerőt fejlesztő játékok és a körülöttünk lévő, valós világ megfelelő észlelése. A helyes megközelítés az lenne, ha a képességfejlesztő applikációk kiegészítenék, nem pedig helyettesítenék a társakkal való játékot, olvasást, a kreatív és a sporttevékenységeket. A dolgozat az iskolára való felkészítéshez használható multimédiás lehetőségeket mutatja be a mobil-, illetve a számítógépes játékok terén. Áttekintésre kerülnek az iskolakezdés előtti, illetve a kisiskolás korosztályokkal kapcsolatos IKT eszköz alkalmazások hazai és külföldi trendjei. Bemutatja, hogy mely képességek és hogyan fejleszthetőek IKT eszközökön futtatható alkalmazások segítségével, és példákat is mutat ezekre. Az iskolakezdés előtti korosztályok számára kevés a magyar nyelven „beszélő” oktatási célú mobilalkalmazás, szükség lenne továbbiak fejlesztésére. Ezért szoftverfejlesztési projektet célja egy magyar nyelvű mobiljáték fejlesztése volt, amely az évszakokkal kapcsolatos fogalmakat ismerteti meg a gyermekekkel. A játékot a Google Play alkalmazás-áruházban publikáltam 4évszak néven. Az eddig elkészült tavasz modul ingyenesen letölthető, a további három évszak moduljai pedig jelképes összegért lesznek megvásárolhatóak. A fejlesztés támogatásához a RUP szoftverfejlesztési eljárást használtam, a grafika elkészítéséhez a Gimp rajzoló szoftvert, illetve digitalizáló táblát. A szoftvert a Unity videójáték-motorral készítettem.

BOROS ORSOLYA

borosorsi@gmail.com

Tanító-mester szak

BSc, 7. félév

Újvidéki Egyetem

Témavezető:

dr. Námesztovszki Zsolt

docens, Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar

PROGRAMOZÁS OKTATÁSA AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA ALSÓ TAGOZATÁBAN MICRO:BIT SEGÍTSÉGÉVEL

A PROGRAMOZÁS OKTATÁSA AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA ALSÓ TAGOZATÁBAN MICRO:BIT SEGÍTSÉGÉVEL

Szerző: BOROS Orsolya, mesterképzés, borosorsi@gmail.com

Mentor (témavezető): Doc.dr. Námesztovszki Zsolt egyetemi docens

Társmentor: Dr. Major Lenke egyetemi tanár

Intézmény: Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar (diplomált okleveles tanító), Szabadka

A dolgozat fő témája részletes leírást ad a British Broadcasting Corporation, a Microsoft Corporation, a Samsung Electronics és még sok más közismert cég, vállalat, illetve szervezet által létrehozott micro:bit eszközről, amely egyszerűségének, logikai rendszerének és háromdimenziós, megfogható, vizualizált tulajdonságainak köszönhetően nem csupán oktató, de ösztönző jellegű is, amelyet tanárok, de a legfontosabb: tanulók is alátámasztottak. Ezenfelül taglalja a készlet történelmi áttekintését: a létrehozásának célját a számítástechnika viszonyában, valamint az előzményeinek struktúráját és eredményességét az oktatás keretein belül. A programozáshoz szükséges online felület -az elérhetőségi linkje a következő: <http://microbit.org/hu/code/-felépítéséről>, valamint a parancsok funkcióiról és felhasználhatóságáról is nagy terjedelmű magyarázatot biztosít. A munka magába foglalja a készlethez tartozó kiegészítők listáját és igénybe vételét, amelyekkel például robotokat lehet készíteni (lásd: Mic:Robi). A programozással történő projektoktatás általános jellegű megközelítése, a BBC micro:bit csapata és a Microsoft Corporation által létrehozott mintaértékű és az új szerbiai tantervek, ugyanakkor a saját megtervezett képzéseim leírásával az eszköz megfelelő gyakorlati alkalmazása segíthető elő. Az egyszerűbb, ugyanakkor a komplexebb szerkezeti felépítésű projektek példákat kínálnak az órán elvégezhető problémák felvetésében és azok különféle megoldásaiban, amellyel az interdiszciplináris jelleget is elérhetjük. A dolgozat tartalmazza az eszköz sikerességével kapcsolatos kutatások eredményeit, amelyet a BBC, az UCL, ugyanakkor mentoraim segítségével magam is elvégeztem, illetve a King's Research Portal pedagógusokkal és tanulókkal készített interjúkból kivett válaszreakciók sokféleségét, s legutolsóként saját tapasztalataimat, amelyre harmadik, negyedik és hetedik osztályokban, valamint középiskolások körében tehettem szert. Kulcsszavak: micro:bit, oktató, ösztönző, számítástechnika, tanterv, projekt.

SZENKOVITS BENCE

bence.szenkovits@gmail.com

Műszaki menedzser

BSc, 5. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Nagy Katalin

egyetemi tanársegéd, BME GTK

ULearn- Tudd a zsebedben a krediteket! Applikáció egy szabadon választható tantárgy teljesítéséhez

Nyilvánvalóan minden hallgatót foglalkoztat az a kérdés, hogyan tudná fejleszteni önmagát, olyan gyakorlati tudásra szert tenni és olyan készségeit, kompetenciáit fejleszteni, hogy azt majd álláskeresés közben, vagy már a munkaerőpiacon, illetve munkája során hasznosítani tudja. Számos olyan tantárgyunk van, melyekhez elengedhetetlen az előadásokon és a gyakorlati szemináriumokon való részvétel. De vannak olyan szabadon választható tantárgyaink, melyek véleményem szerint gyakorlatorientáltabbak lehetnének. A célkitűzésem az lenne, hogy létrehozzak egy olyan BME-GTK-s szabadon választható tárgyat, ami adaptálná a tantárgy keretein belül megszerzett elméleti tudást a gyakorlatba.

Olvasmányaim és kutatásaim ösztönöztek arra, hogy létrehozzak egy olyan applikációt, mellyel minimálisra csökkenthető órai jelenlét mellett, a hallgatók számára a gyakorlatban hasznos, munkaerőpiaci kompetenciákat fejleszthetik játékos módon, azaz szó szerint a zsebükből tudhatnák a krediteket.

Az applikáció különböző feladatokat ad, amiknek a teljesítésével a hallgató pontokat szerez, amely a bemutatandó és beadandó feladatok mellett szerepet játszanak az érdemjegy alakulásában. Így diákoknak „csak” a feladatok előadása vagy bemutatása keretében kell tanórára menniük, a többit bármikor teljesíthetik az okostelefonjukról.

Dolgozatom hipotézise, hogy az általam megfogalmazott tantárgyi célkitűzés elméleti és gyakorlati szaktapasztalatok alapján továbbfejleszthető és hasznosítható.

Mozgáskultúra és egészségnevelés

JAKAB GABRIELLA
dumcsigabcsi@gmail.com
Tanító
BA, 7. félév
Kaposvári Egyetem
Pedagógiai Kar

Témavezetők:
Bencéné dr. Fekete Andrea
egyetemi docens, KE PK
Szerb György
intézetvezető, KE PK

A differenciálás lehetőségei a testnevelésben a 9-10 éves tanulók pulzusterhelésének vizsgálata alapján

A Nemzeti alaptanterv kiemelten kezeli a testnevelés műveltségterület céljának meghatározásánál a rendszeres fizikai aktivitás biztosításának szükségességét, amely minden tanuló életében, felnőttkorban is jelentős szerepet játszik. Fontos, hogy a diákok élethosszig tartó egészségtudatos, aktív életvezetésre szocializálódjanak. A cél elérésének egyik alappillére, hogy a tanuló saját edzettségi szintjéhez mért, hatékony testnevelésórán vehessen részt, amely folyamatos fejlődésre, teljesítménynövelésre motiválja. Az iskolai testnevelésórákhoz nem mindenkinél fűződik kellemes emléke. A pedagógusok gyakran lustaságnak tekintik, ha a diákok a feladatok közben leülnek és pihennek, pedig az azonos terhelés nem egyforma hatást gyakorol a gyerekek szervezetére. Kutatásunk során megvizsgáltunk 5 egymást követő órát egy általános iskola 3. osztályában. A méréshez előzetes adatok felvételére volt szükség (testmagasság, testtömeg, életkor, nem). Az eredmények alapján 3 csoportot alakítottunk ki, figyelembe véve a BMI-indexet, az 5 órán átlagosan elégetett kalóriamennyiséget, a testzsírszázalékot, az egyes terhelési zónákban eltöltött időt és a maximális pulzusértéket. Érdekesnek találtuk, hogy ugyanazon testnevelésórán ugyanaz a feladat mennyire más élettani hatást eredményez a gyerekeknél. Éppen ezért lehetőséget kell biztosítani a tanulók számára a mérések eredményének tükrében a differenciált feladatmegoldásra. Leendő tanítóként kiemelkedő jelentőségűnek tartom, hogy a gyerekek megízleljék a mozgás örömét, motiváltak legyenek a testnevelésórák iránt. Célunk, hogy segítséget nyújtsunk a testnevelőknek, hogy változatos, játékos, élményt nyújtó, a gyerekek életkori sajátosságokat figyelembe vevő, differenciált testnevelésórát tudjanak tartani az objektív mérés eredmények alapján. A vizsgálat során Polar OH1 optikai pulzusmérővel mértünk, amelyet az alkar vagy a felkar körül kell viselni, önálló eszközként. A készülék rögzíti és tárolja az adatokat, és a Polar csuklóegységgel pulzusérzékelőként is használható. Az utóbbi funkcióban az OH1 a pulzusadatokat a Polar csuklóegységéhez továbbítja. A Polar OH1 optikai pulzusmérő segítségével objektíven mérhető a gyerekek állóképessége, terhelhetősége, az eredmények ismeretében egyénre szabott differenciált testnevelésóra tervezése válik lehetővé. A kutatás/közlemény a EFOP-3.6.1-16-2016-00007 számú projekt támogatásával készült.

HOLLÓSI JOHANNA

hjohanna27@gmail.com

tanító

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

Témavezető:

Némethné Dr. Tóth Orsolya

egyetemi docens, ELTE PPK

A Kodály koncepció alkalmazása a mindennapos testnevelés keretében

Dolgozatom elkészítésében jelentős szerepet játszott 17 éves táncos, valamint 5 éves tánc oktatói múltam, továbbá hozzájárult a tanítás iránti elhivatottságom, a gyerekek iránti szeretetem. Célom, hogy kiemeljem a ritmuskészség fejlesztésének fontosságát, és mintát adjak arra, hogy heti egy néptánc órát, hogy lehet a fejlesztés szempontjából a lehető leghatékonyabban felépíteni. Úgy vélem, heti egy 45 perces óra keretén belül, nem lehet az az elsődleges célunk, hogy táncosokat formáljunk a gyerekekből. Amellett azonban nem mehetünk el, hogy ezeken a foglalkozásokon megalapozhatjuk a tánc, a mozgás szeretetét. Fontosnak tartom az identitástudat megerősítésével, saját kultúránk megismerésével, valamint a szociális képességek fejlesztésével párhuzamosan a koordinációs, valamint kondicionális képességek fejlesztését. Dolgozatomban, megpróbáltam rávilágítani a napjainkban népszerű, a tanításban kiemelt fontosságú tantárgyi koncentráció széleskörű megjelenésére a néptánc foglalkozásokon. Eszközként a nemzetközileg is híres Kodály-koncepciót közelítettem meg egy teljesen más szemszögből. A vázlataimat, úgy készítettem el, hogy egy tanító végzettségű, táncos múlttal nem rendelkező személy is tudjon belőle építkezni. A sokoldalú fejlesztés lehetőségét figyelembe véve, úgy vélem, hogy az eljövendő oktatási rendszerbe fontos, hogy beépüljön a néptánc.

ÁGH BARBARA, BC.
hannabarbara93@gmail.com
Tanítóképzés
MA, 8. félév
Selye János Egyetem

*Témavezető:
PaedDr. Dobay Beáta, PhD.
egyetemi adjunktus, SK SJE*

A magyarországi és szlovákiai NETFIT mérések eredményeinek összehasonlítása az alsó tagozatos tanulók körében

A testmozgás különleges értéket hordoz magában. A gyermekek számára egészségmegőrző célja van a testnevelésnek. Cél: a komáromi és a révkomáromi alapiskolák alsó tagozatos tanulóinak – 3. és 4. évfolyam - motoros képességeinek felmérése és a kapott eredményeknek az ismertetése. Munkánkban komáromi és a révkomáromi alapiskolák alsó tagozatos – 3. és 4. évfolyamos – tanulóinak motoros képességeit és fittségét mértük a magyarországi NETFIT program méréseivel. Feltételezzük: a magyarországi tanulók több mint 50%-a normál BMI kategóriába sorolható; a két országban felmért tanulók kézi szorító ereje átlagban eléri az 50%-ot az egészségzónában; a magyarországi tanulók legalább 2 fittségi tesztben 20%-kal többen tartoznak az egészségzónába, mint a szlovákiai tanulók. Módszerek: külföldi és belföldi szakirodalmi áttekintés; OMRON BF511 mérőeszköz a testösszetétel méréséhez – BMI, WHR (n=139); testmagasság mérő eszköz – cm (n=139); EH 101 Elektronikus kéz dynamométer, a kéziszorító erő mérésére – Handgrip strength test (n=139); hajlékonyság – Back – saver sit and reach test, helyből távolugrás – Standing long jump test és törzsemelés – Trunklift test méréshez használatos eszközök (n=139); NETFIT hanganyag, az ütemezett hasizom teszt – Paced Curl-up test, ütemezett fekvőtámasz – Peced Push-up test méréséhez (n=139).; Microsoft Excel program alkalmazása az eredmények értékeléshez. Swot-elemzés alkalmazása az erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyek figyelembevételével. Az első feltételezésünk beigazolódott, mivel a magyarországi tanulók több mint 50%-a normál BMI kategóriába tartozik mindkét évfolyamban. A második feltételezésünk nem igazolódott be, mivel a szlovákiai tanulók átlagban nem érik el az 50%-ot a kézi szorító erő tesztben az egészségzónában. A harmadik feltételezésünk beigazolódott, mivel a magyarországi tanulók az ütemezett fekvőtámasz tesztben 47,5%-kal, a helyből távolugrás tesztben 21,75%-kal többen tartoznak az egészségzónába. Javaslatom lenne, hogy a tanulók minél többet mozogjanak, sportoljanak, mivel így javul az egészségi állapotuk és a gyermekkorban megalapozott sportolási szokásokat felnőttkorukban is tovább viszik.

FODOR SZABINA
fodor.szabina96@gmail.com
tanító
BA, 7. félév

Kaposvári Egyetem
Pedagógiai Kar

ZSÁMBOK ISTVÁN
istvanzsambok@gmail.com
Tanító
BA, 7. félév

Kaposvári Egyetem
Pedagógiai Kar

Témavezetők:
Bencéné dr. Fekete Andrea
egyetemi docens, KE PK
Szerb György
intézetvezető, KE PK

A testnevelésórák élettani hatásainak vizsgálata 11-12 éves gyerekek körében

Az iskolai testnevelésben az oktató-nevelő munka hatékonyságának növelése érdekében meg kell keresni azokat a fejlesztési lehetőségeket, melyek elősegíthetik a jövőbeli hatékonyságot. A tevékenység differenciálására, egyéni sajátosságokat figyelembe vevő stratégia kiépítésére van szükség. Talán még nehéz elképzelni, de a nemzetközi szakirodalomban már megfogalmazódott az a javaslat, hogy kezdjünk el gondolkodni a lépésszámláló és a pulzusmérő eszközök használatán a testnevelésórakon. Kutatásunk során a méréseket a Polar optikai pulzusmérő karpántjával végeztük, az OH-1-gyel. Ez az eszköz egy szenzoros óra, amely bőrérzékelés révén, a 6 LED-es optikai pulzusmérési megoldást használja. Valós időben képes mérni mozgástevékenység közben az egyének aktuális pulzusát és kalóriaégetését. Az adatokat külső egységgel lehet ellenőrizni, mely a mi esetünkben Ipad segítségével és a Polar megfelelő alkalmazásával történik. Így lehet a gyerekek mozgását követni, az egyéneket megfigyelni. A játékosfigyelő rendszer beltéri sporttevékenység esetén mutatja a játékosok pontos pillanatnyi pulzusszámát. A valós idejű játékosfigyelés pontos adatokat biztosít, ami lehetővé teszi az objektív értékelést, tervezhetőséget. Célunk, hogy a testnevelésórakon a tanulók tevékenységének hatékonysága megfelelően egyéni edzettségi szintjüknek. Az öt mért testnevelésórát összehasonlítva megállapíthatjuk, hogy a legpozitívabb élettani hatást a játékorá, illetve az atléti-kus képességfejlesztő óra gyakorolta a tanulókra, hiszen mindkét esetben nagyon kevés volt az az idő, amelyet a gyerekek terhelés nélkül töltöttek. Ezt követően a tanulók egyéni adatait összehasonlítva három csoportot képeztünk: alulterheltek, közepesen terheltek és túlterheltek köre. Megállapítottuk, hogy a legtöbb tanuló az öt napon át tartó mérési ciklus adatai alapján a közepesen vagy az alulterhelt csoportba került. Ezen kívül csak néhányan voltak, akik a túlterheltek közé tartoznak, így számukra javasoltunk orvosi vizsgálatot annak érdekében, hogy ki lehessen zárni, hogy nem egészségügyi probléma áll a túlterheltség hátterében. Dolgozatunk záró részében a pedagógusoknak tettünk módszertani ajánlást, hogy a különböző csoportokba sorolt tanulók számára milyen differenciálási lehetőségekkel lehetne még hatékonyabbá tenni az egyéni fizikai és pszichikus fejlesztését, hogyan lehet személyre szabott edzéstervet készíteni.

A kutatás / közlemény az EFOP-3.6.1-16-2016-00007 számú projekt támogatásával készült.

MIKLÓS NOÉMI
miklosnoncsi@gmail.com
Tanító
BA, 5. félév
Neumann János Egyetem
Pedagógusképző Kar

*Témavezető:
Dr. Szatmári Zoltán
tudományos munkatárs, NJE PK*

Kisiskolás korú fiúk és lányok mozgásos feladatmegoldó képességének vizsgálata a nemek közötti különbségek tükrében

Kutatásomban alsó tagozatos fiúk és lányok mozgásos tevékenységét vizsgáltam a nemek közötti különbség figyelembe vételével, mely munkával már egy éve foglalkozom.

Ebben az érdekes témában olyan kérdésekre kerestem a választ, amely szerint a nemek közötti különbség a kisiskolás korú gyermekek cselekvésében is kimutatható. A nemek közötti különbségek megvizsgálását a mozgásos feladatmegoldó képességek tükrében (a gyakorlatban), az eltérések megmutatkozásának hátterével foglalkozó szakirodalmak kiértékelésével alapoztam meg, amelyek a nemi különbségeket mind biológiai, mind kognitív szempontból is megközelítik. Az általam kérdezett tanítók véleménye, és a vizsgált gyermekek teljesítményeinek alapján kimondható, hogy ebben a kutatásban, a differenciák a fiúk és a lányok között megjelentek az emberi élet ezen korai szakaszában is. A felméréseimen kapott elgondolkodtató adatokat és eredményeket az Excel programban rögzítettem, majd ennek segítségével dolgoztam fel, értékeltem ki.

SISKA FLÓRA

siska_flora@hotmail.com

Biológia (egészségtan)-természetismeret

Osztatlan, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Központ

Témavezető:

Skribanek Anna

Főiskolai tanár, ELTE BDPK

Orális egészség a fiatal korosztályokban

A dolgozat célja, hogy felmérjük a közoktatásban lévő diákok orális egészségügyi állapotát és az azt befolyásoló tényezőket. Ennek érdekében 2 általános iskolában, 2 középiskolában és egy felsőoktatási intézményben végeztünk vizsgálatokat. Összesen 381 diák kérdőíveinek, nyálmintáinak és orális kémhatásának mérésére és elemzésére került sor. Az általános iskolások eredményeire leginkább a fogmosások száma és a szülők iskolai végzettsége volt hatással. Középiskolásoknál a szénhidrátfogyasztás és fogápolási szokások befolyásolták az orális egészségi állapotot. A felnőtt korra ez kiegészült a dohányzással és a stresszel. Az édesítőszer- és cukormentes rágó használat pozitív hatást gyakorolt, alacsony mikrobaszámot és semleges kémhatást eredményezett a 15-25 éves fiatalok körében. Az életkorral nőtt a laktobacillus szám, és csökkent a nyál pH. A mikrobaszám tekintetében a kritikus kor a középiskola első éveire tehető (16 életév). Az eredményeket figyelembe véve fontos lenne az oktatási intézményeknek az életkori sajátosságokat figyelembe vevő prevenciós stratégiát kidolgozni az egészségmegőrzés és a későbbi fogvesztések megelőzésének érdekében.

ÁBRAHÁM DOROTTYA

abraham.dorottya@citromail.hu

tanító

BA, 7. félév

Neumann János Egyetem

Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Dr. Szatmári Zoltán

tudományos munkatárs, NJE PK

Testnevelés és sport fogalmak ismertségének vizsgálata kecskeméti óvodapedagógus és tanító szakos hallgatók körében

TMDK dolgozatom témája közel áll hozzám. Egészen kis korom óta fontosnak tartom a mozgást. Mint leendő pedagógus, szeretném, ha a jövő generációja is ugyanígy viszonyulna ehhez a témához. Éppen ezért nagyon fontos, hogy példát mutassunk a gyermekeknek felkészültségünkkel, lelkesedésünkkel. Ahhoz, hogy ez megvalósulhasson nélkülözhetetlen az alapvető fogalmak ismerete.

Kutatásom középpontjába saját tapasztalatomat állítottam, még hozzá azt, hogy a mai pedagógusok nem kellő mértékben foglalkoznak a szaknyelv használatával a mozgás foglalkozás, valamint a testnevelés óra során. Ennek számos oka lehet, melyek közül én a pedagógusképzés minőségére, a leendő pedagógusok hozott és a képzés során szerzett tudására voltam kíváncsi. Arra a kérdésre kerestem a választ, hogy a Neumann János Egyetem óvodapedagógus és tanító szakos hallgatói mennyire ismerik a testnevelés és sport fogalmakat.

Kutatásom során kérdőívet használtam, melyben 15 testnevelés és sport fogalom definiálására kértem elsőéves és végzős, tanító és óvodapedagógus szakos hallgatókat. Az értékelés a szakirodalom segítségével történt. 1-5 pont között értékeltem a kérdőíveket. Hogy a szubjektivitás lehetőségét kikerüljem, rajtam kívül további 4 személy értékelte a kérdőíveket egymástól függetlenül. Ennek átlagát vettem figyelembe az elemzés során. Az eredmények tekintetében jobbra számította, hiszen, mint kiderült a hallgatók nem ismerik kellő mértékben a fogalmak jelentését.

Úgy gondolom, a szaktudás nem lehet hiteles a szaknyelv ismerete és használata nélkül. Éppen ezért bízom benne, hogy hozzájárulhatok ahhoz, hogy a későbbiekben nagyobb hangsúlyt fektessenek a pedagógusképzés során a fogalmak tisztázására. Ezen felül szeretném, hogy a hallgatók is fontosabbnak tartsák a szaknyelv használatát, és ezáltal példaeértékű, jó szakmai háttérrel rendelkező pedagógusokká váljanak.

Művészeti nevelés módszerei

FÖLDVÁRI CSILLA ZSUZSANNA

mutu365@gmail.com

Tanító, BA, nappali

BA, 5. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Témavezető:

Dr. Kiss Csaba Márton

tanszékegyetemes főiskolai docens, DRHE

Czövek Lajos népdalfeldolgozásainak elemzése pedagógiai szempontból

Tudományos kutatásom magába foglalja Czövek Lajos, néhai karnagy, zeneszerző, főiskolai tanár és népdalgyűjtő életrajzának főbb pontjait, felkutatott, majd összegyűjtött műveinek és népdalgyűjtéseinek rendszerét, valamint ezen anyagok pedagógiai jellegű alkalmazási lehetőségeit az általános iskolai oktatási tevékenységben.

Az életrajz tanulmányozása után, mely elengedhetetlen egy zeneszerző és népdalgyűjtő esetében, Czövek Lajos életművének anyagát gyűjtöttem össze különböző forrásokból és csoportosítottam azokat tematikájuk alapján.

A kutatás során a zeneszerző 5 többszólamú kórusművét, népdalfeldolgozását, valamint elsősorban az aradványpusztai népdalgyűjtésének 80 anyagát elemeztem. A népdalelemzést 12 szempont szerint hajtottam végre, mely segítségével 11 csoport alapján osztályoztam a népdalokat. Ilyen komponensek például az ambitus, a sorszerkezet, a kadencia és a stílus. Ezen szempontok alapján határozható meg a megfelelő korcsoport és osztály, ahol a népdalokat az oktatási folyamatban alkalmazhatjuk.

Vizsgálataim eredményeként megállapítottam, hogy az aradványpusztai népdalgyűjtés 30 népdala hasonlóságot mutat a tankönyvekben szereplő dalanyaggal és további 42 beilleszthető az alsó tagozatos tanmenetbe. Czövek Lajos népdalfeldolgozásainak alapjai közül 16, míg kórusművei közül 2 alkalmazható az alsóbb évfolyamokban.

Az életrajz felkutatása, a munkák összegyűjtése, elemzése és bevonása a jelenlegi pedagógiai folyamatba, ezáltal a hagyományos nyírségi anyag életben tartása nagyon fontos feladat egy ilyen kiemelkedő, de sajnos méltatlanul keveset emlegetett művész esetében, különösképp a születése és halála kerek évfordulója után.

NÉMETH EDIT
nemethe75@gmail.com
óvodapedagógia
BA, 6. félév
Kaposvári Egyetem
Pedagógiai Kar

*Témavezető:
Nagyné Árgány Brigitta
adjunktus, KE PK*

Gyermekhangszerek készítése és felhasználási lehetőségeik az óvodában

Ez a dolgozat a gyermekhangszerek készítésének és felhasználásának módszertana az óvodában témakör vizsgálatát tűzte ki célul.

A gyermekek zenei képességei a gyakorlati tevékenységek során tökéletesednek. E tevékenységek közül a gyermekhangszerek készítése és használata bizonyulhat az egyik leghatásosabbnak és legszórakoztatóbbnak már az óvodában is. Ezek céltudatos, módszertanilag helyes alkalmazásával a gyermekek zenei képességeit hatékonyan fejleszthetjük, valamint ezzel a komplex művészeti lehetőséggel befolyásolhatjuk a szociabilitást, az alkalmazkodást és másokra való odafigyelést, az önismeret és önértékelés gyakorlásával segítheti az érzelmi stabilitás erősítését, támogathatja a megismeréssel kapcsolatos érdeklődést és nyitottságot.

Dolgozatomban arra keresem a választ, hogy a gyakorló pedagógusok milyen lehetőségeket látnak a hangszerek felhasználására, milyen gyakran használják azokat és amennyiben alkalmazzák ezt, milyen jellegű hangszereket készítenek. Vizsgálati módszeremül az anonim kérdőíves felmérést választottam, melyben gyakorló pedagógusokat kérdeztem az ország minden pontjáról.

A kutatás eredményeképpen elmondható, hogy a válaszadó pedagógusok nincsenek tisztában, milyen jelentős hatása van a gyermekhangszerek készítésének és használatának a komplex művészeti nevelés területén belül. Továbbá, magát a komplex művészeti nevelést sem értékelik olyan nagyra, kissé lebecsült pozícióba helyezik a zenei nevelést, ami a gyermek teljes értékű emberré válásában is segítségünkre lehet.

BENCZEOVÁ ERIKA, BC.

erika334@vipmail.hu

Tanítóképzés

MA, 6. félév

Selye János Egyetem

Témavezető:

Mgr. Tóth-Bakos Anita, PhD.

egyetemi adjunktus, SK SJE

Kokas módszer az óvodában

Célom szemléltetni, hogy a Kokas - módszernek miért van fontos szerepe az óvodáskorú gyerekek életében, mit és hogyan fejleszt rendszeres alkalmazása esetében. A Kokas-módszer beépítése a zenei nevelés során nem egyszerű feladat, ám könnyebb, ha az óvoda havi, vagy heti témáihoz alkalmazkodunk. Ez épp úgy segítségünkre lehet az énekek kiválasztásában, mint az énekes dramatizációban, vagy egy – egy fejlesztő játék, a Kokas módszer pontjai beiktatása közé való kiválasztásában.

A munka elméleti részében bemutattuk a módszer megalkotóját, magát a módszert és annak sajátosságait. Összefoglaltuk, hogy a módszernek miért van fontos szerepe, miért ajánljuk alkalmazását, mit fejleszt, mik azok a kritériumok, amiknek meg kell felelni alkalmazásához. Mind e mellett foglalkoztunk azzal, hogy hol és kinél alkalmazható. A munka gyakorlati részében egyrészt az alkalmazásának előnyeivel foglalkozunk, mint a pedagógus, mint a résztvevő részéről, másrészt a módszer felhasználásának gyakorlati lehetőségeivel. A megfigyeléseink során szerzett tapasztalatainkat, megfigyeléseinket foglaltuk össze, s a tervezetet, ami az időkeret miatt csak az előkészítést engedte meg, későbbiekben a további kutató munkánk, hogy a minta példához hasonlóan megtervezett foglalkozást meg is valósítsunk, s majd ezek által megfigyelt tapasztalatainkat

tárjuk

fel.

A gyakorlati rész célja óvodai zenés foglalkozás keretein belül gyakorlatban bemutatni Kokas-módszernek az egyes elemeit. Nem rendelkezünk a megfelelő végzettséggel, hogy kifejezetten Kokas pedagógusként Kokas foglalkozást tartsunk, de arra viszont mindenképpen van lehetőségünk, és egyben igényünk, hogy legalább az elemeket kipróbáljuk, működését megvizsgáljuk, mert más az, amikor csak látunk egy tevékenységet, épp úgy az is, ha részt veszünk benne, de nem mi tartjuk, és szintén más az, amikor saját magunk tervezzük meg és kivitelezük

azt.

Remélem munkámban való leírtak segítségül szolgálnak azoknak az óvodapedagógusoknak és pedagógusoknak, kiket ez a téma megszólított. Véleményem szerint a bemutatott Kokas foglalkozás egyes pontjai minden zenét kedvelő és űző pedagógusnak problémát nem okozhat. Véleményemet szeretném alátámasztani azzal, hogy minden óvodapedagógusnak kapcsolatban kell állnia, sőt nevelnie, oktatnia kell a zenei nevelést, éppúgy a mozgást, képzőművészetet, hiszen e három elengedhetetlen csoport nélkül elképzelhetetlen az óvodai tevékenységek sora. E módszerről kizárólag pozitív véleménnyel rendelkezem.

SZIRÁKI ÉVA

szirakieva23@gmail.com

Óvodapedagógus szak

BA, 4. félév

Gál Ferenc Főiskola

Pedagógiai Kar

Témavezetők:

Dr. Fest Sarolta

főiskolai tanár, GFF PK

Szabó Istvánné Nagy Magdolna

óraadó, Kétegyházi Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium

Népi játékok szerepe az óvodáskorú gyermekek személyiségfejlődésében

A népi játék a gyermek életének, fejlődésének szerves része. A gyermeki fejlődés születéstől fogva végig kísérelhető a játékokkal, minden korosztálynak megvan a neki megfelelő játéktípus.

A népi játéknak a gyermek fejlődésében két fontos szerepet tulajdonítunk (Lázár 1997). Lélektani szerep: a népi játékokkal körülvett csecsemő fürdéskor, altatáskor, öltöztetéskor mondókáztak, játszottak a gyermekekkel az anyák a nevelők. A gyermek játéka során olyan készségeket, képességeket gyakorol be, amelyek nagymértékben hozzájárulnak az egészséges pszichés, kognitív, szociális, emocionális fejlődéséhez.

Társadalmi szerep: a szocializáció egyik alappillére a játék. Játék révén tanulja meg a kisgyermek utánozni a nagyobbak viselkedési mintáit, majd szintén a játék segítségével alakítja ki kapcsolatait a társaival.

Az alkalmazott kutatásunk magába foglalta 169 fő óvodapedagógus népi játékok alkalmazásával kapcsolatos ismereteit. Vizsgálatunk számos esetben alátámasztotta feltevéseinket, melyek szerint egyes tájegységekben hasonló népi játékokat játszanak a gyerekek.

Eredményeink azt mutatták, hogy a népi játékok fontos szerepet töltenek be az óvodások személyiségfejlődésében. Vizsgálatunkban gyakorlati példaanyagon keresztül bizonyítottuk, hogy a népi játékok és a hozzájuk kapcsolódó mozgások alkalmazása az egyik legkomplexebb fejlesztőerő lehet a 3–7 éves korosztály személyiségfejlődésében.

Kutatásunk jelentősége, hogy rámutatott arra a tényre, miszerint a népi játékok pótolhatatlan szerepet töltenek be a nemzeti gyermekkultúra értékeinek a megőrzésében.

Kulcsszavak: népi játék, tájegység, óvodáskorú gyermek

JENEI KATALIN RITA

jeneikati70@gmail.com

Óvodapedagógus

BA, 6. félév

Pallasz Athéné Egyetem

Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Dr. Sági Norberta

főiskolai docens, PAE PK

Óvodáskorúak és a betlehemezés – Egy elfeledett népszokás, mint a közösségi élet újratemtésének lehetséges eszköze

A dolgozat áttekinti a magyar nyelvterület adventtől vízkeresztig tartó népszokásait. A legnagyobb hangsúlyt a betlehemezés kapja. Tartalmazza egy Bács-Kiskun megyei faluban, Kisizsákon végzett kutatás eredményeit is. A kutatás célja az volt, hogy adatokat nyerjünk a régi szép, télközépi népszokásokról, elsősorban a betlehemezésről, s az összegyűlt információk által lehetővé váljon e dramatikus népszokás újjáélesztése.

A faluban a hatvanas évek elején betlehemeztek utoljára. Még köztünk élnek az adatközlők, akik láttak annakidején betlehemezést, vagy maguk is szerepeltek benne. Így lehetőségünk van arra, hogy emlékeiket felidéztessük velük, illetve segítségüket tudjuk kérni a kisizsáki betlehemes hiteles rekonstruálásához.

Jelen dolgozat a betlehemes hagyományt a meglazult falusi közösség megerősítésének eszközéül szánja, a falubeli óvodás korú gyermekek köré szervezve azt. Egy mai, népi vallásos nevelést soha nem kapott kisgyermek szemszögét figyelembe véve megkerestem azt a lehetséges előadási módot, amelyben a helyi hagyomány sem igen szenvedne csorbát, ugyanakkor a mai gyermekek számára is befogadható lesz a hagyományos betlehemi születéstörténet.

Találtam néhány olyan hagyományos elemet, amit érthetetlen és indokolatlan módon negligálnak a mai óvodai betlehemes előadásokon. Ezeket érdemes visszaemlíteni a játékokba, hiszen bármilyen összetevőnek az elhagyása a hagyomány szegényedését okozza. Több szempontból is az tűnik a legcélravezetőbb megoldásnak, ha az óvodáskorú gyermekek nem szereplői, hanem befogadói a játéknak. E szempontokat a dolgozat feltárja.

A kisizsáki játszók a gyermekeknek címzett bemutató után, tarsolyukban a „produkcióval” kiléphetnek az intézményi kereteken kívülre, kopogtathatnak a falubeliek ajtaján. Amint ezt a lépést megteszik, elmondhatjuk, hogy újraéledt a hagyomány a faluban. Márpedig, ha elolvassuk a dolgozatban a falu bemutatásáról szóló részt, megérthetjük, hogy egy ilyen mostoha sorsú, a hagyományos összetartó kötelékeit vesztett kistelepülésen könnyen lehet, hogy az arctalanságba való süllyedésnek az a legjobb orvossága, ha a régi szokásokat sikerül átmenteni a mába.

BERTA ORSOLYA PIROSKA

orsolyapiroska@gmail.com

Tanító

BA, 2. félév

Gál Ferenc Főiskola

Pedagógiai Kar

Témavezető:

Tamás Margit

főiskolai tanársegéd, GFF PK

Színkottával jobban megy!

Engem régóta foglalkoztatnak a tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek reintegrációjának lehetőségei. Céloknak tekintem, hogy tanulmányaik során az SNI-s tanulók a zenei készségfejlesztések hatására hátrányaikból minél többet leküzdhessenek és könnyebben beilleszkedhessenek a társadalomba.

A Színkotta módszer és a Kozmutza Flóra Általános Iskola fejlesztési terve alapján saját rendszert dolgoztam ki. Ennek eredményességéről, hatékonyságáról gyakorló pedagógusként győződhetek meg. Módszerem a komplex feladatokkal való zenei készségek fejlesztése. Mivel gyakorlati tapasztalatokat ezek után áll csak módomban szerezni, hipotézisem szerint a módszer segítségével a fejlesztett gyermek könnyebben reintegrálódhat a társadalomba, illetve egyéb készségeire is fejlesztő hatással van. Azaz indirekt módon a teljes személyiség kiteljesedhet.

Pedagógiai kommunikáció

HEGYI VIKTÓRIA

belsoviki@gmail.com

Közgazdászstanár

MA, 1. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Molnár György

egyetemi docens, BME GTK

A digitális kultúra aktuális helyzete - kérdések és lehetőségek a módszertani kultúra megújítására a szakképzésben

A mai kor mindennapjainak digitális megosztottsága a szakképzésében hatványozottan megjelenik, úgynevezett digitális szakadék alakult ki oktatók és diákok között, amely megoszlik hozzáférési-, és használati különbségek között. A hazai és nemzetközi témában megjelent kutatások, saját vizsgálatok áttekintésével e megosztások okát, és arányait kívánom feltérképezni. A vizsgálódásom és dolgozatom másodlagos célja többek között a Nemzeti alaptantervben, illetve a további európai és hazai oktatási stratégiákban megjelenő digitális kompetenciák kulcsfontosságú szerepének elemzése, annak tükrében, hogy minként valósul meg, illetve megvalósul-e a szakképzésben.

A helyzet megismerése és a lehetőségek feltárása atipikus módszertani utakat vet fel a jelenlegi pedagógiai irány megerősítésére, alternatív-, projekt alapú megoldások nyújthatnak segítséget a szakképzésben oktató pedagógusok számára a bizonytalanságok kiküszöbölésére. A „digitália” - mint a modern IKT eszközök magabiztos és készségszintű használata - elengedhetetlen világ a hiteles, haladó gondolkodású pedagógusainak számára.

Dolgozatommal egy lehetséges megoldást szeretnék bemutatnia a digitális megosztottság redukálásának céljából.

Hegyí Viktória (Közgazdászstanár képzés, mesterképzés (MA/MSc), levelező szak)

Konzulens: Dr. habil Molnár György (Műsz.Ped. TSz.)

OROSZ MAGDOLNA

oroszmagdika94@gmail.com

Neveléstudományi

MA, 4. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Fenyő Imre

e. adjunktus, DE BTK

A módszerként felfogott szeretet a pedagógusok gyakorlati tevékenységében

A dolgozatom célja a szeretet megjelenésének vizsgálata a tanár-diák kapcsolatban, s ennek hatása az oktatási folyamatra. Napjainkra jelentős változáson ment keresztül a világ és vele együtt az oktatási rendszer is. A változás abban érhető legjobban tetten, hogy ma már nem elegendő szaktudással rendelkeznie egy pedagógusnak. A diákok viselkedésének kezeléséhez a bátorító nevelés módszereinek és a szeretet kifejezésformáinak áttekintésével kívánok segítséget nyújtani a pedagógusoknak. Szakdolgozatomat megalapozó kutatásomat hatév folyamatos gimnáziumi osztályokban végeztem Hajdú-Bihar megyében. A kamaszkorra jellemző szeretet kifejezés formáit vizsgáltam a tanár-diák kapcsolatban, a metaforaelemzés, az interjú, a kérdőív és a megfigyelés módszereivel. A módszerek sokszínűségét, valamint a nézőpontok sokrétűségét a téma komplexitása megkövetelte. A vizsgálatok alapján levonható legfontosabb tanulságok legjelentősebb részei, hogy a szeretet egyértelműen azonosítható eleme a tanár-diák kapcsolatnak, és jelentőségét az általunk megkérdezettek létfontosságúnak minősítik. Emellett vizsgálati eredményeink és a legtöbb kérdéskör alapján megállapítható az is, hogy a vizsgálatunkban résztvevő pedagógusok között a reáltantárgyakat tanító pedagógusok, különösen a matematika tanárok zárkózottabbak a humán szakos pedagógusoknál a diákok szeretet kifejezésében. Továbbá a mintában szereplő, különböző életkori csoportokhoz tartozó diákok közül a felsőbb évesekről is elmondható, hogy zárkózottabbá válnak, ahogy idősödnek. Várkonyi Hildebrand állítását igazolja ezzel kutatásunk, aki szerint a kisebb gyerekek több szeretetet igényelnek. S végül beigazolódni látszik Gary Chapman kijelentése is a vizsgált személyek körében, miszerint a szeretet érintésekkel való kifejezése és az erre irányuló igény a gyermekben lassan eltűnik. A diákok válaszaiból leszűrhető, hogy a szeretet érintésekben való kifejezése eltűnik, de a szeretet más formáinak, az órai figyelmet és együttműködést elősegítő hatásai megmaradnak.

BODÓ JUDIT

bodo.judit87@gmail.com

Tanító

BA, 8. félév

Kaposvári Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:
Kövérné Dr. Nagyházi Bernadette
adjunktus, KE PK*

A standard, valamint a norma szerinti nyelvváltozat és a pedagógusok ezzel kapcsolatos szerepvállalása (A pedagógusi nyelvhasználat fontossága, szerepei és megformálása)

Témámban a mai pedagógusok által ismert (és használt) nyelvet vizsgálom. Ennek kutatására egy kérdőívet hoztam létre, melyben arra kerestem a választ, hogy a pedagógusok mennyire vannak tudatában a magyar nyelv normatív változatának, hiszen nyelvünk több nyelvváltozati rétegből épül fel. Illetve az oktatásban ehhez hogyan és milyen mértékben közelítik nyelvhasználatuk, és a tanítási órákon ez mekkora szerepet kap, kaphat. Ehhez szorosan kapcsolódó kiegészítő interjúmban különböző tanítási körülmények közt jelenleg is aktívan tanító pedagógusokat kérdeztem a témával kapcsolatban. Fontosnak tartottam, hogy minél többféle oktatási szituációkkal rendelkező intézményekbe (gyakorlóiskolába, községi iskolába és városi iskolába) is eljussak mindkét kutatási eszközzel. A kérdések közt szerepeltek a pedagógusok személyére (életkorára, lakhelyének településformája, jelenlegi foglalkozási formájára), valamint a norma szerinti nyelvváltozat ismertségére vonatkozó kérdések. Ez után a kérdőív kétfelé ágazott az alapján, hogy a kitöltő ismeri-e a norma szerinti nyelv fogalmát, vagy nem. A több mint háromszáz beérkezett kitöltés alapján egyértelműen látszik, hogy az iskola helyi adottságaitól és struktúrájától függetlenül kevés helyen hallottak a norma szerinti nyelvváltozatról. Ennek ellenére a kérdőív utolsó részében szerepelt az a kérdés is, hogy a válaszadó fontosnak tartja-e, hogy egy közösen meghatározott (norma szerinti) nyelvváltozaton történjen az oktatás. A kérdésre a kitöltők legtöbbször igenlő és támogató választ adott. Saját meggyőződésem szerint pedagógusként igenis törekednünk kell arra, hogy átjárhatóvá tegyük a nyelvi különbségek miatt kialakult réseket a fiatalok és az „alsóbb rétegekbe” tartozók számára is, hiszen „a tudás hatalom”. Kutatásom eredményeit és a közben megszerzett információkat pedig arra szeretném használni, hogy felhívjam a figyelmet a nyelvi regiszterek ismeretének fontosságára, a közöttük történő váltás lehetőségeire és ennek oktatására.

SILYE TIBOR

tibor.silye@gmail.com

Angoltanár, mozgóképkultúra és médiaismeret

tanár

MA, 5. félév

Eszterházy Károly Egyetem

Pedagógiai Kar

*Témavezető:
Dorner László
tanársegéd, EKE PK*

A tanári énhatékonyság szerepe a pedagóguspályán

Elméleti háttér: A kiégés szindróma az egyik leggyakoribb ok a pedagógus pálya elhagyásának hátterében, hiszen a tanári pálya stresszorai hatással vannak az egyén motivációjára, érzelmi hátterére és énhatékonyságára. Több kutatást végeztek már a burnout szindrómával kapcsolatban, de továbbra is fontos, mennyire bíznak a pedagógusok abban, hogy a feladatköröket a nehézségek ellenére is hatékonyan el tudják látni. A szakirodalomból jól látszik, hogy a magas énhatékonyság a kiégés legjobb preventív tényezője. Célkitűzés: A kutatás célja vizsgálni a pálya stresszorait, belső és külső motivációit, illetve a tanári énhatékonysággal kapcsolatban azon tényezőket, amelyek növelhetik, illetve akadályozhatják a tevékenységük eredményességét. Módszer: Online kérdőívvel vizsgáltuk a tanári pálya motivációit és stresszorait, illetve felhasználtuk Einar M. Skaalvik és Sidsel Skaalvik norvég tanári énhatékonyság skáláját a tanári énhatékonyság mérése végett. Összesen 240 pedagógus töltötte ki a kérdőívet (218 nő, 22 férfi). Eredmények: Eredményeink szerint (1) a tanárok pályaválasztás és pályán maradás esetén az intrinzik motivációra építenek, amíg a pályaelhagyás során az extrinzik motiváció ösztönzőbb. (2) A stresszorok és a pályán eltöltött idő között nincs szignifikáns kapcsolat, de legjelentősebb stresszorként az időnyomást azonosítottuk. (3) A tanári énhatékonyság skála tekintetében számos, a korábbi kutatásokkal megegyező és ellentmondó eredményeket kaptunk, miszerint a tanári énhatékonyság skálán belül a tanulók motiválása jelenti a legnagyobb problémát, valamint (4) a pályán eltöltött idő és a tanári énhatékonyság között negatív kapcsolat fedezhető fel. A tanári énhatékonyság pontszámból következtethettünk arra, (5) hogy akinek magas az elért pontszáma, az a saját intézményét is a jól teljesítő iskolák közé sorolja. (6) A magas énhatékonysággal rendelkező pedagógus kevésbé hiszi, hogy a külső tényezők határozzák meg a tanuló teljesítményét, illetve (7) minél magasabb énhatékonysággal rendelkeznek, annál kevésbé okoz problémát a kihívásokkal való megküzdés. Következtetések: A tanári énhatékonyság vizsgálatai alapján feltételezhetjük, hogy preventív jelleggel rendelkezik, amelyet eredményeink is szemléltetnek, ugyanis az énhatékonyság védőfaktornak tekinthető a kiégés ellen, azáltal, hogy nehezebb helyzetekkel találkozva is a saját tanári szerep- és készségrepertoárjában való hitet képes mobilizálni, ami aztán segít a reális énkép fennmaradásában.

SZIKSZAI LILLA

lilla6szikszai@gmail.com

Tanító

BA, 4. félév

Gál Ferenc Főiskola

Pedagógiai Kar

Témavezető:

Timárné Hunya Tünde

főiskolai docens, GFF PK

Az iskolaválasztás motivációi, különös tekintettel az idegennyelv-oktatásra

Az iskolaválasztás minden család életében fontos mérföldkő. A szülők olyan iskolát szeretnének gyermekük számára, ahol személyiségük és képességeik kiteljesedhetnek. Dolgozatomban a mai magyar szülők iskolaválasztási motivációit vizsgálom, különös hangsúlyt fektetve az idegennyelv-oktatására. Arra a kérdésre keresem a választ, mennyire befolyásolja a szülőket az idegennyelv-tudás felértékelődése a munkaerőpiacon és a mindennapokban. Felsorakoztatom az érveket és ellenérveket a nemzetiségi, illetve kéttannyelvű oktatással kapcsolatban, valamint bemutatom kutatási eredményeim alapján, milyen szempontokat tartanak fontosnak a szülők az oktatást illetően.

GÖTZER ANITA

gotzeranita@gmail.com

csecsemő és kisgyermeknevelő

BA, 6. félév

Kaposvári Egyetem

Pedagógiai Kar

Témavezető:

Dr. Podráczky Judit

egyetemi docens, KE PK

**Csecsemőknek és kisgyermekeknek szóló foglalkozások szülői megítélése egy családi
bölcsődében**

Napjainkban a gyermekek és felnőttek élete, tapasztalatai, tevékenységei egyre kevésbé válnak el egymástól. Ez a jelenség – mely életünk egyre több területén tetten érhető – a gyerekek siettetéseként jelent meg a szakirodalomban. A siettetés egyik részjelensége a kisgyermekeknek szóló képességfejlesztő foglalkozások egyre nagyobb arányú elterjedése. Kutatásom célja a foglalkozásokhoz és a fejlesztéshez kapcsolódó szülői attitűd jobb megismerése volt. Vizsgálatom során tizenegy félig strukturált interjút készítettem olyan szülőkkel, akiknek gyermekei egy általam kiválasztott családi bölcsődébe jártak, és akik részt vettek gyermekükkel valamilyen csecsemőknek és kisgyermekeknek szóló foglalkozáson. Az általam vizsgált négy kérdéskör a következő volt: a bölcsődeválasztás motívumai, a gyermek fejlődésének szülői megítélése, a korosztálynak felkínált foglalkozások igénybevétele és megítélése, valamint a legfontosabb gyermeki szükségletekről alkotott szülői vélekedések. Úgy vélem a szülők válaszai segítenek megérteni az ilyen jellegű foglalkozások népszerűségének okait és az ezeken való részvétel valódi motivációit.

TÓTH TAMARA

tamaratoth92@gmail.com

magyar-filozófia tanári MA

MA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Gonda Zsuzsa

egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Hatékony kommunikáció az online tutorálásban

Dolgozatomban egy olyan informális oktatási hálózatot (E-tanoda program) vizsgálom meg, mely a modern technika segítségével teremt kapcsolatot olyan diákok között, akik teljesen eltérő földrajzi és szociokulturális háttérrel rendelkeznek. Az E-tanodában az Ormánságból származó hátrányos helyzetű, és iskolai tanulmányaikhoz segítségre szoruló általános iskolás és középiskolás tanulókat korrepetálnak budapesti gimnazisták Skype-on keresztül egy, a mentorált által választott tantárgyból.

A digitális mentorhálózat-program központi eleme a mentorok és mentoráltak között zajló, heti rendszerességű Skype-tanórák hatékonyságában rejlik, ezért az online mentorálásban rendkívül fontos tényező a diákok közötti érthető, hatékony kommunikáció, hiszen mindez jelentős hatással van a megértési és a tanulási folyamatokra. Annak érdekében, hogy az online tutorálási folyamatban a hatékony kommunikációs stratégiákat feltárjam, kutatásom során két empirikus vizsgálatot végeztem. Egyrészt a diskurzuselemzés módszerével vizsgáltam meg az online órák társalgásait, másrészt kérdőíves felmérés segítségével gyűjtöttem össze a mentorok tapasztalatait saját kommunikációjukkal kapcsolatban. Ez a kettősség lehetővé tette, hogy az objektív adatokat jó gyakorlatokkal egészítsem ki, és egy önértékelő fejlesztő eszközt dolgozhassak ki a mentorok kommunikációs hatékonyságának növelése érdekében.

Tanulási területek integrációja

SZABÓ RÓBERT

szabo.robert2014elte@gmail.com

Fizika-történelem tanárszak

Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

*Témavezető:
Sasvári László
docens, ELTE TTK*

A hő értelmezésének módszertani kérdései

A mai természettudományos oktatás számtalan nehézséggel küzd, ugyanis a sokszor helytelenül vagy pontatlanul magyarázott jelenségek és kísérletek mellett túl nagy hangsúly van a számításos példákon, amelyek megnehezíthetik a szemléletes megértést is.

A fennálló nehézségek egyféle megoldását jelentheti, ha integráljuk a tananyagot a más tárgyakban tanultakkal, hogy tudásunk ezáltal kiterjedtebb legyen. Ennek érdekében, kutatásomban igyekeztem példát mutatni az interdiszciplinaritás, a társadalom- (történelem) és természettudományok (fizika) nem megszokott összekapcsolására. Utóbbi alkalmazása viszont rendkívül fontos abból a szempontból, mert a fizika az egyedüli a természettudományos tantárgyak közül, amelynek érettségi követelményében nevesítve szerepelnek tudósok.

Jelen diákköri dolgozatomban a történelem integrációját úgy használtam fel, hogy segítségével áttekintettem a hő, s így a fajhő és ezen keresztül a fázisátalakulási hő tárgyalását. E fizikai mennyiségeket dolgozatomban egy újszerű módon, a történeti vonatkozások alkalmazásával vezettem be, ezáltal adva hiánypótló értelmezést a két hőfogalom (hőmérséklet-változással járó hő, látens hő) között fennálló, ám a tankönyvek által nem hangsúlyozott kapcsolatnak. Utóbbihoz azonban elengedhetetlen volt, hogy megismertessem az idén 200 éve született James Prescott Joule munkásságát, s azon belül a legfontosabb elektromágneses, illetve hőtani kísérleteit. Ezeket felhasználva, munkámban ugyancsak megfogalmaztam a hő-munka egyenérték univerzalitását, amelynek elhanyagolása szintén óriási hiányossága egyes fizika tankönyveknek.

Kutatásom legfontosabb eredménye, hogy tudománytörténeti háttért alkalmaz hőtani fogalmak újszerű tanítására, melyet már egy gimnáziumban is kipróbáltam. Ekkor kiderült, hogy az interdiszciplináris tanításra nem csak a tanárok, de a diákok véleménye szerint is szükség van. Dolgozatom elkészítését, szerkezetének és témáinak felépítését saját ötleteim alapján végeztem el, míg témavezetőm pedig szakmai útmutatásával, az általam később feldolgozott irodalmak ajánlásával egyengette munkám.

BERECZKY-ZÁMBÓ CSILLA
GYÖNGYVÉR
csilla95@gmail.com
osztatlan tanárképzés
Osztatlan, 11. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

MUZSNAY ANNA
annamuzsnay@gmail.com
osztatlan tanárképzés
Osztatlan, 9. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

SZEIBERT JANKA
szeibert.janka@gmail.com
osztatlan tanárképzés
Osztatlan, 11. félév
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

Témavezetők:
Szabó Csaba
egyetemi tanár, ELTE TTK
Bernáth László
docens, ELTE PPK

Az előhívási hatás eredményessége a deduktív következtetést igénylő feladatok esetén

A tesztelések tanulása hatékonyságát szavak és szövegek tanulása terén már több kísérletben bizonyították, többnyire laboratóriumi környezetben. Ezen dolgozat tárgya egy olyan kísérlet, amely a tesztelések tanulása hatékonyságát matematikatanítás területén vizsgálja, valódi egyetemen, valódi diákokkal, valódi matematika kurzus keretein belül. A kísérlet résztvevői elsőéves matematikatanár szakosok voltak, hat csoportra osztva. Három csoport a tesztelési hatást alkalmazva tanulta a számelméletet, a másik három hagyományos módszerekkel. A kísérleti és a kontroll csoportok ugyanazt a tananyagot tanulták és ugyanazt a zárthelyi dolgozatot írták meg a félév végén. Ezen a dolgozaton a kísérleti csoport jelentősen jobban teljesített, mint a kontroll csoport, dacára annak, hogy utóbbiak év eleji szintfelmérő eredményei jelentősen erősebbek voltak. Ezek az eredmények azt mutatják, hogy a tesztelési hatás a deduktív gondolkodást igénylő, összetett matematikai problémák megoldásának tanulását is jelentősen elősegíti. Az egyéni képességekben mutatott eltérések hatásának vizsgálatára három csoportba osztottuk mind a kísérleti, mind a kontroll csoport tagjait: gyengén, átlagosan és jól teljesítő csoportokra. A tesztelési hatás mindhárom csoport esetében kimutatható volt. Mindhárom csoport-pár esetében a teszteléses tanulást alkalmazó (kísérleti) csoport tagjai jobban teljesítettek a kontroll csoport tagjainál.

A dolgozat szerzői mind a kísérlet tervezésében és előkészítésében, mind a kivitelezésben, tesztek összeállításában és javításában, mind az eredmények kiértékelésében és az eredmény értelmezésében részt vettek. Több helyen előadást tartottak a dolgozat témájából.

Kulcsszavak: tesztelési hatás, előhívási hatás, matematika, komplex problémák, deduktív gondolkodás, egyéni különbségek

ANGYAL SÁRA

sarangyal74@gmail.com

tanító

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

Témavezető:

Dr. Hercz Mária

egyetemi docens, ELTE TÓK

Hétköznapi hősök nevelése: vállalkozóképeség fejlesztésének lehetősége gyermekkorban

A nevelés örök kérdése, hogyan készíthetjük fel a gyerekeket a jövőre? A 21. század folyamatosan változó világában a kompetenciák fejlesztése válik hangsúlyossá.

Csatlakozva egy nemzetközi kutatócsoporthoz (UKids) betekintést nyerhettem a szociális vállalkozóképeség fejlesztésének világába, mely tevékenységre és tematikus kihívásokra épülő aktív tanulással alapozza meg a gyermekek aktív és felelős állampolgárrá válását.

Elméleti célom a szociális vállalkozóképeség tényekre épülő neveléstervezéséhez a kiinduló helyzet diagnosztizálására alkalmas kérdőív kifejlesztése, ezzel összefüggésben a 9-11 éves gyermekek ön-és környezetértékelésre való alkalmasságának megállapítása.

Gyakorlati célom egy tanításba beépíthető, a szociális vállalkozóképeséget fejlesztő projekt kidolgozása volt.

Kutatásomat négy alapkérdéssel kezdtem el, a következőkre kerestem a választ: (1) Hogyan gondolkodnak a gyerekek nevelési környezetük jellemzőiről, saját magukról? (2) Létrehozható-e egy tantárgyba építhető projekt a területen? (3) Hogyan vizsgálhatók a szociális vállalkozóképeséget megalapozó képességek? (4) Milyen módon ismerhető meg a gyermekek fejlődésére ható környezet milyensége? A kutatás során kvalitatív és kvantitatív módszereket alkalmaztam. Elvégeztem témavezetőm országos nevelési vizsgálatának másodelemzését, amelyből megállapítható a gyerekek alkalmassága önmaguk és környezetük értékelésére a szociális vállalkozóképeség tekintetében, illetve feltárható az ezekről való gondolkodásuk.

Részben erre építve kifejlesztettem egy-egy kérdőívet gyermekek és szülők számára, amelyek a szükséges módosítások után alkalmassá válhatnak a gyerekek szociális vállalkozóképeségét befolyásoló környezet, és a tanulók önértékelésére. Kutatási eredményeim és a kutatás céljának összevetésére csak később vállalkozhatom technikai problémák miatt. Gyakorlati célom a kitűzöttek szerint valósult meg, az elméleti alapokra, és az eredeti projekt mintájára építve kifejlesztettem egy tervező füzetet, valamint kidolgoztam egy kihívást gyermekek számára, amit projektként eredményesen megvalósítottam egy osztályban, amelynek előkészítéséhez pedagógus-interjú kapcsolódik.

Jövőbeli célom a vizsgált iskola további négy osztályában, illetve a szülők által kitöltött kérdőívek elemzése, valamint a kifejlesztett projektem nagymintás kipróbálása további négy osztályban a

kutatócsoport tagjai által, végül a tervezőfüzetem angol fordításban való megjelenése a UKids program módszertani gyűjteményében.

BÁN BLANKA ZSÓFIA

blankaban10@gmail.com

Tanító

BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Tanítóképző Főiskolai Kar

Témavezető:

Dr. Bárdi Árpád

Tanszékvezető főiskolai docens, KRE TFK

Hódmezővásárhely két református oktatási intézményének vizsgálata a hit és a természet kapcsán

Mai Magyarországon a református iskolákban véleményem szerint nem, vagy csak csekély mértékben jelenik meg a természet és a hit kapcsolata. A környezetünk megismerése, megvédése és ápolása az emberi élet alapja. Így nem lehet elég korán kezdeni az erre való felkészítést. S hogy miért a hit által? Mert így is rá tud csodálkozni a gyermek, az Isten teremttette világára, és emellett teremtettségi létében is meg tud erősödni, illetve „Minden, amit Isten alkotott igen jó” élményét élheti át a természetben. A Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Karán, egy kutatás indult el, amely a Kárpát-medencében működő református intézmények természetben megvalósuló terepi oktatás-nevelés gyakorlatát igyekszik feltárni, ebbe belépve én is elkezdtem vizsgálni. A kutatásnak két célja volt, a természetben/természetes környezetben való lét gyakorlata, és a bibliai értékrend/keresztyén pedagógia megjelenése a terepi oktatás-nevelésben. Kutatási területem, Hódmezővásárhely, ahol két oktatási intézményt tanulmányoztam. Egyik a Szőnyi Benjámin Református Általános Iskola, a másik az Aranyossy Ágoston Református Óvoda és Általános Iskola. Vizsgálódásomat, az intézmények pedagógiai programjának elemzésével kezdtem, majd egy online kérdőívet juttattam el, amely a két intézményből a 4-10 éves korosztállyal foglalkozó pedagógusokból állt. A Szőnyi iskolából 6-an, míg az Aranyossy iskolából 15-en töltötték ki. Amit a pedagógiai programokból és a kérdőív válaszaiból megtudhattam, az az, hogy az elsónél a keresztyén arculat a jelentősebb, míg a másik esetében a gyerekek természethez fűződő kapcsolata a hangsúlyosabb. A hitéleti erőssége a Szőnyi iskolának adódik abból is, hogy kezdetektől fogva református gyülekezet által fenntartott iskolaként működik. Az eltelt idő alatt sok mindenre nyitott volt, amelyek a tanulók személyiségét egyaránt fejlesztették, formálták. Így leírható, hogy nyitottabbak lesznek arra, hogy jobban érvényesüljön az iskola mindennapjaiban a terepi oktatás. Ezzel szemben az Aranyossy iskola, egy táblacserés intézmény, egyik szemléletből került át egy másikba. Így részben érthető, hogy a pedagógiai programjukból és a kérdőívben, a pedagógusok válaszaiban nem jelenik meg a hit olyan erősen, mint a Szőnyi iskolában.

A tovább lépés lehetőségeként megemlítettem, hogy kialakíthatnának egy – egy kerthelységet az iskolákban, ahol a diákok tanórai kereteken belül gondozhatják a növényeket és rácsodálkozhatnak Isten teremttett világára, tapasztalat útján.

BORSZUK ADRIENN

borszuk.adrienn@gmail.com

fizikatanár-magyartanár

Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

Témavezetők:

Dr. Tél Tamás

egyetemi tanár, ELTE TTK

Vincze Miklós Pál

tudományos főmunkatárs, ELTE TTK

Mit üzen Ottlik Géza a fizikatanároknak A Valencia-rejtély című művében? Tantárgyközi integráció a mű kapcsán

A dolgozat célja egy nem szokványos megközelítés kialakítása a fizika tanítására vonatkozóan olyan módon, hogy hogyan lehet egy irodalmi alkotást felhasználni tudománytörténetileg és módszertanilag a fizika egyes ágairól kialakult szemlélet módosításának céljából. Továbbá célkitűzésem a dolgozat által egyfajta világnézeti nyitottság kialakítása hallgatótársaimban, a leendő tanároknban.

Ottlik Géza A Valencia-rejtély című művében szakszerű utalásokat tesz különböző fizikai jelenségekre, elméletekre, fizikai törvényekre. A laikus olvasó tudományos ismeretek hiányában ezek tényszerű megértése nélkül halad előre a cselekményben. Ám kérdéses, hogy ezek nélkül az információk nélkül vajon ugyanazt az olvasói élményt tudja-e nyújtani a mű, mint annak, aki ezeket mind megérti. Kérdéses az is, hogy vajon helyesen használja-e a szerző a fizikát a megfogalmazásaiban, vajon szolgál-e plusz információval, jelentéssel ezeknek tartalma? A dolgozatban a fenti kérdésekre keresem a választ a műértelmezés és a tantárgyközi integráció módszereit felhasználva a fizika tudományának alkalmazásával.

A válaszok a fenti kérdésekre azt mutatják, hogy a szerző szakszerű utalásokat tesz a fizika egyes tudományos ismereteire, amivel egyfajta új perspektívát közvetít az olvasó felé. Ehhez pedig mindaz kell, hogy rendelkezzen a befogadó megfelelő fizikai ismeretekkel, tudja tudománytörténetileg is behatárolni az elhangzottakat és tudjon hozzá plusz információkat társítani, akár mind a korrajz, akár mind a szerző életrajzán keresztül.

A tantárgyközi integrációs módszert alkalmazva alkottam meg A Valencia-rejtély újszerű olvasatát, mely során a fizikai tartalmakat alaposan megvizsgáltam, ezek jelentését meg- és kifejtettem a laikus olvasó számára, valamint felfedeztem, hogy a módszert alkalmazva hogyan lehet az oktatásban felhasználni ezt a művet.

Pályamunkámban a műből vett idézetek tükrében tárom fel tehát azt az olvasatot, mely a fizikai tartalmakat felhasználva, azokat kibontva értelmezi a cselekménysort. Ezekhez a részletekhez konkrét fizikai, tudománytörténeti vonatkozásokat rendelek, mellyel megvalósítható a célkitűzésben említett figyelemfelhívás a kor szellemének megismerésére, ezáltal pedig annak továbbörökítésére, valamint egy olyan megközelítés kialakítása, amely segítségével az irodalmi művet a fizika tudományával integrálva komplexként értelmezhetjük.

A mű és a dolgozatom üzenete tehát az, hogy a már megszerzett ismeretekre évtizedek múltán is lehet és kell emlékezni, még akkor is, ha nem maradunk az adott szakmában. Továbbá a dolgozattal célom azt a nézetet is kialakítani társaimban, hogy mennyire fontos a kor nagy tudományos kérdéseivel már egyetemi hallgatóként is tisztában lenni, mennyi lehetőséget kínál ez a világnézet és ez az információ az egyénre vonatkozóan.

ANDOR ORSOLYA

csoreorsolya@gmail.com

tanító

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

Témavezető:

*Némethné Dr. Tóth Orsolya
egyetemi docens, ELTE SEK*

Mozgásos gyakorlatok gyűjteménye a gondolkodási képesség fejlesztéséhez

A közoktatásban jelenleg a mozgásalapú fejlesztés órakeretben történő megvalósulása kizárólag a rehabilitációs és rehabilitációs órákon, illetve speciális iskolák esetében a gyógytorna órákon valósul meg csakis a sajátos nevelési igényű gyermekek számára. Az átlagos képességű, nem sajátos nevelési igényű, vagy tanulási nehézséggel küzdő gyermekek szükség szerinti fejlesztése a gyakorlatban a kötött tantárgyfelosztás, a hajszóoló tanmenet és az általános infrastrukturális hiányosságok miatt kizárólag a papír alapú fejlesztésre korlátozódik.

A gyógyypedagógiában, fejlesztő pedagógiában és a fizioterápiában a terápiák meghatározó része mozgásos terápia, a testnevelésben viszont a mozgás elsősorban cél és nem eszköz. Az általam kidolgozott és alkalmazott módszer lényege, hogy egy előre meghatározott célnak alárendelve, a testnevelés és a mozgásterápiák eszközrendszerét is felhasználva történik a testnevelés tanórán a fejlesztés.

Tudományos diákköri munkámmal ezt a hiányterületet szerettem volna egy, a gyermekek számára is élvezhető, a gyakorlatban is jól hasznosítható mozgásalapú fejlesztéssel kiegészíteni, esetleg pótolni.

ÉRSOK GÁBOR

ersokgabor@gmail.hu

Történelem és állampolgári ismeretek, földrajz

tanár

Osztatlan, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

*Témavezető:
Gherdán Katalin
adjunktus, ELTE TTK*

Tantárgyközi oktatócsomag – főszerepben a só

Dolgozatom célja, hogy a kősó, mint egy mindenki által ismert és napi szinten használt ásvány témájából kiindulva, tantárgyközi oktatást segítő csomagot hozzak létre. Ennek érdekében a só témája köré olyan feladatgyűjteményt építettem, amely megvalósítható egy projekthét során, de a feladatok többsége önállóan, akár egy-egy szaktárgy, erdei iskolai program, tanulmányi kirándulás keretében is felhasználható.

A kidolgozott feladatok elsősorban a földrajz és történelem tárgyakra fókuszálnak, de – a teljesség igénye nélkül – minden feladatnál jelöltem egyéb tantárgyak kerettanterveihez való kapcsolódási lehetőségeket is. A feladatok célcsoportja az általános iskola 7. és 8. osztályaiban, valamint a gimnáziumok 9. és 10. osztályaiban tanulók. Minden feladatnál megjelöltem a feladat kidolgozásakor felhasznált szakirodalmat és mellékletként a szakirodalom vonatkozó szakaszainak kivonatát is csatoltam dolgozatomhoz. Annak érdekében, hogy a feladatgyűjteményt bárki szabadon felhasználhassa, az anyagot az interneten is szabadon elérhetővé tettem. Az összegyűjtött anyagból hét feladatot dolgoztam ki részletesen. Ezek között találunk kísérleteket, vitakészséget, kreativitást és alkotókészséget fejlesztő feladatokat, szintetizáló feladatot. Egy mintafeladatban arra mutatok példát, hogyan használhatjuk ki a projektfeladatok megoldása során a diákokban újonnan kialakuló személyes érdeklődést további ismeretszerzések elindítására.

Az oktatócsomag összeállításánál az egyik legfontosabb szempontom az elkészült anyag könnyű felhasználhatósága volt. Ez alatt mind a téma életközelségét, mind a felhasználandó anyagok, eszközök stb. könnyű hozzáférhetőségét értem. Egy másik meghatározó szempont, hogy az elkészített feladatgyűjtemény úgy adjon alapot a feladatok kivitelezéséhez, hogy egyben lehetőséget hagy – esetleg támpontokat is nyújt – a továbbfejlesztésre. Azt remélem, sikerült megtalálnom azt a tervezési formát, amelyet alkalmazva úgy adok segítséget a feladatok megvalósításához, hogy a felhasználók számára szabadságot hagyva, az egyéni megoldások beillesztésének lehetőségét is biztosítom.

A dolgozatot saját munkámnak tekintem: kigondoltam és kidolgoztam az oktatócsomag feladatait, amelyeket egy projekthéten is felhasználható feladatgyűjteménnyé fűztem össze. Kidolgoztam, elvégeztem, dokumentáltam a feladatokban szereplő kísérleteket, elkészítettem, szabadon elérhetővé tettem a feladatokhoz szükséges segédanyagokat, oktató diasorokat.

SZABÓ ORSOLYA EDIT

orsolyaedit@gmail.com

média-, mozgókép- és kommunikációtanár,

magyartanár

Osztatlan, 7. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Szőke-Milinte Enikő
egyetemi docens, PPKE BTK

Verselemzés másként

Módszerem kidolgozásának alapja, hogy megfelelő megoldást találjak a magyar nyelv és irodalom valamint a kommunikációs és média tudomány területek közoktatásban megjelenő legaktuálisabb problémáira. (szövegértés, iskolai okostelefonok-használata tisztázatlansága, médiatudatosságra nevelés.)

Hipotézisem a következő: A magyar nyelv és irodalom tantárgy tanításának fő feladata a szövegértés fejlesztése, a szövegértés fejlesztésének egyik kitüntetett eszköze a verselemzés. A verselemzés során lehetőség van arra, hogy a pedagógus eredményesen integrálja a digitális eszközöket és színtereket a pedagógiai munkába.

Módszerem szerkezeti felépítése, mellyel igazolom a hipotézisem, miszerint a verselemzés során lehetőség van a digitális eszközök és színterek pedagógiai integrálására:

1. Intertextuális narratíva előállítása

Egy olyan intertextuális narratíva, melyet a diákok közösen hoznak létre.

Az irodalomórán elemzendő vers egy részletéből online tartalmat állítanak elő.

2. A visszaépítés.

A kiválasztott szövegrészlet nyelvi szintek szerinti elemzése, majd a rész-egész vizsgálata által a teljes vers értelmezése. Középpontban a középiskolás tanulók állnak, azonban a teljesebb kép elérése érdekében, módszertani kutatásom során vizsgáltam (a középiskolai rendszerbe belépő) 8. osztályos diákokat, és az okostelefon kutatásom során (középiskolai rendszerből kilépő) egyetemi hallgatókat is.

Eredményeim:

Szabó Nóra vezető tanár módszeremről írt reflexiójában megemlíti, hogy gyerekek kérték, hogy máskor is ezzel a módszerrel elemezhessek a tankönyv által tárgyalt verseket. Élvezték az önálló, kreatív feladatvégzést és az okoseszközök bevonását. A pedagógus arról is ír, hogy ő maga is alkalmazhatónak tartja az újfajta megközelítést.

Mindkét osztályból kaptam olyan pozitív visszacsatolást, ami megerősített módszerem alkalmasságáról. Egy lány saját privát profilján is megosztott egy „vers storie”-t az óra hatására. Egy másik diák pedig online tartalomként, rajzolt egy képet azt befotózta és továbbította az osztálycsoportba. Jól mutatja ez a példa, hogy offline tartalommal is tudunk média tudatosságot fejleszteni, továbbá azt is, hogy nem a tanulási folyamat lerövidítése a cél, hanem az újfajta élményszerzés, örömforrás megtalálása.

Tanulás, tanulástámogatás a felsőoktatásban

JANTNER ANNA

jantneranna@gmail.com

kémia-matematika tanárszak

Osztatlan, 11. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

*Témavezető:
Csapodi Csaba
mestertanár, ELTE TTK*

A matematika érettségi vizsga prediktív validitása matematika tanár és BSc szakos egyetemi hallgatók körében

Ezen kutatás célja, hogy megvizsgáljuk azt a kérdéskört: vajon lehet-e a matematika érettségi vizsga szintjéből és százalékos eredményéből következtetni a későbbi egyetemi teljesítményre. Vizsgálatunkat az Eötvös Loránd Tudományegyetem matematika BSc szakos hallgatói és matematika tanárszakos hallgatói közül azokkal végezzük, akik 2017 szeptemberében kezdték meg a tanulmányaikat. A korábbi kutatásokhoz hasonlóan mi is vizsgáltuk a frissen felvett hallgatók tudását még az egyetemi oktatásuk megkezdése előtt (a kritériumdolgozat eredményein keresztül), valamint ezen eredmények és az érettségi vizsga eredmények kapcsolatát.

Az eddigiektől eltérően különös hangsúlyt kapott a vizsgálatba bevont hallgatók első félév végi eredményeinek vizsgálata különös tekintettel azokra a tantárgyakra, amelyek a hallgatók matematika tanulmányai szempontjából meghatározóak (például: algebra és számelmélet vagy analízis).

Tapasztalataink azt mutatják, hogy általában mind a két vizsgált szak esetén azok a hallgatók, akiknek a matematika érettségi vizsgájuk emelt szinten gyengébben sikerült, a kritérium dolgozaton is rosszabb eredményeket értek el. Általában az emelt szintű vizsgák esetén az is igaz volt, hogy jó eredmény esetén, mind a kritérium dolgozaton, mind a vizsgált tantárgyak esetén jobban teljesítettek a hallgatók. Középszintű vizsga esetén eredményeiből azonban semmilyen következtetést nem tudtunk levonni.

Az így kapott eredmények azért is lehetnek fontosak, mert még nem találkoztunk olyan kutatással, amely a hallgatók egyetemi teljesítményét is vizsgálta, nem csak a tudásukat az egyetemre való belépéskor. Valamint kutatásunk eredményeként az ELTE TTK Matematika Intézetében elindult egy folyamat: remény van arra, hogy azok a hallgatók akik elég jó emelt szintű emelt szintű matematika érettségi vizsgát tesznek, azoknak nem kell megírniuk a kritériumdolgozatot, hanem azonnal elismerik a tárgyat számukra.

FARKAS MÁRTA BRIGITTA

farkasmartabrigitta@gmail.com

Angol nyelv és kultúra tanára, román és
nemzetiségi román nyelv és kultúra tanára
Osztatlan, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Halápi Magdolna
egyetemi adjunktus, ELTE BTK*

Az egyetemről a katedrára – Az ELTE angol tanárképző programjainak szerepe a tanári pályára való felkészülésben gyakorló angoltanárok visszajelzéseinek tükrében

I started getting interested in the topic of how our teacher training influences our teacher development and teacher practices because I would find myself talking to my peers, colleagues about the usefulness of our courses. Many suggested that the teacher training at ELTE SEAS lacks practicality and there are far too many theoretical courses. I conducted exploratory research with the aim of mapping up the influence of ELTE teacher training programmes in the development of practicing graduates. I have conducted qualitative research, using two research tools to validate my results: an online questionnaire and a semi-structured interview. I have used the questionnaire on the one hand to find the answers to the sub research questions, and on the other hand, I have used the first section as a basis for my interview. Participants of the research were practicing English teachers who graduated at ELTE at least four years ago. The results of my case study show that the effectiveness of teacher training programme tends to depend on the circumstances that trainees often cannot control. More research is needed in the topic to reform our training to achieve its full potential.

BARTHA BLANKA

blankabartba20@gmail.com

angol nyelv és kultúra tanára, magyartanár
Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

GYENEI KORNÉLIA

kornelia.gyenei@gmail.com

magyartanár, történelemtanár és állampolgári
ismeretek tanára
Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:

Dr. Gonda Zsuzsa

egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Dr. Lengyel Klára

habilitált egyetemi docens, ELTE BTK

Grammatikatanítás a felsőoktatásban: Módszerek és feladattípusok a gyakorlókönyvtől a tankörig

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Mai Magyar Nyelvi Tanszéke közreműködve a Hallgatói Önkormányzattal a 2016/2017-es tanév II. szemeszterében elindította a Magyar Grammatika Tankört, mely fakultatív program célja a szemináriumi munka kiegészítése, a hallgatók felzárkóztatása és tehetséggondozása magyar grammatikából. Jelen dolgozat szerzői nyerték el az immár negyedik féléve rendszeresen induló tankör vezetését.

Dolgozatunk célja a felsőoktatásbeli grammatikatanítás egy lehetséges munkaformájának, a tankörnek hatékonyságát feltérképezni. Ehhez megvizsgáltuk az egyetemi grammatikatanítás előzményeit, fókuszba állítva az ELTE magyar szakos képzéseit, és felmértük a magyar grammatika kollokviumokon szerzett eredményeket a 2012/2013-as tanév I. félévétől a 2017/2018-as tanév II. félévéig. Majd véleménykérő kérdőív segítségével kérdeztük a tankör résztvevőit a tankörhöz fűződő attitűdjükről, a tankört megelőzően és követően szerzett eredményeikről. A kérdőív elemzése során kapott eredményeket összevetettük a magyar grammatika kollokviumon szerzett átlageredményekkel. Ezután bemutattuk a tanköri munka szemléletmódjait, a tankörön használt módszereket és feladattípusokat.

Kutatásunk során arra az eredményre jutottunk, hogy a tankör sikeres fejlesztő munkaforma, mely a hallgatók tárgyhoz fűzött attitűdjén is javít. Ebből arra következtetünk, hogy a tankör által elért eredmények az alsóbb szintű oktatásra is kihathatnak, hiszen a pozitív attitűdöt a tanárszakos hallgatók magukkal viszik gyakorló pedagógus munkájukba, és megosztják azt leendő diákjaikkal. Kutatásunk igazolta az általunk működtetett munkaforma sikerességét és bizonyította, hogy szükség van jövődöbeli folytatására is.

TÓTH KRISTÓF

tothk0711@gmail.com

matematika-fizika

Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

Témavezetők:

Tél Tamás

egyetemi tanár, ELTE TTK

Vincze Miklós Pál

tud. főmunkatárs, ELTE TTK

Határozottság a határozatlanságban. Miért tanuljunk kvantummechanikát fizika tanár-szakos hallgatóként?

A fizika és fizikaoktatás célja a minket körülvevő természeti jelenségek megértése, melyhez az egyik legfontosabb „kellékünk” az emberi léptékű jelenségeken edződött intuíciónk. A kvantummechanika azonban egyike azon területeknek, melyek kapcsán nem rendelkezhetünk közvetlen tapasztalatokkal. A dolgozat személyes beszámoló, mely rávilágít, hogy egyetemistaként, illetve kezdő tanárjelöltként milyen hatást gyakorolt a szerzőre a kvantummechanika megismerése.

Az atomi méretek alapvető folyamatai érzékszerveink számára nem hozzáférhetők, így például a makroszkopikus testek soha nem mutatnak hullám-részecske kettősséget. Hasonlóan rejtve marad előttünk a természeti törvények valódi, valószínűségi természete is: azonos körülmények között elvégzett kísérletek különböző eredményeket adhatnak, melyek eloszlása azonban megjósolható. A közoktatásban ez a témakör leginkább a határozatlansági reláció érintőleges említésekor jelenik meg, melynek – és az egész területnek – helyes, szemléletes tanításához egyetemen tanult ismereteink jelentősen hozzásegíthetnek.

A dolgozatban különböző példákon mutatom be, hogy a Schrödinger-egyenlet megoldásának alapszabályai bárki számára érthetően, kvalitatív módon elsajátíthatóak. Fontos és reményt keltő személyes tapasztalatom, hogy mégoly szokatlan természeti törvények megértését is nagyban segíti az ellentmondásmentes, jól követhető matematikai leírás.

A kvantumos alapjelenségekben való elmélyülés segít világunk jobb megértésében és a matematikai és fizikai gondolkodás közötti különbségek felismerésében is. Mégis, a kvantummechanika-tanulás talán legfontosabb pedagógiai hatása, hogy egyedülálló módon demonstrálja a természettudományos megközelítés erejét, hiszen olyan jelenségekre ad helyes magyarázatot, melyek (akár felületes) megértése a hétköznapi „józan ész” számára teljességgel lehetetlen volna.

Eredményként mutathatom fel, hogy sikeresen cáfoltam a fizikatanár hallgatók körében népszerű gondolatot, miszerint a kvantummechanika elsajátítását unalmas, fölösleges és nehéz. Az így megszerzett szakmai tudás segítségével felfedeztem, milyen közoktatásban megjelenő vonatkozásai lehetnek a természettudomány e kulturális kincsnek is tekinthető fejezetében. A dolgozat ezen egyéni munkám eredményét osztja meg az olvasóval, miközben témavezetőim munkám szakmai ellenőrzését végezték.

BERECZKY-ZÁMBÓ CSILLA
GYÖNGYVÉR
csilla95@gmail.com
osztatlan tanárképzés
Osztatlan, 11. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

SZEIBERT JANKA
szeibert.janka@gmail.com
osztatlan tanárképzés
Osztatlan, 11. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

MUZSNAY ANNA
annamuzsnay@gmail.com
osztatlan tanárképzés
Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

*Témavezető:
Szabó Csaba
egyetemi tanár, ELTE TTK*

Matematikatanár szakos hallgatók probléma-alkotási képességeinek fejlesztése

Kutatásunkban a matematikatanár szakos hallgatók és doktoranduszok feladatkészítési, probléma-felvetési képességeit vizsgáltuk. A szakirodalom szellemének megfelelően kidolgoztunk egy szempontrendszert, ami a felsőbb szakmai háttérre, a különböző szintű feladatokra, a témaközpontúságra és a magyar feladatcultúrára alapul. A kísérlethez meghirdettünk egy kurzust az ELTE TTK felsőbbéves és doktorandusz hallgatói részére, amelynek végső célja a problémafelvetés ezen szempontok szerinti vizsgálata volt. A kísérletben 11 elit hallgató vett részt. Megállapítható, hogy a szakmai háttérnek le kell ülednie, mielőtt valaki annak a segítségével feladatot tud kitűzni. Az elkészített feladatok minden esetben az egy-másfél évvel azelőtt tanult tananyagra alapultak.

Összegzésül elmondhatjuk, hogy a kurzus keretében tapasztaltak alapján a hallgatók feladat-kitűzési képességeinek fejlesztése lehetséges, de nehéz feladat, emellett mindenképpen szükséges. Emellett fontos tanulság, hogy nem reális elvárás, hogy a hallgató feladatot tudjon frissen tanult egyetemi tudás alkalmazásával, annak ülednie kell.

A szerzők a kutatás teljes egészében részt vettek, többek közt maguk is résztvevői voltak a kurzusnak. A témából előadást tartottak a MIDK 2018 konferencián

SZIKSZAI KRISTÓF

ir8uup@hallgato.uniduna.hu

Gépészmérnök

BSc, 3. félév

Dunaújvárosi Egyetem

Témavezetők:

Dr Bajor Péter

főiskolai docens, DUE

Fejes Csilla

egyetemi tanársegéd, DUE

Oktatás 4.0 - Interaktív és anyagáramlási modellkörnyezet fejlesztése a Dunaújvárosi Egyetemen

A negyedik ipari forradalom, azaz Ipar 4.0 alappilléreit azok az intelligens rendszerek alkotják, amelyek segítségével az emberek, gépek, berendezések, logisztikai erőforrások és gyakran maguk a termékek is kölcsönösen kommunikálnak egymással. Az ipar 4.0 legfontosabb kulcsszava az automatizálás, azonban a gépek mellett az őket működtető, velük szorosan együtt dolgozó emberek, a jól képzett, felkészült és motivált munkaerő is alap követelmény, hiszen a rendszer hatékonysága az ember-gép együttműködés sikerén múlik. Fejlesztésünk egy olyan oktatási keretrendszer megalkotására irányul, melyben a hallgatók testközelből, cselekvésen keresztül ismerkedhetnek meg egy részben automatizált gyártási folyamattal, észlelhetik annak erős és gyenge pontjait, szervezhetik és menedzselhetik fő folyamatait és szerezhetnek, oktatók és gyakorlati szakemberek által támogatott valós ipari tapasztalatot az osztályteremben.

VAS JÁNOS

janaalgor@gmail.com

Angol-történelem osztatlan tanárszak

Osztatlan, 11. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Bradács Gábor

Egyetemi tanársegéd, DE BTK

Videojátékok gyakorlati alkalmazása a magyar oktatási rendszerben - egy egyetemi kollokvium tapasztalatai

Az oktatás szakmai módszertanának reformjának kérdése már évek óta a kutatók fókuszában található. Mind a külföldi szakirodalom (Prensky 2006; Gee; 2012), mind a magyar (Fegyverneki 2016; Prievara 2015, 2018) kutatások megpróbálják frissíteni az elérhető tananyag szakmódszertani spektrumát, főleg a digitális pedagógia eszközeivel. A kutatók egyrésze viszont a videojátékok segítségével képzelnek el az oktatás jövőjét (Squire 2003; Radetich 2005; Ellard 2012; Wainwright 2014). Magyarországon 2016 óta foglalkoznak a videojátékok oktatásban történő felhasználásával, főleg a történelemoktatáson belül (Vas 2016, 2017, 2018). Jelen kutatás egy olyan koncepciót mutat be, melynek segítségével, a témával történő foglalkozás már az egyetemi képzésben elkezdődik, a gerincét pedig az a pilot kurzusa adja, amelyet a szerző tartott a 2017/2018-as tanév második felében a Debreceni Egyetemen témavezetőjével. A kurzus tapasztalatait a dolgozat foglalja össze, köztük annak követelményeit, tartalmát és a kurzus során felvett három kérdőív eredményeit, melyet a kurzust felvett 82 hallgató töltött ki. A kérdőívek különböző aspektusok mentén vizsgálták a hallgatók videojátékos szokásait, otthoni eszköztárát, a négy kategóriáról alkotott véleményüket, azok oktatásban elfoglalt helyét, illetve maga a kurzus is értékelésre került. Az eredmények szerint leginkább az első- és másodévesek vették fel, akik leginkább laptopot (52,4%), telefont (48,4%) valamint számítógépet (46,4%) használnak játékokra. Stílus alapján leginkább a mobiljátékokat preferálják (2,86), ám nagy eltérések vannak a nemek között (nők: mobiljátékok 3,74, férfiak: stratégiai játékok 3,69). A négy kategóriából összességében a komplex folyamatokat bemutató alkotásokat használnák (3,28), viszont játékok tekintetében az Assassin's Creed-sorozat nyert (3,69), tantárgyi szempontból pedig a nyelvoktatás (26%). Általánosságban véve a videojátékok szórakoztatók lehetnek bárki számára (3,87) és felkelthetik az érdeklődést a történelem iránt (3,74). A hallgatók elégedettek voltak a tanórával (4,47), kiemelték az oktatók felkészültségét (4,76), tematikai felépítését (4,53), illetve az órák hangulatát (4,34). A kurzus sikeressége alapján elmondható, hogy a videojátékok szakmódszertani lehetőségeinek bemutatását már érdemes az egyetemen elkezdni, amire van is igény a hallgatók részéről. A kurzus tartalmának megszerkesztése, az órák megtartása, valamint a kérdőívek létrehozása és kiértékelése a szerző saját, önálló kutatása.

KOCSÓ BARBARA

kocso.barbara@gmail.com

Gazdálkodási és menedzsment

BA, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Tóth Áron

PhD-hallgató, BME GTK

Z generáció elvárásai és a valóság a játékosítással kapcsolatban.

A XX. század második felében nagy mértékű változások következtek be az emberi motiváció kutatásának területén. Megjelent a belső motiváció fogalma, és számos ehhez kapcsolódó elmélet. Az egyre sikeresebb játékoktól „eltanulva” a motiválási eszközöket megszületett a játékosítás, ami napjainkban egyre népszerűbb módszer a felhasználók elkötelezettségének növelésére az élet számos területén, így a munkahelyeken és az oktatásban is széles körben alkalmazottá vált.

Ez a dolgozat azt vizsgálja, hogy a felsőoktatásban egyre nagyobb létszámmal jelenlévő Z generáció milyen jellemzőkkel rendelkezik, milyen elvárásai vannak a játékosított órákkal, az oktatási módszerekkel és a játékosítással kapcsolatban. Ezen felül bemutatja, hogy jelenleg milyen jellemzőkkel rendelkeznek a játékosított oktatási rendszerek, mik azok az elemek, illetve platformok amelyek napjainkban már alkalmazhatóak az oktatási környezetben. A dolgozat elsősorban nemzetközi irodalom kutatásra és tudományos kutatások elemzésére épül, melyben két modellt ütköztetve (Werbach féle játékelem piramis és Yu-Kai Chou Octalysis modellje) egy olyan elemzést alkalmaz, ami a Z generáció és a játékosított platformok jellemzőit játékosítás szempontjából összevetve javaslatokat ad arról, hogy a mai oktatási rendszereknek mire lenne még szüksége, vagy miben kellene ezeket még fejleszteni ahhoz, hogy a Z generáció elkötelezettségét növeljék.

Természettudományok tantárgypedagógiája

ADAMIS BENCE

adamisbence@gmail.com

Történelem-földrajz

Osztatlan, 11. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Byrappa Ramachandra
egyetemi adjunktus, ELTE BTK

A boldogság szerepe a bhutáni és a magyar oktatásban

A boldogság nehezen definiálható fogalom, hiszen minden ember számára mást jelent. Bhutánban mégis a társadalom alapja a Gross National Happiness- (GNH-), a Bruttó Nemzeti Boldogság-mutató, amiben részletesen kidolgozták a boldogság jellemzőit. Ez a kis ázsiai ország India és Kína szorításában, a Himalája lábainál fekszik, ahol sokáig teljes elzártságban létezett. A XX. század második felétől lépett a modernizáció útjára és a fejlődés az oktatásban volt az egyik leglátványosabb.

Dolgozatomban bemutatom a bhutáni oktatási rendszert, valamint helyét a világ oktatásában. Megvizsgálom a GNH-mutató kialakulását és különbségét más fejlettség mutatókhoz képest, valamint kapcsolatát az oktatási rendszerrel.

Munkám második felében a bhutáni és a magyar oktatási rendszert hasonlítottam össze a két ország történelem és földrajz tanterveinek vizsgálatával. Hipotézisem az volt, hogy a bhutáni oktatási rendszer több elemének átvétele előrevinné Magyarországon ennek a két tantárgynak az oktatását. Vizsgálatom megerősítette hipotézisemet, ugyanis mind a tantervek szerkezetében (például jobb strukturálás vagy a tanítási célok nagyobb hangsúlyozása), mind a tananyag felépítésében (történelemből az állampolgári ismeretek részletesebb oktatása, földrajzból az adott ország földrajzának ciklikusan visszatérő oktatása) találtam olyan elemeket, melyek Magyarországon is átvehetőek lennének. Megvizsgáltam a GNH szerepét is a bhutáni tantervekben és ennek átültetési lehetőségeit a magyar tantervekbe. A GNH-mutató olyan értékei, mint az adott tantárgy megszerettetésének fontossága, a modern pedagógia elemeinek megjelenése a tantervekben (a magyarországinál hangsúlyosabban) vagy a tantermen kívüli oktatás fontosságának hangsúlyozása olyan részletek, melyek átültethetőek lennének a magyarországi történelem és földrajzoktatásba.

Ugyan Bhután még közel sem ért oktatásfejlesztésének a végére, a látványos és gyors eredmények és a modern és tradicionális oktatási módszerek ötvözése mindenképpen figyelemre méltó. Bár a földrajzi távolság és a kulturális különbségek jelentősek, mégis vagy éppen ezért érdemes ennek az országnak az oktatását vizsgálni és bizonyos elemeit Magyarországon is hasznosítani.

FURTNER NIKOLETT

furtner.nikolett@gmail.com

Földrajz

Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

Témavezető:

Makádi Mariann

Szakmetodikus mestertanár, ELTE TTK

Ásvány- és kőzettani tudásszerzés terepen

Átfogó munka még nem született a terepi megfigyelés jelentőségéről az ásvány- és kőzettani ismeretek oktatása kapcsán. Célom, hogy a diákok az ásvány- és kőzettani ismereteket terepi megfigyelés segítségével sajátítsák el, és a földrajztanulási folyamat végére egy rendszerben lássák az ásványokat és kőzeteket, amelyek nem csupán a természeti környezet, de a gazdaság, a mindennapi élet értékes anyagai is. A terep fogalma alatt a természeti környezetet és az ember által kialakított mesterséges területeket, kiállításokat értem, amelyek lehetővé teszik ebben a témakörben a tanulók tudásának bővítését.

Munkámat egy előzetes tudásmérő lap megalkotásával és kiértékelésével kezdtem. A kérdéssor hivatott felmérni, hogy a 9. évfolyamos diákok milyen ásvány- és kőzettani alapokkal érkeznek meg az általános iskolai képzésből. A tesztet 140 tanuló töltötte ki még azelőtt, hogy a középiskolai képzés keretein belül bővítették volna ismereteiket a témában. Az előzetes tudás feltérképezése után láthatóvá vált, hogy mik azok a tartalmak, amelyekre nagyobb hangsúlyt kell fektetni annak érdekében, hogy mindenkiben reális kép alakuljon ki bolygónk „építőköveiről”. Az eredmények alapján kiválasztottam hat helyszínt és mindegyikre 5+1 feladatot állítottam össze a kerettantervre támaszkodva, a Nemzeti alaptanterv szellemiségében. A feladatvégzés négy terepen megvalósult páros és csoportmunka formájában három iskola közreműködésével. A válaszok alapján a típushibákat sikerült felmérnem, azok orvoslására különböző feladatokat alkottam, amelyek tantermi környezetben is könnyen megvalósíthatók.

A munkámat az eredmények, kerettantervek, NAT alapján megalkotott tartalmi, fejlesztési koncepcióval, programkínálattal zártam, amely bemutatja, hogy az ásvány- és kőzettani ismereteket hogyan lehetne elmélyíteni azokon az évfolyamokon, amelyeken ezeknek a tartalmaknak az oktatása megvalósul, illetve hogyan lehetne a köztes évfolyamokon (6., 8., 10.) ébren tartani a diákok tudását.

További céljaim, hogy a kimaradt két terepen is megvalósuljon a feladatvégzés, valamint szeretnék egy feladattárat létrehozni, amely tartalmazza az új ismeretek megszerzésének módszereit, és a diákokat a tanulási-tanítási folyamat aktív szereplőivé teszi a személyiségfejlesztés jegyében. A sikeres tudáselsajátítás érdekében továbbra is szem előtt tartom, hogy a tananyag és a mindennapi élet közötti kapcsolatokat megláttassam a tanulókkal, ezzel segítve a különböző érdeklődésű diákokat akár a pályaválasztásukban is.

RÉVÉSZ ADRIENN ILDIKÓ

adriennr5@gmail.com

Angol nyelv és kultúra tanára -
természetismeret-környezettan tanár
Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Halápi Magdolna
egyetemi adjunktus, ELTE BTK*

Természetismeret tanítása angolul

I have completed a successful teaching experience in teaching Science in English, but not in the system of bilingual education which leads me to discover this field. The professional literature in this topic does not abound, but the most significant pieces helped me to start the present research. My aim was to figure out how a general English teacher modifies their teaching practice to the bilingual environment. One focus was finding the effective task types which enhance development both in learning the subject and the language. Moreover, I analysed the specific features of designing bilingual tasks. The last goal was to collect information about Hungarian teachers create the tools and tasks on their own due to the insufficient quality of the book. Because this research is built on mixed method, the research tools were quantitative and qualitative as well. I investigated the research questions through classroom observations, student feedback, and interviews with bilingual teachers.

For each research question, I found relevant answers from foreign authors. Firstly, the 'Read and do' tasks are introduced by Clegg (1999) as an effective task type. From Soruc and Griffiths' study (2018) I should highlight the importance of using vocabulary notebooks in order to deal with the students' language difficulties. In addition, the basis of designing bilingual tasks is created by Cummins (2000), whose diagram shows the way how the teachers should adapt the language and the content to the individual differences of the students. Lastly, as the students' needs are varied, the teachers should redesign the bilingual tasks through Tomlinson's framework (2010).

The results offered reading texts supported by a task, a parallel teaching in Hungarian, and using vocabulary notebooks to support the learning of the language and the content as well. The level of students' language and the need for visualisation should be considered when teachers design the tasks. At last, Hungarian teachers design their tools and tasks on their own because of the lack of high quality teaching materials and the non-existing teacher training programmes.

I confirmed my belief about the need of quality resources, which are appropriate for developing students' language skills and content knowledge. Further experiments about the effective task types would deepen the field.

SCHLACHTER GABRIELLA

sgabriella0326@gmail.com

földrajz-matematika tanári

Osztatlan, 11. félév

Debreceni Egyetem

Természettudományi és Technológiai Kar

Témavezető:

Dr. Teperics Károly

egyetemi adjunktus, DE TTK

Csak hiszed! - Csillagászati földrajzi tévképzetek az oktatásban

A tévképzetek napjainkban egyre nagyobb problémát jelentenek az oktatásban. Kialakulásuk a sok informális csatornának és a gyermekkorban kialakult belső fogalmi rendszernek is köszönhető.

Megszüntetésükre és formálásukra nem létezik biztos módszer, ám feltárásuk nagyban hozzásegíthet ezek megalkotásához.

A kutatás célkitűzése azoknak a csillagászati földrajzi területeknek a feltárása volt, melyek kapcsán sok tévképzettel találkozhatunk. Ezen felül az időfaktor vizsgálatát is céloztam.

A kutatást teszt alapú felméréssel végeztem. Ezt két városban, két iskolában töltötték ki a diákok. Ezek eredményeit kiegészítették a félig strukturált interjúk során kapott válaszok.

Az eredmények egyértelműen kimutatták, hogy a csillagászati földrajzi témájú tévképzetek zöme a Hold, Föld és Nap egymáshoz viszonyított helyzetéhez kapcsolódik. A napfogyatkozás, holdfogyatkozások és az ár-apály jelenség is problémás terület. Ezek a témakörök, a pedagógusok számára is ismertén tévképzetekkel teli területek.

Az interjúk által megerősített eredmények tükrében, további felméréseket látok szükségesnek ahhoz,

hogy a tanítás során felmerülő, témakörökben fellelhető hibákat a pedagógusok kiküszöbölhessék, a jelen lévő tévképzeteket kontrollálják.

GERLANG VIVIEN

gerlang.vivien@gmail.com

földrajz-matematika osztatlan tanárszak

Osztatlan, 11. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Természettudományi Kar

Témavezető:

Makádi Mariann

főiskolai docens, szakmetodikus, ELTE TTK

(El)tévedni emberi dolog... avagy a térbeli intelligencia fejlesztési lehetőségei hagyományos és digitális eszközökkel a földrajztanításban

Néhány hónapja vezető hír volt a sajtóban, hogy eltévedt egy család kirándulás közben. Sajnos gyakran hallani hasonló esetekről.

Téri képességeinkre életünk számos területén szükségünk van. Gondoljunk csak olyan hétköznapi tevékenységekre, mint a közlekedés, a kirándulás vagy a barkácsolás, melyek során téri intelligenciánk aktivizálódik.

Pedagógusként feladatunk tanulóink téri intelligenciájának fejlesztése, hiszen a jövő építészei, festői, lakberendezői, mérnökei, koreográfusai a mi kezeink közül kerülnek ki. A tantervek is célként fogalmazzák meg a fejlesztését, mégis kevés részletesen kidolgozott átfogó segítség áll a földrajztanárok rendelkezésére. Fontos, hogy ez a hosszú fejlesztési folyamat tudatosan történjen, ezáltal hatékonyabbá váljon, melyhez segítséget nyújthat ez a dolgozat. Ennek érdekében a szakirodalmi megalapozás után egy kutatásra került sor, melynek központi eleme egy közel 600 tanuló és az őket tanító földrajztanárok által kitöltött kérdőív a téri képességek fejlesztésére alkalmas eszközök használatáról, valamint a tanulók téri intelligencia szintjét vizsgáló feladatlap. A hipotézisem az volt, hogy a tanulók téri képességei nem megfelelően fejlettek, melyet az eredmények igazoltak. Ezután olyan módszereket és eszközöket kerestem, melyek alkalmasak lehetnek a téri intelligencia fejlesztésére. A dolgozat másik fő komponense egy feladattár, mely részletesen kidolgozott feladatokat tartalmaz. Az átláthatóság érdekében egy keresőtáblázat is segíti a tanárokat, melyben a feladat címe, a javasolt évfolyam, valamint azok a téri képességösszetevők találhatók, melyek fejlesztésére hivatott az adott feladat.

Összességében elmondható, hogy a folyamatos és megfelelő szintű fejlesztéshez nélkülözhetetlen lenne egy átfogó fejlesztési koncepció, mely az alsó tagozattól a középiskola befejezéséig változatos módszerekkel és eszközökkel támogatja a téri képességek erősítését. Az eredményességhez olyan feladattárra lenne szükség, mely egymásra épülő, az életkori sajátosságoknak megfelelő, részletesen kidolgozott feladatokat és tevékenységeket tartalmaz pontos leírásokkal és segédanyagokkal.

Jelen dolgozat ebben a fejlesztésben kíván segítséget nyújtani a pedagógusok számára, hogy ez a folyamat tudatosabb, ezáltal hatékonyabb lehessen.

SIMONYI SÁNDOR

simonyi95@freemail.hu

Földrajz - történelem tanár

BSc, 7. félév

Eszterházy Károly Egyetem

Természettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Homoki Erika
adjunktus, EKE TTK*

Földrajzoktatási módszerek összehasonlító vizsgálata különböző típusú iskolákban

Kutatásom során fontosnak tartottam, hogy pályakezdő tanárként megismerjem az iskolákban folyó munka körülményeit és problémáit. Érdekelt a pedagógusok véleménye az oktatás helyzetéről és gyakorlati megoldásaik. Mi az az oktatási módszer, tanulói munkaforma, ami a tanulónak és a tanároknak is élvezhető és azáltal eredményes tanulási folyamatot ad. Foglalkoztatott az is, hogy miért olyan nehéz kiválasztani a középiskolát, melynek nagy szerepet tulajdonítanak a továbbtanulás szempontjából.

Kutatásom során 5 különböző iskolában tanórákat hospitáltam, majd a tanárral félig strukturált interjút készítettem. Annak érdekében, hogy e mérésem objektívebb legyen kiegészítésként készítettem egy tanári online kérdőívet is. Ezt összesen 122 fő földrajztanár töltött ki az országban. A tanulói attitűd mérését is elvégeztem az általam hospitált tanórák végén (131 diák töltött ki kérdőívet). Végül egy diagnosztikus mérőlap kitöltésére is sor került azokban az iskolákban, ahol hospitáltam. Ennek célja, az iskolában alkalmazott módszer és a tanulók teljesítménye közötti kapcsolat keresése volt. Ezt a tesztet összesen 4 iskolában szintén 131 diák töltötte ki. A feladatlap többféle tudásszintű és típusú feladatot tartalmazott, érintette a földrajztantárgy főbb kerettantervi témaköreit.

Az eredmények alapján elmondható, hogy azon iskolák diákjai eredményesebbek voltak ahol több és változatosabb módszert alkalmaztak, bár az eltérések kicsik voltak. Dominánsan a szóbeli módszereket alkalmazzák, erőteljes szemléltetéssel összhangban. A szemléltetés minősége eléggé szórta, nem mindegy, hogy egy Power Point bemutatót, vagy egy képekkel, animációkkal felépített tanórát látogat a tanuló. A diagnosztikus teszt átlaga alapján a tanulók közepes szintű tudással rendelkeznek földrajzból, azon belül is a reprodukciós tudásszintű tudásuk a leggyengébb, míg a legerősebb az alkalmazási. Mivel a teljesítmények és a tanulói attitűd között nem mutatható ki erős szignifikáns különbség így a teljesítményt feltételezzük, hogy erőteljesebben a pedagógus személyisége befolyásolhatja. Továbbá jelentősen segíti a megértést az IKT eszközök használata, mivel azon iskolák tanulói teljesítettek a leggyengébben, ahol nincs interaktív tábla, vagy nagy használnak IKT eszközöket.

TORMA GÁBOR

tormagabor94@gmail.com

Középiskolai fizika-matematika osztatlan tanári

Osztatlan, 11. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Dr. Farkas Zsuzsanna

tanszékvezető főiskolai tanár, SZTE JGYPK

Légnyomás-mérés egy látványos barométerrel

2016-ban látványos légnyomásmérő berendezés készült az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar főépületének udvarán az Általános és Környezetfizikai Tanszék gondozásában. A monumentális eszköz a híres Torricelli-kísérlet „vizes” változata. A téli hidegre való tekintettel a munkafolyadék etilén-glikol fagyálló folyadék 50%-os vizes oldata, melynek köszönhetően a rendszer $-36\text{ }^{\circ}\text{C}$ -ig folyamatosan használható.

A kísérleti eszköz kitűnően alkalmazható demonstrációs kísérletként, de a légnyomással kapcsolatos kísérletcsokor elvégzésével komplett természettudományos előadássá bővíthető a bemutató. Ez az úgynevezett Torricelli-túra.

2016 óta a Tanszék demonstrátoraként legfőképpen a túrák vezetése volt a feladatom. Tudománynépszerűsítő előadások, rendezvények alkalmával – drámapedagógiai módszert alkalmazva – a híres tudós, Torricelli jelmezébe bújva mesélhettem az érdeklődőknek a fizikatörténet e témához fűződő részeiről, továbbá különböző korcsoportok számára mutattam be a légnyomással összefüggő kísérleteket a Juhász Gyula Pedagógusképző Karon működő Természetismereti Tudástár Fizika Tárában.

A monumentális kísérleti eszközről és a Torricelli-túráról született publikációnk 2018 májusában jelent meg a Fizikai Szemlében Torricelli megidézése címmel. [1]

Diákköri dolgozatom másik feladata a mérési berendezés pontosságának meghatározása volt. Ehhez a munkafolyadék magasságának leolvasása után kiszámítottam a légnyomás pillanatnyi értékét, majd összevettem két szegedi meteorológiai állomás adataival. A mérés pontosságát növeli, ha számításainkban nem hanyagoljuk el a munkafolyadék feletti Torricelli-úrben található gőz nyomását. Bár ennek értékét csak közelítés segítségével tudjuk meghatározni, számításaim szerint az összes relatív eltérés átlaga így is kevesebb, mint 2%, ami azt jelenti, hogy a kísérleti eszköz alkalmas a légnyomás mérésére.

[1] Farkas Zsuzsanna, Mező Tamás, Torma Gábor. Torricelli megidézése, Fizikai Szemle, 2018/5. szám, 176-179.

KISS MÁRIA DOMINIKA

k.kiss.m.maria@gmail.com

Középiskolai hallgató

Budapest XIII. Kerületi Berzsényi Dániel

Gimnázium

Témavezető:

Hszpra Tímea

tud. Munkatárs, ELTE TTK

Világjáró hamufelhők Interaktív oktatási anyag középiskolásoknak a légköri szennyeződésterjedés szemléltetésére

A dolgozat alapötletét a RePLat-Chaos nevű program adta, melynek segítségével vulkáni hamufelhők globális skálájú légköri terjedését és a terjedés ún. kaotikus vonásait tudják követni a felhasználók. Azonban a program kezelése laikus felhasználók számára nehézkes, hiszen használatához elengedhetetlen bizonyos fokú szakmai tudás és az idegen nyelvű, barátságtalan felület a fiatalok számára nem vonzó.

Ennek a problémának megoldására hoztam létre a dolgozatban bemutatott programváltozatot, melynek célja, hogy átlagos felhasználók, diákok számára is érdekes, figyelemfelkeltő, könnyen kezelhető legyen. A program a több hónapos fejlesztési fázis után tanórák keretei között került tesztelésre különböző évfolyamokon. Az órákon elhangzott visszajelzések alapján további fejlesztéseket végeztem. Az órák előtt felmértem, hogy a diákok hogyan képzelnek el egy vulkánkitörésből származó hamufelhő terjedését: a diákok közel fele úgy gondolta (helytelenül), hogy a felhő tintafoltszerűen oszlik el a légkörben. Azonban a szimulációkon keresztül a program lehetőséget adott arra, hogy megtapasztalhassák, hogy a szennyeződések bonyolult, szálas alakzatok mentén terjednek, néhány hét alatt egy egész féltekén szétterjedhetnek, emiatt nagyon nehéz helyzetüket megjósolni.

A program nagyszerű lehetőséget ad tantárgyi integrációra is, hiszen egy óra keretében foglalkozhatnak számítógéppel, ismételhetik, kibővíthetik a földrajzból, környezetismeretből tanultakat kiegészítve pontos fizikai magyarázatokkal. Mindeközben a valós, hétköznapi jelenségekkel is összekapcsolhatják az iskolában tanultakat.

A projekt során végzett saját munkám: az új program felhasználói felületének megtervezése és JavaFX nyelven való leprogramozása, a program teszteltetése középiskolás diákok körében tanórák keretei között, illetve a visszajelzések alapján módosítások, további fejlesztések elvégzése.

5. A Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai

Szakmai Bizottság tagjai

ELNÖKSÉG /ÁLLANDÓ MEGHÍVOTTAK

Dr. Gloviczki Zoltán, a Szakmai Bizottság Elnöke, egyetemi docens
Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar
E-mail cím: gloviczki.zoltan@btk.ppke.hu

Dr. Szabó Csaba a Szakmai Bizottság Elnökhelyettese, egyetemi tanár
Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar
E-mail cím: csaba@cs.elte.hu

Szabóné Dr. Balogh Ágota a Szakmai Bizottság Titkára, főiskolai tanársegéd
Gál Ferenc Főiskola Pedagógiai Kar, Kommunikációs Tanszék
E-mail cím: szabone.balogh.agota@pk.gff-szarvas.hu

Bencéné Dr. Fekete Andrea egyetemi docens
Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar
E-mail cím: feke.te.andrea@ke.hu

Dr. Dringó-Horváth Ida egyetemi docens
Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar
E-mail cím: dringo.horvath.ida@kre.hu

Jaskóné Dr. Gácsi Mária főiskolai docens
Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kar Tanárképző Intézet
E-mail cím: boljagam@uni-miskolc.hu

Lesku Katalin a Szakmai Bizottság Titkára
Wonderteam Kft.
E-mail cím: lesku.katalin@gmail.com

Dr. Szendrő Péter	OTDT elnöke
Dr. Mezey Barna	OTDT alelnöke
Dr. Pusztai Gabriella	OTDT alelnöke
Dr. Weiszbürg Tamás	OTDT alelnöke
dr. Cziráki Szabina	OTDT titkára
Gherdán Katalin	Határon túli Intézmények Hálózatának koordinátora
Klemmné Gonda Zsuzsa	PSAT-képviselő, ELTE – BTK
Dr. Hauser Zoltán	Tiszteletbeli elnök EKE – CC
Dr. Steklács János	Tiszteletbeli elnök ELTE –TÓK

Ügyvezető elnökség:

Ügyvezető elnök: Dr. Szőke Milinte Enikő
Ügyvezető titkár: Kissné Csorba Erika
Hallgatói képviselő: Jancsó András egyetemi hallgató
Helyettes hallgatói képviselő: Fodor Richárd egyetemi hallgató
PPKE BTK TDK elnök: Jánokiné Dr. Újváry Zsuzsanna egyetemi docens

6. Névmutató

A konferencián résztvevő előadók és társszerzők

A

Ábrahám Dorottya, BA, 7. félév, 152. o.
Adamis Bence, osztatlan, 11. félév, 190. o.
Ágh Barbara, BC., MA, 8. félév, 148. o.
Alföldi Klaudia, osztatlan, 7. félév, 90. o.
Andor Orsolya, BA, 7. félév, 176. o.
Andrásik Ilona, BA, 3. félév, 66. o.
Angyal Sára, BA, 5. félév, 171. o.
Antalné Farkas Ildikó, BA, 8. félév, 35. o.

B

Bakó Patrícia, BA, 5. félév, 113. o.
Bán Blanka Zsófia, BA, 5. félév, 173. o.
Bankó Klaudia, BA, 4. félév, 72. o.
Bartha Blanka, osztatlan, 9. félév, 183. o.
Benczeová Erika, BC, MA, 6. félév, 156. o.
Bereczky-Zámbó Csilla Gyöngyvér, osztatlan, 11. félév, 46., 50., 129., 170, 185. o.
Berta Orsolya Piroska, BA, 2. félév, 159. o.
Bertók Fruzsina, osztatlan, 7. félév, 97. o.
Biró Adrienn, osztatlan, 7. félév, 95. o.
Bíró Viktória, BA, 7. félév, 111. o.
Bodó Judit, BA, 8. félév, 163. o.
Boros Orsolya, BSc, 7. félév, 143. o.
Borszuk Adrienn, osztatlan, 9. félév, 174. o.
Butt Tímea, BA, 6. félév, 105. o.

C

Czikora Réka, BA, 6. félév, 105. o.

CS

Csapi Flóra Anna, BA, 7. félév, 59. o.

D

Dienes Nikolett, osztatlan, 9. félév, 25. o.
Dietrich Csenge Sára, BA, 5. félév, 98. o.
Dinnyés Katalin Julianna, MSc, 4. félév, 83. o.
Dobó Ajsa, középiskolai hallgató, 91. o.
Dobrai Dalma, BA, 7. félév, 32. o.

E

Egresi Vivien, BA, 7. félév, 112. o.

Egri Dorottya, osztatlan, 7. félév, 82. o.

É

Érsok Gábor, osztatlan, 5. félév, 177. o.

F

Facskó Jánosné, BA, 8. félév, 40. o.

Farkas Fanni Boglárka, osztatlan, 11. félév, 87. o.

Farkas Krisztina Ágnes, dr., BSc. 3. félév, 123. o.

Farkas Márta Brigitta, osztatlan, 1. félév, 182. o.

Fehérvári Brigitta, MA, 4. félév, 114. o.

Fekete Anita, BA, 7. félév, 140. o.

Fekete Éva, BA, 7. félév, 54. o.

Fodor Diána, BA, 6. félév, 12. o.

Fodor Richárd, osztatlan, 11. félév, 47. o.

Fodor Szabina, BA, 7. félév, 149. o.

Földvári Csilla Zsuzsanna, BA, 5. félév, 154. o.

Furtner Nikolett, osztatlan, 9. félév, 191. o.

Füller Noémi, BA, 7. félév, 39. o.

G

G. Szabó Zita, BA, 5. félév, 23. o.

Gerlang Vivien, osztatlan, 11. félév, 194. o.

Götzer Anita, BA, 6. félév, 166. o.

Gulácsi Ádám, osztatlan, 3. félév, 25. o.

GY

Gyenei Kornélia, osztatlan, 9. félév, 183. o.

H

Hegedüs Renáta, osztatlan, 9. félév, 26. o.

Hegyi Viktória, MA, 1. félév, 161. o.

Hóbor Dorina, BA, 6. félév, 116. o.

Hollósi Johanna, BA, 5. félév, 147. o.

Hornung Renáta, BA, 5. félév, 85. o.

Horvát Krisztina, BSc, 7. félév, 141. o.

Horváth Dorottya, BSc, 7. félév, 41. o.

I

Ihászné Almási Csilla, BA, 5. félév, 14. o.

Ilyés Zoltán, BA, 6. félév, 60. o.

Iszak Martin, osztatlan, 5. félév, 20. o.

J

Jakab Gabriella, BA, 7. félév, 146. o.
Jankó Judit, BA, 7. félév, 112. o.
Jantner Anna, osztatlan, 11. félév, 181. o.
Jánvári Krisztina, dr., MA, 1. félév, 78. o.
Jenei Katalin Rita, BA, 6. félév, 158. o.
Józsa Adrienn, BA, 3. félév, 55. o.

K

Káldi Csilla Lilla, osztatlan, 5. félév, 62. o.
Kaszás András, osztatlan 9. félév, 134. o.
Károlyi Borbála, BA, 7. félév, 124. o.
Kertész Fruzsina, osztatlan, 9. félév, 71. o.
Kiss Anna, MA, 7. félév, 104. o.
Kiss Annamária, BA, 6. félév, 11. o.
Kiss Mária Dominika, középiskolai hallgató, 197. o.
Kiss Márton, osztatlan, 11. félév, 126. o.
Kocsis Ágnes, MA, 5. félév, 31. o.
Kocsó Barbara, BA, 3. félév, 188. o.
Kollát Beatrix Eszter, MA, 5. félév, 128. o.
Koroknai Szandra Julianna, BA, 7. félév, 21. o.
Kószó Eszter, MA, 10. félév, 127. o.
Könnyű Laura Krisztina, osztatlan, 9. félév, 33. o.
Kuzma Gréta, MA, 5. félév, 79.

L

László Beáta, BA, 5. félév, 120. o.
László Kinga, BA, 6. félév, 68. o.
Lázár Petra, BA, 5. félév, 75. o.
Ledniczki Kinga Melinda, MA, 3. félév, 109. o.
Lovász Anikó, BA, 5. félév, 16. o.

M

Maár Gergely Balázs, BA, 8. félév, 108. o.
Maróti Gabriella, BA, 5. félév, 137. o.
McNeill Brigitta, BA, 7. félév, 42. o.
Meggyesné Erdős Barbara, BA, 7. félév, 88. o.
Menkó Orsolya, osztatlan, 12. félév, 53. o.
Mészáros Tamás, MA, 4. félév, 107. o.
Mészely Zsuzsanna, BA, 6. félév, 65. o.
Miklós Noémi, BA, 5. félév, 150. o.
Misják Barbara, BSc, 7. félév, 142. o.
Miskolczy Dorottya, BA, 7. félév, 111. o.
Muzsnay Anna, osztatlan, 9. félév, 46., 50., 129., 170., 185. o.

N

Nagy Anna, MA, 3. félév, 13. o.
Nagy Annamária, BA, 5. félév, 17. o.
Nagy Bence, osztatlan, 11. félév, 57. o.
Nagy Lilla Alexandra, BA, 3. félév, 37. o.
Nagy Tímea Katalin, osztatlan, 11. félév, 19. o.
Nagyné Gájer Orsolya Klára, BA, 7. félév, 106. o.
Négyesi Péter, osztatlan, 3. félév, 133. o.
Németh Edit, BA, 6. félév, 155. o.
Németh Szandra, BA, 8. félév, 27. o.
Noszály Enikő, BA, 6. félév, 30. o.

O

Orosz Magdolna, MA, 4. félév, 162. o.

P

Pál József, MA, 3. félév, 24. o.
Palásti Lilla, osztatlan, 9. félév, 29. o.

R

Raposa Vivien Kitty, osztatlan, 8. félév, 48. o.
Raukó Dániel, BA, 7. félév, 138. o.
Rékasi Anna, osztatlan, 3. félév, 131. o.
Rétlaki András, BA, 3. félév, 115. o.
Révész Adrienn Ildikó, osztatlan, 9. félév, 192. o.

S

Sári Fanni, MA, 1. félév, 12. o.
Schlachter Gabriella, osztatlan, 11. félév, 193. o.
Schönwald Laura, BA, 6. félév, 15. o.
Segesdi Gergő, MA, 6. félév, 104. o.
Seres Zoltán, osztatlan, 9. félév, 56. o.
Silye Tibor, MA, 5. félév, 164. o.
Simon István János, MA, 2. félév, 99. o.
Simon Tünde, BA, 7. félév, 89. o.
Simonyi Sándor, BSc, 7. félév, 195. o.
Siska Flóra, osztatlan, 4. félév, 151. o.
Sternér Petra Hajnalka, BA, 6. félév, 69. o.
Stirling Anna Krisztina, osztatlan, 3. félév, 131. o.

SZ

Szabó Anna Krisztina, osztatlan, 11. félév, 80. o.
Szabó Orsolya Edit, osztatlan, 7. félév, 178. o.
Szabó Róbert, osztatlan, 9. félév, 44., 169. o.
Szabó Vivien, BA, 5. félév, 137. o.
Szász Dorottya, osztatlan, 7. félév, 96. o.

Szeibert Janka, osztatlan, 11. félév, 46., 50., 129, 170., 185. o.
Szeidl Veronika, BA, 4. félév, 84. o.
Széll Vivien, BA, 5. félév, 16. o.
Szenkovits Bence, BSc, 5. félév, 144. o.
Szikszai Kristóf, BSc, 3. félév, 186. o.
Szikszai Lilla, BA, 4. félév, 165. o.
Sziráki Éva, BA, 4. félév, 157. o.
Szombath Donáta, BA, 6. félév, 64. o.
Szöcs Brigitta-Krisztina, BA, 5. félév, 121. o.
Sztójkovics Dóra, MSc, 1. félév, 118. o.
Szűcs Boglárka, BA, 5. félév, 74. o.

T

Takácsné Szabó Melinda, BA, 5. félév, 122. o.
Torma Bence, osztatlan, 5. félév, 132. o.
Torma Gábor, osztatlan, 11. félév, 196. o.
Tóth Emese, MA, 3. félév, 13. o.
Tóth Kristóf, osztatlan, 9. félév, 184. o.
Tóth Róbert, MSc, 2. félév, 139. o.
Tóth Tamara, MA, 6. félév, 167. o.
Tóth-Bakó Dóra, BA, 7. félév, 73. o.
Török Tímea, osztatlan 3. félév, 50. o.
Trajtler Boglárka, BA, 7. félév, 94. o.
Treznay Ingrid, BA, 8. félév, 92. o.

U

Ulmann Dóra, BA, 8. félév, 36. o.

V

Vas János, osztatlan, 11. félév, 187. o.
Vatamány Krisztina, osztatlan, 9. félév, 49. o.
Végh Dóra, BA, 7. félév, 67. o.
Vrbáski Anita, BA, 5. félév, 76. o.
Vuk Aliz, BSc, 7. félév, 52. o.

W

Wendler Márk, MSc, 4. félév, 45. o.

Z

Zólyomi Anna, MA, 2., 3. félév, 99., 101. o.

ZS

Zsámbok István, BA, 7. félév, 149. o.

A konferencián bemutatott dolgozatok témavezetői

A

Albert Ágnes, egyetemi adjunktus, ELTE-BTK, 101. o.

Asztalos Kata, egyetemi adjunktus, SZTE-JGYPK, 12., 92. o.

B

Badiczné Dr. Pálvölgyi Kata, egyetemi adjunktus, ELTE-BTK, 26. o.

Bajor Péter, főiskolai docens, DUE, 186. o.

Balla Tibor, tanársegéd, DE-IK, 139. o.

Bárdi Árpád, tszv., főiskolai docens, KRE-TFK, 59., 76., 173. o.

Bencéné Dr. Fekete Andrea, egyetemi docens, KE-PK, 27., 106., 108., 146., 149. o.

Berecz Antónia, főiskolai adjunktus, GDF, 123., 142. o.

Bernáth László, docens, ELTE-PPK, 170. o.

Bíró Gyula, igazgató, főiskolai mestertanár, GFF-PK, 14. o.

Bíró-Balogh Tamás, tanársegéd, SZTE-JGYPK, 32. o.

Bokor Nándor, egyetemi docens, BME-TTK, 44. o.

Böddi Zsófia, adjunktus, ELTE-TÓK, 37. o.

Bradács Gábor, egyetemi tanársegéd, DE-BTK, 187. o.

Brózik-Piniel Katalin, egyetemi adjunktus, ELTE-BTK, 99. o.

Byrappa Ramachandra, egyetemi adjunktus, ELTE-BTK, 190. o.

C

Czibula Katalin, főiskolai docens, ELTE-BTK, 82. o.

CS

Csapodi Csaba, mestertanár, ELTE-TTK, 181. o.

Csernoch Mária, egyetemi docens, DE-IK, 19., 25. o.

Csillag Andrea Ilona, tszv., főiskolai docens, DRHE, 89. o.

Csizér Kata, habil. egyetemi docens, ELTE-BTK, 99. o.

D

Debrenti Edith, egyetemi adjunktus, RO PKE, 120., 121. o.

Di Blasio Barbara, egyetemi docens, KE-PK, 35. o.

Dobay Beáta, adjunktus SK SJE, 13., 148. o.

Dombi Edina, tanársegéd, SZTE-JGYPK, 66. o.

Dorner László, tanársegéd, EKE-PK, 164. o.

Dóró Árpád, főiskolai adjunktus, NJE-PK, 113. o.

E

Eisner Tímea, adjunktus, PTE-TTK, 118. o.

Engler Ágnes, egyetemi docens, DE-BTK, 114. o.

F

Faragó László, adjunktus, KE, 65. o.
Farkas Zsuzsanna, tszv., főiskolai tanár, SZTE-JGYPK, 196. o.
Fejes Csilla, egyetemi tanársegéd, DUE, 186. o.
Feldné Dr. Knapp Ilona, habil. egyetemi docens, ELTE-BTK, 97. o.
Fenyő Imre, egyetemi adjunktus, DE-BTK, 162. o.
Fest Sarolta, főiskolai tanár, GFF-PK, 157. o.
Fűzné Dr. Kószó Mária, főiskolai docens, SZTE-JGYPK, 54. o.

G

Gelencsérné Dr. Bakó Márta, egyetemi docens, KE-PK, 36. o.
Gherdán Katalin, adjunktus, ELTE-TTK, 177. o.
Gombás Judit, főiskolai docens, AVKF, 115. o.
Gombos Péter, egyetemi docens, KE-PK, 85. o.
Gonda Zsuzsa, egyetemi adjunktus, ELTE-BTK, 33., 167., 183. o.
Guld Ádám, egyetemi adjunktus, PTE-BTK, 48. o.

H

Halápi Magdolna, egyetemi adjunktus, ELTE-BTK, 182. o.
Hercz Mária, egyetemi docens, ELTE-TÓK, 109., 171. o.
Herendiné Dr. Kónya Eszter egyetemi docens, DE-TTK, 126. o.
Hill Katalin, adjunktus, ELTE-TÓK, 55. o.
Hódi Ágnes, tanársegéd, SZTE-JGYPK, 16., 75. o.
Homoki Erika, adjunktus, EKE-TTK, 195. o.
Horváth Alice, főiskolai tanár, KRE-TFK, 122. o.
Horváth Andrea, egyetemi docens, DE-BTK, 87. o.
Horváth Jenő, prof. Emeritus, nyugdíjas, 134. o.
Hszpra Tímea, tudományos munkatárs, ELTE-TTK, 197. o.

I

Iváncsik Réka, gyakorlati vezető, KE-PK, 23. o.

J

Juhász Lajos, egyetemi docens, DE-MÉK, 52. o.

K

Kalcsó Gyula, főiskolai docens, EKE-BTK, 29. o.
Kaposi József, egyetemi docens, PPKE-BTK, 47. o.
Kátainé Dr. Lusztig Ilona, adjunktus, KE-PK, 40., 67. o.
Kisné Dr. Bernhardt Renáta, adjunktus, EKE-PK, 17., 68. o.
Kiss Csaba Márton, tszv., főiskolai docens, DRHE, 154. o.
Kiss Mónika, óraadó, SZTE-JGYPK, 137. o.
Kissné Dr. Zsámboki Réka, egyetemi docens, SOE-BPK, 64., 116. o.
Kollarics Tímea, adjunktus, SOE-BPK, 11. o.
Koós Ildikó, egyetemi adjunktus, ELTE-PPK, 21. o.
Kopják József, docens, OE-KVK, 45. o.

Kósa Márk, adjunktus, DE-IK, 139. o.
Kosztolányi József, egyetemi docens, SZTE-TTIK, 127. o.
Kovács Elvira, egyetemi tanársegéd, VMTDK, 141. o.
Kovács Zoltán, főiskolai tanár, NYE, 49., 128. o.
Kovácsné Vinkovics Éva, tanársegéd, SOE-BPK, 15. o.
Kövérné Dr. Nagyházi Bernadette, adjunktus, KE-PK, 163. o.
Kugler Nóra, hab. egyetemi docens, ELTE-BTK, 31. o.

L

Lechmann Miklós, adjunktus, ELTE-TÓK, 74. o.
Lénárd András, egyetemi adjunktus, ELTE-TÓK, 138. o.
Lénárd Sándor, habil. egyetemi docens, ELTE-PPK, 80. o.
Lengyel Klára, habil. egyetemi docens, ELTE-BTK, 183. o.
Lipcsei Imre, főiskolai tanár, GFF-PK, 72. o.

M

Magyar Ágnes, adjunktus, EKE-PK, 140. o.
Makádi Mariann, szakmethodikus mestertanár, ELTE-TTK, 56., 191., 194. o.
Molnár György, egyetemi docens, BME-GTK, 24., 161. o.
Munkácsy Béla, adjunktus, ELTE-TTK, 57. o.

N

Nagy Katalin, egyetemi tanársegéd, BME-GTK, 78., 144.
Nagyné Árgány Brigitta, adjunktus, KE-PK, 155. o.
Námesztovszki Zsolt, egyetemi docens, VMTDK, 141., 143. o.
Nemes József, egyetemi docens, ELTE-IK, 20. o.
Némethné Dr. Tóth Orsolya, egyetemi docens, ELTE-PPK, 147., 176. o.

O

Oláhné Dr. Téglási Ilona, egyetemi adjunktus, EKE-TTK, 133. o.

P

Pajor Emese, egyetemi tanársegéd, ELTE-BGGYK, 39. o.
Pappné Dr. Forgács Edit, adjunktus, KGRE, 95. o.
Perge Gabriella, egyetemi tanársegéd, ELTE-BTK, 97. o.
Pintér Krekity Valéria, egyetemi tanár, VMTDK, 141. o.
Pintér Marianna, tanársegéd, ELTE-TÓK, 124. o.
Podráczky Judit, egyetemi docens, KE-PK, 69., 166. o.

R

Rigó Róbert, főiskolai docens, NJE-PK, 73., 84. o.

S

Sági Norberta, főiskolai docens, NJE-PK, 158. o.
Sárvári Tünde, mesteroktató, SZTE-JGYPK, 96. o.

Sasvári László, docens, ELTE-TTK, 169. o.
Schirm Anita, egyetemi adjunktus, SZTE-BTK, 22. o.
Sepsi Enikő, egyetemi docens, KRE-BTK, 104. o.
Simon István Ágoston, egyetemi docens, SOE-BPK, 15. o.
Skribanek Anna, főiskolai tanár, ELTE-BDPK, 151. o.
Soós István, főiskolai docens, GFF-PK, 60. o.
Soós Katalin, mesteroktató, SZTE-JGYPK, 16., 75. o.
Svraka Tamásné, tanársegéd, ELTE-TÓK, 111. o.

SZ

Szabó Csaba, egyetemi tanár, ELTE-TTK, 46., 50., 129., 131., 170., 185. o.
Szabó Istvánné Nagy Magdolna, óraadó Kétegyházi Mezőgazd. Szakgimn., 157. o.
Szabóné Balogh Ágota, főiskolai tanársegéd, GFF-PK, 105. o.
Szabóné Dr. Papp Judit, egyetemi docens, ME-BTK, 98. o.
Szakács Tamás, egyetemi tanársegéd, EKE-TTK, 133. o.
Szalay Luca, egyetemi adjunktus, ELTE-TTK, 53. o.
Szatmári Zoltán, tudományos munkatárs, NJE-PK, 150., 152. o.
Székely Zsófia, tanársegéd, KRE-BTK, 71. o.
Szerb György, intézetvezető, KE-PK, 146., 149. o.
Szőke-Milinte Enikő, egyetemi docens, PPKE-BTK, 62., 79., 90., 178. o.
Szűcs Antal Mór, egyetemi tanársegéd, ELTE-BGGYK, 112. o.

T

Tamás Margit, főiskolai tanársegéd, GFF-PK, 159. o.
Tarkó Klára, habil. főiskolai tanár, SZTE-JGYPK, 83. o.
Tél Tamás, egyetemi tanár, ELTE-TTK, 174., 184. o.
Teperics Károly, egyetemi adjunktus, DE-TTK, 193. o.
Thimár Attila, egyetemi docens, PPKE-BTK, 79. o.
Tímárné Hunya Tünde, főiskolai docens, GFF-PK, 165. o.
Tóth Áron, PhD-hallgató, BME-GTK, 188. o.
Tóth-Bakos Anita, PhD., egyetemi adjunktus, SK SJE, 156. o.
Tóth-Szerecz Ágnes, tanársegéd, KE-PK, 42. o.
Trentinné Dr. Benkő Éva, tszv., főiskolai docens, DRHE, 88., 94. o.

V

Várad Zoltán, természetvédelmi mérnök, Természettár, 52. o.
Verebélyi Gabriella, egyetemi tanársegéd, SZE-AK, 41. o.
Verók Attila, tszv., egyetemi docens, ELE-BTK, 107. o.
Vincze Miklós Pál, tudományos főmunkatárs, ELTE-TTK, 174., 184. o.

W

Waldhauser Tamás, egyetemi docens, SZTE-TTIK, 132. o.

Z

Zentainé Dr. Kollár Andrea, egyetemi docens, SZTE-BTK, 91. o.

Zs

Zsubrits Attila, egyetemi docens, SOE-BPK, 30. o.

A konferencián résztvevő intézmények listája

AVKF	Apor Vilmos Katolikus Főiskola
BME-GTK	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
DE-BTK	Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
DE-IK	Debreceni Egyetem, Informatikai Kar
DE-MÉK	Debreceni Egyetem, Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar
DE-TTK	Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar
DUE	Dunaújvárosi Egyetem
DRHE	Debreceni Református Hittudományi Egyetem
EKE-BTK	Eszterházy Károly Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
EKE-PK	Eszterházy Károly Egyetem, Pedagógiai Kar
EKE-TTK	Eszterházy Károly Egyetem, Természettudományi Kar
ELTE-BDPK	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Központ
ELTE BTK	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar
ELTE BGGYK	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar
ELTE-IK	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Informatikai Kar
ELTE-PPK	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pedagógiai és Pszichológiai Kar
ELTE TÓK	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Tanító- és Óvóképző Kar
ELTE TTK	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Természettudományi Kar
GDF	Gábor Dénes Főiskola
GFF-PK	Gál Ferenc Főiskola, Pedagógiai Kar
KE-PK	Kaposvári Egyetem, Pedagógiai Kar
KRE-TFK	Károli Gáspár Református Egyetem, Tanítóképző Főiskolai Kar
KRE-BTK	Károli Gáspár Református Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
ME-BTK	Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
NJE-PK	Neumann János Egyetem, Pedagógusképző Kar
NYE	Nyíregyházi Egyetem
OE-KVK	Óbudai Egyetem, Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar
PPKE BTK	Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar
PTE-BTK	Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar
PTE-TTK	Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar
RO PKE	Pártiumi Keresztény Egyetem, Románia
RS UE	Újvidéki Egyetem, Szerbia
SK SJE	Selye János Egyetem, Szlovákia
SOE-BPK	Soproni Egyetem, Benedek Elek Pedagógiai Kar
SZE-AK	Széchenyi István Egyetem, Apáczai Csere János Kar
SZE-GK	Széchenyi István Egyetem, Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar
SZTE-BTK	Szegedi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar
SZTE JGYPK	Szegedi Tudományegyetem, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar
SZTE-TTIK	Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi és Informatikai Kar
Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium	
TE	Testnevelési Egyetem

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A BÍRÁLÓKNAK ÉS ZSÚRITAGOKNAK ÁLDOZATOS MUNKÁJUKÉRT

Árgilán Viktor Sándor, Balázs Katalin Judit, Bencéné Dr. Fekete Andrea, Bognár Péterné, Csapóné Dr. Horváth Andrea, Danyi Zsuzsanna, Dobay Beáta, Dr. Bali János, Dr. Dávid Mária, Dr. Dringó-Horváth Ida, Dr. Faragó László, Dr. Fried Katalin, Dr. Furcsa Laura, Dr. Golyán Szilvia, Dr. Halbritter András, Dr. Havas Judit, Dr. Horváth Mariann, Dr. Jankó Krisztina, Dr. Jászi Éva, Dr. Katona Krisztina, Dr. Kmeczkó Szilárd, Dr. Koós Ildikó, Dr. Kormos József, Dr. Kovács Zoltán, Dr. Kusper Judit, Dr. Macher Mónika, Dr. Mészáros Attila, Dr. Molnár György, Dr. Nagy György, Dr. Pelczér Katalin, Dr. Pintér Klára, Dr. Podráczky Judit, Dr. Pompor Zoltán, Dr. Simon István, Dr. Stóka György, Dr. Szabadi Magdolna, Dr. Szalay Piroška, Dr. Szauer Ágnes, Dr. Szitányi Judit, Dr. Szőke Andrea, Dr. Torgyik Judit, Dr. Ujváry Hedvig, Dr. Varga Attila, Egri Tímea, Dr. Endrődi-Nagy Orsolya, Gelencsérné Dr. Bakó Márta, Giczinger László, Heckel Zoltán, Hengánné Gogola Gabriella, Heverdle Péterné Dr. Köncse Kriszta, Hídvégi Anikó, Horváth Kinga, Hutterer Éva, Jaskóné Dr. Gácsi Mária, Juhász György, Kis Judit, Kisné Dr. Bernhardt Renáta, Kissné Dr. Ruzsvai Julianna, Kissné Dr. Zsámboki Réka, Kovácsné Dr. Tóth Ágnes, Kovátsné Dr. Loch Ágnes, Kövérné Nagyházi Bernadett, Magnuczné Dr. Godó Ágnes, Nagy Melinda, Oláhné Dr. Téglási Ilona, Pivók Krisztina, Prof. Dr. CSc. Stoffová Veronika, Ratimovszky Kornélia, Sárhegyi Tamás Felicián, Stark Gabriella, Szabó-Thalmeiner Noémi, Szabóné Dr. Balogh Ágota, Szarka Katarina, Szende Ágnes, Szombathelyiné Dr. Nyitrai Ágnes, Tisztartó Márk, Tolnai Andrea, Uhlár László, Ütőné Dr. Visi Judit, Vándor Ildikó

A PPKE BTK MUNKATÁRSAINAK, HALLGATÓINAK A LEBONYOLÍTÁSÉRT

Ágostonné Apáti Gabriella, Ágoston Sára, Bali Anna, Balla Gergely, Bánhidó Anita, Benyik Rita, Berczeli Réka, Dallmann Kristóf, Darázs Boglárka Csenge, Dr. Juhász Márta, Dr. Miklós Ágnes Kata, Dr. Radetzky András, Dr. Tárnok Attila, Dr. Tölgyessy Zsuzsanna, Farsang Emőke, Fehér Viktória, Hengán Kamilla, Horváth-Simon Eszter, Király Zoltán, Máté Mária Alexandra, Nagy Rita, Petán Nóra, Rubicsek Máté, Gyöngyös Gábor, Homor Lajos, Horváth Etelka, Horváthné Dr. Farkas Éva, Kemény Mária, Molnár Lajosné, Movik Zsuzsanna, Müllerné Virág Ildikó, Nedeczky Áron, Némethné Dr. Varga Andrea, Pálfalvi Noémi, Pilló Ákos, Smiglag Viktória, Stefán Katalin, Székely Ágnes, Szurmai Rózsa, Turbéli-Wertán Dorka, Tóth Kinga, Varga Ferencné, Lénárth Ádám, Buzás Enikő, Velez Vilmos, Magyar Katalin, Malinkó Luca, Poós Alexa, Szlépka Zsófia, Szűcs Diána, Kosztyu Kinga, Bakó Borbála, Szack Gábor, Horváth Hanna, Polyák Virág, Szekeres Anett, Varga Richárd, Illés Barbara Mária, Vanyák Dóra Mariann, Csatári Zsófia, Kecskeméti László Péter, Laczi Krisztina

Szponzorok

A PPKE BTK által szervezett Tanulás- és Tanításmódszertani – Tudástechnológiai Szekcióban részt vevő egyetemi hallgatók különösen elhivatott leendő pedagógusok. Fontos, hogy ezt a pedagógiai munkát örök értékek szerint és ezzel egy időben korszerűen tegyék – s hogy ne magukra hagyva, ne egyedül végezzék hivatásukat. Ha a szekció tehetséges fiataljai érzik nemcsak az egyetemeken belüli, hanem az egyetemek falain kívüli világ támogatását és elismerését, az megerősíti személyes értékeiket, tehetségüket és jövőbeni munkájukba, hivatásukba vetett bizalmukat.

Köszönjük minden Partnerünknek, hogy támogatta a rendezvényünkön résztvevő hallgatókat!

KERESZTÉNY MÚZEUM
ESZTERGOM

PORTOBELLO
WELLNESS & YACHT HOTEL ★★★★★ ESZTERGOM

TANULÁS-
ÉS TANÍTÁSMÓDSZERTANI
– TUDÁSTECHNOLÓGIAI
SZEKCIÓ

• PPKE BTK •

ESZTERGOM